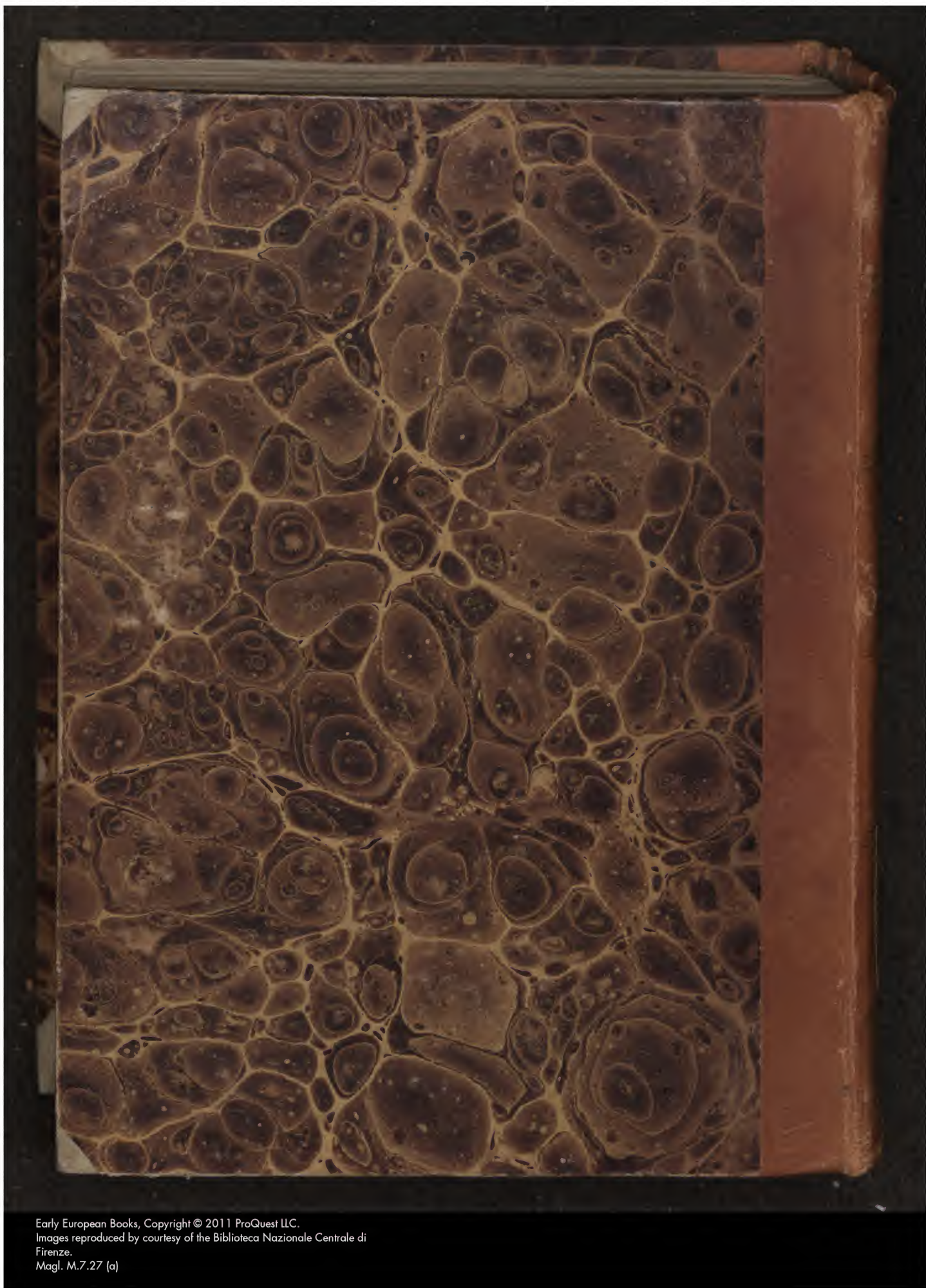

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

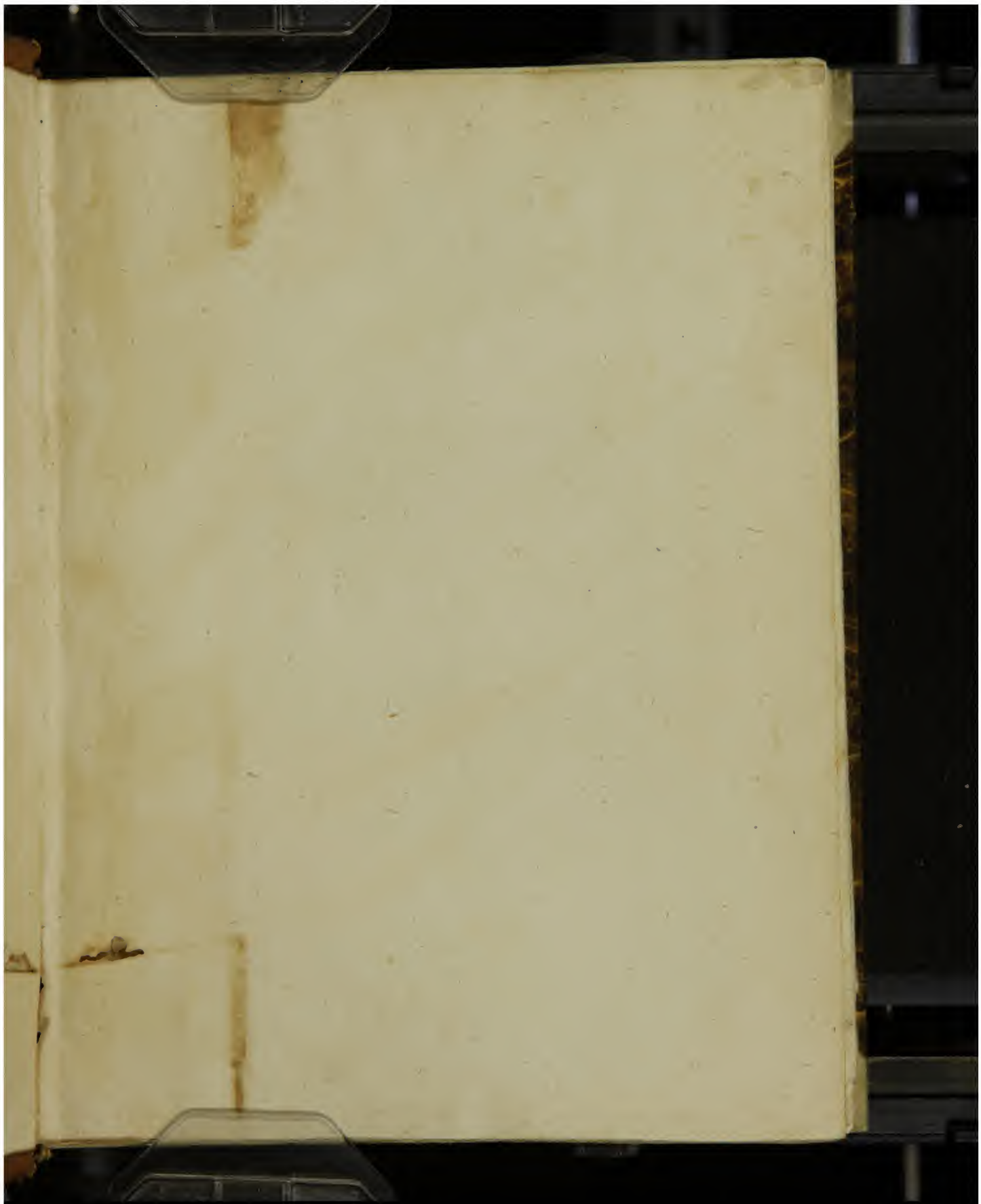

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 [a]

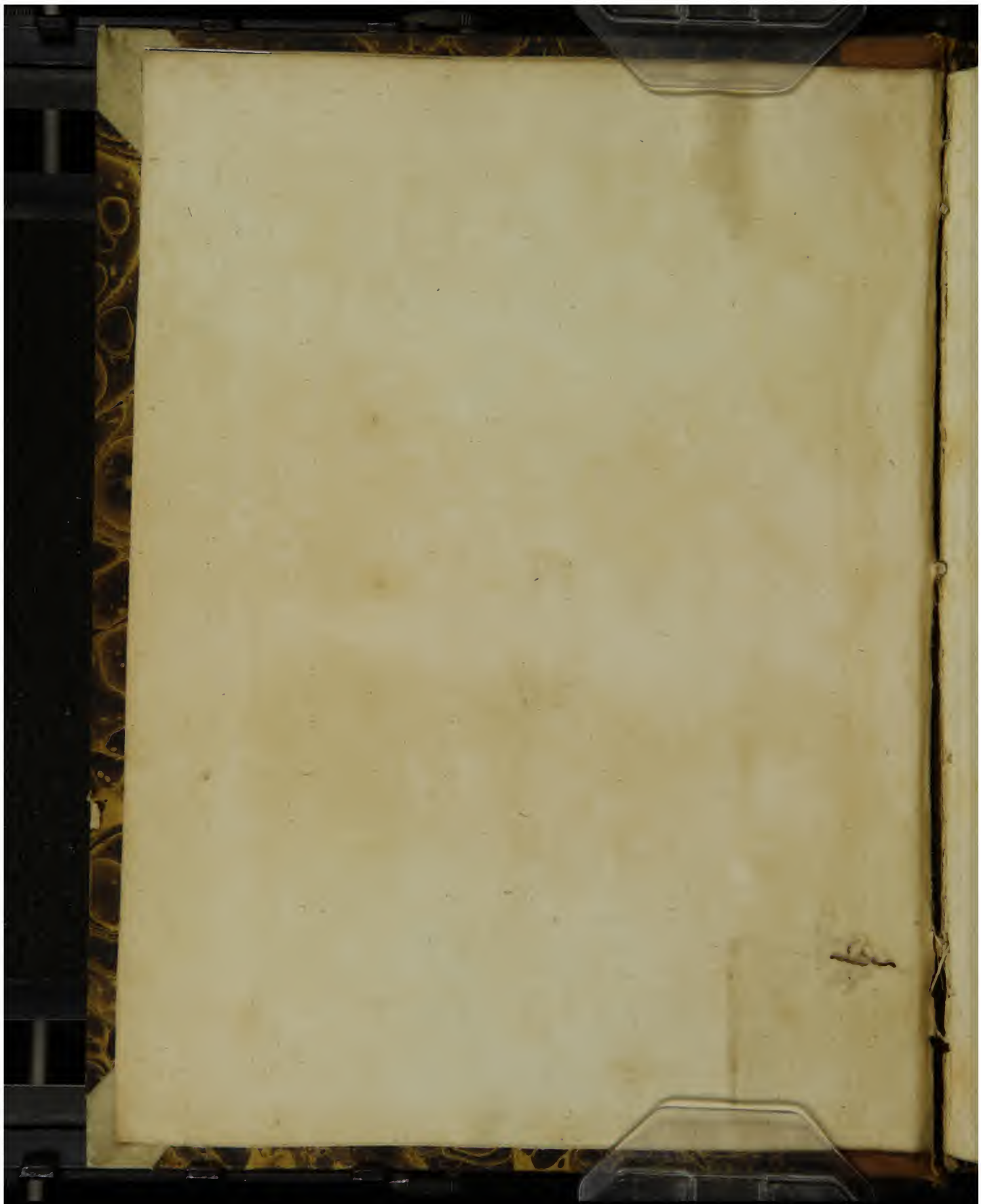

INCUNABULI
M
7
27
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

M. 7. 27

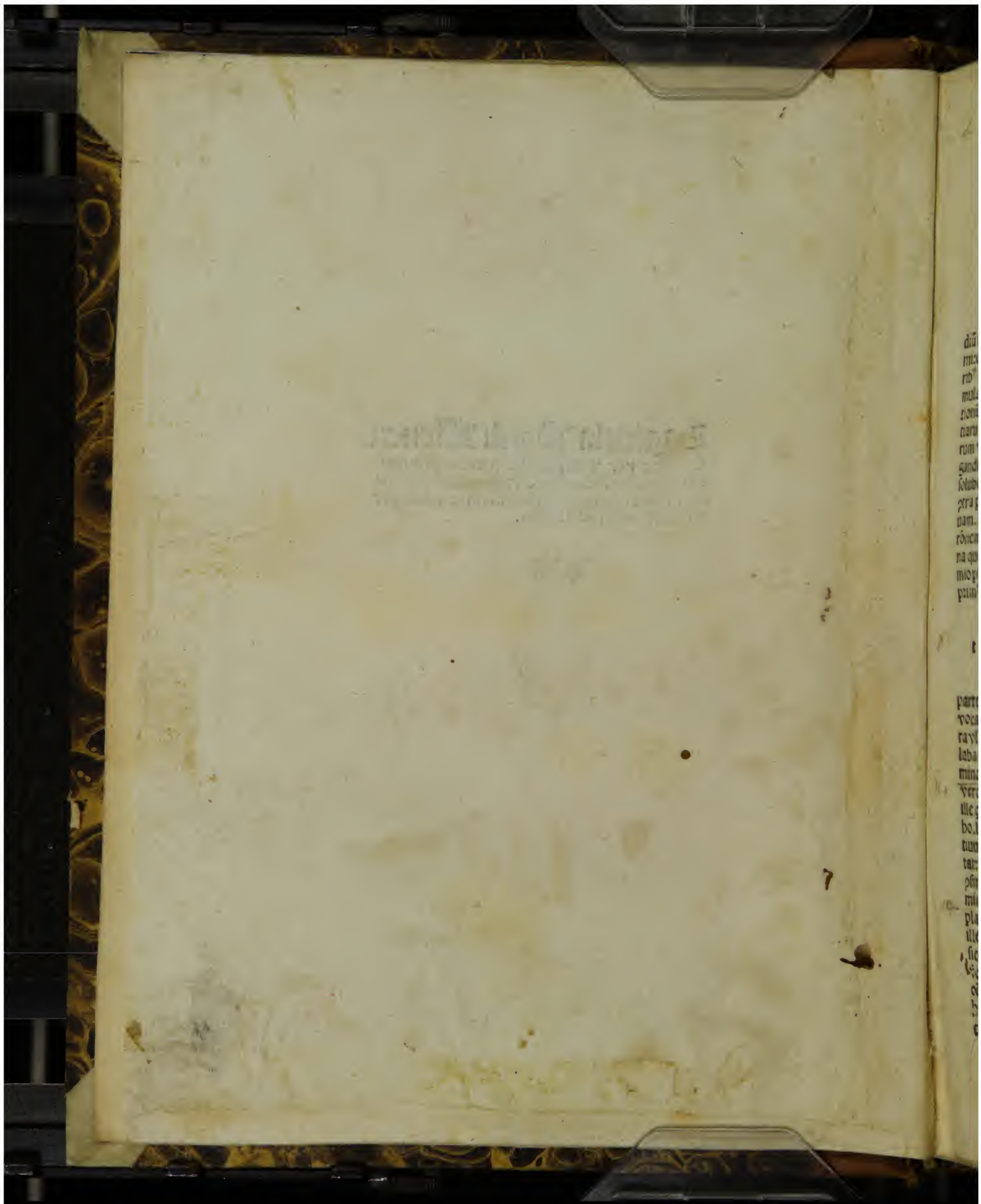

Logicula Pauli Veneti

Correcta per venerabilem patrem fratrem
Marcum de Benevento ordinis sancti Bene-
dicti congregationis Celestino:um:artium per-
spicacissimum bacalarium.

di
mi
ro
mul
con
nar
rum
quid
fatu
pra
nam
roven
na qu
mo p
pau

part
voca
ra vi
laba
mini
per
ille
bo
tum
tat
ph
mi
pla
ille
sic
o
e

Ansiciens in circuitu li-
broꝝ quorū dā magnitudi-
nem tediū pstituentem in
animo studentiu: necnō et
alioꝝ nimiam breui atez:
quibꝫ nulla fere est ānera
doctrina. Id volens me-
diū retinere vtriusqꝫ sapiēs naturā extre-
mi: cōpendiū vtile p̄sturi iuuenibꝫ plu-
ribꝫ diuisum tractatibꝫ. Quoz primus sū
mulaz tradit notitiā. Secūdiū supposi-
tionū declarat materiā. Tertius psequen-
tiaz dñdit doctrinā. Quartus termino-
rum vim instruit probatiuā. Quintus li-
gandi regulā docet obligatiuā. Sextus i-
solubilia soluēdi dat artē et viā. Septimꝫ
p̄tra primū obicit solutionē addens rñsi-
uam. Octauus vero tertiū s̄tificat per
rōnem argumentatiuā. Quia ergo doctri-
na quēcūqꝫ a cōtori: vt ait p̄b in prohe-
mio ph̄yūcoꝝ: sumit exordiu: nō tractatus
primꝫ terminū sic diffinies icipit a p̄ori.

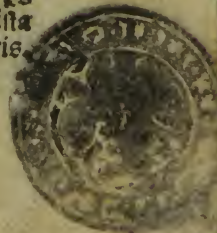
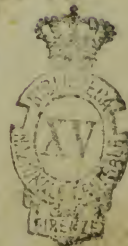
Capitulum primum.

Terminus est signū oratōis con-
stitutiū. vt pars p̄p̄qua cuius-
dē: vt ly: homo: ly: aial. Et notā
ter dici: p̄p̄qua: qꝫ oratio hꝫ
partes p̄p̄quas et remotas: p̄p̄qua
vocat dictio: remota vero vocatur litte-
ra v̄l syllaba: dictio igit et nō littera v̄l syl-
laba ē terminꝫ. C̄ Prima diuisio ē ista: Ter-
minoz qdā est per se significatiuꝫ: qdā
vero nō. Terminꝫ per se significatiuꝫ ē
ille q per se sumptꝫ aliquid rep̄ntat: vt ly.
ho. ly. aial. Terminꝫ nō per se significa-
tiuꝫ ē ille q per se sumptꝫ nihil represen-
tat: vt ois. nullus. quilibz. quēqꝫ. alter. et
p̄similes. C̄ Secūda diuisio est ista. Ter-
minoz qdā significāt naturalr: et qdā ad
placitū. Terminꝫ naturalr significās est
ille q apud oēs eiusdē ē representatiuꝫ
sicut ly. hō. ly. aial. in mente. Terminꝫ
ad placitū significās ē ille q nō apud
oēs eiusdē ē rep̄ntatiū. sicut ille terminꝫ
hō: voce vel i scripto q apd nos signifi-
cat hoīem. sꝫ apd aliquos: certas natōes

nihil significat. vt sunt greci et hebrei.
C̄ Tertia diuisio ē ista. Terminoz qdā
ē cathegorematicꝫ: et qdā sincathegore-
maticꝫ. Terminꝫ cathegorematicꝫ ē ille
q tā p se q cū aliobz. p̄p̄uū significatū. vt
ly. hō. Sive enī ponat i oratōe sive extra
semp significat hoīem. Terminꝫ sincathe-
gorematicꝫ ē terminꝫ hūis officiū q p se sū-
ptus nulli ē significatiuꝫ. vt signa distri-
butiua. vt ois. nullus. et signa particula-
ria. vt aliquis. alter. et p̄p̄ones: et aduerbia:
et p̄iunctiones. signa nāqꝫ distributina hñt
efficiū: qꝫ determināt distributiuē: et parti-
cularia particulariter. P̄p̄ones deter-
minant sub certo casu. Aduerbi a verbū
et p̄iunctiones hñt p̄iungere terminos v̄l ora-
tiones. C̄ Quarta diuisio ē ista. Termin-
oz qdā ē p̄me itentōis: et qdā sedē itenti-
onis. Terminꝫ p̄me itentionis ē terminus
mētalis significās nō terminū. i. rem que
nō ē terminꝫ: dato q eēt: sicut ly. hō. signi-
ficat for. et pla. quoz nullus pōt eē termi-
nus. Terminꝫ aut sedē itentionis ē termi-
nus mētalis significās solūmō terminum
vel p̄p̄onem. vt illi termini mētales. no-
mē: verbū. p̄icipiū. p̄p̄o oratio. et h̄mōi.
C̄ Quinta diuisio ē ista. Terminoz qdā
ē p̄me ipōnis. qdā sedē. Terminꝫ p̄me im-
pōnis ē terminꝫ vocalis vel scriptꝫ signi-
ficās non terminū. vt ly. hō. et ly. aial. i vo-
ce vel in scripto. Terminꝫ aut sedē im-
pōnis ē terminꝫ vocalis vel scriptꝫ si-
gnificās solūmōdo terminum vel p̄p̄o-
sitionem. vt illi termini vocales vel scri-
pti. nomen. verbum. participiū: et h̄mōi.
C̄ Sexta diuisio est ista. Terminoz qui-
dam sunt incompleri et quidā compleri.
Terminus incompletus vocatur dictio
vt ly. lapis. lignum. Sed terminus com-
pletus est oratio. vt homo albus. for. et pla-
to: deum esse: et huiusmodi c̄.

Capitulum secundum.

Uta de nomine et verbo ex qbus
q oratio componitur et ppositio: lo-
gicus p̄ncipalr p̄siderat. iō d̄ his
restat diffinitōes assignare. Nomē ē ter-
minus significatiuꝫ sine tpe cꝫ nulla p̄
aliquid significat sepata. vt homo. In ista
diffinitōe ponitur terminꝫ loco generis.

q: omne nomen est terminus. et non econ-
uerso. dicitur. significatiuus. quia termi-
ni non significatiui non sunt nomina apud
logicum: sed bene apud grammaticum. ut ois.
nullus. et filia. Tercio dicitur: sine tem-
pore: ad differentiam verbi et participii que
significat cum tempore. Quarto ponit
cuius nulla pars aliquid significat separa-
ta ad. differentiam orationis cuius partes
significant separate.

Capitulum tertium.

Verbum est terminus temporali-
ter significatiuus et extremorum vni-
tius cuius nulla pars aliquid
significat separata. ut currit vel disputat.
Dicitur primo: temporaliter significatiuus
ad differentiam nominis quod significat
sine tempore. Secundo dicitur: et extremo-
rum unitius: ad differentiam participii
quod significat cum tempore. sed non unit
suppositum cum apposito sicut verbum. cete-
re autem particule ponuntur: sicut in defini-
tione nominis.

Capitulum quartum.

O Ratio est terminus significatiuus
et aliqua pars aliquid significat. ut
homo albus: deus est. Ultima particu-
la ponitur ad differentiam nominis et ver-
bi: quorum partes non significant. Ora-
tionum alia perfecta: alia imperfecta.
Oratio perfecta est illa que perfectum sen-
sum generat in animo auditoris. ut ho-
mo currit. Oratio imperfecta est illa que
imperfectum sensum generat in animo audi-
toris. ut homo albus deus esse. **M**orā
dum quod tres sunt species orationis perfe-
cte. quia orationum perfectarum. alia indi-
cativa. ut homo currit. alia imperatiua. ut
doce iohannem. alia optatiua. ut utinam
essem bonus logicus.

Capitulum quintum.

Propositio est oratio indicatiua:
verum vel falsum significans.
ut homo currit. ponit. oratio. lo-
co generis. quia omnis propositio est ora-
tio et non econuerso. Secundo dicitur in-
dicatiua. quia sola indicatiua est propositio.
non autem imperatiua nec optatiua.
Ultimo annectitur: verum vel falsum si

significans: propter tales orationes. fortis
potest. plato incipit. que non sunt propositio-
nes: non obstante quod sint indicatiue. quia
non significant verum nec falsum: cum sint
orationes imperfecte.

Capitulum sextum.

Divisiones sub propositione contē-
tas sequitur numerare. **P**ri-
ma est ista. Propositionum alia ca-
thegorica. alia hypothetica. **P**ropositio
cathegorica est illa que habet subiectum
predicatum et copulam tanquam principales
partes sui. ut homo est animal. Subiectum
est ly. homo. predicatum vero ly. animal.
et copula illud verbum: est: quia coniungit
subiectum cum predicato. **E**t si dicat.
homo currit. est propositio cathegorica et
non habet predicatum. Dicitur quod habet
implicitum predicatum. vs. ly. currens.
quod patet in resoluendo illud verbum
currit. in sum. es. est. et sum: participium.
Subiectus est de quo aliquid dicitur. ut
homo. predicatum vero quod dicitur de
altero. ut animal. sed copula semper est
verbum substantiuum. s. sum. es. est. **D**e
propositione hypothetica posterius dicet
ad cuius differentiam ponitur illa parti-
cula: principales partes sui. quia princi-
pales partes hypothetice non sunt subiectum
et predicatum: sed plures cathegorice ut infra
dicetur. **S**ecunda diuisio est ista. **P**ro-
positionum cathegoricarum. alia affirmati-
ua. alia negatiua. **P**ropositio cathego-
rica affirmatiua est illa in qua verbum princi-
pale affirmatur. ut homo currit. **P**ropositio
cathegorica negatiua est illa in qua verbum
principale negatur. ut homo non currit. **T**er-
tia diuisio est ista. **P**ropositionum cathegoricarum
alia vera alia falsa. **P**ropositio cathegorica
vera est illa cuius primarium et adequatum signifi-
catum est verum. ut tu es homo. hec. n. est vera.
tu es homo. quia te esse hominem est verum.
Loco significatum primarium et adequatum
proponitur: quod est simile orationi infinitiue
vel coniunctiue illius. unde te esse hominem
vel quia tu es homo dicitur significatum prima-
rium et adequatum illi. tu es homo. cetera autem
significata. ut te esse alium. te esse substantiam.
et huiusmodi sunt significata secundaria.

et penes illa non dicitur propositio vera nec
 falsa. propositio categorica falsa est illa e
 primariu et adequatu significatum est fal
 su: ut tu es asinus. **C** Quarta diuisio. p
 positionu categoricarum alia possibilis
 alia impossibilis. propositio categori
 ca possibilis est illa cuius primariu et ade
 quatu significatu e possibile: ut tu curris.
 propositio categorica impossibilis est
 illa cuius primarium et adequatu signifi
 catu est impossibile: ut homo est asinus.
C Quinta diuisio. propositiounu cathe
 goricarum alia necessaria alia continget
 propositio necessaria est illa cuius pma
 rium et adequatum significatu est necessa
 rium: ut deus est. propositio contingens e
 illa cuius significatum primarium et ade
 quatum est contingens: ut tu es homo.
 Et voco significatu contingens illud qd
 indifferenter potest esse verum vel fin.
C Sexta diuisio. propositiounu cathe
 goricarum alia alicuius quantitatis: alia
 nullius. propositio categorica alicui
 qtitatis est illa que est vniuersalis: parti
 cularis: indefinita: vel singularis. pro
 positio vniuersalis est illa in qua subici
 tur terminus communis signo vniuersa
 li determinatus: ut omnis homo currit.
 Terminum communem voco in presenti
 nomen appellatiuum et pnomem pluralis
 numeri. Signa vniuersalia sunt ista. ois
 nullus. quilibet. vnusquisq. vterq. ne
 uter. qualislibet. qtuilibet: et huiusmodi.
 propositio particularis est illa in qua su
 biicitur terminus cdis signo particulari de
 terminatus: ut aliquis homo disputat.
 Signa particularia sut ista. aliquis. qdaz.
 alter. reliquus. et huiusmodi. propositio
 indefinita est illa in qua subicitur termi
 nus cdis sine aliquo signo: ut ho est aial.
 propositio singularis est illa i qua subii
 citur terminus discretus vel terminus co
 munitis cu pnomine demonstratiuo singu
 laris numeri. Exempli pmi. for. currit. Ex
 templuz scdi. ille homo disputat. Vloco at
 terminum discretu vel singularem nome
 prium aut pnomem demonstratiuu sin
 gularis numeri. ut iste. ista. istud. Et qui
 bus sequitur iam que est categorica nul

lus quantitatis: et dicit q illa que no est
 vlls nec ptiar. nec indefinita: nec sin
 gularis: ut exclusiue: et exceptiue et sdupti
 catiue: vztu ho currit. ois ho pter for.
 mouet. omnis homo inquantum homo
 est aial. Iuxta prima sedam et vltima diui
 siones ponit iste versus. Que: ca. vl. ip.
 Qualis: ne. vel af. v. Quanta: par. l. fin.
 Prima pars sic intelligit: q ad interro
 gatione de propositione facta per. Que: re
 spondet categorica vel ipothetica. Se
 cunda aut asserit qd ad interrogatione sa
 ctam p. qualis: respodetur affirmatiua l
 negatiua. sed i tertia denotat q ad inter
 rogationem factam per. quanta: respon
 deatur vniuersalis. particularis. indefi
 nita: vel singularis. et hoc fin exigentiam
 propositionis pposite. quare etc.

Capitulum septimum.

Reter supradictas diuisiones due
 alie declarant. **C** Prima e ista.
 propositiounu categoricar. alia
 de inesse: alia modalis. propositio ca
 thegorica de inesse est illa in qua no pon
 tur aliquis modus. ut homo currit. pro
 positio categorica modalis est illa i qua
 ponitur aliquis modus: ut possibile e for.
 currere. Modi aut sunt sex. f. possibile: et
 impossibile: necessariu et cotingens: ver
 et falsu. **C** Secda diuisio. propositiounu
 modalium: quedam est in sensu diuiso. et
 quedam in sensu composito. propositio
 modalis in sensu diuiso est illa in qua mo
 dus in ediat inter actum casum et ver
 bum infinitiui modi: ut fortem possibile e
 currere. propositio modalis in sensu co
 posito est illa in qua modus totaliter pre
 cedat vel finaliter subsequitur: ut deni
 esse e necessarium. impossibile e ho minē
 esse asinum. **C** Ex his diuisionibus ori
 ginantur tres figure: quarum prima dici
 tur de inesse. Secunda modalis de sen
 su diuiso: se habens ad modum prime.
 Tertia vero dicitur modalis de sensu co
 posito: sed a ceteris disperata. Quarum
 declarationes habes in exemplo hic ipe
 rius posito.

Sequuntur figure.

¶ iii

Quilibet
homo currit.

Subalterne

Quidam
homo currit.

Quemlibz hoiem
possibile est currere.

Subalterne

Aliquem hominem
possibile est
currere.

Necesse est for.
currere.

Subalterne

Possibile est so.
currere.

figura de in esse.
Contrarie.

contra
dicte
contra
dicte

Nullus homo
currit.

Subalterne

Quidam hō
non currit.

Nullū hoiez
pole ē currere.

Subalterne

Aliquē hoiem
nō pole est
currere.

Impossibile est
for. currere.

Subalterne

Cōtingēs ē for.
non currere.

Subcontrarie.
figura modalis de sensu diuiso.
Contrarie

contra
dicte
contra
dicte

figura modalis de sensu pposito.
Subcontrarie.
Contrarie

contra
dicte
contra
dicte

Subcontrarie

Capitulum octauum.

Int igitur tam prime quam secunde figure he regule generales. prima est ista. **U**niversalis affirmatiua et yniuersalis negatiua de similibus subiectis predicatis et copulis supponentibus precise per eodem vel per eisdem sunt contrarie in figura. ut quilibet homo currit nullus homo currit. **S**ecunda regula est ista. **P**articularis affirmatiua et particularis negatiua de similibus subiectis predicatis et copulis supponentibus precise pro eodem vel pro eisdem sunt subcontrarie in figura. ut quidam homo currit et quidam homo non currit. **T**ertia regula. **V**ltis affirmatiua et particularis negatiua. l' yniuersalis negatiua et particularis affirmatiua de similibus subiectis predicatis et copulis supponentibus precise pro eodem vel pro eisdem sunt contradictorie in figura. ut quilibet homo currit et quidam homo non currit. **Q**uarta regula. **Y**niuersalis affirmatiua et particularis affirmatiua. et yniuersalis negatiua et particularis negatiua. de consimilibus subiectis predicatis et copulis supponentibus precise pro eodem vel pro eisdem sunt subalterne in figura. ut quilibet homo currit et quidam homo currit. **N**ullus homo currit et quidam homo non currit. **E**t predictis sequitur quod ille non sunt contrarie. ois homo currit. nullus homo currit. nec iste contradictorie. ois homo currit. quidam homo non currit. nec iste subalterne. ois homo currit. quidam homo currit. quia termini non supponunt precise per eodem vel per eisdem. **I**n vna. n. subim supponit pro utroque sexu. **I**n alia vero pro masculino tantum.

Capitulum nonum.

Icut quatuor regulis situantur propositiones in figura ita quatuor alie regulis ipsarum cognoscitur lex seu natura. quarum prima est ista. **N**on est possibile duo contraria esse siue vera: sed bene siue falsa. **P**rima per se per inductionem in oibus. et secunda probatur quia ista sunt siue falsa. quilibet homo est albus. nullus homo est albus. et ista siue vera. ois animal est homo. nullum animal est homo. **S**ecunda regula est ista. non est possibile duo subcontraria esse siue falsa. sed

bene siue vera. **P**ropter pars prima in singulis discurrere. et secunda probatur. quia ista sunt siue vera. aliquis homo est albus. et aliquis homo non est albus. aliquid animal est homo. et aliquid animal non est homo. **T**ertia regula est ista. **N**on est possibile duo contradictoria esse siue vera vel siue falsa. patet ista regula discurrere per singula contradictoria. **Q**uarta regula est ista. **E**t yniuersalis est vera sua particularis et indefinita sibi subalterna est vera: sed non e converso. **U**bi si hoc esset vera. quilibet homo est albus. hoc siue esset vera. aliquis homo est albus. sed non e converso. quia iam de facto hoc est vera. aliquis homo est albus. et non ista. quilibet homo est albus. **E**t eodem modo dico de negatiuis. quare etc.

Capitulum decimum.

Quipollentiarum tres sunt regule. quarum prima est ista. **N**egatio proposita facit egpollere suo contradictorio. unde non quilibet homo currit. equalest isti. aliquis homo non currit. **E**t ista non nullus homo currit. equalest isti. aliquis homo currit. **S**ecunda regula est ista. **N**egatio postposita facit egpollere suo contrario. probatur. nam ista. quilibet homo non currit. egpolet isti. nullus homo currit. et ista. nullus homo non currit. egpolet isti: quilibet homo currit. **T**ertia regula est ista. **N**egatio proposita et postposita facit egpollere suo subalterno. unde hec. non quilibet homo non currit. egpollit isti. aliquis homo currit. **E**t ista. non nullus homo non currit. egpollit isti. aliquis homo non currit. **U**bi versus. **P**re. predic. post. contra. pre. postque. subalter. **H**ec regula non solum deseruit prime vel secunde figure: imo et tertie. **E**t voco ibi negationem propositam quia coniungitur modo: siue ne modus precedat siue sequatur. et postposita quia coniungitur verbo infinitiui modi. et exemplum prime. non est possibile est for. currere. l' for. currere non est possibile. **E**xemplum secunde. pole est for. non currere. l' for. non currere est pole. hec ergo. non necesse est for. currere. equalest isti. coniungens est for. non currere. per primam regulam. et hec. necesse est for. non currere. equalest isti. ipole est for. currere. per secundam regulam. **E**t ista. non necesse est for. non currere. equalest huic pole est for. currere. per tertiam regulam. et ita dicatur de ceteris quibuscunque quare etc.

Capitulum xi.

A l i i i

Conuersio est transpositio subie-
 cti in predicatū: et e conuerso: vt ho-
 mo est animal: animal est homo.
 Et hec diuiditur in conuersionem simpli-
 cem: per accidens: et per p̄tpositionem.
 Conuersio simplex est transpositio subie-
 cti in predicatū: et e conuerso: manente
 eadem qualitate et quantitate: vt nullus
 animal currit. nullum currens est aial.
 Conuersio per accidens est transpositio
 subiecti in predicatū: et e conuerso: ma-
 nente eadem qualitate: sed mutata quan-
 titate: vt ois homo est animal: aliqd aial
 est homo. Conuersio per p̄tpositionem
 est trāpositio subiecti in predicatū. et e co-
 uerso manente eadē qualitate et quantita-
 te. sed mutatis terminis finitis in termi-
 nis infinitis: vt quoddam animal non
 currit: qd̄dam non currens non ē nō aial.
 Ut aut̄ sciatur que p̄positionū his cōuer-
 sionibus conuertatur ponuntur isti versus
 feci: simpliciter conuertitur: eua: per ac-
 ci. Alit̄: per contra. sic fit conuersio to-
 ta. In qbus ponuntur quatuor littere vo-
 cales. i. a. e. i. o. A. significat vlem affir-
 matiuā. E. vlem negatiuā. I. particu-
 larem vel indefinitam affirmatiuā. O
 vero particularē et indefinitam negati-
 uā. Quā ergo dicis: feci: simplr. i. vlis ne-
 gatiua et particularis affirmatiua cōuer-
 tunt simpliciter: pueritur eua per acci.
 i. vlis negatiua et vlis affirmatiua puer-
 untur per accidēs. Alit̄: per p̄t. i. vlis
 affirmatiua et particularis vel indefini-
 ta negatiua cōuertuntur p̄tpositionē
 Harum conuersionum simplex est vtilior
 quia vniuerſaliter si puerſa ē vera puer-
 tens est vera et e conuerso. s̄ nō ē ita i puer-
 sione p̄tpositionē. nā i cō-
 uersione p̄tpositionē puerſa ē falsa. vt om-
 ne aial ē hō. et puerſa vera: v̄z: hō ē aial
 In puerſione vero p̄tpositionē ē e con-
 uerſa vera: et puerſa falsa. Hāc ē ve-
 ra. aliqua rosa nō ē substantia: nulla rosa ex-
 istente. et tū hec ē falsa. aliqua nō substan-
 tia nō ē non rosa: q̄ suū p̄tpositionē ē ve-
 rum. v̄z. ois nō subā hō ē nō rosa.
 Et p̄tpositionē de puerſione simplici ar-
 guitur. Primo sic. hec est vera. nullus

homo est mulier. et hec ē falsa. nulla mu-
 lier est hō. igit̄ regula falsa. Sed q̄: hec ē
 vera. nullus cecus videt ens. et hec ē fal-
 sa. nullū ens videt cecū. s̄ et. Terrio: hec
 est vera. nulla dom⁹ est in hoie: et hec est
 falsa. nullus hō ē i domo. s̄ et. Ad pri-
 mū d̄r q̄ illa nō est sua puerſa: s̄ ista: nul-
 la mulier ē aliq̄s hō. q̄ d̄r ē p̄tpositio limita-
 tio i puerſa et inconuerſa. Ad secun-
 dū dico q̄ nō fit de subiecto predicatū
 quia nō est predicatū ly. ens. sed ly.
 vidēs ens. id̄ sic puerſa. s̄ nullū vidēs
 ens ē cecū. Ad terriū d̄r filii q̄ illa nō
 ē puerſa ei⁹ s̄ ista. nullū ens i hoie ē do-
 mus. vel ista. in nullo hoie est domus. q̄
 nō debet terminari mutare casū. quare et.

Capitulum xii.

Propositio ypothetica est illa que
 h̄z plures cathogoricas coniu-
 ctas per notam p̄ditionis: copula-
 tionis: disiunctōis. vel aliquid istarū equi-
 ualentem. vt tu es hō: et tu es aial. Tres
 igit̄ sūt spēs ypotheticarū nō equalētes i
 significādo v̄z. p̄ditionalis. copulatiua et
 disiunctiua. Alię vero vt localis. causal⁹ et
 t̄p̄alis nō sūt ypothetice. s̄ cathogorice.
 Propositio p̄ditionalis ē illa i qua cōiungun-
 tur plures cathogorice per notā p̄ditionis.
 vt si tu es homo tu es aial. Propositio
 conditionaliū: alia affirmatiua: alia nega-
 tiua. Propositio conditionalis affirmati-
 ua est illa in qua affirmatur nota conditi-
 onis. exemplum positum est. Conditi-
 onalis negatiua est illa in qua nota conditi-
 onis negatur. vt non si tu es homo tu es
 asinus. Et h̄ semper probat̄ per affirma-
 tiuā. Ad veritatem conditionalis affir-
 mativę requiritur et sufficit q̄ oppositum
 consequentis repugnet antecedenti vt si
 tu es homo tu es animal. Nec vera est:
 q̄ ista repugnant. tu es homo. et tu non ē
 aial. Antecedēs vocat̄ illa p̄positio q̄ ime-
 diate sequitur notā cōditiōis. p̄is v̄o ē alia
 ita q̄ tu es hō: ē aī et tu es animal: ē cō-
 sequens. Ad falsitatem conditionalis
 affirmativę requiritur: et sufficit q̄ opposi-
 tū consequētis stet cū ante: vt si tu es hō
 tu sedes. Nec aut̄ stant simul. tu es hō: et
 tu non sedes. id̄ ista p̄ditionalis est falsa.

De impossibilitate: possibilitate: necessitate: et contingentia eiusdem non oportet dicere aliter: quia omnis conditionalis vera est necessaria: et omnis falsa est impossibilis. Nulla autem est que sit contingens. Hinc regule dicte sunt de condicionali de nominata a ly. si. et non a ly. nisi.

La. xiii.

Opulativa est illa que habet plures categoricas per notam copulationis inuicem coniunctas ut tu es homo et tu sedes. Propositionis copulatiuarum alia affirmatiua alia negatiua. Affirmatiua est illa in qua nota copulationis affirmatur. Exemplum positum est.

Negatiua vero est illa in qua nota copulationis negatur: ut non tu es homo et tu es asinus.

Et semper negatiua probatur per affirmatiua. Ad veritatem copulatiue affirmatiue requiritur quamlibet partem esse veram. ut tu es homo et tu es animal.

Et ad falsitatem copulatiue affirmatiue sufficit vnam partem esse falsam: ut tu es homo et tu curris. Ad possibilitatem copulatiue requiritur quamlibet partem esse possibilem et nullam alteri impossibilem. Exemplum primum: tu es homo et tu curris. Sed ad impossibilitatem eius sufficit vnam partem esse impossibilem aut vnam alteri impossibilem. Exemplum primum: tu curris et tu es asinus. Exemplum secundum: tu es et tu non es. Ad necessitatem copulatiue requiritur quamlibet partem esse necessariam. ut homo est animal et deus est.

Et ad contingentiam ipsius requiritur et sufficit vnam partem esse contingentem alteram autem non impossibilem nec eidem impossibilem. ut tu curris et tu es homo vel deus est et tu curris.

La. xiiii.

Disiunctiua est illa in qua coniunguntur plures categorice per notam disiunctionis. ut tu es homo vel tu es asinus. Propositionum disiunctiuarum alia affirmatiua alia negatiua. Disiunctiua affirmatiua est illa in qua affirmatur nota disiunctionis ut patuit. negatiua vero est illa in qua nota disiunctionis negatur. ut non tu es

homo vel tu es capra. et hec semper probatur per affirmatiua. Nec esset negatiua nisi preponeretur negatio. ut tu non es asinus: vel tu non es capra. affirmatiua est. quia nulla illarum negationum transit in notam disiunctionis. Ad veritatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partem esse veram. ut tu es homo vel tu es asinus. Et ad falsitatem eius requiritur quamlibet partem esse falsam. ut tu curris vel nullus baculus stat in angulo. Ad possibilitatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partem esse possibilem. ut homo est asinus vel antichristus est. Sed ad impossibilitatem eius requiritur quamlibet partem esse impossibilem. ut homo est asinus vel nullus deus est. Ad necessitatem disiunctiue affirmatiue sufficit vnam partem esse necessariam vel inuicem contradici. Exemplum primum: deus est vel sortes mouetur. Exemplum secundum: tu es vel tu non es. Et ad contingentiam eiusdem requiritur quamlibet partem esse contingentem et nullam alteri repugnare. nec etiam contradictoria illarum. ut antichristus est albus vel ipse currit. Ponitur tertia particula. quia hec disiunctiua est necessaria: tu non es homo vel tu es animal. et tamen nulla pars alteri repugnat et quilibet est contingens. sed hoc ideo quia contradictoria primum repugnant. ut tu es homo et tu non es animal. vel dicatur et melius quod ad necessitatem disiunctiue requiritur et sufficit copulatiua factam de partibus contradictoris esse impossibilem. Et ad contingentiam. quod copulatiua facta de partibus oppositis sit contingens. hec non est necessaria tu non curris vel tu moueris. quia hec copulatiua est impossibilis: tu curris et tu non moueris. Et hec est contingens: tu curris vel tu non moueris. quia hec copulatiua est contingens: tu non curris et tu moueris secundum regulas datas de copulatiuis.

Sequitur capitulum quintumdecimum quod est de predicabilibus.

Predicabile dupliciter sumitur videlicet communiter et proprie. Predicabile communiter sumptum est

terminus aptus natus de aliquo predica-
ri. et sic tam terminus cōis q̄ singularis.
tam cōplerus q̄ incōplerus dicitur predi-
cabile. Sed proprie sumendo sic diffinif
Predicabile est terminus vniuocus ap-
tus natus de pluribus predicari. et sic nul-
lus terminus singularis nec transcendens
aut compositus dicitur predicabile seu
vniuersale quod idem est. quia nulus ta-
lis est terminus vniuocus. C Unde ter-
minus vniuocus est terminus simplex
plura significans s̄z vnicam rationē sicut
ly. homo quod significat sortes et platone
et omnia sua significata s̄m hanc rationē
al' rationale. Per hoc quod dicitur: termi-
nus simplex: excluduntur termini compo-
siti. sed li. significās plura: excludit termi-
num singularem et ly. vnica ratio. exclu-
dit terminum transcendentes. videlicet:
ens: aliquid: et huiusmodi. C Terminus
equiuocus est terminus simplex plura si-
nificans s̄m diuersas rationes sicut li. ca-
nis. quod significat canem latrabilem: si-
dus celeste: piscem marinum. et hoc diuer-
sis rationibus. C Predicabile secundo
modo sumptus diuiditur in quinqz vniuer-
salia videlicet genus speciem differentiā
proprium et accidens. Genus ergo ē ter-
minus vniuocus predicabilis in qd d plu-
ribus dñtibus sp̄e. vt: animal: predicat
de homine et de asino qui dñt sp̄e i eo qd
quid. qz ad interrogationē factā p quid ē
homo vel asinus. rñdetur q est animal.
C Genus diuiditur. nam quoddam est
genus generalissimum. et quoddā genus
subalternum. C Genus generalissimum
est terminus qui sic est genus quod nō po-
test esse species. vt substantia. Gen^o sub-
alternum est terminus qui sic est gen^o qd
pōt eē sp̄s vt: aial. est enim genus respec-
tu hois: species vero respectu: corporis.
C Sp̄s est terminus vniuocus non su-
premus predicabilis in quid de pluribus
vt li. hō. predicat de sorte et platone i eo
qd qd. qz ad interrogationē factā per quid
est sortes vel plato respondetur q est hō.
C Sp̄s diuiditur qz quedā specialissi-
ma et quedā subalterna.
C Sp̄s subalterna est terminus qui cuz

sit species potest esse genus vt animal.

Species specialissima est termin^o qui
cū sit sp̄s n̄ pōt eē gen^o. vt hō. vl' al' sic.

Sp̄s specialissima est terminus vni-
uocus predicabilis in quid de pluribus
dñtibus numero solum. et notanter dicit
solus: qz li. animal. non est species sp̄alissi-
ma. et tamen est terminus vniuocus pre-
dicabilis in quid de pluribus dñtibus nu-
mero: qz de sorte et platone: s̄ non solū de
dñtibus numero. qz etiam de dñtibus sp̄e
vt de homine et leone.

Differentia ē terminus vniuocus pre-
dicabilis de pluribus i quale cēntiale. vt
rōnale: qd predicatur de sorte et platone i
eo qd quale. qz ad interrogacionē factā p
qualis est sortes rñdet qd est rationalis.

Proprium est terminus vniuocus pre-
dicabilis de pluribus i eo quod quale ac-
cidentaliter cōuertibiliter. vt: resibile: qd p
dicat de sorte et platone in eo qd quale: qz
ad interrogacionē factā per qualis ē sortes
vel plato pueniēter rñdet q risibilis. Et
tota rō quare sic p̄dicat de illis ē qz ē p̄p̄a
passio illi^o termini hō cū quo conuertitur.

Accidens est terminus vniuocus p̄di-
cabilis de pluribus in eo qd quale accidē-
tale nō pueritiliter sicut li album qd pre-
dicatur de homine in eo qd quale accidē-
tale qz ad interrogacionē factā p qualis ē
hō vel asinus pōt pueniēter rñderi qd
album. et hoc non conuertibiliter. Quia n̄
conuertitur li. album. cum aliquo illorū.

Sufficientia predicabilium habetur
isto modo. qz omne vniuersale aut ē pre-
dicabile essentialiter aut accidentaliter.

Si essentialiter. aut in qd. aut i quale.
Si. in quale. illud est dñia. Si. i qd. aut d
pluribus dñtibus sp̄e. et illud ē gen^o aut.
de pluribus differentibus numero solum
et illud est sp̄s. Si vero ē p̄dicabile acci-
dentaliter. aut g. i quale. accēntale pueritiliter
et illud ē p̄p̄ū. vel. in quale accidentale.
nō pueritiliter. et illud ē accēs. Et p̄dicat p̄
p̄ncipi q sit p̄dicatio directa vel indirecta.
essentialis vel accēntal. p̄dicatio dire-
cta ē illa i qua sup̄i^o p̄dicat de suo inferio-
ri. vt hō ē aial. p̄dicatio indirecta ē illa
i q inferi^o p̄dicat d suo sup̄iori. vt aial ē hō.

Predicatio essentialis est illa in qua superius predicatur de inferiori vel e converso sicut in quod dicitur est vel dicitur de aliquo illorum. Sed predicatio accidentalis est illa in qua proprium vel accidens predicatur de genere: species vel dicitur vel suo individuo aut e converso. Exemplum primum: ut homo est resibilis: vel animal est albus. Et per similitudinem de dicitur et individuo dicitur. Ut melius dicatur quod predicatio essentialis est predicatio terminorum eiusdem predicamenti: ut homo est animal predicatio autem accidentalis est predicatio terminorum diversorum predicamentorum: ut homo est albus. Terminum superiorum ad reliquum dicitur esse ille qui continet illud et non e converso sicut li. animal. respectu istius termini: homo: quod significat quicquid ille et cum hoc aliquid ultra. Terminum inferiorum ad reliquum dicitur esse ille qui continetur ab eo. et non e converso. ut li. fortis. respectu istius termini: homo.

	Substantia.
Corporea	Incorporea.
	Corpus.
Animatum	Inanimatum.
	Corpus
	animatum.
Sensibile	Insensibile.
	Animal
Rationale	Irrationale
	Animal
	rationalis
Mortale	Immortale.
	Homo
Sortes	Plato

Medicamentum est coordinatio plurium terminorum sicut sub et supra. Et dividitur in decem predicamenta. Quorum primum est predicamentum: species: cuius generalissimum est hic terminus: species: sub quo ponitur hic terminus corpus. sub: corpore: corpus animalis: sub: corpore: animalis: sub: animalis: species specialissima: homo vel: asinus: et sub istis sua individua: fortis: et plato: brunellus: et sauellus. Secundum predicamentum est predicamentum: quantitas: cuius generalissimum est quantitas: sub quo sunt duo genera subalterna quorum nullum est superius ad reliquum videlicet: primum et discretum. primum generis iste sunt species: linea: superficies: corpus:

tempus: et locus. quarum hec sunt individua: linea: superficies: hoc corpus: hoc tempus: hic locus. Secundi generis infinite sunt species. scilicet binarius: trinaris: quaternarius: et c. individua vero sunt: hic binarius: hic trinaris et c. Tertium predicamentum est predicamentum: qualitas: cuius generalissimum est qualitas. sub quo sunt quatuor genera subalterna: non se habent secundum sub et supra. Primum est habitus vel dispositio. Secundum est naturalis potentia vel potentia. Tertium est passio vel passibilis qualitas. Quartum est forma vel circa aliquid constans figura.

Primi generis species sunt: grammatica: logica: et rhetorica. quarum individua sunt: hec grammatica: hic logica: hic rhetorica.

Secundi generis species sunt: durum: et molle. quarum individua sunt: hoc durum: hoc molle.

Tertii generis species sunt: dulcedo: amaritudo: album: nigrum. calidum: et frigidum: humidum: et sic cum: quarum individua sunt hec dulcedo: hic amaritudo: hoc album: hoc nigrum: et huiusmodi.

Quarti generis species sunt: circulus: triangulus: quadrangulus: et huiusmodi quarum individua sunt: hic circulus: hic triangulus: hic quadrangulus.

Quintum predicamentum est: predicamentum: relationis. cuius generalissimum est: relatio: vel: ad aliquid: sub quo sunt tria genera subalterna non se habent sicut sub et supra.

Primum est: equiparatio. Secundum est: superpositio. Tertium est: superpositio. Primi generis species sunt: vicinus: equale: et simile. quarum individua sunt: hic vicinus: hic equale: et hic simile.

Secundi generis species sunt: pater: dominus: et magister. quorum individua sunt: hic pater: hic dominus. et hic magister.

Tertii generis species sunt: filius: servus. et discipulus. quarum individua sunt: hic filius: hic servus. hic discipulus.

Quintum predicamentum est: predicamentum: actionis: cuius genera subalterna sunt sex. quorum nullum est superius ad reliquum videlicet: generare: corrumpere: augere: diminuerere: alterare: et secundum locum monere.

Primi & secūdi generis species sunt: generare hominem: & corrumpere equū: quarum indiuidua sunt: sic generare hominem: sic corrumpere equum. **T**ertii & quarti generis species sunt: augere in longum: diminuire in latum. quorum indiuidua sunt: sic augere in longū: sic diminuire in latum. **Q**uinti generis species sunt: calefacere: & frigefacere. quarum indiuidua sunt: sic calefacere: sic frigefacere. **S**exti generis species sunt: mouere sursum: mouere deorsum. quarum indiuidua sunt: sic mouere sursum: sic mouere deorsum. **S**extū p̄dicamentū ē p̄dicamentū passio: nis cuius generalissimū est: passio. Et h̄z similiter sex genera subalterna non se habentia s̄m sub & supra. v̄z: generari: corrūpi: augeri: diminui: alterari: & s̄m locū moueri. **P**rimi & secūdi generis species sūt: homines generari: equum corrumpi. quarum indiuidua sunt: istum hominē generari: istum equum corrūpi. **T**ertii & quarti generis species sunt: augeri in longum: diminui in latum. quarum indiuidua sunt: sic augeri in longum: sic diminui in latum. **Q**uinti generis species sunt: calefieri: & frigefieri. quarum indiuidua sunt: sic calefieri: sic frigefieri. **S**exti generis sp̄s sūt: moueri sursum: moueri deorsum. quarum indiuidua sūt: sic moueri sursum: sic moueri deorsum. **S**eptimū p̄dicamentū ē p̄dicamentū: vbi: cuius generalissimū ē: vbi: sub q̄ sunt h̄ genera subalterna: i loco: i spatio. quorum species sunt: in domo: in platea: sub quibus sunt indiuidua: in hac domo: in hac platea: hic: vel: ibi. **O**ctauum p̄dicamentum est p̄dicamentum: quando cuius generalissimū est: quādo: sub quo sunt genera subalterna. v̄z: in tempore: in euo: in eternitate. quorum species sunt: h̄ri: hodie: cras. Et indiuidua. vt: tunc: vel: in illo die: vel: in illo instanti. **N**onum p̄dicamentum est p̄dicamentum: situs: cuius generalissimū est: situs: vel: positio: sub quo sunt species v̄z stare: iacere: sedere: quarum indiuidua sūt: sic stare: sic sedere: sic iacere. **D**ecimū p̄dicamentum est p̄dicamentum: habitus: cuius generalissimū est: habitus:

sub quo sunt species: annulus: & corona: armatum esse: calciatum esse. quarum indiuidua sunt: hic annulus: h̄ corona sic armatum esse: sic calciatum esse. **I**uxta p̄dicta est notandum q̄ in quocūq; p̄dicamento ponitur concretum in eodez ponitur suum abstractum: & e conuerso. Ita q̄ in eodez p̄dicamento ponitur. homo in. quo humanitas. & in eodem. albedo in quo. album. & e conuerso &c.

Ca. x vii.

Syllogismus est oratio in qua quibuscumque positis & cōcessis necesse est aliud euenire per ea que posita sunt & cōcessa. vt omnis homo currit. sor. est homo ergo sor. currit. Et sciendum est primo q̄ omnis syllogismus constat ex tribus terminis. s̄. maiori extremitate: minori extremitate: & medio termino. **U**n̄ medius terminus est ille qui bis sumitur ante conclusionem & non ingreditur conclusionem: vt homo. **M**aior extremitas est ille terminus qui sumitur in maiori p̄p̄e euz medio termino vt curres. **M**inor extremitas ē ille terminus qui sumit̄ i minori p̄p̄e cū medio termino. vt sor. **S**ecūdo est notandum q̄ figura est debita dispositio terminorum que dispositio tripliciter sit. Nam aut illud quod subicitur in p̄ma p̄positiōe predicatur in secunda: & sic resultat prima figura. Aut idem predicatur vtriusq; & sic ordinatur secunda figura. Vel idēz subicit̄ in vtraq; & sic h̄etur tertia figura. **E**xemplum prime figure: vt omne al est s̄ba omnis homo est animal. ergo omnis homo est s̄ba. **E**xemplum secunde figure: vt nullus lapis est homo. omne risibile est homo. ergo nullum risibile est lapis. **E**xemplū tertię figure: omnis homo est animal. omnis homo est rationalis. ergo quoddam rationale est animal. vnde versus sub: p̄: prima. bis p̄: secunda. tertia bis sub. **T**ertio est notandum q̄ quedam est conclusio directa & quedam indirecta. conclusio directa est illa in qua maior extremitas predicatur de minori i conclusione. exempla data sunt. **C**onclusio indirecta est illa in qua minor extremitas predicatur de maiori in conclusiōe: vt om

nis homo est animal for. est homo ergo
aliquod animal est for. **C** Quarto est no-
tandum q^d omnium istarum figurarū sūt
decem ⁊ nouem modi quibus sylogizatur
in illis. quorum nouem pertinent ad pri-
mam figuram. quatuor ad secundam. et
sex ad tertiam. ⁊ inferuntur in istis versi-
bus. Barbara; celarent. darit. serio bara-
liptō. Delantes. dabitis. fapesmo. si feso
mozum. Cesare; camestres; fessino; baro-
cho. Darapti; felaptō; disamis; datisi; bro-
cardo; serison. Et hi omnes cōcludunt di-
recte preter. v. vltimos prime figure.

C In his modis ponuntur quatuor litte-
re vocales. s. a. e. i. o. prima significat vni-
uersalem affirmatiuam. secunda vniuer-
salem negatiuam. tertia particularem. in-
definitam. aut singularem affirmatiuam.
quarta particularem. indefinitam. vel sin-
gularem negatiuam. s. m. ergo situm istarū
litterarum in modo debet constitui sylo-
gismus. q^d ergo in barbara. ter ponitur. a.
ideo quolibz propo^o in modo illo erit vni-
uersalis affirmatiua. Et q^d in celarent. p.
mo ponitur. e. ⁊ secundo. a. ⁊ iterum ter-
tio. e. ideo illius modi prima propositio ⁊
tertia erit vniuersalis negatiua. secunda
vero vniuersalis affirmatiua. Si ergo q^d
ratur barbara. ex quibus constat. dicatur
q^d ex duabus vniuersalibus affirmatiuis
vniuersalem affirmatiuam directe cōclu-
dentibus. Celaret. vero ex vniuersali ne-
gatiua ⁊ vniuersali affirmatiua vniuersa-
lem negatiuam directe concludentibus.
⁊ ita de singulis dicitur. **C** Quinto ē notā-
dum q^d prime quatuor dictiones primi v-
sus incipiūt ab his cōsonantibus. b. c. d. f.
⁊ similiter oēs dictiones sequentes. ⁊ per
hoc intelligitur q^d omnes modi inchoates
a. b. debent reduci ad primū prime. ⁊ oēs
modi inchoantes a. c. ad secundum. ⁊ p. d.
ad tertium. ⁊ per. f. ad quartum. **C** Item
vbicūq^z ponitur. s. in his dictionibus de-
notatur q^d propositio intellecta per voca-
lem immediate precedentē debz conuer-
ti simpliciter. ⁊ per. p. debet conuertere per
accidens ⁊ per. m. q^d fiat transpositio in p.
missis. ita q^d maior fiat minor: ⁊ conuer-
so. ⁊ per. c. q^d reducatur per impossibile.

Exemplum trum primorum hētur redu-
cendo fapesmo ad serio. vt cūnis homo
est animal nullus lapis est homo. ergo qd
daz animal non est lapis. dicatur ergo sic
nullus homo est lapis quoddam animal
est homo. ergo quoddaz animal si ē lapis
Iste reductio habetur conuertendo maio-
rem primi sylogismi per accidēs. ⁊ impo-
rem simpliciter. quibus cōuersionibus fa-
ctis trāspōnā pmissē. ⁊ ita d alius dicat.
C Qualiter autem modus in quo ponit
c. reducatur per impossibile ostenditur.
Nam in istis modis solummodo inferit
c. v3. in barocho. ⁊ in brocardo. ideo solū
isti modi reducuntur ad barbara. per im-
possibile. Exemplum primi. omnis homo
est animal aliquis lapis non est animal. g.
aliquis lapis non est homo. reducitur nā
q^d ad barbara. per impossibile sumēdo cō-
tradictorium conclusionis cum maiori ⁊ i-
ferēdo oppositum minoris. vt omnis hō
est animal omnis lapis ē homo. ergo om-
nis lapis est animal. Exemplum secundi
modi. vt quidam homo non est lapis om-
nis homo est animal. ergo quoddam aial
non est lapis. **R**educitur nāq^z ad barba-
ra sumendo contradictorium conclusionis
cum minori ⁊ inferendo oppositum alteri-
us premissē. s. maioris. vt omne animal ē
lapis. omnis homo ē animal. ergo ois hō
est lapis. **U**nde versus. Simpliciter ver-
ti vult. **S**ip. vero per acci. m. vult trā-
spōni. **C** vero per impossibile duci. **C** Ex
predictis sequitur q^d null^o sylogism^o pstat
ex omnib⁹ particularib⁹ nec ex oibus nega-
tiuis. Et si altera premissarum fuerit pri-
cularis vel negatiua ⁊ cōclusio similiter
erit particularis vel negatiua. Et b de si-
logismis dicta sufficiant.

ExPLICIT PRIMUS TRACTATUS QUI SŪMULA-
RŪ INTITULATUR. INCIPIT SECŪD^o. s. SUPPŌNŪ.

La. primum.

Appositio est acceptio termini in
propositione pro aliquo. vel pro
aliquibus. Exemplus primi: tu es.
Exemplus secūdi. ego ⁊ tu sum⁹. In priā
supponit solum pro aliquo. in secūda p
aliquib⁹. Et notanter dī. i ppositiōe. quia
extraē propositionem non supponit termin^o

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

Tamen cognoscatur quoniam termini
 materialiter supponunt et quoniam perso-
 naliter: spirituales regule declarant.
 quarum prima est ista. Dis terminus solum habet
 bens significatum formale et solummodo perso-
 naliter supponibilis. p. q. talis nunc sup-
 ponit nisi pro suo formali significato. ver-
 bi gratia. de terminis prime intentionis vel im-
 positionis. ut ens. aliquid. et homini. Exemplum
 de terminis secunde intentionis vel impositionis:
 ut terminus. nomen. et huiusmodi. C Se-
 cunda regula est ista. Dis terminus vtriusque
 habens significatum si sibi additur signum
 materialitatis in propositione solummodo
 materialiter supponit. p. q. quia non suppo-
 nit nisi pro suo materiali significato ratione
 signi materialitatis. Exemplum de terminis
 prime intentionis vel impositionis. ut. Ly.
 homo. est ly. homo. Ly. animal. est ly. animal.
 tam ly. homo est ly. animal. stat materialiter. Ex-
 emplum de terminis secunde intentionis vel im-
 positionis. ut. Ly. pp. est ly. pp. Ly. syl. est
 ly. syl. tam ly. pp. est ly. syllogismus: sup-
 ponit materialiter. q. p. suo materiali signi-
 ficato. Signa materialitatis sunt ista ly. iste
 terminus. ista pp. ista oratio. et homini. s.
 potissimum est ista vox. ly. C Tertia regu-
 la est ista. Quinqueque pp. extrema sunt ter-
 mini prime intentionis vel impositionis quod non
 addit signum materialitatis: tamen subiectum est
 predicatum supponit personale. ut homo est animal
 for. currit. Et notatur de. si non additur si-
 gnum materialitatis: quod addito illo suppo-
 neret ibi terminus materialiter: p. secun-
 da regula C Quarta regula est ista. cuius-
 cuique pp. extrema sunt termini secunde
 intentionis vel impositionis: quorum subiectum
 habet solum significatum formale et predicatum
 vtriusque: tam subiectum quam predicatum sup-
 ponit personaliter si predicatum non addit
 signum materialitatis. verbi gratia. signum
 est propositio. terminus est syllogismus.
 C Quinta regula est ista. Si extrema sunt
 termini secunde intentionis vel impositio-
 nis et subiectum habeat vtriusque significatum. predi-
 catum vero solum vtriusque vel solum formale: non
 dat regulam generalis. quoniam interdum supponit
 quilibet illoz personaliter: interdum alter
 materialiter. verbi gratia. dicendo. pro-

positio est oratio: ambo extrema habent:
 vtriusque significatum et ambo personaliter
 supponunt. Item si dicitur. propositio est si-
 gnum: subiectum habet vtriusque signifi-
 catum et predicatum solum unum. scilicet formale.
 et vtriusque personaliter supponit. Si si est
 pp. est nomen: subiectum habet vtriusque significatum
 et predicatum solum formale: et tamen subiectum
 supponit materialiter. q. aliter non foret pp. ve-
 ra. Item si est. pp. est terminus incomplexus:
 vtriusque extremum habet vtriusque significatum. et
 tamen subiectum supponit materialiter. q. aliter pp.
 esset falsa. C Sexta regula est ista. Cuius-
 cuique pp. predicatum est terminus prime inten-
 tionis vel impositionis: et subiectum secunde dedu-
 cto impedimento signi materialitatis: tam
 subiectum quam predicatum supponit personale. ut
 spes est homo. aliquid genus est animal. C Sep-
 tima regula est ista. Cuiusque pp. sub-
 iectum est terminus prime intentionis vel im-
 positionis non significans formaliter se:
 et predicatum secunde: deducto impedimen-
 to signi limitantis: subiectum supponit materi-
 aliter et predicatum personale. ut homo est nomen. pe-
 trus est notitini casus. Et notatur de: non si-
 gnificans formaliter se. q. si terminus aliquis
 significaret se formaliter: personale suppone-
 ret p. prima regulam. ut ens est terminus tran-
 scendens. Item de: sine impedimento signi limi-
 tantis. q. signum vel vel particulare eiusdem
 generis limitat ad suppositionem persona-
 le. ut aliquis homo est spes. vel nullum animal
 est genus: tam ly. homo est ly. animal. stat perso-
 naliter. propter limitationem signi. C Ex qua
 sequitur quod subalterna illi. homo est spes. non
 est illa. ois homo est spes. nec particularis est il-
 la. alius homo est spes. s. ista. aliquid homo est spes.
 nec singularis est aliqua istarum. iste homo
 est spes: ista homo est spes. s. ista. homo est spes.
 Item predictorum illi. homo est spes. non est illud nihil
 quod est homo est spes. aut nullus homo est spes. quia
 tunc duo predictoria forent simpliciter vera. sed istud. nul-
 lum homo est species. nec subcontrarium est.
 alius homo non est spes. seu aliquid quod est homo
 non est spes. sed istud. aliquid homo non est spes.
 Ratio autem quare aliquae istarum firmantur in fi-
 gura et aliquae non: quod in aliquibus servatur
 eadem suppositio et in aliquibus non. unde
 omnes propositiones existentes in figura

debent habere p̄similē generalē supposi-
tionē. Et si dicis. q̄ suppositio materialis
requirit sig^a neutri generis. Dicitur q̄ iō
q̄ oīs terminus materialiter supponēs ē
neutri generis ⁊ indeclinabile nomen s̄m
grāmaticos. Et vltima ⁊ penultima regu-
lis sequit̄ q̄ ista non est bona p̄uersio: hō
est spēs. spēs est hō. q̄ ly. hō. in prima sup-
ponit materialiter. ⁊ i scda p̄sonaliter. sed
sic p̄uertitur simpliciter: species est ly. hō
nec illa est bona cōuersio p̄ accēs nullum
nomē est hō. ergo hō nō ē nomē. sed sequi-
tur: igit̄ aliqd qd ē hō nō ē nomē.

Cap. tertium.

Materialis suppositio plures conti-
net diuisiones. quarū prima ē ista.
Supponū materialū alia discre-
ta. alia cōis. Suppō materialis discreta
est acceptio termini materialiter suppo-
nētis cū p̄noie demonstratiuo vt: hō. ē
spēs. ille terminus. aial. est genus. Sup
positio materialis cōis est acceptio termi-
ni materialiter supponētis sine p̄noie de-
monstratiuo: vt hō. ē noiatui casus: Pe-
trus. ē nomē p̄priū. vñ ly. Petrus: p̄sona-
liter sūptū ē terminus discret⁹ ⁊ nomē p̄-
priū. s̄ materialiter ē termin⁹ cōis p̄dica-
bilis de plurib⁹ vñ de illo termino. petr⁹
i mēte ⁊ de isto i scripto. ⁊ de illo in voce.
Silt̄ dicēdo: tu. ē p̄noie demonstratiuū
subiectū huius nō ē p̄noie. s̄ nomē inde-
clinabiliter sūptū hñs silt̄ plura supposita
C Scda diuisio ē ista. Supponū māliū
cōiū alia determinata alia p̄fusa. Sup-
positio mālis determinata ē acceptio ter-
mini māliter supponētis. sub quo cōtingit
descēdere ad oīa eius suppo^a. disunctiue
vt: hō ē terminus cōis: ⁊ isti sūt oēs termi-
ni: hō: ergo. hoc. hō. ē termin⁹ cōis vñ h.
hō. ē termin⁹ cōis: ul sic de singulis. Et q̄
sequē q̄ ista pp^o ē vera. hō. nō ē noiatui
casus sicut ista. hō. ē noiatui casus. q̄ si
due indefinite sub p̄rie i quā p̄ma vificat̄
subiectū p̄ illo termino. hō. q̄ dī vel acti
casus materialiter sūptū. ⁊ alia p̄ simili
q̄ est nti casus. Et ita p̄cedit q̄: Almo. ē v-
bū. ⁊ qd: Almo. nō ē verbū. Legēs ē p̄ci-
pium. ⁊ Legens non est p̄cipium. Tu: ē
pronomen demonstratiuum. ⁊ Tu: nō ē p̄

nomen demonstratiuum. Nec sunt iste p̄tra-
dictorie sed subcōtrarie. iō non p̄cedo q̄
Almo: est verbū: ⁊ nullū Almo est verbū.
Tu es p̄noie. ⁊ nullū tu ē p̄noie: q̄ sūt
p̄tradictorie. Suppō materialis p̄fusa ē
acceptio termini materialiter cōmunit̄
supponētis sub quo nō p̄tingit descēdere
ad oīa sua supponētia disunctiue. vt tātū
homo ē nomē. ⁊ isti sūt oēs termini. hō. ḡ
tñ h. hō ē nomē vel tñ h homo. est nomē
vel sic de singulis. quia in casu aī ē ve-
rū ⁊ p̄is ē falsum. C Tertia diuisio ē ista
Supponū materialū p̄fusa: qdā ē p̄fu-
sa tñ. ⁊ qdā p̄fusa distributiua. C Quar-
ta diuisio ē ista. Supponū materialū cō-
fusa: tñ qdam est mobilis: ⁊ qdā imobi-
lis. Suppō materialis cōfusa tñ mobil⁹
ē acceptio termini materialiter supponē-
tis: sub quo contingit descēdere ad oīa
sua supposita disuncti. vt tñ hō ē nomē. ⁊
h sunt oīa ly hō. ḡ tñ h. homo vel h. hō
vel sic de singulis est nomē. Suppō ma-
terialis p̄fusa tñ mobilis ē acceptio ter-
mini materialiter cōiter supponētis: sub
quo non p̄tingit descēdere. sed si p̄nge-
ret descēdere disunctim. vt necessario
hō est spēs. ly. homo. stat cōfusa tñ imo-
biliter: q̄ non licet descēdere. vñ nō seq-
rur. necessario hō ē spēs. ⁊ isti sūt omnes
termini. homo. ḡ necessario hoc. homo vñ
hoc. homo. vñ sic de singulis est species.
aī ē vñ ⁊ p̄is falsū. tñ si p̄tingeret
descēdere descēderetur modo dicto.
C Quinta diuisio est ista. Suppositionū
materialium distributiarum quedam ē
mobilis. ⁊ quedam imobilis. Suppositio
materialis distributiua mobilis ē accep-
tio termini mālt̄ cōiter supponētis: sub
quo contingit descēdere ad oīa sua sup-
posita copulatiue. vt omne homo ē termi-
nus. ⁊ isti sunt omnes termini. homo. er-
go h. homo est terminus ⁊ hoc. homo: ē
terminus. ⁊ sic de singulis. Suppositio
materialis distributiua imobilis ē accep-
tio termini materialiter cōiter supponētis
sub quo contingit descēdere. sed si con-
tingeret: descēderetur copulatiue: vt ne-
cessario oē homo ē species ly homo. stat
materialiter distributiue imobiliter: q̄

non licet descendere cum non sequatur. necessa-
rio omne homo est species. et isti sunt omnes termini
homo. ergo necessario hoc homo est species.
et necessario hoc homo est species. et sic de singu-
lis. antecedens. n. est verum et p. falsum.
veritatem si congereret descendere: descen-
dere illo modo. C. Propter predicta est nota-
dum quod ista coniunctio: et aliquando tenet co-
pulati: et aliquando copulatiue: tenetur co-
pulati quando copulat terminos. ut sor. et
pla. currunt. Tenetur copulatiue quando
coniungit propositiones. ut sor. currit et pla. mo-
uetur. Similiter nota disunctionis aliquando
tenetur disunctim aliquando disunctiue.
Tenet disunctim quando disiungit terminos.
ut sor. vel plato currit. Et tenet disunctiue
quando disiungit propositiones. ut deus est vel
homo est asinus.

Lapi. quartum.

Consequenter sequitur divisiones po-
nere suppositionis personalis in materias
perternentes. Quarum prima est ista.

Supponum personalium alia discreta alia
cois. Suppositio personalis discreta est ac-
ceptio termini singularis vel cois cum pro-
mine demonstratio singularis numeri pro-
nati supponetis. ut sor. currit. ille homo dis-
putat. Ex illa divisione sequitur ista regula
Disternitur discretus vel cois cum pro-
mine demonstratio singularis numeri etiam
pars propositionis: discrete supponit siue pre-
serit signum distributivum siue non. unde ita stat
discrete ly. tu. in illa. nullus asinus es tu.
sicut in ista. tu es homo. Suppositio personalis
cois est acceptio termini cois personaliter sup-
ponetis sui. proinde demonstratio singula-
ris numeri. ut homo currit. C. Secunda di-
visio est ista. supponum personalium cois que
dam est determinata et quedam confusa. Suppositio
personalis determinata est acceptio termini per-
sonaliter supponetis: sub quo pertingit descen-
dere ad omnia et singularia disunctiue. ut
homo currit. et isti sunt omnes homines. Ille homo cur-
rit vel iste homo currit. P. sic de singulis.

Iuxta quam suppositionem sit h. prima regu-
la. Quilibet particularis vel indefinitus sub-
iectus supponit determinate: tam affirmati-
ue quam negativae: tam in suppositione materiali
quam personalis. C. Secunda regula est ista. omnis

terminus cois quem nullum signum precedit nisi
signum particulare supponit determinate.
unde h. propositionis. homo est animal: tam sub-
iectum quam predicatum supponit determina-
te. et si alicui istorum adderet signum particu-
lare: non propter hoc impediret suppositio ista.
Suppositio confusa est acceptio termini
coiter personaliter supponentis sub quo
non pertingit descendere disunctiue. ut tantum
homo est risibilis. ly. homo stat confuse: et non
debet disunctiue descendere: ut patebit.

C. Tertia divisio est ista. Suppositionum
personalium confusarum: quedam est confusa
tamen et quedam confusa distributiva. C. Quar-
ta divisio est ista. Suppositionum personalium
confusarum tantum quedam est mobilis et quedam
imobilis. Suppositio personalis confusa tamen
mobilis est acceptio termini communis per-
sonaliter supponentis: sub quo pertingit de-
scendere ad omnia sua supposita disun-
ctim. ut omnis homo est animal. et hec sunt
omnia animalia. ergo omnis homo est hoc ani-
mal vel hoc animal vel sic de singulis.
C. Iuxta quam suppositionem sit hec prima regula
Quilibet universalis affirmatiue pre-
dicatum si fuerit terminus communis de-
ducto omni impedimento stat confuse tamen mobili-
ter. ut omnis homo est animal. ly. animal stat confu-
se tamen mobilitate. dico. si fuerit terminus co-
munis. quod si fuerit terminus discretus sta-
ret discrete. etiam dico: sine impedimento:
ad excludendum alia signa: unde dicendo
omnis homo est animal est. ly. animal est predi-
catum universalis affirmatiue et terminus
cois: et tamen non stat confuse tantum: sed
distributiva: ut patebit. C. Secunda re-
gula. Quilibet exclusiue primi ordinis:
cuius nota exclusionis non negat subiectum
si fuerit terminus communis deducto omni
alio impedimento stat confuse tamen mobili-
ter. ut tantum homo currit: tantum homo non
currit. utrobique supponit ly. homo. confuse
tantum mobilitate. Suppositio personalis
confusa tamen immobilis est acceptio termini
personaliter coiter supponentis: sub quo non
contigit descendere: sed si contingeret de-
scenderetur disunctim. ut necessario ho-
mo est animal. supponit ly. homo. isto mo-
do. quod cum nullo medio sequitur. ergo ne

B

cessario iste homo vel ista hō: vel sic sic d
 singulis est animal. q: aīa est ver. & pīs
 falsū. tamē si ptingeret descendere: descen
 dere ē isto mō. **Quic** supponit anectūtur
 regule. **Prima** ē ista. Quilibet p dīto /
 nalis affirmatiue de termis coibus dedu
 cto impedimēto alteri? signi: qlibz illoz sup
 ponit p fufe tantū imobiliter. vt si hō ē aīal ē
 tam ly. hō. q: ly. aīal: stat p fufe tantū imo
 biliter. **Secūda** regula. Quilibet re
 duplicatiue affirmatiue p dīcatum si fue
 rit capax confusionis: & nō habuerit aliud
 de impedimētū: stat p fufe tū imobiliter.
 vt for. in q: tū homo ē aīal. ly. aīal stat il
 lo modo. **Tertia** regula. Quilibet mo
 dalis in sensu composito habentis termi
 nū cōdem nō distributū: supponit ille ter
 minus p fufe tantū imobiliter. vt neces
 sario homo ē animal. Impossibile ē homi
 nem nō esse. q: nō licet descendere: vt p. 3.
Quinta diuisio ē ista. Suppositio
 personalium distributiuarum quedā est
 mobilis: & quedā imobilis. Suppositio
 personalis distributua mobilis est accep
 tio termini personaliter cōiter supponētis
 sub quo ptingit descendere ad omnia sua
 supposita copulatiue. vt oīs homo currit.
 & isti sūt omnes homines. ergo iste homo
 currit & ista homo currit: & sic de singulis.
 quare concluditur q: ly. homo stat confu
 se distributiue mobiliter. Isti suppositi
 sunt anere iste regule. **Prima** ē ista. Qu
 libet p pōnis vniuersalis affirmatiue
 subm stat p fufe distributiue mobiliter. vt
 oīs homo currit: q: libet homo disputat. qd
 libet animal mouetur. taz ly. homo. q: ly.
 aīal. stat distributiue mobiliter. **Secū**
 da regula. Quilibet vliis negatiue de
 p futo mō loquendi tā subm q: p dīcatū:
 si fuerit termin? cōis nō ipeditus: suppo
 nit p fufe distributiue mobiliter. vt nullus
 hō est asinus: tam ly. hō q: ly. asinus. stat
 p fufe distributiue mobiliter. dico de consue
 to mō loquendi. q: h? vliis negatiue. oīs
 hō aīal nō ē. non stat ly. aīal. qd ē predica
 tū distributiue sed p fufe tū. **Tertia** re
 gula. Quilibet pīcularis vel idefinite
 aut singularis negatiue de consue to mo
 do loquendi predīcatū si fuerit termin?

cōis: deducto impedimento alteri? signi.
 stat p fufe distributiue mobiliter. vt aliq
 homo nō ē asinus. animal non ē lapis. for
 tes non ē capra. In his oībus predīcata
 stant confuse distributiue mobiliter. adue
 niente tamen impedimēto alterius signi
 non sic starent. Vñ dicendo. for. nō ē oīs
 homo: non supponit ly. homo. confuse di
 strubutiue: sed determinat: vt ostendef.
Quarta regula. Quilibet exclusiue af
 firmatiue pīini ordinis predīcatū si fue
 rit termin? cōis deducto impedimēto al
 terius signi: supponit confuse distributiue
 mobiliter. vt tantū animal ē homo. ly. ho
 mo. supponit illo modo. Suppositō perso
 nalis distributua imobilis ē acceptio
 termini cōis personaliter supponētis sū
 quo nō ptingit descendere: sed si cōtinge
 ret descenderetur copulatiue. vt necessa
 rio omnis homo ē animal. ly. hō. sic sup
 ponit. qm non sequitur eūz debito medio
 ergo necessario iste homo ē animal: & sic
 de singulis. q: aīa ē verum & pīs falsum.
 Iuxta supponem istam fit pīma hec re
 gula. Quilibet conditionalis de termino
 distributo: supponit terminus confuse di
 strubutiue imobiliter: i ordine ad totam
 conditionalem vt si oē animal currit oīs
 homo currit tam ly. homo. q: ly. animal.
 stat distributiue imobiliter. q: non licet
 descendere: & hoc in ordine ad totam cō
 ditionalem. **Secūda** regula. Quilibet
 exceptiue proprie: tam affirmatiue q: negatiue:
 illud a quo fit exceptio stat confu
 se distributiue imobiliter. vt omnis ho
 mo preter for. currit. Nullum animal pre
 ter hominem ē rationale: tam ly. homo.
 q: ly. animal. stat distributiue imobiliter:
 q: non licet descendere. **Tertia** regla.
 Quilibet modalis in sensu cōposito ha
 bentis terminum distributū supponit ter
 minus ille confuse distributiue imobiliter
 vt necessario omnis homo ē animal. oēm
 hoīem ē animal ē scitū a me. q: non licet
 descendere. verū tamē si aliqui possit descē
 di. hoc erit gratia materie: q: forte oppo
 situm consequentis repugnabit antee
 denti.

Lapi. quintum.

No maiori euidentia dictorum
 ponēde sunt aliquę regule termi
 norū vim pfundendi habentium.
 Quarum pma ē ista. Omne signū vnuer
 sale affirmatiuū terminū sequentē se ime
 diate confundit: pfuse distributiue mobili
 ter: et mediate sequentē: si fuerit terminū
 capax sue pfusionis: pfundit confuse tantū:
 sili deducto impedimento alterius signi.
 vt ois homo ē animal. aut: ois homo ani
 mal non ē. vtrūq; supponit ly. homo. di
 stributiue et ly. aial. confuse tantū. Et no
 tanter dī. si fuerit capax cōfusiōis. pmo:
 ppter terminos singulares qui nō possūt
 cōiter supponere. Secundo: propter ta
 les ppositiones: videns oēm hominem
 ē animal. Alinus cuiuslibet hominis cur
 rit. nec ly. animal. nec ly. currens. cōfūm /
 dicitur. q: nō graditur virtus signi vsq; ad
 p̄dicatū ex quo ē pars subiecti. Dicitur
 secūdo: deducto impedimēto alterius si
 gni. q: in ista ppōne. non ois hō ē aial. nō
 supponit ly. homo. distributiue. sed deter
 minate per vnā regulā ptinentē ad hāc
 materiam. v3. Quicquid mobilitat imobi
 litatum: immobilitat mobilitatum. i. qdlibz
 signum habens vim distribuendi aliquę
 terminū si ipsum reperit nō distributū tā
 cit ipsum stare distributiue. et si ipm repe
 rit distributum facit eū stare nō distributi
 ue. i. determinate vel pfuse tantū. Exem
 plū pmi subm huius. homo currit. stat nō
 distributiue. iō adueniente signo vli sta
 bit distributiue dicēdo. ois homo currit.
 Et q: iam stat distributiue: iō adueniente
 alio signo pgrue: statq; nō distributiue. v3
 non ois homo currit. Itē notandū q si
 duo signa affirmatiua cadunt super eun
 dem terminum faciunt illum stare deter
 minate. vt tu differs ab oī hoīe. Et si vnū
 fuerit affirmatiuum et reliquū negatiuum
 itex faciunt ipsum stare determinate. vt
 tu non differs ab homine. non quilibz ho
 mo currit. etiā si ambo sint negatiua et im
 mediate cadant super eundem faciunt
 illum stare determinate. vt nō nullus ho
 mo currit. Si aut mediate cadāt ita q me
 diet terminus distributus: faciunt illum
 stare confuse tantū. vt nullus homo non

currit. p3. q ly. currens stat confuse tantū.
 q: illa ppositio equiualeat isti. quilibz ho
 mo currit. vbi ly. currens: stat confuse tan
 tum. Similiter dicendo. non aliquis ho
 mo nō ē animal. supponit ly. animal con
 fuse tantū. vt p3 per suā equalentē. v3. q
 libet homo ē animal. vbi ly. aial stat cōfu
 se tantū. Secūda regula ē ista. Omnia
 signa negatiua non impedita pfūdūt pfu
 se distributiue mobili tā terminū sequētes
 mediate q; immediate: dūm fuerit capax
 sue pfusiōis. v. g. nō hō currit. nullū hō dī
 putat: tā subm q; p̄dicatū: stat pfuse distri
 butiue mobilitat. S3 i ista. asinū nullū ho
 minis ē aial. ly. aial. nō stat distributiue. q:
 nō caput pfusiōne a signo ppter limitatōes
 factā a subo cui ē ps. Tertia regula est
 ista. Dis pparatiū gradus et suplatiuus:
 ita sic tā et q; dī: aliū: et si idē: et ista vba: ca
 reo: et indigeo: pfūdūt distributiue mobili
 terminū sequentē immediate capacē illius
 pfusiōis: et oī alio impedimēto deducto. vt
 tu es fortior: hoīe. tu es fortissimū hoīum.
 tu es ita fortis sic aliq; hō. tu differs ab
 hoīe. tu es aliud ab hoīe: vel non idē ho
 minī. ego careo vel indigeo pecunia. In
 oibz istis stat distributiue mobilitat termi
 nus sequēs signa noiata. S3 notandū
 ē q comparatiuus gradus confundit cō
 fuse distributiue mobilitat terminum a se
 rectū ex natura comparationis. ablatiuus
 autem rectum ex natura excessus: confun
 dit confuse tantum. vt ego sum maior: te
 longitudine vnus b: achii. supponit ly. lō
 gitudine: confuse tantum. Item: nullū ho
 rum terminorum confundit distributiue
 nisi terminum a se rectum a parte post.
 vnde dicendo: hoīe ē fortior: equus: vel
 ab homine differt asinus. nō supponit ly.
 equus: nec ly. asinū. distributiue: sed soluz
 determinate. Quarta regula. Dicitio
 exclusiua cōfundit pfuse tñ mobilitat ter
 minū cōez immediate sequētē et mediate se
 quētē: pfuse distributiue mobili. vt tñ hō ē
 aial. ly. hō. supponit pfuse tñ mobili. et ly.
 aial. distributiue mobilitat. Quinta regu
 la. Dicitio exceptiua pfūdūt suū casuale: si
 ē terminū cōis: pfuse tñ mobilitat: vt nul
 lum animal preter hominem currit.

De aial pter hoem currit. ly. hoem. stat
 pfuse tñ mobilr. **C** Sexta regula. Dictō
 reduplicatiua suū casuale pfundit cōfufe
 tantū mobilr: ꝛ ꝑdicatū pfuse tñ imobilr.
 vt loz. inqstū hō ē aial ly. homo. stat pfu
 se tñ mobilr: ꝛ ly. aial imobilr. qz sub pri
 mo ꝑtigit dīstūcti descēdere ꝛ nō sū scdo.
C Septima regula. termini ꝑcernentes
 actū mētis. vt scire: credere: dubitare: ꝛ
 huiusmodi pfundit pfuse tātū mobiliter.
 Et replū. Ego scio aliquā ꝑpositionē. ly. ꝑ
 positionē. stat pfuse tātū mobilr. qz bñ seq
 tur. Ego scio aliquā ꝑpositionē. ꝛ ille sūt
 omnes ꝑpositiones. ergo scio illam vel
 illā. vel sic de singulis. **C** Octaua regula
 Dia aduerbia nūerabilia. bis. ter. quater
 ꝛ hñdī: pfundūt pfuse tñ mobilr terminū
 sequentē se. vt bis comedi panē. ter pota
 sti vinū. supponit ly. panē. ꝛ ly. vinū. pfu
 se tñ mobilr. Mā sicut illa vice. ꝛ illa vi
 ce cū interruptōe ꝛ ꝑis comedi panē. ita il
 lū vel illū panē. **C** Nonā regula. termini
 modales noialiter ꝛ aduerbialr sumpti i
 sensu ꝑposito pfundūt pfuse tñ imobiliter
 oēs terminos cōes nō distributos vel se
 quātur vel ꝑcedant. vt necessario hō est
 aial. ꝛ hoem eē aial ē necessariū. **C** De
 cima regula. ista verba. icipit. ꝛ definit. cō
 fundunt terminū sequentē cōem nō distri
 butū pfuse tñ imobiliter. ꝛ ly. immediate: i
 eis iclusum mobiliter. vt tu icipis vel de
 finis scire aliquā ꝑpōnem. ly. ꝑpōnē stat
 pfuse tñ imobiliter: qz nō lz descēdere. ꝛ
 ly. ꝑpōnem. in illa immediate añ hoc sciui
 si aliquā ꝑpōnem: stat pfuse tñ mobiliter
 Sꝫ h̄ clare intelligētur vīso tractatu de
 ꝑbationibꝫ terminoz. **C** Undecima re
 gula. Ista verba: ꝑmitto: debeo: obligo:
 pfundūt pfuse tñ imobiliter. vt ꝑmitto ti
 bi denariū. ly. denariū. stat imobiliter. qz
 nō lz descēdere. **C** Duodecima regula ē
 ista. Nota ꝑditionis ꝛ rōnis oēs suos ter
 minos cōes nō distributos pfundūt pfuse
 tñ imobiliter. ꝛ h̄ i ordine ad ꝑpotheticā
 vt si hō ē aial est. homo currit. ꝛ aial cur
 rit. Notandum primo: qz licet nullus
 terminus distributus habeat vim su
 ꝑꝛa terminū ꝑcedentē. tamē bene hꝫ vim
 ꝑꝑꝛa illū terminū pfusiū pfuse tñ: non

tamē qlibet sed solū ille q idifferēter ante
 se ꝛ ꝑst se determinat ꝑpōnem vbalet.
 vñ illi termi. oīs. nullus ꝛ hñdī nō pfun
 dūt aliquē terminū ꝑcedentē. qz in qlibet
 istaz. aliqs hō oē aial ē. aliqs homo nullū
 aial ē. supponit ly. hō. determinate. Silr
 nec ista verba. icipit: vel definit: vl ꝑmit
 to. qz dñdo hō incipit eē. aut denarium ꝑ
 mitto: tam ly. homo qz ly. denariū. stat de
 terminate. sꝫ dicēdo. hoem eē aial ē scitū
 a me. aut hoem nō eē ē impolē. vl homo
 ē aial necio. supponūt oēs illi termi cōes
 pfuse tñ: lz ꝑcedant. ꝛ hoc iō qz illi termi
 ni faciētes sensū compositū vel diuisum:
 ita determināt ꝑpōnem añ se sic ꝑst se. ꝛ
 ita ꝑꝛ dicat d nota rōnis ꝛ ꝑditionis: qz
 pfundūt añ se. Scdo notandū qz termi
 nꝫ hñs solū vim pfundendi pfuse tñ non
 ipedit distributionē termini: lz iterdū ipe
 diat eiꝫ descēsuꝫ. ver. grā dñdo. oīs hō ē
 aial. ly. homo stat distributue. ꝛ ita stat di
 cēdo necio. oīs hō ē aial. sꝫ ē dñā. qz i pri
 ma stat mobilr ꝛ in scda imobilr: ꝑꝑ aduē
 tū termini modalis. Dico igit qz oēs ter
 mini hñtes solā vim pfundēdi terminum
 imobilr ipediūt descēsuꝫ: ꝛ ita imobilitāt.
 sꝫ alii hñtes solā vim pfundēdi pfuse tantū
 mobilr nō ipediūt descēsuꝫ: ꝛ ita nō imobi
 litāt. vñ seqꝫ. Scio oēm ꝑpōnē: ꝛ iste sūt
 oēs ꝑpōnes. ꝛ scio istāz scio illā. ꝛ sic d sin
 gulis. Tercio notandū: qz si duo signa
 distributua cadūt sup aliquē terminū qz
 nō qd lz ꝑ se sumptū caderet distributue
 sup eundē terminū: nullū illoꝝ ipedit reli
 quū. v. g. oīs hō oē aial ē ly. aial. stat distri
 butue nō obste qz ꝑcedāt duo signa distri
 butiua. qz primū ꝑ se sumptū nō distribue
 ret ly. aial. sed faceret ipm stare pfuse tñ.
 silr oīs homo non aial est. ꝛ ita dicēdo a
 forte differt oīs homo. supponit ly hō di
 stricutue: non obste qz ꝑcedāt duo sig
 qz primū sumptū sine scdo non distribue
 ret ly. homo. dicēdo a forte differt hō. qz
 ly differt. non distribuit nisi terminū re
 ctū a parte ꝑst. vt dictū est. **C** Modo con
 simili dico i ista. tu es fortior qz homo. qz
 ly. homo. stat distributue nec primum si
 gnū ipedit: qz ꝑ se sumptū nō distribuit
 aliquem rectū: vt declaratū ē supra. sꝫ di

cendo. nullus homo non ē aīal. tu differis
ab oī homine. vel tu es albiō: omni albo.
impeditur distributio termini vltimi. q: p
cedunt duo signa: quoz qdlibz sine altero
distribueret terminū illū. quare &c.

Capi. sextum.

Suppositioe relatiuoz sequitur
d pertractare. vbi qdā diuisiones sūt
pmitte. **P**rima ē ista. Relati
uoz qdā sunt relatiua sube. vt: q: q: qd:
Et qdā accidētis: vt: aglis: qualis: rātus:
quātus: & similia. **S**ecunda diuisio ē
ista. Relatiuoz sube qdā sūt identita
tis. vt q: iste: ille: hic: & ibi. Et qdā diuer
sitatis. vt ali: alter: reliquus: & hmoi.

Tertia diuisio ē ista. Relatiuoz iden
titatis quedam sunt reciproca. vt sui: me
us: tuus: suus. Quedam non reciproca.
vt ille: ipse: & huiusmodi. **Q**uarta diui
sio ē ista. Relatiuorum reciprocorum que
dā sunt possessiua. vt tuus: suus. Et que
dam non possessiua. vt se. **Q**uinta diui
sio ē ista. Relatiuorum accidentis quod
dam ē identitatis. vt: talis: & tantus: qd
dam diuersitatis: vt aliusmodi. **I**dis di
uisionibus premissis sit hec prima regula
Relatiuum diuersitatis sube & relatiuuz
possessiōis non supponunt p illo p quo
suum aīas. exemplum primi. Duoz tra
dictorum vnū ē verū & reliquū ē falsum.
p: q: p alio supponit ly. vnū. & p alio ly.
reliquū. Exēplū scđi. aligs hō currit & su
asīn? iacet. supponit aīas p hoīe: & relati
uum p asīno. **S**ecda regula ē ista. Relati
uū idētitatis sube & nō possessiuum semp
supponit p eo p q suū aīas i pparatiōe tñ
ad alterū extremū. Exēplū d relatiuo
idētitatis sube nō reciproco. vt aligs hō
currit & ille disputat. supponit ly. ille. non
absolute p aliq hoīe. sed p aliquo hoīe cur
rente. id non significat scda pars absolute
q aligs hō disputat. s: q aligs hō currēs
disputat. **S**ilr h? copulatiue. aligs hō est
latro & tu es ille: nō significat scda pars p
cise q tu es aligs hō. q: tūc illa copulati
ua eēt vera. s: q tu es aligs hō q ē latro.

Ex quo sequitur q hec ē falsa. aligs hō ē
aīal & asīn? ē illd. q: scda ps significat as
sertiue q asīnus ē aīal qd ē aliquis hō: & p

idēb ē flā. aligs hō ē for. & pla. ē iste. sed
hec ē vera. aligs q: hō ē fortes & pla. nō
ē ille. q: pla. aligs hō ē q ē fortes nō ē. Et
ista ē vera. aligs homo nō ē for. & plato nō
ē ille. q: plato cicero nō ē & cicero ē aligs
homo q nō ē for. **I**te cōceditur q aligs
hō nō ē for. & pla. ē ille. q: pla. aliquis ho
mo qui nō ē fortes ē. quātā pla. ē ipemet
qui nō ē for. **E**xemplum de relatiuo idē
titatis sube reciproco. vt omnis homo vi
det se. supponit ly. se pro homine non ab
solute sic intelligendo. omnis homo vidz
omnem hominem: sed referendo singula
singulis. vt iste homo videt se: et ille ho
mo videt se. & sic de singulis. **S**imilr di
catur de illa. omnis homo habens filiū
diligat illum. **T**ertia regula ē ista. Re
latiuum idētitatis accidētis semp suppo
nit p simili: vel equali illi p quo supponit
suū aīas. ver. g. for. ē alb? & talis ē plato.
vel for. ē alb? qualis ē plato: supponit re
latiuū nō p for. s: p fili for. **S**ilr i illa for. ē
bicubit? & tant? ē pla. supponit relatiuuz p
equali for. **Q**uarta regula ē ista. Relati
uū diuersitatis accidētis semp supponit
p dissimili illi p quo supponit suū antecē
dens. vt cignus ē alb? & aliusmodi ē cor
pus. **E**x quibus duabus regulis sequit
quinta. v: q: relatiua accidētum tā iden
titatis q: diuersitatis supponunt pro alio
supposito sui antecedentis. patet regula
ex exemplis.

Capi. septimum.

Ex quo patuit pro quibus relatiua
supponunt: restat ostendere eorū
dem modos supponendi. **S**it g
hec prima regula. Relatiuum diuersita
tis substantie non semper supponit eodez
modo sicut suū antecedens. sed secūdu
exigentiam sui signi vel situs. **U**nde ali
quando supponit eodem modo. vt vnus
homo currit & alius disputat. **O**mnis pro
positio vera est necessaria: & omnis alia ē
impossibilis. **I**n prima antecedens & re
latiuum supponunt determinate: & in se
cunda confuse distributiue. **A**liquando
antecedens supponit magis confuse q
suū relatiuum. vt omnis conditionalis
vera ē necessaria & alia est impossibilis.

B i i i

supponit añs distributue ⁊ relatiuuz de
 terminare. aliquādo e conuerso: relatiuuz
 diuersitatis sube supponit pfusius q̃ suū
 añs. vt aliqs homo ē niger ⁊ nullus aliuf
 est albus. añs supponit determinate ⁊ re
 latiuū distributue. Silt. aliqs homo le
 git ⁊ tñ ali⁹ disputat. relatiuū pfuse tñ
 ⁊ añs determinate. **C** Secda regula ē ista.
 De relatiuū identitatis sube i eadem ca
 thegorica sui anteceditis semp supponit
 eodem modo sicut suū añs. pbatur indu
 ctine. vt ois homo qui currit mouetur. re
 latiuū supponit pfuse distributue. ⁊ i ista
 ois homo ē animal qd ē rationale: suppo
 nit pfuse tantū. ⁊ i ista. homo q disputat le
 git. supponit determinate. ⁊ in ista. for. q
 currit non fedit: supponit relatiuū discre
 te. Item ē iudiciū de reciprocis taz pos
 sessiuis q̃ non possessiuis. vt omnis ho
 mo videt se. ly. se. stat pfuse distributue.
 Et in ista. aliquis homo diligit filiū suū.
 ly. suū. stat determinate: ⁊ in ista. pater
 for. vocauit illum. ly. illum. stat discre
 te. **E**t ista regula sequitur ista conclusio. q
 aliqua ē ppositio vniuersalis affirmatiua
 habens precise vnum signū: cuius predi
 catum stat pfuse distributue. vt quilibet
 homo est ipsemet. **C** Secda conclusio ē ista.
 Signum vlt affirmatiuū ita habet vim
 distribuendi a parte predicatoris sicut a par
 te subiecti. **C** Tertia conclusio. Aliq duo
 sunt termini cōes sequentes signum vlt
 affirmatiuum nō impeditum per aliud si
 gnum: quoz remotiorē distribuit: ⁊ non
 ppingorē p̃. vt ois hō ē vidēs se. vbi ly.
 se. stat confuse tantū. ⁊ ly vidēs pfusetū.
 Et si p̃tra istas p̃clusiones adducant re
 gule qñi capli h⁹ tractat⁹. s. p̃ maiori eni
 dētia. Dicat q̃ ille regule itelligant extra
 materiā relatiuoz. Contra istā regulā
 arguit. qñ dato q̃ ly. se. distribuāt in di
 cta ppōne: seq̃ istā p̃iam fore bonā. Ois
 homo videt se. ergo ois homo videt oēm
 hoīem. Dī q̃ stat distributue nō absolu
 te: s̃ referēdo singula singulis. ṽ. iste ho
 mo videt se. ⁊ ille homo videt se. ⁊ sic de
 singulis. Et quo infero istā p̃iam nō va
 lere tantum. for. vt der se. ergo oē vidēs
 se est for. q̃ ly. se in p̃ima supponit discre

te: ⁊ in secda distributue: sed bene sequitur:
 ergo oē vidēs for. est for. **C** Tertia regu
 la ē ista. Omne relatiuum identitatis sub
 stantie p̃pothetice relatum ad suū ante
 cedens supponēs confuse tñ: non suppo
 nit eodē modo s̃ determinate: hñdo respe
 ctum ad totā ppōnez sui añtis. vt ois hō
 ē aial. ⁊ istud ē rōnale: relatiuū stat deter
 minate. ⁊ iō secda pars ē flā. ⁊ significat af
 fertiue q̃ aial: qd ē ois hō ē rōnale. qd est
 flm. q̃ nullū ē aial qd ē ois hō. Silt ista ē
 falsa. Ego indigeo oculo ad videndū: ⁊
 illo indigeo. q̃ nullo oculo indigeo ad vi
 dendū. vbi ē aduertendū q̃ ly. indigeo. cu
 suo gerūdio: p̃lūdit pfuse tñ. ⁊ sine illo cō
 fundit pfuse distributue. **C** Quarta regu
 la ē ista. De relm identitatis sube p̃pothe
 tice relatu ad suū añs supponēs discre
 te: determinate: vel distributue: suppoit
 eodē mō sicut suū añs hñdo respectū ad
 totā ppōnem sui añtis. vel ad alterē extre
 mor. iō pcedit q̃z istaz. aliqs hō est ⁊ tu
 es ille. ⁊ aliqs hō ē ⁊ tu es ille. secda nō si
 gñificat q̃ tu nō ē aliqs hō q̃ ē. s̃ q̃ tu ali
 qs hō q̃ ē nō es. ⁊ h̃ ē ṽez. vñ nō semp est
 licitū loco relatiui ponere suū añs nisi p̃ue
 tur eadē p̃positio. Itē sequitur q̃ ista est
 flā. aliqs hō ē ⁊ q̃libz hō ē ille. q̃ ex q̃ ly.
 ille. stat determinate. secda ps significat q̃
 aliqs hō ē q̃z hō. s̃ pcedit q̃ q̃libz hō est
 aial: ⁊ idē ē risibil. q̃ relatiuū distributū
 nō refert in p̃paratōe ad totā ppōnez. sed
 solū ad alterē extremoz: nō distributū ve
 robū refert añs hñdo respectū ad totā cō
 pōnem. **E**t ista regula sequē p̃mo p̃ima
 p̃clō: q̃ aliq̃ ē vltis affirmatiua hñs solum
 vñ signū ē p̃dicatū ē termin⁹ cois: ⁊ nō
 stat pfuse tñ s̃ determinate. p̃ de p̃dica
 to secde partis h⁹ copulatiue. aliqs hō est
 ⁊ q̃z hō ē ille. **C** Secda p̃clō. Signū vlt
 affirmatiuū nō impeditū per aliud signū
 nō pfundit pfuse tñ terminū cōez media
 te sequentē i eadē cathēgorica. Nec hoc
 ē incōueniens. q̃ hoc nō ē rōne signi: sed
 relatiui nō potētis recipere pfusionē istaz
 p̃pter dependentiā quā h̃z ad suū añs.
 ⁊ ita nulla istaz p̃clusionum aut p̃ceden
 tium est cōtra regulas quinti capituli. q̃
 aut impeditur signum: aut terminus non

est capax p[ro]fusionis. **C** Quinta regula est ista. Relatiu[m] accide[n]tis siue id[en]t[ita]tis: siue diuersitatis: n[on] semp[er] supponit eode[m] m[od]o sicut suu[m] a[n]s: sed s[ecundu]m exigentiam sui si g[ra]ui vel situs. v[er]u[m] aliqu[an]do supponit eode[m] modo. vt aliq[ui]s h[om]o e[st] alb[us] et talis e[st] equus. o[mn]is homo albus legit[ur] et nullus talis disputat. aliqu[an]do supponit a[n]s magis p[ro]fuse. vt om[n]e alb[u]m currit: et tale disputat. aliqui ec[on]uerso rel[ati]u[m] supponit p[ro]fusus. vt aliq[ui]s homo e[st] albus et nullus co[m]munis e[st] talis. al[ia] quia h[om]o e[st] niger et q[ui]libet er[ith]iops e[st] talis. in qualib[et] istar[um] supponit a[n]s determinate et rel[ati]u[m] i[n] vna distribu[n]t[ur]: et i[n] alia p[ro]fuse t[ame]n. id[em] e[st] iudiciu[m] de relatiu[o] diuersitatis accide[n]tis. supponit. n[on] iteru[m] p[ro]fusi[us] q[uam] suu[m] a[n]s vt aliq[ui]s h[om]o e[st] niger: et n[on] h[om]o i[st] e[st] co[r]ruptus. **C** Sexta et vltima regula g[en]eralis est ista. De rel[ati]u[m] m[od]i supponit eode[m] m[od]o sic suu[m] a[n]s: intellige[n]do de m[od]o supponendi v[er]u[m]: ita q[uod] si a[n]s supponit material[ite]r et rel[ati]u[m] s[ub]i[ect]u[m] si p[er]sonal[ite]r et rel[ati]u[m] s[ub]i[ect]u[m] v[er]u[m]. g[en]e[ra]l[ite]r h[om]o e[st] sp[eci]es et i[n] id[em] e[st] nom[en]. t[ame]n rel[ati]u[m] q[uod] a[n]s supponit materia[li]ter. s[ed] d[ic]e[n]do: h[om]o e[st] a[n]i[m]a et ille e[st] risibil[is]. t[ame]n relatiu[u]m q[uod] a[n]s supponit p[er]sonal[ite]r. Regule g[en]e[ra]les superiores de m[od]o supponendi relatiuor[um] debet[ur] intelligi quo ad modos supponendi speciales p[er]tine[n]tes ad supponendi discretam: de terminat[i]o[n]e p[ro]fusa t[ame]n: aut distribu[n]t[i]a. et h[ec] materia relatiuorum dicta sufficiant. quare etc.

Capi. octauum.

i Am de suppone[n]do q[uod] sit respectu diuersor[um] temp[or]u[m] p[er]p[et]ua ampliatio[n]em et appellat[i]o[n]em expedit p[er]tractare. vnde ampliatio[n]e e[st] acceptio termini temporaliter s[ub]i[ect]i vltra p[er]significat[i]o[n]em verbi p[ri]ncipalis vel participii eiusde[m]. Pro cuius diff[er]e[n]t[i]e declarac[i]o[n]e p[ri]ma regula sit hec. Q[ui]s termin[us] supponens respectu verbi de p[re]terito vel participii sui a parte a[n]i[m]i ampliatur ad supponendi p[ro] eo q[uod] e[st] v[er]u[m] fuit v[er]u[m]. g[en]e[ra]l[ite]r alb[u]m fuit nigr[u]m. n[on] supponit l[ite]r. alb[u]m: p[ro] eo q[uod] fuit alb[u]m p[re]terit[um]. aut sol[u]m p[ro] eo q[uod] e[st] alb[u]m: s[ed] disuncti p[ro] eo q[uod] e[st] alb[u]m v[er]u[m] fuit alb[u]m. Ex quo sequit[ur] v[er]itas istar[um] p[ro]p[os]it[i]o[n]u[m]. **P**rima. virgo fuit p[re]gnans. p[er] q[uod] q[uod] e[st]

aut fuit virgo: fuit p[re]gnans. **C** Sec[un]da. p[ro]p[os]it[i]o. **P**uer fuit sener: n[on] q[uod] e[st] q[uod] fuit puer: sed postq[uam] fuit puer. **C** Tertia. p[ro]p[os]it[i]o. Alb[u]m fuit quando nullam habuit albedine[m]. p[er] q[uod] quia id quod est vel fuit album: fuit quando nullam habuit albedinem. dato q[uod] n[un]c aliquid sit albus quod continue ante hoc fuit nigrum. Consimiliter est dicendum si fuerit participium predicatum respectu huius verbi: est: vt aliquis homo est mortuus. patet. quia l[ite]r. homo. supponit p[ro] homine qui est vel fuit: et significat illa p[ro]p[os]it[i]o[n]e. q[uod] aliquis homo qui est vel fuit est mortuus. Et conceditur vt prius q[uod] virgo est corrupta. quia ista que est vel fuit virgo: est corrupta. **C** Secunda regula est ista. Omnis termin[us] supponens a parte ante respectu verbi de futuro vel sui participii: supponit p[ro] eo quod est v[er]u[m] erit. verbi gratia. homo generabit[ur]. supponit subiectum p[ro] homine qui est vel q[uod] erit. ideo significat ista p[ro]p[os]it[i]o[n]e. q[uod] qui est vel qui erit homo: generabit[ur]. Ex ista regula sequitur veritas istar[um] p[ro]p[os]it[i]o[n]u[m]. **P**rima. sener erit puer. patet. quia qui est vel qui erit sener: erit puer. **S**ecunda. corrupta erit virgo. quia que est vel que erit corrupta: erit virgo. **C** Tertia p[ro]p[os]it[i]o. Decapitatus can[ti]t. quia qui est vel qui erit decapitatus: cantabit. Id[em] e[st] iudiciu[m] de suppositio[n]e respectu sui participii. vt homo est generandus. significat enim ista p[ro]p[os]it[i]o[n]e q[uod] qui est vel qui erit homo: est generandus. **C** Tertia regula est ista. Omnis termin[us] supponens a parte ante vel a parte post: respectu huius verbi: contingit: vel sui participii: supponit p[ro] eo quod e[st] vel contingit esse. vt albus contingit esse nigrum. denotatur q[uod] id quod est vel contingit esse album contingit esse nigrum. et ita dicatur de ista. sedentem contingens est currere. **C** Quarta regula est ista. Omnis termin[us] supponens a parte a[n]i[m]i vel a parte post respectu huius verbi. p[er]t[inet] v[er]u[m] sui participii: aut termini verbalis desinentis in bilis. vel in bile. supponit p[ro] eo quod est vel potest esse. vt album

B iiii

bñ pōt eē nigrū denotaf: q illd qd ē vl po
 test eē albū pōt eē nigrū. Ex ista regula
 sequūtur alique ppōnes. **Prima.** Cre-
 ans pōt eē de? dato q deus nō creet. qz
 qd est vel potest esse creans pōt eē de?
Secda. ppō. Calidissimū pōt eē calidi?
 qz qd ē vel pōt esse calidissimū pōt esse
 calidius. **Tertia.** ppō. Infimū pōt eē i-
 ferius. qz qd ē vel pōt esse infimū: pōt eē
 inferi? Idē ē iudiciū de participiis 7 ter-
 mino vballi. sō pceditur qz genitū ē genera-
 bile: 7 corruptū ē corruptibile. pma signifi-
 cat q illd qd ē vel pōt eē genitū ē genera-
 bile. scda significat q illd qd ē vel pōt esse
 corruptū ē corruptibile. **Quinta** regu-
 la ē ista. Dis termin? supponens a parte
 ante vel a parte post respectu horz verbo-
 rum: incipit: vel desinit: aut suoz partici-
 pioz. supponit p eo qd ē aut incipit: vl de-
 sinit eē. vt albū incipit vel desinit eē: deno-
 tatur: q illd qd ē aut incipit vel desinit esse
 album incipit vel desinit esse. 7 ita de par-
 ticipio dicat. **Sexta** regula ē ista. Dis
 terminus supponens a parte añ vel a pre-
 post respectu verbi vel participi habentis
 naturam transeūdi idifferenter ad pos-
 sibile 7 imaginabile. supponit indifferēter
 pro eo qd ē vel pōt esse imaginabile. sicut
 sunt ista verba. cognosco: intelligo: 7 huius
 modi. Lū ergo dicis rosam intelligo: aut co-
 gnosco. denotatur q rosam que est: vel q
 pōt esse: vel ē imaginabilis ego intelligo:
 vel cognosco. Vñ ita intelligit vel cognoscit
 illud quod nō potest esse. sic illd qd pōt eē.
 Intelligo namqz chimeram vel montē au-
 reum: quorum nullus potest esse. Et intel-
 ligitur hec regula de termino recto a par-
 te post a verbo actiuo. vl de recto a parte
 ante a verbo passiuo: siue preponatur vel
 postponatur. Ex predictis regulis seg-
 tur primo: q a tertio adiacente ad secūdū
 adiacens cum predicato participio am-
 pliatiuo: nō valet argumētū. vnde non se-
 quitur. Aldam ē mortuū. q adā ē. antirps
 ē futurus. q antirps ē. **Secdo** segtur. q
 ista non ē bona puerisio. antirps ē futurus
 ergo aliquod futurū ē antirps. qz in ante-
 cedente supponit ly. antirps. ampliatue:
 7 in sequen te non. ideo deberet sic pue-

ti. aliquod futurum ē vel erit antirps.
Tertio sequitur: q iste syls nō valet. Qd
 futurum ē. antirps futurus ē. ergo antirps
 ē. quia in conclusione nō supponit ly. an-
 tirps: ampliatue: vt in minori. ppter ea
 minor debeat esse talis antirps ē aliquod
 futurum. vbi ly. futurū tenetur: nominali-
 ter: sicut in maiori 7 non participialiter.
 quare 7c.

Capi. nonum.

Appellatio ē acceptio termini i p-
 positione habentis respectum ad
 naturam verbi vel participii eius-
 dem. vt aliquis homo ē. ly. homo. suppo-
 nit p homine. 7 non p quolibet homine i-
 differenter: sed solum p homine qui est.
 Ut ergo clarius intelligatur hec diffini-
 tio: notandum q appellatio sic dinitur.
 quoniam aliqua vocatur appellatio tem-
 poris. aliqua ampliatonis: 7 tertia forme
Appellatio temporis ē acceptio termini i
 ppositione p aliquo vel p aliquibus secū-
 dum solam psignificationem verbi: vel p-
 ticipii eiusdem. vt album fuit nigrū: lz ly.
 album. supponat p eo quod ē vel fuit albū
 tamen ly. nigrū. nō supponit nisi p eo qd
 fuit nigrum 7 verbum eiusdem consignifi-
 cat solūmodo preteritiue. ideo ly. nigrum
 appellat solum tempus preteritū. **Prima**
 regula. omnis terminus supponens
 respectu verbi de presenti nō ampliatui:
 nec distracti per participium ampliatui
 appellat tempus presens. vt homo ē ani-
 mal. vel sor. currit. qlibet illorū termino-
 rum: tam a parte subiecti qz a parte p-
 di-
 cati: supponit solūmodo p eo quod est.
Secūda regula ē ista. Dis termin? se-
 quens verbum ampliatium preteriti te-
 poris vel futuri appellat tempus preteri-
 tum aut futurum: vt hoc fuit album vl
 erit nigrum. supponit ly. album in pma. p-
 pōne p cise p eo qd fuit albū. 7 in secūda p
 cise p eo qd erit nigrū. **Appellatio** ampli-
 atiois ē acceptio termini ampliatue sum-
 pti limitati per terminum ampliatium p-
 cedentem. vt hoc pōt esse album. suppo-
 nit ly. albū: ampliatue a parte post: sicut
 a parte ante. sed a parte ante non appel-
 lat: a parte vero post appellat: supple: am-

pliatiōem. **C** Prima regula ē ista. Dis
terminus sequens aliqd istorum verborū:
incipit: vel desinit: vel aliqd suoz parti
cipioz appellat ampliatiōem. v. g. for. i
cipit esse albus. supponit ly. albus. pro eo
quod ē vel incipit esse album. sed positus
a pte añ non appellat: a parte vero p^a ap
pellat ppter limitatiōē termini ampliati
ui pcedētis. **C** Secda regula. Dis termi
nus sequēs aliqd istorū verborū. pōt. pti
git. aut aliqd suoz participioz: appel
lat ampliatiōē ipoz. vt hoc pōt vel pti
git esse albi. ampliatur ly. albus. ita a pte
post sicut a pte añ. et a pte p^a appellat am
pliatiōē istorū verborū ppter limitatiōē
ipoz: quā non appellat a parte añ: ex quo
non limitatur. Appellatio forme ē accep
tio termini in ppositiōe limitati p ter
minum pcedentē pcedentē actū mentis.
vt intelligo hominem. ly. hoīem. apellat
suā formam: qz significat suū significatum
sub ratione eiusdem ppter limitatiōē fa
ctam a termino pcedentē actū mentis. id
pillā denotatur: qz ego intelligo aliqd sub
ratione qua hō. Et pcedēta diffinitōe
sequitur veritas trium conclusionum.
C Prima conclusio ē ista. Pater meus co
gnosco: et tamen non cognosco pter meū.
pbatur. et pono qz for. sit pater meus quē
bene cognoscam. nesciam tamen an sit pa
ter meus vel non: imo pono qz non pside
rem de patre meo: vtrum talem habeam
vel non. Istō posito. patres meum cogno
sco. qz illō qd ē pater me^{us} cognosco. nō ta
men cognosco patrem meū. qz nō cogno
sco aliquid sub ratione qua pater meus.
C Secda conclusio. forte volo videre: et tamē
nolo videre for. pbatur. pono qz for. sit in
micus meus. ita qz nollem videre ipsū.
et pla. sit amicus meus similis for. crīstī
corā me quē credā ēē pla. Istō posito. for.
volo videre. qz hunc qui ē for. volo vide
re: ex eo qz puto ipm esse pla et tamē nolo
videre for. qz nolo videre aliquid sub ra
tōe qd ē for. **C** Tertia conclusio. Pponēs
ypotheticam scis. et tamē nescis aliquam
ppōnem ypotheticam. pbatur. et pono qz
credas firmiter nullam esse ppōnem ypo
theticam. sit tamē aliqua ypothetica quā

credas esse cathegoricā sciendo et confi
derando de significato eius. Istō posito.
aliquam ppōnem ypotheticam scis. quia
illud quod ē ppositiō ypothetica scis. et ta
men non scis aliquam ppōnem ypotheti
cam. qz non scis aliqd sub ratione qua est
ppositio ypothetica. Et psequenter con
ceditur qz ppōnem affirmatiuam credo.
et tamen non credo ppōnem affirmatiuā.
et ita de infinitis: quarum quelibet ex pri
oribus potest verificari. Et sic ē finis se
cundi tractatus qui suppositiōum intitu
latur. Et incipit tractatus consequentiāz
qui ē in ordine tertius.

Capi. primum.

C Insequentia ē illatio psequentis
ex ante. vt hō currit. g. aīal currit.
aīis voco ppōnem pcedentē notā
rationis. vt homo currit. pīs vero illas q
sequitur. vt aīal currit. et notam rōnis no
mīno ly. g. et ly. igitur. Ppo huius diffi
nitiōis declaratione sit hec prima diui
sio. pīaz alia bōa: alia mala. pīa bōa ē i^a
cuius oppositum pītis repugnat antece
denti. vt tu es homo ergo tu es animal.
nam hec duo repugnāt. tu es homo. et tu
non es aīal. ideo illa psequentia fuit bo
na. Cōsequentia mala ē illa cui^{us} contradi
ctorium psequentis stat cum ante. vt tu
es homo. g. tu sedes. nā b bī stat sīl. tu es
homo et tu nō sedes. id illa pīa nō valuit.
C 2^a diuisio ē ista. cōsequentia bōaz alia
formalis: alia materialis. psequentia bo
na et formalis ē illa cui^{us} ptradictorium cō
sequentis formaliter repugnat antecede
ti. vt tu curris. ergo tu moueris. Vloco il
la formaliter repugnare que non sūt ima
ginabilia stare simul absqz contraditiōe
vt tu curris et tu non moueris. Consequē
tia bona et materialis ē illa cui^{us} contradi
ctorium psequētis materialiter repugnat
antecedenti: vt dens non ē. ergo null^{us} ho
mo ē. illa dicuntur materialiter repugna
re que non possunt stare simul. sunt tamē
imaginabilia stare simul absqz contradi
ctione. vt de^{us} nō ē et aligs hō ē: lz ista eni
nō possunt simul stare ppter impossibilita
tem illi^{us}. de^{us} non ē. tamen sūt imaginabi
lia stare sīl absqz aliqua ptraditiōe. qz q

deus nō sit aliquis homo sit: nō videtur
 implicatio contradictionis. Iuxta istā dis-
 tinctionē ponitur due regule. Prima.
 Et impossibile sequi quodlibet. Secunda. Neces-
 sariū sequitur ad quodlibet. Et intelliguntur iste
 due regule. q. illa pñā ē bona et materialis
 qua aīns ē impossibile: vel pñs necessariū.
 subductis aliis modis quibus pñā foret bo-
 na et formalis. Tertia divisio ē ista. Quod
 sequentia bonarū q. dā ē bona de forma. et
 quedā ē bona de materia. pñā bona d. for-
 ma ē illa cuius quilibet pñsimilis i forma: ē
 bona. ut albedo videtur. g. color videtur.
 Ille pñs sūt similes forme que hñt pñilem
 modū arguendi pñe formalis. de quibz mo-
 dis dices postea: et cū h. aīntia et pñā sint si-
 milia i forma. Morandū q. ille cathego-
 rice sūt similes forme q. sic se hñt q. si vna
 ē affirmativa: de secūdo adiacēte vel d. ter-
 tio: et alia sūt. Et si vna est particularis in
 definita: vel singularis: et alia sūt. Itē si
 vna ē exclusiva: exceptiva: reduplicativa
 vel modalis in sensu composito vel divi-
 so: et alia similiter. Itē si vna est de termi-
 no simplici vel composito: copulato: disiu-
 cto: vel pditionato: et alia sūt. et iō iste non
 sunt similes i forma. homo vel asin⁹ cur-
 rit: et homo currit. q. vna ē de termino sim-
 plici: et alia de pposito. Sicut iste nō sunt si-
 miles i forma. q. homo currit: et aliquis
 asin⁹ movetur. q. vna ē pñs: et alia pñcula-
 ris. s. iste sunt similes in forma. hō ē asin⁹.
 et homo est animal: non obstat q. vna sit
 necessaria et alia impossibilis. q. habent
 oēs pditiones assignatas. Ex quo sequi-
 tur q. iste pñe sequentie sunt similes i forma.
 homo currit: ergo animal currit. albedo
 videtur: ergo color videtur. quia habent
 pñilem modū arguendi pñe sequentie forma-
 lis. utrobiz enī arguitur ab inferiori ad
 suum superius affirmatiue. Cōsequētia
 bona de materia ē illa. que ē bona et nō q. l. s.
 sibi pñlis i forma: ē bona. ut tu nō es hō.
 g. tu nō es aīal. ista pñā ē bona: q. pñdicto-
 riū pñtis repugnat aīnti. Et pñdictis seq-
 uitur q. aliq. est pñā bona et formalis q. nō ē
 bona de forma sicut pñdicta et quilibz ista-
 rum: tñ pñ est: g. nō tñ pñ ē. tu scis te esse
 lapidē. g. tu nō scis te esse lapidē. et sic de

aliis. tu credis pñse q. aliq. hō decipit.
 g. aliq. hō decipitur.

Lapi. secundum.

Omnis pñe q. dā sūt regle vñs
 f. ponēde ipñ⁹ innuātes noticiā: q. rñ
 pñā ē ista. Si alie⁹ pñe ex pñdicto-
 rio pñtis sequi pñdictoriū aīntis. ista pñā est
 bona. ut ista. hō currit. g. aīal currit. q. bñ
 sequitur. nullū aīal currit. g. null⁹ hō currit.
 vel nihil qd ē hō currit. Et ista regle se-
 quē alia. vñ. si alie⁹ pñe pñdictoriū pñtis nō
 ē illatiuū pñdictoriū aīntis: illa pñā nō valz.
 vñ nō sequitur. tu loqueris. g. tu disputas.
 q. nō sequitur. tu nō disputas. g. tu nō loqr-
 ris. Secūda regle ē ista. Si alie⁹ pñe aīns ē
 ver⁹ et pñs sūt. q. ex falsis ver⁹: ex veris
 nil nisi ver⁹ ut dicit Arist. pñmo pñp. Et
 ista sequit⁹ regule. Prima. Si alie⁹ pñe
 bone pñs ē falsū et aīns sūt. Secūda. Si
 alie⁹ pñe aīns ē ver⁹ et pñs falsū: ista pñā nō
 valet. Iō nō sequi chūnera q. currit nō mo-
 uetur. g. chūnera currit. q. aīns ē ver⁹ et
 pñs falsū. Tertia regle ē ista. Si ali-
 cuius pñe bone aīns ē neciūm: et pñs sūt ē
 neciūm. ex qua sequi: q. si aīns ē neciūm et pñe
 quēs pñgens q. ista pñā nō valz. ut oīs
 homo ē aīal. g. tu es aīal. Quarta regu-
 la ē ista. Si alie⁹ pñe bone aīns ē possibile
 pñs sūt est possibile. Ex qua sequitur q. si
 aīns ē possibile et pñs impossibile q. ista cō-
 sequētia nō valet. vñ nō sequitur. oē currēs
 ē hō. g. h. currēs ē hō: demonstrando asinū.
 q. aīns ē pole et pñs impossibile. Quinta
 regle ē ista. Si aliq. ē pñā: et aliqd seq-
 uitur ad pñs: illud idem sequitur ad aīns. vñ
 bñ sequi: homo currit: g. aīal currit. ad qd
 sequi. g. corp⁹ currit. iō bñ sequi ad aīns. hō
 currit. g. corp⁹ currit. Ex ista regle se-
 quunt⁹ due regule. Prima. q. qd aīnce-
 dit ad aīns aīncedit ad pñs. vñ q. h. pñā
 ē bona. hō currit. ergo aīal currit. abec. tu
 curris: aīncedit ad istā. hō currit. iō aīnce-
 dit ad istā. aīal currit. Secūda regle a
 pñmo aīnti ad vltimū pñs: qñ oēs pñe in-
 termedle sūt bone et formales. ver. g. hō
 ē. ergo animal ē. animal est: ergo corp⁹ ē.
 corpus ē. ergo substantia ē: et sic a pñmo ad vlti-
 mū sequitur formalis. hō ē. g. substantia ē. Consequētia

quætie intermedie non sūt variate qñ pñs
pñe pñe ē añs posterioris pñe : sicut in ex
emplo. Nullū tps est. ergo dies nō est. di
es non ē. ⁊ aliqua hora ē. ḡ nor est. nor ē.
ergo alqd tps ē. ⁊ tñ non segtur a pmo ad
ultimū: nullū tps ē. ḡ aliquid tps ē. propter
variationē factā. qz pñe pñe fuit pñs. di
es non ē. ⁊ non fuit añs sede. sed illa copu
latina: dies nō est ⁊ aliqua hora ē. **C** Se
cūta regula ē ista. Si aliqua ē pñā bona ⁊
aliquid stat cū ante: illud idē stat cū conse
quente. ver. ḡ. sequitur. oīs homo currit.
ergo hō currit. ⁊ cū ante stat qz oē animal
currat: ⁊ q nullus asinus moueatur. ⁊ sic
de aliis. ideo quelibet istarum stat cū pse
quente. Ex ista regula sequitur alia. vs. qz
quid repugnat consequenti repugnat an
tecedenti. patet ista regula discurrendo p
oia. **C** Septima regula. Si aliqua ē pse
quentia bona scita a te esse bona ⁊ añs ē
pcedendum a te: ⁊ pñs eiusdē ē pceden
dū a te. Ex qua sequuntur due alie. **P**ri
ma. Si pñs ē a te negandū ⁊ añs silt.
C Secūda. Si añs est pcedendū a te ⁊ pse
quens negandū: ista pñā non valet. v. ḡ.
oīs homo ē. ergo anti pñs ē. **C** Octaua re
gula. Si aliqua ē psequentia bona scita a
te esse bona. ⁊ antecedens est scitum a te:
consequens eiusdē ē scitū a te. vt tu es
homo. ergo tu es animal. Et notāter di
citur. scita a te esse bona. quia ista conse
quentia est bona. brunellus ē asinus. ergo
brunellus est rudibilis. ⁊ antecedens est
scitum ab aliquo. a quo tamen non est sci
tum consequens. quia forte nescit pñam
illam esse bonam. quare ⁊c. **L**a. tertiū.
Hæc sequuntur particulares regu
le psequentie formalis penes su
perius ⁊ inferius materiam pcer
nentes: quaz pma ē ista. **A**lbi inferiori ad
suū superius affirmatiue: ⁊ sine distribu
tione: ⁊ sine signo confusionis impediēte:
est bona psequentia. vt homo currit. ergo
animal currit. **C** Secūda regula ē ista. **A**lbi inferiori ad suū superius distribu
tione vel confuse tñ immobiliter: non valz con
sequentia. quia non segtur. omnis homo
currit. ergo omne animal currit. nec seg
tur. nullus homo currit. ergo nullum ani

mal currit. Et notanter dicitur: vel pñe
tñ immobiliter. qz non segtur. si homo ē ani
mus homo ē rudibilis. ergo si homo ē ani
mal: homo ē rudibilis. Sed arguendo cō
fute tñ mobiliter: ē bonum argumentum.
ver. ḡ. oīs homo ē animal. ergo oīs hō ē
substantia. **C** Tertia regula ē ista. **A**lbi infe
riori ad suū superius negatione posipo
sita ⁊ cum debito medio: est bonum argu
mentum. ver. ḡ. tu non curris ⁊ tu es ho
mo. ergo homo non currit. Et notāter di
citur: cum debito medio: qz sine isto nō va
let argumentum. vnde nō sequitur. tu nō
es animal. ergo homo nō ē animal. qz an
cedens ē possibile ⁊ psequens impossibi
le. **C** Quarta regula ē ista. **A**lbi superiori ad
suū inferi⁹ affirmatiue ⁊ sine distribu
tione: nō valz argumētū. qz nō segt. aial currit.
ḡ hō currit. **C** Quinta regula ē ista. **A**lbi su
periori ad suū inferi⁹ affirmatiue distribu
tione: nō valz argumētū nisi cū debito me
dio. qz non segtur. oē aial currit. ḡ oīs ho
mo currit. Tu differs ab asino. ergo tu dif
fers a brunello: s; cū debito medio ē bonū
argumētū. vt tu dñs ab asino. brunell⁹ ē
asin⁹. ḡ tu dñs a brunello. **C** Sexta regu
la ē ista. **A**lbi superiori ad suū inferi⁹ negōne
pposita: ē bonū argumētū. vñ bene segt.
nullū aial currit. ḡ nullus hō currit. Et in
telligit ista regula de negatōe distribu
te superius. qz si nō distribueret: nō vale
ret argumētū. vñ nō segt. nō nullū aial
currit. ḡ nō nullus hō currit. nec segt. nō
oē aial currit. ḡ nō oīs hō currit. pñ enim
qz cuiuslibet istaz pñarū consequen
tis stat cum antecedente. quare ⁊c.

Capi. quartum

Regulas aliquas tangentes quan
titatem propositionum seriatim p
pono: quarum prima est ista. **A**lbi
vniuersali ad suam particularem vel in
definitaz que vocatur sibi subalterna: est
bonum argumentum. verbi gratia. omne
animal currit. ergo aliquod animal cur
rit. nullū animal currit. ergo animal non
currit. **C** Secūda regula ē ista. **A**lbi parti
culari vel indefinita ad suam vniuersalē
non valet argumentum: nisi forte gratia

materie. vnde non sequitur. aliquis ho-
 mo currit. ergo quilibet homo currit.
 nec sequitur. animal non currit ergo nullus
 aial currit. sed aliquando tenet gratia ma-
 terie. aut q: psequens e necessarium vl ante-
 cedens impossibile. aut q: p:dictorium
 pntis repugnat anti. vnde bene sequitur.
 aliquis homo e. ergo ois homo e. aliquis
 homo non e. ergo nullus homo e. **C** Ter-
 tia regula e ista. **Alb** vniuersali affirmati-
 ua ad omnes suas singulares tam collec-
 tiue q: diuisiue sumptas cum debito me-
 dio: e bonum argumentum. et e conuerso col-
 lectie. ver. g. collectiue. oē animal currit.
 et hec sunt oia animalia. ergo hoc animal
 currit. et hoc animal currit. et sic de singul.
Emplū diuisiue. vt oē animal currit. et
 h est aial. ergo hoc aial currit. **Silr** seqt
 e conuerso. hoc animal currit. et hoc animal
 currit. et sic de singulis. et hec sunt omnia
 animalia. ergo omne animal currit. **E**t no-
 tanter dicitur cum debito medio. quia si-
 ne illo non valeret argumentum nisi gra-
 tia materie. vnde nō sequitur. omnis ho-
 mo e animal. ergo iste homo est animal.
 et iste homo est animal. et sic de singulis.
 quia antecedens est necessarium et conse-
 quens contingens. quia est vna copulati-
 ua: cuius quelibet pars est contingens et
 nulla alteri repugnat. tamen sequitur al-
 quando gratia materie. vt omnis homo
 est asinus. ergo iste homo est asinus. et om-
 nis sol lucet. ergo iste sol lucet. quia in pri-
 ma antecedens est impossibile: et in secun-
 da consequens est necessarium. **C** Quar-
 ta regula e ista. **Alb** vniuersali negatiua
 ad quamlibet suam singularem: e bona co-
 sequentia: siue arguatur cum debito me-
 dio siue non: sed e conuerso nō tenet: nisi cū
 debito medio. ver. g. nullus hō currit. er-
 go iste homo non currit. et iste homo non
 currit. et sic de singulis. sed e conuerso non
 sequitur. nec iste hō currit. nec ille hō cur-
 rit. et sic de singulis. ergo nullus hō currit.
 q: post mille ānos erit āns vix et pns fal-
 sum. s; bene sequeret dicēdo. et isti sūt oēs
 hoies masculi. **C** Quinta regula e ista.
Al particulari ad suam indefinitā et econ-
 uerso tam affirmatiue q: negatiue: est bo-

na psequentia. ver. g. animal non currit.
 ergo aliquod animal non currit. et e conuer-
 so. Similiter: aliquis asinus mouetur. er-
 go asinus mouetur: et e conuerso. **C** Sexta
 regula e ista. **Al** particulari vel indefinita
 ad omnes suas singulares disiunctiue si-
 ptas cum debito medio: est bonum argu-
 mentum. vt homo currit. et isti sunt omnes
 homines. ergo iste hō currit. vel ista ho-
 mo currit. et sic de singulis. **E**t notanter
 dicitur: cum debito medio: q: sine illo nō
 valet argumentum. vt homo est animal.
 ergo iste homo est animal: vel ista homo
 est animal: et sic de singulis. q: antecedens
 est necessarium: et consequens ptingens.
 q: est vna disiunctiua: cuius quelibet ps
 est contingens: nec vna alteri repugnat:
 nec suū contradictorium e ipolē. qre et c.
Capl. quartum.

E ppositionibus non quantis: sic
 sunt exclusiue et exceptiue: sit hec
 prima regula. **Alb** exclusiua ad
 suam vniuersalem de terminis transposi-
 tis: est bona consequentia: et e conuerso. vt
 tñ homo currit. g oē currens est homo.
Silr e conuerso. oē aial mouet. g tñ quod
 mouet e animal. **C** Secda regula e ista.
Alb exceptiua negatiua ad exclusiua: sibi
 correspondētē. e bona psequentia: vt nihil
 pter for. currit. ergo tñ for. currit. et econ-
 uerso. vt tantum homo est risibilis. ergo
 nihil pter hominem est risibile. **C** Ter-
 tia regula e ista. **Alb** inferiori ad suū supe-
 rius a parte subiecti dictōne exclusiua ad
 dita eidem: est bona consequentia. vnde
 bene sequitur. tantum homo currit. ergo
 tantum animal currit. q: arguitur ab infe-
 riori ad suū superius: cōfuse tantus mo-
 bilitas. **C** Quarta regula e ista. **Alb** infe-
 riri ad suū superius a parte p:dicati di-
 ctione exclusiua ad dita subiectis: non va-
 let argumentum. vnde non sequitur. tan-
 tum homo est homo. ergo tantum homo e
 animal. quia arguitur distributiue: s; econ-
 uerso bene sequitur cū debito medio. vt tñ
 homo est risibilis. sores est hō. ergo tñ
 homo est sores. **C** Quinta regula sequens
 correlarie exp:dictis est ista. q a termi-
 no stante: confuse tantum: vel deter

minate ad eundem stantez confuse distri-
butue: non valet argumentum. vt homo
est animal. ergo tantus homo est animal. tu
differs ab omni homine. ergo tu differs
ab homine. ¶ Sexta regula est ista. a ter-
mino stante puse distributue ad eundez
stante determinate: est bonum argumentū
vt tantū homo est animal. ergo homo est
animal. tu es aliud ab animali. § tu es ali-
ud ab omni animali. ¶ Septima regula
est. Al termino stante puse tantū ad eundē
stantem determinate respectu eiusdē sin-
cathegorizematis vel distributionis: nō va-
let argumentum. vt tantū homo est aial.
ergo homo est omne animal. omnis homio
est animal. ergo aial est ois hō qre &c.

Lapi. quintum.

P Onende sunt regule pertinentiū
atqz impertinentiū terminorum:
quarū pma est ista. Al affirmati-
ua vnius desperati ad negatiuam alte-
rius: est bonum argumentum. vt tu es ho-
mo. ergo tu non es asinus. tu curris. § tu
non sedes. tu es albus. § tu non es niger
Sed econuerso non sequitur. qz ex nega-
tiua non sequitur affirmatiua. ¶ Secūda
regula est ista. Quādoquz sunt aliquę due
ppōnes quarum subiecta conuertuntur
atqz predicata: manente consimili deno-
minatione: ab vna ad reliquam: est bona cō-
sequētia. vt tu es homo. § tu es animal
rationale: & econuerso. Et notanter dicif
manente consimili denominatione. quia
si vna esset affirmatiua & alia negatiua: si
conuerterentur. vt tu es homo: & tu non
es homo. Item si vna esset quanta vna
quantitate. & alia alia quantitate vel nul-
la: non oporteret istas conuerti. vt omne
animal est homo. aliquod animal est homo.
& tantum animal est homo. ¶ Tertia regu-
la est ista. Al vno conuertibili ad reliquū
est bona consequentia. vt tu es homo. ergo
tu es risibilis. & econuerso. brunellus est ru-
dibilis. ergo brunellus est asinus. ¶ Quar-
ta regula est ista. Al vno correlatiuorū ad
reliquum: ppōnibus existentibus de secū-
do adiacente: est bonum argumentum. vt
duplum est. ergo dimidiū est. & econuerso.
Et notanter dicitur: de secūdo adiacen-

te. quia non sequitur. a. est duplum. ergo. a
est dimidiū. pater est barbatus. ergo filius
est barbatus. ¶ Quinta regula est ista. Al ter-
mino priuatiuo ad terminum infinitū: est
bona psequentia. sed non econuerso. vt tu
tu es iniustus. ergo tu es non iustus. sed
non sequitur econuerso. lapis est non iustus.
ergo lapis est iniustus. antecedēs enim est
verum & consequens falsum. vt pz. qz qe
quid est iniustum potest eē iustus. sed lapis
non potest esse iustus. ergo nec pōt esse i-
ustus. ¶ Sexta regula. Al affirmatiua
de predicato priuatiuo: vel infinito ad ne-
gatiuam de predicato finito: est bona conse-
quentia. vt tu es cecus. ergo tu nō es vi-
dens. tu es non homo. ergo tu non es ho-
mo. sed econuerso: non valet argumentū.
quia ex negatiua non sequitur affirmati-
ua. ¶ Septima regula est ista. Al negatiua
de predicato finito: cuz debito medio: ad
affirmatiuam de predicato infinito est bo-
na consequentia. vt tu non es asinus & tu
es. ergo tu es non asinus &c.

Lapi. sextum.

C Orrespondenter ad predicta alie
regule inferuntur. quarum prima
est ista. Al omnibus exponentibus
simul sumptis ad suum expositum: est bona
psequentia: & econuerso. Et est regula ista
vniuersalis quibuscunqz ppōnibus expo-
nitilibus: vt vniuersalibus: exclusiuis: ex-
ceptiuis: & huiusmodi. vnde bene sequif.
hō currit & nihil est hō quin illud currat. §
omnis hō currit. & econuerso. Similiter
hō currit & nihil non homo currit. ergo tā-
tum homo currit. & contra. ¶ Secūda
regula est ista. Al omni exponibili ad quā-
libet suarum exponentium: est bona conse-
quentia. sed non econuerso: nisi grā mate-
rie. ver. g. omnis hō currit. § nihil est hō
qn illō currat. sed non econuerso. qz ex ne-
gatiua non sequitur affirmatiua. Aliquā-
do tamen tenet gratia materie. vt hō est
asinus. ergo tū hō est asinus. qz antecedēs
est impossibile. ¶ Tertia regula est ista. Ex
cuiuslibet exponentis contradictorio seq-
uitur contradictorium expositi: sed non e-
conuerso. vnde bene sequitur aliquid nō hō
currit. ergo non tantum hō currit. sed nō

econuerso, quia ex negatiua non sequitur affirmatiua. **C** Quarta regula est ista. **A**l resoluentibus ad resolutum est consequentia bona: sed non econuerso. vt hoc currit: et hoc est homo, ergo hoc currit, non tamen sequitur, hoc currit ergo hoc currit et hoc est homo, quia post mille annos erit antecedens verum et consequens falsum. **C** Quinta regula. **A**l officiantibus ad officium est consequentia bona, sed non econuerso. vt ista propositio est vera, homo est animal, que adequatè significat hominem esse animal, ergo verum est hominem esse animal, sed non econuerso, quia antecedens foret necessarium: et consequens contingens. **C** Sexta regula est ista. **A**l descriptiue ad descriptum est consequentia bona: et econuerso: vt intelligo aliquid sub ratione qua homo, ergo intelligo hominem: et econuerso intelligo homines, ergo intelligo aliquid sub ratione qua homo. **C** Septima regula. **A**l sensu composito ad sensum diuisum: et econuerso: non valet argumentum. vt necessario hoc est animal, ergo homo necessario est animal, antecedens enim est verum et consequens falsum. Etiam non sequitur: album possibile est esse nigrum, ergo possibile est album esse nigrum. **C** Octaua regula est ista. **A**l vna causa veritatis ad propositionem habentem illam causam est bona consequentia: sed non econuerso, vt dum homo currit risibile currit, ergo homine corrente risibile currit, ista consequentia est bona: sed non econuerso: homine corrente risibile currit, ergo dum homo currit risibile currit, quia posito quod nihil currat: est tunc consequens falsum: cum asserat hominem currere, et tamen antecedens est verum: quia concluditur eius veritas per aliam causam veritatis, vt si homo currit risibile currit, ergo homine corrente risibile currit. Dicatur ergo quod propositio denominata ab ablatiuo consequentie habet tres causas veritatis, scilicet conditionalem: temporalem: et causalem: a quarum qualibet valet consequentia ad propositionem habentem illas causas, sed non econuerso. **C** Nona regula est ista. **A**l actia ad suam passionem est consequentia bona, et econuerso, vt sor, amat pla-

tonē, ergo pla, amat a sor, et econuerso. **C** Decima regula est ista. **A**l tercio adiacente ad secundum adiacēs affirmatiue: si termino distrahēte: est propositio bona, vt tu es homo, ergo tu es. Notāter dicitur affirmatiue: quia non sequitur: tu non es asinus, ergo tu non es: dicitur si termino distrahēte, quia non sequitur: antichristus est futurus, ergo antichristus est, quare etc.

Capitulum septimum.

Ultimo de propositionibus hypotheticis et vltimum modo prioribus regulas assignando. Quarum prima est ista. **A**l copulatiua affirmatiua ad alteram est propositio principalis est bona propositio: et non econuerso: nisi gratia materie, vt tu curris: et tu disputas: ergo tu disputas, sed non sequitur: tu disputas, ergo tu curris et tu disputas, aliqui tamen tenent gratia materie siue terminorum, scilicet quia copulatiua fit ex duabus partibus: quarum vna antecedit ad aliam: tunc ab ista propositio antecedit: ad totam copulatiuam est bona propositio, vt tu es homo, ergo tu es homo et tu es animal: tu curris, ergo tu curris et tu moueris. Et notāter dicitur affirmatiua, quia a copulatiua negatiua ad alteram propositio: non valet propositio, ver. ergo, non tu es homo et tu asinus, ergo tu es asinus quia antea est verum et propositio falsum. Et ista regula sequitur: quia a toto copulato ad alteram propositio est bona, vt sor, et pla, currunt, ergo sor, currit. **C** Secunda regula est ista. **A**l propositio principali disiunctiue affirmatiue ad totam disiunctiuam, est bonum argumentum, sed non econuerso, vt tu curris, ergo tu curris vel tu es asinus, sed econuerso non sequitur, quia non sequitur: tu curris vel tu es asinus, ergo tu es asinus, Aliqui tamen tenent gratia materie, scilicet quando disiunctiua fit ex duabus partibus: quarum vna sequitur ad reliquam: tunc a disiunctiua ad istam partem que sequitur: est bonum argumentum, vt tu es homo vel tu es animal, ergo tu es animal, tu es albus vel tu es coloratus, ergo tu es coloratus. Et ista regula sequitur quia a propositio disiuncti ad totam disiunctiuam est bona consequentia, vt homo currit, ergo homo vel asinus currit. Tertia regula est ista. **A**l disiunctiua affirmatiua cum destructione vnius partis ad alteram partem, est bona consequentia, vt tu curris vel tu sedes, sed tu non curris, ergo tu sedes.

Quarta regula est ista. **A**l copulatiua negatiua ad disiunctiuam affirmatiuam sa-

etiam de partibus? contradictoriis copulatiue affirmatiue: est bona consequentia. ut non tu es homo et tu es asinus. ergo tu non es homo vel tu non es asinus: et e converso.

Et nota quod copulatiua affirmatiua habet duo contradictoria quorum unum est copulatiua negatiua in qua preponitur negatio: et reliquum est una disiunctiua facta de partibus oppositis ipsius copulatiue. quare oportet quod copulatiua negatiua et disiunctiua affirmatiua inuicem convertantur. ver. gra. tu es homo et tu es asinus: hoc duo contradictoria: quorum unum est hoc. non tu es homo et tu es asinus. secundum vero est illud. tu non es homo vel tu non es asinus. Quinta regula est ista. Ad disiunctiua negatiua ad copulatiua affirmatiua factam de partibus oppositis disiunctiue affirmatiue: est bonum argumentum: et e converso. ut non tu curris vel tu sedes. ergo tu non curris et tu non sedes: et e converso. Et ratio quia omnis disiunctiua affirmatiua habet contradictorium per negationem prepositam toti. et per copulatiua factam de partibus oppositis. ut tu curris vel tu sedes: huic contradicit quelibet istarum. non tu curris vel tu sedes: tu non curris et tu non sedes. Sexta regula est ista. Ad conditionali affirmatiua cum suo antecedente ad consequens eiusdem: est bona consequentia ut si tu es homo tu es animal: sed tu es homo ergo tu es animal. Septima regula est ista. Ad conditionali affirmatiua cum contradictorio consequentis ad contradictorium antecedentis: est bona consequentia. ut si antichristus est albus antichristus est coloratus. sed antichristus non est coloratus. ergo antichristus non est albus. Et notanter dicitur in ambabus regulis affirmatiua: quod de negatiua non tenet huiusmodi regule.

Explicit tertius tractatus: qui consequentiarum intitulatur. Et incipit quartus: qui de terminorum probationibus tractat.

Capi. primum.

Qualiter propositiones probentur illatiue: presenti doctrina dignoscitur satis plene. et primo namque a resolutione est inchoandum: quia indefinite particulares et singulares de subiecto non pronomine demonstratiuo resolubilibus inferuntur. Quelibet ergo talis est taliter inferenda: ut pro antecedere sumatur duo demonstratiua: in quorum primo predicetur predicatum resoluende: et in secundo subiectum. ver. g. homo currit: sic resoluitur. Ille currit et hoc est homo. ergo homo currit. Exemplum in obliquo. ut hominis est asinus. huius est asinus et hoc est homo. ergo et c. Et ita in aliis casibus singulari numeri dicatur. Exemplum in numero plurali. ut homines currunt. hec currunt et hec sunt homines. ergo et c. Exemplum in obliquo. ut aliquorum contradictorium alterum est verum. Illorum alterum est verum. et hec sunt contradictoria. ergo et c. et ita dicatur in aliis casibus: ita quod semper prima demonstratiua sit eiusdem casus cum resoluenda. secunda vero continue in recto sumatur. Sed propositiones de verbo ampliatiuo eodem modo probantur: excepto hoc: quod secunda demonstratiua debet esse de verbo disincto. ubi substantium de presentis: et eiusdem preterito vel futuro aut alterius. ver. g. homo currebat. sic resoluitur. Ille currebat et hoc est vel erat homo. ergo et c. Item homo disputabit. Ille disputabit et hoc est vel erit homo: ergo et c. ita quod verbum substantiuum sumptum secundo loco sit semper consimilis temporis cum verbo resoluende propositionis. Sed quando propositionis resoluende verbum principale est ly. potest contingit: incipit: vel desinit. secunda propositio erit de secundo verbo consimili. ut homo potest esse albus. Ille potest esse albus et hoc est vel potest esse homo. et c. Item albus incipit esse nigrum. hoc incipit esse nigrum et hoc est vel incipit esse albus. ergo et c. et ita dicatur in plurali ut prius. Modus consimilis est tenendus in propositionibus de extremo copulato vel disiuncto: ut homo vel asinus currit: si totum disunctum est subiectum: resoluitur sic.

sic. hoc currit et hoc est homo vel asinus. §
 7c. Si autem prima pars fuerit subiectum
 sic resolvitur. hoc vel asinus currit et hoc
 est homo. § 7c. et ita dicendum est in illis de co
 pulato: et pditionato subiecto. ut hō et asi
 nus currit. propositio si est impossibilis est
 falsa. Idem est dicendum de particulari et
 singulari resolvable affirmativa: sicut d in
 definita. ut aliquis homo disputat. for.
 currit. Sed particularis vel indefinita
 negatiua habet duplicem modum probā
 di. Primus dictus est. ut hoc non currit et
 hoc est homo. ergo homo non currit. ubi at
 videatur quod iste modus non deseruiat su
 matur pcontradictorium illius. ut chymera
 non currit. hec indefinita. pbari non pōt
 per duo demonstratiua. quia semper secun
 da esset falsa. si ista. hoc est chymera. ideo
 ad veritatem videndam istius sumatur
 eius contradictorium. scilicet omnis chymera cur
 rit. et quia hec est falsa ideo illa est vera. Consi
 militer est dicendum in aduerbiis ubi sub
 iectum fuerit aduerbium habens termi
 num infra se. ut aliquando tu es. nunc tu
 es et nunc est aliquando. ergo 7c. Item he
 ri tu fuisti: tunc tu fuisti: et tunc est vel fuit
 heri ergo 7c. Item ante. a. tu disputabis.
 tunc tu disputabis et tunc est vel erit ante.
 a. ergo 7c. Item alicubi tu es. ibi tu es et
 ibi est alicubi. ergo 7c. Et ita de preterito et
 futuro dicatur: ut dictum est de presenti.
 Ex predictis infero quod etiam probande
 sunt propositiones indefinite et particula
 res de verbo substantiuo presentis tem
 poris et predicato participio: sicut propo
 sitiones de verbo principali illius parti
 cipii. volo dicere quod ita probanda est hec re
 solubiliter. Adam est preteritus: sicut illa.
 Adam fuit. et ista. antirps est futurus. sicut
 illa. antirps erit. ut hō est futurus et bē l' erit
 antirps. ergo antichristus est futurus. Ali
 quis homo est intersectus. hoc est intersectum
 et hoc est vel fuit aliquis homo. ergo 7c.
 Item. for. est potens esse. hoc est potens esse.
 et hō est vel pōt esse for. ergo 7c. Iuxta p
 dicta sequitur veritas multarum proposi
 tionum. prima est ista. Sener erit puer. p
 batur. hoc erit puer: et hoc est vel erit sener
 ergo 7c. demonstrando vnum qui est pu

er et erit sener. **C** Secunda propositio.
 Puer fuit sener. probatur. hoc fuit sener.
 et hoc est vel fuit puer. ergo demonstrando
 vnum senem. **C** Tertia propositio. Albu
 fuit quando non fuit album. pbatur. et po
 no quod tu sis albus et continue ante hoc fue
 ris niger. isto posito: hoc fuit quando non
 fuit album. et hoc est vel fuit album. ergo
 7c. **C** Quarta propositio. Pater erit quā
 do non habebit filium neque filiam. proba
 tur. hoc erit quando non habebit filium:
 neque filiam: et hoc est vel erit pater. ergo 7c.
 demonstrando vnum patrem qui rema
 nebit post mortem filiorum et filiarum.

C Quinta propositio. Aliquo maiori te et
 quolibet minori te tu es minor. probatur. isto
 tu es minor: demonstrando vnum maio
 rem te. et hoc est maius te et quolibet mino
 ri te. ergo 7c. **C** Sexta propositio. Aliq
 minori te et quolibet maiori te tu es maior.
 pbatur. isto tu es maior: demonstrando
 vnum minorem te. et hoc est minus te et q
 libet maiori te. ergo 7c. **C** Septima pro
 positio. Album potest esse nigrum. pbatur.
 hoc pōt esse nigrum. demonstrando te. et
 hoc est vel pōt esse album. ergo 7c. et ita p
 batur ista. sedentem possibile est currere.

C Octava propositio. verum est quod mun
 dus non fuit. probatur. hoc est quod mundus
 non fuit. demonstrando illud. tu es. et hoc
 est verum. ergo 7c. **C** Nona propositio. Ne
 cessarium est quod deus nunquam erit. pbatur. hoc est
 quod deus nunquam erit: demonstrando celum:
 et hoc est necessarium. ergo 7c. **C** Decima p
 positio. Possibile est quod nihil fuit et quod
 nihil erit. probatur. hoc est quod nihil fuit
 et quod nihil erit: demonstrando infans pre
 sens. et hoc est possibile. ergo 7c. **C** Undeci
 ma propositio. Candelam lucens est extincta
 probatur. hoc est extinctum: demonstrando
 candelam iam extinctam que prius fuit lu
 cens: et hoc est vel fuit candelam lucens. er
 go 7c. **C** Duodecima ppositio. Vivum est mor
 tuum. pbatur. hoc est mortuum: demonstrando
 Adam. et bē vel fuit vivum. § 7c.

Capi. secundum.

v **V**niuersalis ppositio affirmatiua
 exponibiliter probatur per suas p
 iacentem et vniuersalem negatiua

sibi correspondentem. ut omnis hō cur-
rit. exposit sic. homo currit. et nihil est ho-
mo quin illud currat. ergo &c. Exemplum
i numero plurali. ut omnes homines cur-
runt. hōmīnēs currūt: et nulla sunt homi-
nēs quin illa currant. ergo &c. Consimi-
liter in obliquis casibus. preter hoc q in
negativa exposita ponatur subiectum uni-
uersalis semper in recto et relatiuum i ob-
liquo p̄simili cū obliquo. p̄positionis expo-
nende. ut cuiuslibet hominis asinus cur-
rit. hominis asin⁹ currit. et nihil ē hō quin
illius asinus currat. ergo &c. Itē oīz cō-
tradictoriorum altera pars ē vera. cōtra-
dictoriorum altera pars ē f̄a: et nulla sunt
p̄radictoria quin illorum altera pars sit
vera. ergo &c. ita q̄ semper relatiuum se-
quatur ly. quin. postremo vero omnis ter-
minus qui se tenet a parte p̄dicati. Et ita
i aliis casibus ē dicendum. Modo consi-
mili probantur p̄positiones v̄les de ver-
bo ampliatiuo: preter hoc quod in secūda
exponente ponit verbū disunctum: ut in
resoluentib⁹. v. g. omnis homo fuit: sic ex-
ponitur. Homo fuit et nihil ē vel fuit ho-
mo: quin illud fuit. ergo &c. Item: omne
albū disputabit. Album disputabit: et nihil
ē vel erit album quin illud disputabit. ḡ &c.
Itē omne albū pōt esse nigrum. Album
pōt esse nigrum: et nihil ē vel potest esse al-
bū qn illud possit esse nigr⁹. ḡ &c. Itē oīs hō
incipit disputare. hō incipit disputare. et nihil
ē vel incipit esse hō quin illud incipiat dis-
putare. ergo &c. in obliquis cōsibus etiam
p̄similiter exponat tenendo modū priorē
de relatiuo. Consimiliter exponuntur p̄po-
sitiones de p̄senti habētes p̄dicatū par-
ticipium alicui⁹ verbi ampliatiui. ut om-
nis homo ē p̄eritus: exponit sic. Homo ē
p̄eritus: et nihil ē vel fuit homo quin il-
lud sit p̄eritū. ergo &c. Itē omne albū ē ge-
nerandū. Album ē generandū: et nihil ē
vel erit album quin illud sit generandū.
Sed p̄positiones de subiecto composito
possunt dupliciter exponi: sc̄m q subiectus
potest esse totum p̄positū vel pars. ut oīs
homo vel asinus ē asinus. Si subiectus ē
totum disunctum: sic exponitur. Hō vel
asinus ē asinus: et nihil ē hō vel asinus qn

illud sit asinus. ergo &c. Si vero p̄cise pri-
ma pars ē subiectū: sc̄da exponens erit i⁹.
Nihil ē hō quin illud vel asin⁹ sit asinus. et
sici⁹ vniuersalis erit falsa p̄mo mō et secū-
do modo vera. et ita d aliis dicatur: cuius-
cunqz compositionis erisunt vel casus.
Vniuersalis autē negativa non exponitur
sed dupliciter probatur. aut per sua singu-
laria: aut p suum p̄dictorium. v. g. nullus
homo ē chimera. p̄batur sic primo modo.
nec iste homo ē chimera nec ille homo est
chimera. et sic de singulis. ergo &c. Secū-
do modo probatur sic. Ista p̄positio est
falsa. aliquis homo ē chimera: et ista p̄tra-
dicit isti. null⁹ homo ē chimera. ergo hec
ē vera. Et cōiter in omnibus aliis tal' mo-
do seruetur. Ex p̄dicto modo proban-
di p̄positiones vniuersales affirmatiuas i-
fero aliquas p̄positiones. Prima ē ista.
Omne quod fuit ē. probatur. Aliquid qd
fuit ē. et nihil ē qd fuit quin illud sit. ḡ &c.
maior ē manifesta: et similiter minor. quia
suum p̄radictoriū ē falsū. v. g. aliquid ē qd
fuit qd nō ē. hec namqz ē implicatio p̄tra-
dictionis. et ita p̄cedit q omne qd erit. et
omne qd pōt esse ē. et omne quod ē intel-
ligibile aut imaginabile ē. p̄ q̄libz istarū
ex suis exponentibus: in quax negatia nō
d̄z poni verbum disunctū. qz verbū prin-
cipale ip̄i⁹ v̄lis ē solūmodo verbi de p̄e-
senti absqz participio subsequente alicui⁹
verbi ampliatiui. C̄ Secūda p̄positio. Qd
qd non fuit ē. p̄batur. Aliquid quod non
fuit ē: sicut instans p̄sens. et nihil ē qd nō
fuit quin illud sit. ergo &c. sc̄da exponens
iterū ē vera. quia suum p̄radictoriū im-
plicat p̄radictionē. v. g. aliquid ē qd non
fuit quod nō ē. Et p̄sequenter conceditur
q omne quod non erit ē. et omne qd non
potuit nec poterit eē ē. Tertia p̄p̄o Quo-
libz maiori te et q̄lz minori testu es minor.
p̄batur. Aliquo maiori te et quolibz minori te
tu es minor. ut probatum ē in alio capitu-
lo. et nihil ē maius te et quolibz minori qn
illo tu sis minor. ergo &c. minor patz: quia
suum cōtradictoriū ē falsū. C̄ Quar-
ta p̄positio. Quolibet minori te: et quolibz
maiori te tu es maior. p̄batur. Aliquo mi-
nori te: et quolibet maiori te tu es maior. et

¶

nihil est minus te et quolibet maiori te quam illo tu sis maior. § 7c. patet persequentia cum maiori ex alio caplo. minor probatur per suum contradictorium. quod est falsum. v3. aliquid est minus te et quolibet maiori te: quod tu non es maior. quare 7c.

Capi. tertium.

Propositio officialis est illa cuius dictum vel esse infinitum determinatur aliquo termino modalis vel concernente actum mentis. Termini modales sunt isti: verum: falsum: necessarium: contingens possibile: impossibile. Termini vero concernentes actum mentis dicuntur isti. Scio dubito. credo. volo. nolo. intelligo. cognosco. et similes: ac etiam ipsorum participia. Huiusmodi autem termini aliquando faciunt sensum propositum: aliquando diuisum. faciunt sensum propositum quando procedunt totaliter dictum vel ordinem infinitum: aut finaliter subsequuntur. ut possibile est for. currere. For. currere est contingens. tu scis deum esse. deum esse est scitum a te. sed quando aliquis istorum terminorum mediat iter actuum: ea sunt: et verbum infinitiui modi: tunc constituitur dicendum sensum diuisum. ut deum necesse est esse. hominem scis esse animal. et ita de aliis. Et huiusmodi propositum de sensu diuiso probanda est per exigentiam termini precedentis simpliciter. et non ratione termini modalis: aut ratione alicuius alterius termini concernentis actum mentis. ver. g. oem hominem possibile est currere: hoc non est officianda: sed exponenda iuxta doctrinam traditam in secundo caplo de probatione vltimum propositum. isto modo. Homo inem possibile est currere: et nihil est vel possibile est hominem quam illud possibile sit currere. ergo 7c. Item hec est res soluenda. Al. scio esse verum isto modo. Hoc scio esse verum: et hoc est. a. ergo 7c. **C** Propositum vero de sensu propositum officialiter probatur. ut possibile est for. currere. Hec propositum est possibile. for. currit: que adequate significat forte currere. ergo 7c. Item: necesse est deum esse. Hec propositum est necessaria. deus est. que adequate significat deum esse. ergo 7c. Non similiter probantur iste. Tu scis for. currere tu dubitas regem sedere. prima namque sic officia: ur. Hec propositum est scita a te. for. currit.

que adequate significat for. currere. § 7c. Et ita philosophi dicatur ad infinitas similes iuxta consonantiam termini facientis sensum propositum. Et predictis infero aliquas conclusiones. Prima est ista. Album possibile est esse nigrum. et tamen impossibile est album esse nigrum. prima pars patet. quoniam hoc possibile est esse nigrum: te demonstrato. et hoc est vel possibile est esse album. ergo 7c. persequentia a resoluentibus ad resolutum. et secunda pars probatur. Nam hec propositum est impossibile. Album est nigrum: que adequate significat album esse nigrum. ergo 7c. persequentia ab officiatis ad officiatus. Et ita probatur ista conclusio. sedentem possibile est currere. et tamen impossibile est sedentem currere. **C** Secunda conclusio. Omnes hominem contingens est esse. et tamen necesse est omnem hominem esse. prima pars probatur quoniam hominem contingens est esse: et nihil est vel contingens est esse hominem: qui illud contingens sit esse. ergo 7c. persequentia ab exponetibus ad expositum secunda pars probatur. nam hec propositum est necessaria. omnis homo est. que adequate significat omnem hominem esse. ergo 7c. persequentia ut prius. **C** Tertia conclusio. Tu scis alterum istorum esse verum: demonstratis istis contradictoriis. res sedet. nullus res sedet. et tamen nullum istorum scis esse verum. prima pars patet. quia hec propositum est scita a te: alterum istorum esse verum. que adequate significat alterum istorum esse verum. §. secunda pars probatur. quoniam nec hoc istorum scis esse verum: demonstrando affirmatiuam. nec hoc istorum scis esse verum: demonstrando negatiuam. et non sit plura istorum. § 7c. per consequentia a singularibus sufficienter enumeratis ad suam vniuersalem. **C** Quarta conclusio. Tu dubitas. a. esse verum. et tamen nullum. a. dubitas esse verum. probatur. et pono: quod omne. a. sit illa. deus est. quam scias esse veram. sed dubites an ista sit. a. scias tamen quod. a. sit aliqua propositio. isto posito prima pars patet. quoniam hec est tibi dubia. a. est verum: que adequate significat. a. esse verum. § 7c. Secunda pars probatur sic arguendo nullam talem. deus est. dubitas esse verum: sed omne. a. est aliquatilis. ergo nullum. a. dubit.

bitas esse verum. patet consequentia. quia
 est syllogismus in secundo prime figure. et an
 recedens est manifestum ex casu. ¶ Quinta
 conclusio. volo tibi dare equum meum
 et tamen nullum equum meum volo tibi da-
 re. probatur: et pono quod tibi promittam equum
 meum quem credam esse in stabulo: sit ta-
 men coram me quem purem esse platonis:
 ita quod non meum. ob quas causas istum equum
 quem video non velim tibi dare. isto posi-
 to prima pars patet officiando: et officia-
 sic. Ad hoc propositio est voluta a me. do tibi
 equum meum: per casum: que adequate
 significat me dare tibi equum meum. er-
 go etc. patet consequentia ab officiantibus
 ad officiata. secundam partem probatur sic.
 nullum equum quem credo esse plato-
 nis volo tibi dare. sed omnem meum equum
 credo esse platonis. ergo nullum equum
 meum volo tibi dare. patet consequentia
 ut prius. quia est in secundo prime figure.
 ergo etc. ¶ Sexta conclusio. Percipio
 sonitum. loqui: et tamen nullum sonitum. percipio loqui.
 probatur: et pono quod sint a longe sonitum. et pla-
 to. ita quod nesciam distinguere quis sit sonitus vel
 plato: loquatur tamen sonitus: cuius vocem bene
 cognoscam quod est sonitus: et tamen non loqui-
 tur plato. isto posito patet prima pars per
 casum. quia sequitur percipio vocem sonitus.
 ergo percipio sonitum. loqui. et secunda pars pro-
 batur. quoniam sequitur. nullum istorum
 percipio loqui. sed omnis sonitus. est aliquis
 istorum. ergo nullum sonitum. percipio loqui.
 patet consequentia: quia est syllogismus in
 secundo prime figure. ¶ Hic est notandum
 quod iste propositio concessa in capitulo
 resolutibilium. scilicet vera est quod mundus nunquam
 fuit. et necessarium est quod deus nunquam erit.
 Possibile est quod nihil fuit: et quod nihil erit.
 non sunt vere officiabiliter probando. nec
 sunt similes in significando dum resoluuntur
 et dum officiuntur. quoniam officiabiliter te-
 netur ly. quod: coniunctive: et resolutibiliter te-
 netur ly. quod: relative. quare etc.

Capitulum quartum.

Propositio descriptibilis est illa in
 qua terminus concernens actum
 mentis incompleverum determinat

nullo termino precedere mediato. ut ego
 cognosco sortem. hec namque sic describitur.
 Ego cognosco aliquid sub ratione quod sortem.
 Tu intelligis hominem. tu intelligis ali-
 quid sub ratione qua homo. Sed termi-
 ni concernentes actum mentis: qui si ca-
 dunt super incompleverum illud necessario
 est significativum compleri. aliter sunt de-
 scribendi: sicut scire. credere. dubitare. et
 huiusmodi. ut Tu scis. a. propositionem.
 sic describitur. tu scis adequatum signifi-
 catum. a. propositionis: quod scis adequa-
 te significari per. a. propositionem. ergo etc.
 Tu credis. a. propositionem. tu credis ade-
 quatum significatum. a. propositionis quod
 credis adequate significari per. a. propo-
 sitionem. ergo etc. Item. tu dubitas. a. et
 b. propositiones. tu dubitas adequata si
 significata. a. et b. propositionum. que scis
 vel credis adequate significari per. a. et
 b. propositiones. ergo etc. ¶ Notatur di-
 cebatur: nullo termino mediato preceden-
 te. quia si precederet aliquis terminus me-
 diatus ratione illius deberet ista propo-
 sitio probari. quod patet per istam regu-
 lam. Al primo termino mediato semper est
 inchoanda propositionis probatio. ut om-
 nis homo intelligit se. hec est exponenda
 isto modo. homo intelligit se et nihil est ho-
 mo quin illud intelligat se. ergo etc. Item
 homines cognoscunt futura. hec est sic re-
 solvenda. hec cognoscunt futura: et hec sunt
 homines. ergo etc. ¶ Circa predicta in
 hoc capitulo et prioribus est notanda di-
 versitas probationum precedentium qua-
 runcumque propositionum. quoniam pro-
 positio descriptibilis convertitur cum sua
 descriptione: et propositio universalis af-
 firmativa seu quecumque alia exponibilis.
 similiter convertitur cum suis exponenti-
 bus simul sumptis. Unde bene sequitur.
 cognosco hominem. ergo cognosco aliquid
 sub ratione qua homo: et econverso.

Item. omnis homo currit. ergo homo
 currit et nihil est homo quin illud currat.
 et econverso. Sed propositio resoluti-
 bilis non convertitur cum suis resoluen-
 tibus: nec officiabilis cum suis offici-
 antibus. Unde licet sequatur. Hoc

est aial: et hoc est homo. si homo est animal. non
tamen sequitur e converso. homo est aial. ergo hoc
est aial et hoc est homo. quia animus est necessarius et pre
sque
quens contingens: et per mille annos erit ita:
sicut primarie et adequate: significatur per an
tecedens: tamen non erit ita sicut primarie
et adequate: significatur per consequens. Item
sequitur: hec propositio est necessaria. deus est. que adequa
te significat deum esse. si necesse est deum esse
et tamen non sequitur e converso. necesse est deum
esse. si hec propositio est necessaria: deus est. que ade
quate significat deum esse. quia animus est necessarium et
prius contingens. Sicut si nulla propositio foret: ita
esset sicut primarie et adequate: significatur per
animus. et tamen non ita esset sicut primarie et ade
quate: significatur per prius. Et predictis in se
ro aliquas conclusiones. Prima est ista. venie
tem cognosco. et tamen non cognosco veni
entem. probatur. et pono quod for. sit a longe quod
veniat versus me: que sciam esse for. sed
credam ipsum non moveri: et nihil aliud per
cipiam. isto posito pars prima. quoniam
hoc cognosco et hoc est veniens. si et c. secunda
pars et patet. quia non cognosco aliquid sub
ratione qua veniens. Secunda conclusio. Deum trinum et unum cognovit
Aristoteles. et tamen Aristoteles non cognovit
deum trinum et unum. prima pars pars pars. quia
hoc cognovit Aristoteles. demonstrando deum. et hoc
est deus trinus et unus. ergo et c. secunda pars
etiam pars. quia Aristoteles non cognovit aliquid
sub ratione qua deus trinus et unus. ergo et c.
pars consequentia a descriptione ad descriptum.
Tertia conclusio. Aristoteles. proponere scio. et ta
men non scio. a. proponere. probatur et pono.
quod a. sit illa. deus est. quam sciam et credam quod
non sit aliquid. a. in mundo. isto posito. scio
a. proponere. quia hoc scio demonstrando istam
deus est. et hoc est a. propositum. ergo et c. et tamen
non scio. a. proponere. quia non scio aliquid sub
ratione qua. a. propositum. ex quo non scio. a. esse.
Quarta conclusio. Scio. percipis. et tu non
percipis for. probatur et pono quod for. loquar
coram te: cuius vocem audias. credas tu
tamen quod non sit aliquid for. in mundo. isto posi
to for. percipis. quia hoc percipis et hoc est for. si et c.
et tamen non percipis for: quia non percipis
aliquid sub ratione qua for. quare et c.

Lapi. quintum.

Et predictis pars quod necessarium: et conti
gens: dupliciter sumuntur. scilicet. resolvable:
et officiable. scilicet. ispo: adverbial. scilicet.
necessario. et contingenter: exponibiliter proba
tur. ut necio deus est: sic exponitur. deus est.
et non potest esse quod deus sit. ergo et c. Item neces
sario mundus fuit. mundus fuit. et non potuit
esse quin mundus fuerit. Item necio aliquid
erit. aliquid erit. et non poterit esse quod aliquid
erit. ergo et c. ita quod verbum principale scilicet ex
ponentis sit eiusdem temporis cum verbo principa
li exponende. Opposito modo exponitur: con
tingenter: ut contingenter tu es. exponitur
sic. tu es. et potest esse quod tu non sis. si et c. Item co
tingenter tu eris. tu eris. et poterit esse quod
tu non eris. si et c. et ita de preterito dicatur.
Nunc sunt duo notabilia. primum est: quod ne
cessario et contingenter: sumuntur aliquan
do in sensu diviso: et aliquando in sensu co
posito: sicut necessarium et contingens. In sen
su composito quando totaliter precedat: aut
finaliter subsequatur. ut necio homo est aial.
tu curris contingenter. sed in sensu diviso quoniam
mediant inter subiectum et verbum: aut inter
verbum et predicatum. Exemplum primum: homo necio
est aial. Exemplum secundum. for. est contingenter cur
rens. Secundum notabile est illud. Quali
terque in sensu propositio sumatur semper eodem
modo exponitur ut dictum est. Sed quoniam in sensu
diviso sumuntur: preceptum alio termino media
to: non exponitur: sed propositio probanda est finem erige
tis termini precedentis per regulam superius assi
gnatam: a primo termino mediato et c. ut homo
necio est aial. hec non exponenda neque proban
da ratione illius termini: necio. sed resoluenda
ratione istius termini: homo: ut hoc necio est ani
mal: et hoc est homo. si et c. quo facto prima re
solvens est exponenda sic. est hoc aial. et hoc
non potest non esse aial. si et c. ita quod ly. potest. se
quatur subiectum: sicut ly. necio: vel contingenter.
Ex quo sequitur et quod istud verbum. potest:
sumitur aliquando in sensu composito. ali
quando in sensu diviso. In sensu compo
sito quando precedit totaliter. seu imper
sonaliter tenetur. ut potest esse quod tu cur
ris. In sensu diviso quando personaliter
sumitur. ut antequam potest esse. Et predi
ctis infero aliquas conclusiones. Prima
est ista. Necessario aliquid est quod con

est quod contingenter ē. et non pōt esse qui
aliquid sit quod ptingenter est. ergo &c.

C Secūda pclusio. Anima tua necessa-
rio ē. et tamen contingenter anima tua ē.
prima pars pbatur resolutorie. vt hoc ne-
cessario ē: et hoc ē anima tua. ergo &c. scda
pars probat exponibiliter sic. aia tua ē. et
pōt esse q non anima tua sit. ergo &c. Nā
sequitur. tu nō es. ergo nō aia tua ē: qz ex
opposito sequitur oppositū. et pōt esse ita sic
adequate significat per aīas. ergo potest
esse ita sicut adequate significatur p pīs.

C Tertia conclusio. Necessario ē te fuisse.
et tamē ptingenter tu fuisti. prima pars p-
batur. quoniam hec ē necessaria. tu fuisti
que adequate significat te fuisse. ergo &c.
secunda pars pbatur. nam tu fuisti et po-
tuit esse q non fuisti. ergo ptingenter tu fu-
isti. **C** Quarta pclusio. Idoneum est q an-
tirps sit homo qui ē: et tamē antirps nō po-
test esse homo qui ē. prima pars probat.
quoniam hec ē possibilis. antirps ē homo q
ē: que adequate significat q antirps ē ho-
mo qui ē. ergo &c. vnde l. pōt. impersonali-
ter sumptū ē terminus officiabilis sic l.
possibile. secunda pars patet: quoniam de-
tur oppositum. v. antirps pōt esse homo
q ē. et ex isto sequit q antirps pōt esse hō:
et ille ē. psequens ē falsum. ergo et antece-
dens. et patet psequencia. qz l. pōt. sum-
ptum personaliter ē terminus immediat⁹
et relatiuum: qui que qd ē resolubile ge-
neraliter in. et ille illa illd. ex quo nō im-
peditur per aliquod signum precedens.

Hic est notandum q l. necessario: du-
pliciter sumitur. vno modo nominaliter i
datiuo vel ablatiuo casu. Alio modo ad-
uerbialiter vt dictum ē. primo modo non
exponitur: sed resoluitur. vt necessario tu
es: i° tu es: et hoc ē necessarium. ergo &c. ex
quo sequitur: q necessario tu es homo. et
tamen ptingenter tu es homo. tenēdo l.
necessario. nominaliter in ablatiuo casu.
quia isto tu es homo: demonstrando deus:
et hoc ē necessarium. ergo &c. sumendo ta-
mē l. necessario. aduerbialiter: foret ista
propositio impossibilis ppter impossibili-
tatem exponentium. Item conceditur q
for. necessario obedit. et idem. for. contin-

genter obedit: sumendo l. necessario in
datiuo casu. quia for. huic obedit: demon-
strando deum: et hoc ē necessarium. ergo &c.
secunda pars etiam patet exponendo sic.
for. obedit et pōt non obedire. ergo contin-
genter for. obedit. qre &c.

C iap. sextum.

Az grad⁹ pponis restat exponere

i et primo positūū pabilē supū. vt
tu es ita fortis sicut aliquis homo
mūdi. exponit sic. tu es fortis. et aliq hō
mūdi ē for: et nō aliq hō mūdi ē fortior te.
sc. Itē tu fuisti ita fortis sic aliq hō. tu
fuisti fortis. et aliquis homo fuit fortis. et
nō aliq hō fuit fortior te. g. &c. et ita d futu-
ro suo dicat. Sed notādū: q si fiat ppo
respectu termini communis a parte post:
non distribuitur: non debet sumi ille termi-
nus sub distributione in aliqua exponen-
tium. vt tu es ita alb⁹ sicut omnis homo.
non debet dici in secunda exponente. om-
nis homo ē albus. quia hec ē falsa et expo-
sita vera. Sequitur enim. tu es ita albus
sicut ille homo. ergo tu es ita albus sicut
omnis homo. patet consequentia ab infe-
riori ad suū superius affirmatiue sine di-
tributione: sine signo impediēte. ideo
debet sic exponi. tu es albus: et homo ē al-
bus: et nō omnis homo ē albior te. ergo &c.

Ex predicto modo exponēdi infero ali-
quas conclusiones. Prima ē ista. Tu es
ita fortis sicut omnis homo mundi: et tasi
non es ita fortis sicut aliquis homo mun-
di. prima pars pater. quia tu es fortis: et
homo mundi ē fortis: et non omnis homo
mundi ē fortior te. ergo &c. secunda pars
similiter pater. quoniam suum contradi-
ctorium ē falsum. v. tu es ita fortis sicut
aliquis homo mundi. quia ex ipsa sequit
tertia sua exponens. v. non aliquis ho-
mo mundi ē fortior te. quod ē falsum.

C Secunda conclusio. Animal quod nō
ē ita forte sicut leo: ē ita forte sicut omne
animal mundi. probatur. equus ē ita for-
tis sicut omne animal mundi: et idē equ⁹
ē animal quod non ē ita forte sicut leo. er-
go &c. patet consequentia quasi a resoluē-
tibus ad resolutum. antecedens autē pa-
tet exponendo et resoluendo.

C iii

Tertia conclusio. Ego sum ita sapiens sicut tu et deus. et tamen ego non sum ita sapiens sicut deus. secunda pars est de se manifesta. et probatur prima. nam ego sum sapiens: et tu et deus estis sapientes. et non tu et deus estis sapientiores me. § 7c. p3 cō sequentia ab exponentibus ad expositum. et prima ac secunda pars sunt manifeste. tertia vero probatur: quia si non datur op positum. Tu et deus estis sapientiores me: ergo tu es sapientior me. consequens falsum ut ego suppono. **Q**uarta conclusio. Tu eris ita senex sicut tu eris. et tamen in nullo instanti tu eris ita senex sicut tu eris. prima pars patet per exponentes. tu eris senex: et nūq̃ eris senior q̃ tu eris ergo 7c. secunda pars probatur: quoniam quocumq̃ instanti dato in quo tu eris senex: in isto instanti non eris ita senex sicut tu eris. quia post illud eris senior. ergo in nullo instanti tu eris ita senex sicut tu eris patet consequentia: quia contradictoriuz consequentis repugnat antecedenti: propter distributiones istius termini: sicut: supra verbum substantiuum.

Capitulum septimum.

Comparatiuus gradus exponitur similiter per tres exponentes. ut fortior est fortior: platone. fortior est fortior et plato est fortior et non plato est ita fortior sicut fortior. ergo 7c. Item. tu es fortior aliquo homine. tu es fortior et aliquis homo est fortior: et non aliquis homo est ita fortior sicut tu. ergo 7c. § 3 huius. tu es albius omni homine. secunda exponens non debet esse ista. omnis homo est albus. quoniam tunc exposita esset vera et una exponens falsa: quod non est concedendum in logica. sed debet sic exponi ista. Tu es albius homo est albus: et non omnis homo est ita albus sicut tu. ergo 7c. Et predicto modo exponendi infero aliquas conclusiones. **P**rima. Tu es albius aliquo homine. et tamen tu non es albius aliquo homine. prima pars patet per exponentes: et secunda similiter: quia suum contradictoriuz est falsum. s. tu es albius aliquo homine. q: ter ista eius exponens est falsa. v3. non aliquis

homo est ita albus sicut tu. quia tu ipse es ita albus sicut tu. vel quilibet qui est albius: et ita albus sicut tu: licet non precise. **S**ecunda conclusio. fortior qui non est melior deo est melior omni ente mundi. patet quoniam fortior non est melior deo ut satis liquet. et tamen est melior omni ente mundi: quia ipse est bonus. et aliquod ens mundi est bonum. et non omne ens mundi est ita bonum sicut fortior. ergo 7c. **T**ertia conclusio. Ego sum scientior deo. secunda pars patet de se: et prima probatur per exponentes. nam ego sum sciens: et tu et deus estis scientes et non tu et deus estis ita scientes sicut ego. ista patet: quoniam datur oppositum. s. tu et deus estis ita scientes sicut ego. ergo tu es ita sciens sicut ego: consequens falsum. ut ego suppono. **Q**uarta conclusio. Tu eris senior q̃ tu eris in aliquo instanti. et tamen in nullo instanti tu eris senior q̃ tu eris in aliquo instanti. prima pars probatur. quoniam tu eris senex: et in aliquo instanti eris senex: et non in aliquo instanti eris ita senex sicut tu eris. ergo tu eris senior q̃ tu eris in aliquo instanti. consequentia tenet ab exponentibus ad expositum. et tertia pars antecedentis probata est in alio capitulo in quarta conclusione. Sed secunda pars conclusionis probatur: quia si non datur oppositum. s. q̃ in aliquo instanti tu eris senior q̃ tu eris in aliquo instanti: et sit illud. a. et patet q̃ ista est falsa. in. a. instanti tu eris senior q̃ tu eris in aliquo instanti. quia una exponens est falsa. s. non in aliquo instanti tu eris ita senex sicut tu eris in. a. instanti. quia in. a. instanti tu eris ita senex sicut tu eris in. a. instanti. Et in infinitis instantibus ultra. q̃ 7c. **M**orandum q̃ quodammodo exponitur p̃gatiu' gradus: ita expōit: magis: et q̃. ut ego sum magis valens q̃ tu. sic exponitur. ego sum valens et tu es valens. et non tu es ita valens sicut ego. ergo 7c. Et con similes conclusiones possunt inferi. unde conceditur: q̃ animal quod est magis debile q̃ sit musca: est magis forte q̃ sit omne animal mundi. Et homo qui est

magis sapiens q̄ omnis homo: est minus sapiens q̄ omnis homo. ⁊ ita de infinitis aliis. quare cc.

Capi. octauum.

Superlatiuus gradus exponitur per tres exponentes nisi vna istarum cum altera coincidat. vt tu es fortissimus istorum potest dupliciter exponi aut per comparatiuum: aut per positiuum comparabiliter sumptum. Exemplus primi. vt tu es fortis: et isti sunt fortes: ⁊ nō aliquis istorum est fortior te. ergo ⁊c. Exemplum secundi. tu es fortis ⁊ isti sūt fortes: et non aliquis istorum est ita fortis sicut tu. ergo ⁊c. Item: tu es fortissim⁹ omnium hominum: sic exponitur. tu es fortis: homines sunt fortes: ⁊ nō omnes homines sunt fortiores te. ergo ⁊c. vel non omnis homo ē fortior te. Secundo modo sic exponitur. tu es fortis: ⁊ homines sunt fortes: ⁊ non omnes homines sūt ita fortes sicut tu. vel non omnis homo ē ita fortis sicut tu. ergo ⁊c. Et ita de aliis de preterito ⁊ de futuro suo modo dicatur.

Ex predictis infero aliquas conclusiones. Prima est ista. Tu es fortissim⁹ istorum ⁊ debilissimus istorum. probatur. ⁊ pono q̄ tu ⁊ for. ⁊ pla. sitis eque fortes. et per ly. istorum. demonstro vos tres. isto posito: patet prima pars: quoniam tu es fortis et isti sunt fortes: et non aliquis istorum ē fortior te. ergo ⁊c. Etiam secunda pars est vera: quia tu es debilis: et isti sunt debiles: et non aliquis istorum est debilior te. ergo ⁊c. Nec tamen conclusio non est vera exponendo eā secūdo mō. vt puta per ly. ita sicut. quare ⁊c. Secunda conclusio. Tu es sapientissimus omnium hominum. et tamen tu non es sapientissim⁹ aliquorum hominum. prima pars patet per exponentes. vt tu es sapiens et homines sunt sapientes: et non omnes homines sunt sapientiores te. ergo ⁊c. secunda pars probatur. quoniam suum contradictorium est falsum: vñ. tu es sapientissimus aliquorum hominum: propter tertiam exponentem falsam. s. non aliquis homo ē sapientior te. et hec similiter non aliquis homo ē

ita sapiens sicut tu. quia tu met es ita sapiens sicut tu. ergo ⁊c. Tertia conclusio. Tu fuisti calidissimus omnium hominum: ⁊ frigidissimus omnium hominum. prima pars patet. quia tu fuisti calidus ⁊ homines fuerunt calidi: et non omnis homo fuit calidior te. etiam nō omnis homo fuit ita calidus sicut tu. secūda pars etiam eodem modo probatur. quoniam tu fuisti frigidus: et homines fuerunt frigidi: ⁊ nō omnis homo fuit frigidior te. etiam nō omnis homo fuit ita frigidus sicut tu. ⁊c. Quarta conclusio. Aliquod est maximū istorum quod non est maximum istorum exponendo comparabiliter: probatur. ⁊ pono. q̄ a. sit magnum. ⁊ b. maius. L. vero maius q̄ a. ⁊ maius q̄ b. isto posito. b. est maximum istorum quod non ē maximum istorum. probatur. quoniam b. est magnum: et aliquod istorum quod non est maximum istorum est magnum: et nullum istorum quod non est maximum istorum ē maius b. ergo b. est maximum istorum: qd non est maximum istorum. patz consequentia ab exponentib⁹ ad expōitū. q̄re ⁊c.

Capi. nonum.

Afferit aliud: et non idem: eodem modo exponuntur per tres exponentes. vt tu differs ab homine. tu es. ⁊ homo est. ⁊ tu nō es homo. ergo ⁊c. Item tu differs ab omni homine. tu es: et homo est: et tu non es omnis homo. ergo ⁊c. Est tamen aliqualis diuersitas i preterito ⁊ futuro. hec enim. tu differs ab antichristo non sic exponitur. tu eris ⁊ antichristus erit: et tu non eris antichristus. quoniam exponentes sunt vere ⁊ expōita falsa. sequitur enim. tu differs ab antichristo. ergo simul eris cum antichristo. consequens ē falsum: vt suppono: sed sic exponitur. tu eris et antichristus erit qñ tu eris. ⁊ tu nō eris antirps. ergo ⁊c. ⁊ ita de preterito dicat. quare ⁊c. Ex predictis infero aliq̄s pelones. quarum p̄ma est ista. Tu differs ab oī homine: ⁊ tamē tu nō

¶ iiii

differs ab aliquo hoie. prima pars p3 per
exponentes. quoniam tu es. et homo est: et tu
non es omnis homo. ergo etc. secunda pars
etiam probatur. quia si non: datur oppositum
s. tu differs ab aliquo hoie. sed hec est falsa.
quia tertia eius exponens est falsa. s. tu non es
aliquis homo. ergo etc. **C** Secunda pars.
Tu differs ab omni ente quod est: et quod fu-
it: et quod erit. et tamen tu non differs ab ali-
quo ente quod est: quod fuit: et quod erit. prima
pars patet: quoniam tu es: et omne ens quod
est: quod fuit: et quod erit est: ut patuit in prima
propositione secundi capituli huius tractatus. et tu
non es omne ens quod est: quod fuit: et quod
erit. ergo etc. secunda pars etiam patet: quia
suum contradictorium est falsum: cum una eius
exponens sit falsa. s. tu non es aliquid quod
est: quod fuit: et quod erit. **C** Tertia conclu-
sio. Ego differo a te et a me: et tamen non
differo a me. prima pars patet per expo-
nentes. Nam ego sum: et tu et ego sumus:
et ego non sum tu et ego. ergo etc. secunda
vero pars patet de se. et ita possit probari quod
tu differs ab homine et ab asino. et tamen
non differs ab homine. **C** Quarta conclu-
sio. Tu differs ab asino. et tamen tu non dif-
fers ab homine vel ab asino. prima pars
patet per exponentes et secunda similiter
quia datur oppositum. tu differs ab homi-
ne vel ab asino. hec est falsa. quia tertia eius ex-
ponens est falsa. s. tu non es homo vel asi-
nus. quia eius contradictorium est verum. v3.
tu es homo vel asinus. Quaecumque dicta
sunt de hoc verbo: differt: quo ad exponen-
tes et conclusiones possunt applicari istis ter-
minis: aliud: et non idem. quare etc.

Capi. decimum.

Exclusiva quedam sunt primi ordi-
nis: quedam secundi: et quedam tertii
Exclusiva primi ordinis est illa cuius
dictio exclusiva: tamen: solum: solummodo: aut pro-
prie: preedit subiectum. ut tamen homo currit: sic
exponit. homo currit et nihil non homo currit
ergo etc. ita quod semper prima exponens est pro-
pria exclusiva. sed alio est vltima negativa dis-
tinctio exclusivae infinita. Et similis expo-
nitio est de preterito et futuro. ut tamen sor. fuit
sor. fuit et nihil non sor. fuit. Item tamen antiphras
disputabit: sic exponitur. antichristus dis-

putabit. et nihil non antichristus disputabit.

Notandum quod exclusiva primi ordinis con-
uertit cum vltimo de terminis transpositis. ita
quod si una est vera: et reliqua similiter: et e con-
uerso. vnde si hec est vera tamen homo est animal. hec
esset vera. omne animal est homo. sed quia
exclusiva est falsa: id vltimum est falsa. Exclusiva
secundi ordinis est illa in qua dictio exclu-
siva mediat iter subiectum et predicatum siue
proponatur siue postponatur copule. ut sor.
tantum est homo. aut sor. est tamen homo. et exponit
quolibet istarum sic. sor. est homo. et sor. non
est non homo. et ita de preterito et futuro di-
catur. Exclusiva tertii ordinis est illa cuius
dictio exclusiva ponitur inter partes pre-
dicati: ut. a. propositio significat precise si
cut est. que sic exponitur. a. propositio signifi-
cat sicut est. et. a. propositio non significat non
sicut est. ita quod semper negatio infinitas ca-
dat super eundem terminum super quem i-
erposita cadit dictio exclusiva. ut patet i-
cuiuscumque ordinis exclusivae. **C** Notan-
dum quod si dictionem exclusivam alicuius
ordinis precedat alter terminus probabilis:
non debet illa propositio probari ratione
dictionis exclusivae: sed per exigentiam ter-
mini precedentis. Exemplum omnium or-
dinum. ut: Necessario tamen homo est homo.
Omnis homo tamen est animal. Aliqua pro-
positio significat precise sicut est. prima est expo-
nibilis ratione istius termini: necessario:
secunda ratione illius significationis: tertia vero
est resolvable: quia particularis affirmativa
C Opposita harum exclusivarum assignan-
tur per negationem prepositam toti ex-
clusivae. ut huius. Tantum homo currit:
contradictorium est hoc. Non tantum ho-
mo currit. et habet duas causas veritatis
oppositas exponentibus: exclusivae affir-
mativae. ut nihil quod est homo currit. vel
aliquid non homo currit. et si una harum
causarum est vera: exclusiva, negativa est ve-
ra. et si ambe sunt falsae ipsa est falsa: sicut ex-
clusiva affirmativa est vera si ambe expo-
nentes sunt vere: et falsa si una est falsa.
Exclusiva vero negativa in qua negatio
sequitur notam exclusionis etiam exponi-
bilis est. ut: Tantum homo non currit. sic ex-
ponitur. homo non currit: et quodlibet non

homo currit. et ita exponitur quæ talis p
mi ordinis. Itē scđi ordinis. vt Tu tantū
nō es asinus. sic exponitur. tu nō es asin?
et tu es qđlibz nō asinus. Exclusiua vero
negatiua tertiū ordinis exponibilis nō da
tur. qz lz ista sit negatiua. s. a. ppō non est
precise significans sicut est. nō tamē ē ex
ponibilis sed ē probanda per suū p̄tradi
ctorium. qz talis negatio semper sequitur
verbum principale: sicut et dictio exclusi
ua. vt. a. ppō significat precise sicut non
est. Opposita harum exclusiuarū nega
tiuarum datur similiter per negationē p̄
cedentem totam propōnē. vt huius. tñ
homo non currit. p̄trdictorium ē illud.
Non tantū homo nō currit. quod habet
duas causas veritatis oppositas erponē
tibus exclusiue negatiue assignādas per
disiunctiuas. v3. ois hō currit. Aligđ nō hō
nō currit: qz si vna ē vera exclusiua: ista ē
va sicut p̄i? dictū est de opposito exclusi
ue affirmatiue. Ex predictis infero ali
quas conclusiones: quarum prima ē ista.
Tñ homo ē homo. et tamen non tantū
homo ē animal. p̄ma pars patet per expo
nentes: et vniuersalem de terminis trans
positis. Secūda pars patet similiter. qñ
vna suarū causarū est vera. s. aligđ nō ho
mo est animal. nam hoc ē animal: demon
strando asinum: et hoc ē aliquid nō homo
ergo et. C Secūda conclusio. Tu tantū
es animal: et non tantum tu es animal. p̄i
ma pars p3. nam tu es animal: et tu nō es
non animal. ergo et. Secūda pars p̄clu
sionis patet etiam similiter. quia vna cau
sarum ē vera. s. aliquid non tu est animal.
C Tertia conclusio. Al. propō est precise
significans sicut est. et tamen. a. propositio
non ē significans precise sicut est. probat.
et pono: q. a. sit ista. homo ē asin?. ilo possi
to: patet prima pars. quoniam. a. est signi
ficans sicut est: et. a. non ē non significans
sicut est. probatur. quia detur oppositum
. s. a. est non significans sicut est. ergo. a.
non est significans sicut ē consequens fal
sum: imo. a. est significans sicut est. quia ē
significans hominem esse. secūda pars
etiam patet. quia sui contradictorii vna
erponens est falsa. v3. a. propositio non ē

significans non sicut est: ex quo significat
hominem esse asinum. C Quarta conclu
sio. Al. propositio precise significat falsum
et impossibile. et tamen. a. propositio pre
cise significat verum et necessarium. p̄i
ma pars patet per exponentes. Nam. a.
significat falsum et impossibile. et. a. non ē.
non significans falsum et impossibile. pro
batur. quia detur oppositum. s. a. est non
significans falsum impossibile. ergo. a. nō
est significans falsum et impossibile: qđ nō
ē verum: imo. a. significat falsum et impos
sibile. quia significat hominem esse asinū.
quare et. secūda pars etiam eodem mō
probatur. nam ē. a. significans verum et ne
cessarium: quia significat hominem esse. et
. a. non est non significans verum et neces
sarium. probatur. qz detur oppositum. a. ē
non significans verum et necessarium. er
go. a. non est significans verum et necessa
rium: p̄sequens falsum. imo. a. significat ve
rum et necessarium: qz significat hominem
esse quod ē verum et necessarium. et patet
consequentia cum prioribus similib? per
istam regulam. Ab affirmatiua de p̄dicato
infinito ad negatiuam de p̄dicato fi
nito est bona p̄na. quare et.

Cap. xi.

Actiones exceptiue sunt iste: p̄ter:
d p̄terq̄: et nisi. et differunt eo: qz
p̄ter: et p̄terq̄: indifferenter ex
cipiunt: tam in vniuersali affirmatiua q̄
negatiua. sed nisi: non excipit nisi in vni
uersali negatiua. vnde ita congrue dicit:
nullus homo p̄ter for. currit: sicut om
nis homo p̄ter for. currit. non tamē con
grue dicitur. omnis homo nisi for. currit.
vbi congrue diceretur. nullus homo nisi
for. currit. Exceptia igitur affirmatiua ex
ponitur per duas exponentes: in quarum
prima negatur predicatum a parte extra
capta. in secūda vero affirmatur predi
catum vniuersaliter de subiecto sumpto
cum parte extracapta infinita. vt omnis
homo p̄ter for. currit. sic exponitur. for.
non currit: et omnis homo non for. currit.
ergo et. Exceptiua vero negatiua simili
ter exponitur p̄ duas exponentes. i. quaz

¶ Prima affirmatur p̄dicatum de parte extra
capra. in secunda vero negat vlt̄ a subo sum-
pro cū parte extracapta infinitata. vt nul-
lus hō p̄ter sor. currit. sic exponit. sor. cur-
rit: et nullus hō non sor. currit. ergo &c.

¶ Notandū q̄ aliqua ē exceptiua p̄pria:
aliqua ē impropria. Ad exceptiua p̄pria
duo requirunt p̄ncipalr. ¶ Pr̄mū: q̄ id a q̄
fit exceptio it̄r p̄p̄se distributivē. Ex quo
sequitur q̄ ista ē impropria. Aliquis ho-
mo p̄ter sor. currit. Secundo: q̄ pars ex-
tracapta sit termin⁹ inferior ad illd a quo
fit exceptio. Ex quo sequitur q̄ hec ē im-
propria. Dis homo p̄ter hominē currit
sed hec ē p̄pria. Dis homo p̄ter sor. cur-
rit. q̄ bene habet istas duas condiciones
vt patet. ¶ Pr̄terea ē notandum: q̄ q̄li-
bet exceptiua negatiua conuertitur cū ex-
clusiua affirmatiua cuius subiectum ē p̄s
extracapta: et p̄dicatum ē terminus com-
positus ex p̄dicato et subiecto exceptiue
sic p̄cise supponente. vnde bene sequit̄.
nihil p̄ter sor. currit. ergo tantū sor. cur-
rit: et e converso. Et notat̄r dicitur. p̄di-
catum ē terminus compositus ex p̄dica-
to et subiecto exceptiue. quoniam non seq̄-
tur. nullum animal p̄ter hominem intel-
ligit. ergo tantum homo intelligit. antee-
dens enim ē verum et consequens falsus.
sed bene sequitur. ergo tantum homo est
animal intelligens. dicebatur etiam sic p̄-
cise supponente. quia non sequitur nullus
homo p̄ter sor. currit. ergo tantum sor. ē
homo currens. sed solus sequitur. ergo tā-
tum sor. est aliquis homo currens. Dato
enim q̄ de specie humana nō curreret ali-
quis masculus nisi solus sor. sed cum hoc
multe mulieres currerent. tunc hec esset
vera. nullus homo p̄ter sor. currit. et h̄
similiter tantum. sor. ē aliquis homo cur-
rens. sed hec esset falsa tantum. sor. ē ho-
mo currens. Ex his infero aliquas con-
clusiones: quarum prima ē ista. Nec cōse-
quentia non valet. Omnis homo p̄ter
sor. currit. ergo omnis homo p̄ter homi-
nem currit. quia antecedens est vna exce-
ptiua p̄pria: et consequens non.

¶ Secunda conclusio. Omne animal p̄-
ter antirp̄m est animal. et tamen non om-

ne animal p̄ter hominem est animal. p̄-
ma pars patet per exponentes. quoniam
antirp̄s non ē animal: et omne animal non
antirp̄s ē animal. ergo &c. secunda pars
etiam probatur. q̄ si non detur opposituz
omne animal p̄ter homines est animal.
et patet q̄ prima exponens ē falsa. v̄z. ho-
mo non ē animal. et per consequens excep-
tiua cuius ē exponens est falsa. Et qua
conclusionē sequitur: q̄ non omnis excep-
tiua p̄pria repugnat suo p̄iacenti cui⁹
oppositum cōiter dicitur. et hoc patet quo-
niam quelibet istarum est vera. omne ani-
mal ē animal. et omne animal p̄ter anti-
christum ē animal. ¶ Tertia conclusio.
Tu non differs nisi ab asino: et tamē tu dif-
fers a capra. secunda pars ē manifesta: et
prima probatur. tu differs ab asino et non
differs ab alio ab asino. quod sic p̄baf̄.
quoniam detur oppositum. tu differs ab
alio ab asino. ergo tu non es aliud ab asi-
no. patet consequētia ab exposita ad vnā
suarum exponētium. ¶ Quarta conclu-
sio. Tu vides omnes homines qui sunt i
ista domo p̄ter sor. et tamen non vides
aliquem hominem nec aliquos homines
probat̄r: et pono secundam partem cōclu-
sionis cum hoc q̄ in domo. ista sint decez
homines: nouem mulieres et vnus mascu-
lus: quem non videas: s̄ bene omnes mu-
lieres. isto posito: patet secunda pars con-
clusionis. et prima similiter assignādo hāc
regulam exceptiuarum: q̄ omnis propo-
sitiō affirmatiua que est in parte vera et i
parte falsa: potest verificari per exceptio-
nem partis falsē. isto p̄supposito hec est
falsa. tu vides omnes homines qui sunt i
ista domo p̄cise p̄o sorte. ergo pōt veri-
ficari per exceptionem sor. sic dicendo. tu
vides omnes homines qui sunt i ista do-
mo p̄ter sor. quare &c.

¶ Capi. xii.

¶ Duplicatiua exponitur per trēs
exponentes: in quaruz prima p̄-
dicatur affirmatiue termin⁹ redup-
plicatus de subiecto. In secunda predicat̄
p̄dicatum de eodē subiecto. In tertia
vero predicatur idem p̄dicatum condi-
tionaliter de termino reduplicato. per ter

minū transcendēte. vt for. inq̄stū hō est
aial. sic exponitur. for. ē hō. ⁊ for. ē aial. ⁊ si
aliquid ē homo illud ē aial. ergo ⁊c. ⁊ ita cuꝝ
termino vlt̄ ant̄ indefinite tēto. vt ois hō
mo inq̄stū aial ē suba. sic exponit. ois hō
mo ē aial. ⁊ ois hō ē substantia. ⁊ si aliquid
ē aial: illud ē substantia. ergo ⁊c. Redupli-
catua negatiua: cui⁹ negatio sequit̄ notaz
reduplicatōis ē similiter exponibilis. vt
for. inquantū homo nō ē asin⁹. exponitur
sic. for. ē homo: ⁊ for. nō ē asin⁹. ⁊ si aliquid ē
homo: illud nō ē asinus. ergo ⁊c. ⁊ ita di-
catur de quibuscūq; aliis. Negatiua ve-
ro reduplicatiua: cui⁹ negatio p̄cedit no-
tā reduplicatiōis nō ē exponenda sed p
banda per suū contradictoriū: vt sepe di-
ctum ē. Ex predictis infero aliquas cō-
clusiones: quarum prima ē ista. Aliqua
inquantum conueniunt differunt. pbatur.
aliqua conueniunt: ⁊ aliqua differunt. ⁊ si
aliqua conueniunt illa differunt. ergo ⁊c.
patet consequentia ab exponentibus ad
expositam. ⁊ tertia pars antecedentis p̄-
batur. qm̄ si aliqua conueniunt illasunt: ⁊
illasunt: sunt distincta. ⁊ si sunt distincta dif-
ferunt. ergo a primo ad vltimū si aliqua
conueniunt illa differunt. C Secunda cō-
clusio. Quilibet homo inquantum hō mo
ē risibilis. ⁊ tū non quilibet homo inq̄stū
aial risibilis. p̄ma pars patet per exponē-
tes. quoniam quilibet homo ē homo. ⁊ q-
libet homo ē risibilis. ⁊ si aliquid ē homo
illud est risibile. ergo ⁊c. secunda pars ē
patet. qz si non: datur oppositū. s. qz quili-
bet homo inquantum animal est risibilis.
⁊ certum ē qz hoc ē falsa. quia tertia expo-
nens ē falsa. s. si aliquid ē animal illud est
risibile. C Tertia conclusio. For. inq̄stū
homo ē animal. ⁊ tamen for. non inq̄stū
homo ē for. p̄ma pars patet per exponē-
tes: ⁊ secunda similiter. qz si nō: datur op-
positum. s. for. inq̄stū hō ē for. ⁊ p̄z qz ista
ē falsa. ga eius tertia exponens ē falsa. s. si
aliquid ē homo illud ē for. C Quarta cō-
clusio. Tu inq̄stū homo nō es asin⁹. ⁊ tamē
tu nō inq̄stū aial nō es asinus. p̄ma pars
p̄z. qz tu es hō: ⁊ tu nō ē asinus. ⁊ si aliquid
ē homo illud nō ē asinus. ergo ⁊c. scda ps
ē pbatur. qz si nō datur oppositū. tu inq̄stū

aial non es asinus: p̄z qz tertia eius expo-
nens ē falsa. s. si aliquid ē animal illud nō
ē asinus. Et ita dicatur si ly. de quanto. ⁊
pro quāto: faceret p̄pōnē reduplicatiua.

Capit. xiiii.

Immediate duas i se continet ex-
ponentes: quarum prima ē p̄cia
cens. ⁊ secunda negatiua sibi cor-
respondens fin̄ exigentiam sui verbi. vt
immediate ante. a. tu fuisti. exponitur sic. an-
te. a. tu fuisti. ⁊ nullus fuit instans ante. a.
quin inter illud ⁊ a. tu fuisti. ergo ⁊c. Itē
immediate post. b. tu eris. sic exponitur.
post. b. tu eris: ⁊ nullum erit instans p̄. b.
quin inter illud ⁊ b. tu eris. ergo ⁊c. Quo-
do consimili exponitur negatiua: cui⁹ ne-
gatio subsequitur ly. immediate: vt immedia-
te ante hoc tu nō fuisti albus: sic exponit.
ante hoc tu non fuisti albus. ⁊ nullus fuit
instans ante hoc: quin inter illud ⁊ hoc tu
non fuisti albus. ergo ⁊c. Itē: immedia-
te post instans p̄sens tu non curres. sic ex-
ponitur. post instans p̄sens tu non cur-
res: ⁊ nullum erit instans post instans p̄-
sens: quin inter illud ⁊ instans p̄sens tu
non curres. ergo ⁊c. C Opposita harum
propōnū dantur per negationez p̄ce-
dentem ly. immediate. ⁊ non probatur ta-
lis propō nisi per assignationez contra-
dictoriorum. C Ex predictis infero aliquas
conclusiones: quarum prima est ista. Im-
mediate ante hoc tu fuisti albus. ⁊ imme-
diate ante hoc tu fuisti niger. probatur. et
pono: qz in qualibet parte pari hore p̄-
terite fueris albus. ⁊ in qualibet parte im-
pari fueris niger. isto posito arguitur sic.
immediate ante hoc fuit aliqua pars par
ergo immediate ante hoc tu fuisti albus.
consequentia tenet ⁊ antecedens proba-
tur. nam ante hoc fuit aliqua pars par. et
nullum fuit instans ante hoc: quin in-
ter illud ⁊ hoc fuerit aliqua pars par. er-
go ⁊c. similiter probatur alia pars conclu-
sionis. nam immediate ante hoc fuit ali-
qua pars impar. ergo immediate ante
hoc tu fuisti niger. p̄ma patet ⁊ aīe: vt pri-
us probatur. naz ante hoc fuit aliq̄ pars
ipar: ⁊ nullum fuit instans ante hoc: quin

inter illud et hoc fuerit aliqua pars impar, ergo et. Eadem conclusio potest verificari de futuro. ¶ Secunda conclusio. Duo contradictoria inter se contradicentia immediate ante hoc fuerunt vera, et immediate ante hoc fuerunt falsa, et tamen non fuerunt simul veraneque simul falsa, probatur. et pono q. a. sit illa. tu es albus. et b. illa. tu non es albus. isto posito p3: q. a. immediate ante hoc fuit verum. Nam quodcumque fuit aliqua pars par. a. fuit verum, sed immediate ante hoc fuit aliqua pars par, ergo immediate ante hoc. a. fuit verum: et immediate ante hoc. a. fuit falsum, quia quodcumque fuit aliqua pars impar. a. fuit falsum, sed immediate ante hoc fuit aliqua pars impar. ergo immediate ante hoc. a. fuit falsum. Eodem modo potest probari q. b. immediate ante hoc fuit verum et falsum. Quod autem. a. et b. non fuerint simul vera nec simul falsa. hoc patet, quia in quocumque instanti. a. fuit verum. b. fuit falsum: et e converso. Ex quibus sequitur: q. immediate ante hoc fuisti albus. et immediate ante hoc tu non fuisti albus. prima pars patet: et secunda probatur. nam quodcumque tu fuisti niger: tu non fuisti albus sed immediate ante hoc tu fuisti niger. ergo immediate ante hoc tu non fuisti albus. et ita conceditur. q. a. propositio immediate ante hoc fuit vera. et immediate ante hoc non fuit vera. probata est prima pars: et secunda probatur. nam quodcumque a. propositio fuit falsa ipsa non fuit vera. sed immediate ante hoc. a. propositio fuit falsa. ergo immediate ante hoc. a. propositio non fuit vera. ¶ Tertia conclusio. Immediate post hoc erit instans: quod non immediate post hoc erit. probatur. nam post hoc erit instans: quod non immediate post hoc erit. et nullum erit instans post hoc quoniam inter illud et hoc erit instans: quod non immediate post hoc erit. quodcumque instans dato: quod erit post hoc: iter illud et hoc erit infinita instantia: quorum nullum immediate post hoc erit. Ex qua conclusione sequitur q. immediate post hoc erit aliquid: quod non immediate post hoc erit. ¶ Quarta conclusio. Post. a. instans tu curres. et nullum erit in-

stans post. a. quoniam ante illud tu curres. et tamen non immediate post. a. tu curres. probatur. et pono q. curres hodie: sed non cras. et pono q. a. erit instans medium crastine diei: postquam diem tu iterum curres aliquando. isto posito p3 q. non immediate post. a. tu curres: et tamen post. a. tu curres. ut ponit casus. et quia ante. a. curres. q. isto presenti die. ideo nullum erit instans post. a. quoniam ante illud tu curres. quicquid enim curret ante. a. curret etiam ante quodlibet instans quod erit post. a. Moraduz q. ly. immediate. du dupliciter sumitur. scilicet adverbialiter et nominaliter. primo modo sumitur hic locutus. scilicet adverbialiter: secundum modo sumitur ut hic: immediate sunt partes in continuo. i. sine medio: et sic non sumitur in proposito quare et.

Capi. xliii.

Incipit dupliciter exponitur. vno modo per ponem de presenti et remotionem de preterito. Alio modo per remotionem de presenti et ponem de futuro. v. g. for. nunc est albus. et non immediate ante instans quod est presentis fuit albus. secundo modo exponitur sic. for. nunc non est albus. et immediate post instans quod est presentis erit albus. ergo et. Desinit vero exponitur modo opposito: aut dupliciter. primo modo per remotionem de presenti et ponem de preterito. ut for. nunc non est albus. et immediate ante instans quod est presentis for. fuit albus. et for. desinit esse albus. secundo modo per ponem de presenti et remotionem de futuro: ut for. nunc est albus: et non immediate post instans quod est presentis erit albus. ergo for. desinit esse albus. Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. Tu incipis esse albus: et tamen tu non incipis esse coloratus. probatur et pono q. nunc tu sis albus: et continue ante hoc fueris niger. isto posito. tu nunc es albus: et non immediate ante instans quod est presentis tu fuisti albus. ergo tu incipis esse albus. et tamen tu non incipis esse coloratus. quia nunc es coloratus: et immediate ante instans quod est presentis fuisti coloratus. et immediate post instans quod est presentis eris coloratus. et non incipis esse coloratus. ¶ Secunda conclusio. Deus incipit esse in instanti. et tamen non incipit esse in aliquo instanti. prima pars probatur. Nam deus est in hoc instanti.

de² in hoc instanti: et non immediate ante
instans quod est presens fuit in hoc instanti.
ergo de² incipit esse in hoc instanti. sed a
pars etiam p³. nam de² in aliquo instanti
et immediate ante instans quod est presens fuit
in aliquo instanti: et immediate p² instans quod
est presens erit: in aliquo instanti. ergo etc.

C Tertia conclusio. Incipit esse omne quod
est. et tamen non incipit esse aliquid quod est. prima
pars probatur: quia nunc est omne quod est et non im-
mediate ante instans quod est presens: fuit o²
quod est. quia instans presens. ergo etc. secun-
da pars probatur. nam nunc est aliquid quod est.
et immediate ante instans quod est presens:
fuit aliquid quod est: et immediate p² instans
quod est presens. erit aliquid quod est. ergo etc.

C Quarta conclusio. Tu incipis videre quem-
libet hominem: et tamen non incipis videre
aliquem hominem. imo nullum hominem incipis
videre. probatur et ponitur: quod continue ante h³
non fuerunt nisi. r. homines: quorum novem
videris: videas: et videbis. sed decimus
non videris. quia tam nunc primo desinat esse
per remotionem de presenti. isto posito.
tu incipis videre quolibet hominem: quia tu nunc
vides quolibet hominem: et non immediate an-
te instans quod est presens vidisti quolibet homi-
nem: quia non istum decimum. ergo. Et tamen
tu non incipis videre aliquem hominem:
quia tu nunc vides aliquem hominem:
et immediate ante instans quod est presens vidi-
sti aliquem hominem. ergo etc. Etiam nul-
lum hominem incipis videre. quia quocumque
dato quem iam vides: istum immediate ante
hoc vidisti: et immediate post hoc videbis.
ut ponit casus. ergo etc. Et illa propositio
ne sequitur quod tu incipis scire. r. propositiones
et tamen non incipis scire aliquam propositionem.
dato quoniam nunc scias. r. propositiones et im-
mediate ante hoc instans quod est presens non
sciebas nisi novem. Consimiles conclusi-
ones conceduntur in materia de hoc verbo
desinit: ut quod tu desinis currere: et tamen
non desinis moveri: dato quod nunc movear-
is: et non curras: sed immediate ante in-
stans quod est presens currebas. **C** Secun-
da conclusio. Deus desinit esse in hoc in-
stanti presenti: et tamen non desinit esse in
aliquo instanti. **C** Tertia conclusio. De

desinit esse omne quod est. et tamen non desinit
esse aliquid quod est. **C** Quarta conclusio
Tu desinis videre quemlibet hominem:
et tamen non desinis videre aliquem ho-
minem: imo nullum hominem desinis vi-
dere. dato quod continue ante hoc instans quod
est presens videbas omnes homines quos iam
vides: et generetur nunc primo unus de
novo quem non videas. Et ita procedit quod tu
desinis scire. r. propositiones. et tamen non
desinis scire aliquam propositionem: dato quod nunc
scias. r. et continue post hoc solimodo no-
uem. quare etc.

Capi. xvii.

Quis convertibiliter idem est:
et quod quilibet pars: quando sine cathe-
gorematica tenetur. ut totus sor. est
minor sor. et tunc sic exponitur. aliqua pars
sor. est minor sor. et nulla est pars sor. quin il-
la sit minor sor. etc. Sed quando categorema-
tice tenetur: tunc totum idem est quod ens perfe-
ctum ex omnibus suis partibus. ut sor. est totus ho-
mo. i. sor. est perfectus homo ex omnibus suis partibus.
Et coiter quando procedit tota propositionem sin-
categorematica tenetur: quando vero me-
diat inter partes subiecti: aut ponit a par-
te predicati: categorematica tenetur. ut to-
tus sor. est aliquid hominis. ly. totus tenetur sine cathe-
gorematica. sed dicendo. ens totum animal
mouetur. aut tu es totus homo. ly. totum tene-
tur categorematica. Et quibus ifero ali-
quas conclusiones. quarum prima est ista. To-
tus sor. est aliquid sor. et tamen non totus sor. est
minor sor. prima pars probatur. quia quilibet
pars sor. est aliquid sor. secunda est probatur.
quia non quilibet pars sor. est minor sor. sicut
corpus totale sor. aut anima eius: que non est
ista non sunt minora sor. **C** Secunda conclu-
sio. Totus sor. est pars sor. et tamen non totus ho-
mo est pars sor. prima pars probatur. quia quilibet pars
sor. est pars sor. secunda pars etiam probatur. quia non
quolibet pars hominis est pars sor. nam est aliquid pars pla-
que non est pars sor. **C** Tertia conclusio. In
oculo tuo est totum quod est in mundo. et tamen
non totum quod est in mundo est in oculo tuo.
prima pars probatur. nam in oculo tuo est
ens perfectum ex suis partibus. quia pupi-
la oculi tui. secunda pars etiam probatur. quia non
quolibet pars mundi est in oculo tuo.

Quarta conclusio correlaria ex prio-
ri. In bursa tua est tota pecunia mundi et i
anima tua est tota scientia possibilis. pri-
ma pars probatur. quoniam in bursa tua
est ens perfectum ex suis partibus: quod
est pecunia mundi: dato quod habeas unum
denarium in bursa tua. secunda pars etiam
patet ex priori: eo quod in anima tua est ens per-
fectum ex suis partibus quod est scientia pos-
sibilis. Ex quibus sequitur: quod hec propo-
sicio est falsa. que tamen coiter conceditur.
scilicet. Anima intellectiva est tota in toto et tota
in qualibet parte. nam si est tota. ergo ens ha-
bens partes. prius falsum. quare etc.

Capi. xvi.

Empir conuertitur cum ly. omni
tempore semper erigentia verbi cui
additur. ita quod idem est dicere sem-
per fuit homo. et omni tempore preterito
fuit homo. Et exponitur sic. aliquando fu-
it homo. et non fuit aliquando quin tunc
fuerit homo. ergo etc. Item de futuro.
semper erit aliquid. exponitur sic. aliquan-
do erit aliquid: et non erit aliquando quin
tunc erit aliquid. ergo etc. Et predictis
infero aliquas conclusiones: quarum prima
est ista. Semper fuit aliquid quod non
semper fuit. probatur. aliquando fuit ali-
quid quod non semper fuit: et non fuit ali-
quando: quin tunc fuerit aliquid: quod non
semper fuit. ergo etc. **S**ecunda conclu-
sio. Semper erit aliquis homo: qui non
semper erit. probatur. quod aliquando erit
aliquis homo: qui non semper erit: et non
erit aliquando: quin tunc erit aliquis ho-
mo qui non semper erit. ergo etc.

Tertia conclusio. Semper est hoc in-
stans presens. probatur. aliquando est hoc
instans presens: et non est aliquando: quin
tunc sit hoc instans presens. ergo etiam ex sua
pueribili. scilicet. omni tempore presens est hoc instans
presens. Et eadem conclusione sequitur cor-
relarie quod quicquid vivit semper est. et quicquid
currit vel movetur semper se habet eodem modo
et non semper se habuerit: aut semper se ha-
bebit eodem modo. **M**orandum quod non absque
causa dicitur semper pueri cum ly. omni tempore. semper eri-
gentia sui verbi. quod si absolute convertere-
tur cum ly. omni tempore. hec esset falsa. semper

deus fuit: aut mundus speret. quod non omni
tempore deus fuit. probatur. nam si omni tempo-
re deus fuit: et presens tempus est tempus. ergo tempus presens
deus fuit. prius contra. quod in tertio prime. ex quo
ly. tempore. ampliatur ad supponendum per eo quod
est vel fuit. et prius est falsum: quod tempus presens
nunquam fuit. Eodem modo ostenditur falsitas
huius. mundus semper erit. quia non erit i
tempore presenti. veritatem eligat res-
pondens responsionem sibi magis propor-
tionem. quia harum quolibet sustentabilis
est. Et illo secundo modo sequitur: quod aliter
quando deus non fuit: et aliquando celus
non erit. quod tunc deus non fuit demonstra-
do instans presens: et tunc est vel fuit aliquan-
do. ergo etc. Consimiliter. aliquando ce-
lum non erit: quod tunc non erit: demonstra-
do instans presens: et tunc est vel erit ali-
quando. ergo etc.

Capi. xvii.

Eterno dupliciter sumitur uno
modo nominaliter cum determina-
tione propositionis. a. vel ab. et tunc re-
solvitur. ut ab eterno fuit. a. ab hoc fuit. et
hoc est vel fuit eternum. ergo ab eterno fu-
it. a. ita quod ab eterno nominaliter sumendo
pueritur cum ly. ab aliquo eterno. Aliter
sumitur ab eterno. scilicet. adverbialiter: et con-
vertitur cum ly. eternaliter. et significat idem
quod ante omne tempus finitum: aut omne in-
stans: vel post omne tempus finitum. vel post
omne instans. et exponitur sic. ut ab eterno
fuit deus. ante aliquod tempus finitum: sit
it deus. et nullum fuit tempus finitum: quoniam
ante illud fuerit deus. ergo etc. Similiter
de futuro. ut ab eterno vel eternaliter erit
aliquid. sic exponitur. post aliquod tem-
pus finitum erit aliquid. et non est vel erit
tempus finitum: quin post illud erit ali-
quid. ergo etc. Vel sic. post aliquod instans erit
aliquid: et non est vel erit aliquod instans
quin post illud erit aliquid. ergo etc. Et no-
tante dico finitum. quod aliquod fuit tem-
pus ante quod deus non fuit. scilicet. tempus i-
finitum a parte ante. similiter ali-
quod erit tempus post quod nihil erit. vel tempus
infinium a parte post. Et predictis in-
fero aliquas conclusiones: quarum prima
est ista. Ab eterno tu fuisti: et tamen non eter-

naliter tu fuisti. secunda pars ē de se manifesta. quoniam ante tempus mille annorum tu non fuisti. sed secunda pars probatur. nam ab isto tu fuisti demonstrando deus. et hoc est vel fuit eternū. § p3 psequētia tenēdo ly. ab eterno. noialiter. ¶ Secda pēdo. Ab eterno tu eris. et tamē nō ab eterno tu eris. p3 ista pēdo fuendo ly. a. ab eterno. i pma pte noialiter. et i scda adverbialiter. nec sunt ptra dictoria. et quo illi termini nō unisomiter sumunt. ¶ Tertia pēdo. Ab eterno siue eternaliter fuit aliquid quod non ab eterno siue eternaliter fuit. et nō est vel fuit tps finitū qn ante illd fuerit aliquid nō ab eterno siue eternaliter fuit. § 7c. ¶ Quarta conclusio. Eternaliter siue ab eterno erit aliquis homo: qui nō erit eternaliter siue ab eterno. probatur. nam p3 aliquod tempus finitum erit aliquis homo qui non erit eternaliter siue ab eterno. et non est vel erit tps finitum quin post illud erit aliquis homo qui non eternaliter siue ab eterno erit. ergo 7c. Quēcūq; dicta sunt de ly. ab eterno. et eternaliter. possunt dici de istis terminis: perpetuo: et in eternum: q possunt dupliciter sumi. s. nominaliter et adverbialiter: sicut in priorib; crepificatum est. quare 7c.

Capi. xviii.

Infinītū dupliciter sumit. s. cathegorematicē: et sincathegorematicē. Cathegorematicē enim idem est q sine fine: et sine principio. vt. a. est infinitum. i. a. est sine principio et sine fine. et sic communiter sumitur quando ponitur a parte predicati: vt exemplificatum est. aut quando limitatur in subiecto: vt dicēdo: aliquid infinitum ē. huiusmodi autē limitatio fit quando adiective vel substantive tenetur. Sic autē sumendo ly. infinitum: solet dici q nihil est infinitum. nec aliqua sunt infinita. quia nihil est sine fine nec aliqua sunt sine fine. Sumendo autē ly. infinitum sincathegorematicē: exponitur per duas exponentes: s. exigentiam termini cui additur. aut s. propriam naturam

singularis vel pluralis numeri. vt infinitum corpus est. sic exponitur. Aliqdū corpus est. et non est corpus finitum: quin isto maius sit. ergo 7c. Item: infinitus corpus fuit: sic exponitur. aliquantum corpus fuit: et non est vel fuit corpus finitum quin illo maius fuerit. ergo 7c. In plurali autē numero non exponitur per ly. maius. sed per ly. plura. vt infinita corpora sunt. sic exponitur. Aliquot corpora sunt. et non sunt corpora finita quin plura illa sint. ergo 7c. Item de preterito. infiniti homines fuerunt. sic exponitur. aliquot homines fuerant: et non sunt vel fuerunt homines finiti quin plures illi fuerit. ergo 7c. Et similiter d futuro. vt infinita instantia erunt. sic exponitur. Aliquot instantia erūt et non sunt vel erunt instantia finita quin illis plura erunt. ergo 7c. Est tamen alter modus exponeadi: qui communiter susinetur sapiens quodammodo naturas singularium: vt infinitum corpus est. sic exponitur. Aliquantus corpus est. et dupluz ad illud: et triplum ad illud: et sic in infinitum. ergo 7c. Item in plurali numero: vt infinita sunt. sic exponitur. Quo sunt. et tria sunt. et sic in infinitum. ergo 7c. Qui libet istorum modorum bonus est ad presens. verumtamen primus est formalior licet forte secundus sit intelligibilior.

Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. Infinitum corpus deus potest producere: non tamē potest producere corpus infinitum. prima pars probatur. Nam aliquantum corpus deus potest producere. et non est vel potest esse corpus finitum: quin maius illo deus potest producere. ergo 7c. Vel aliter. Aliquantum corpus deus potest producere: et duplum ad illud: et triplum ad illud. et sic in infinitum. ergo 7c. secundaycro pars patet de se. quoniam deus non potest producere corpus sine fine. eo enim: q aliquid ē corpus ipsum ē figuratum. ergo: terminē vel terminis clausum. et per consequens finitum. ergo 7c. ¶ Secunda conclusio. Infinitum tempus est elapsū. et tamē nullum tempus elapsū fuit infinitum. prima pars probatur.

quoniam aliquid tempus est elapsum. et duplum ad illud. et triplum ad illud: et sic infinitum. ergo et. secunda pars est probatur ex hoc. quia nullum tempus elapsum fuit sine fine. quodlibet namque terminabat ad aliquod instans. Sed hic dubitatur. Nam in altero capitulo dictum est quod aliquod fuit tempus infinitum a parte ante. ergo aliquod tempus elapsum fuit infinitum. Dicitur: quod ibi locutus sum de infinito secundum quid quod non habet principium: sed finem: sicut tempus infinitum preteritum: nunc autem loquor de infinito simpliciter quod non habet principium neque finem.

C Tertia conclusio. Infinitus numerus est finitus. et tamen nullus numerus infinitus est finitus. prima pars patet. quoniam aliquantus numerus est numerus finitus. et non est numerus finitus quin illud sit numerus finitus. ergo et. secunda pars patet. quoniam nullus numerus finitus est sine fine. ergo et.

C Quarta conclusio. Infinita sunt finita. et tamen nulla finita sunt infinita. prima pars probatur. quia duo sunt finita: et tria sunt finita: et sic in infinitum. ergo. secunda pars patet de se. quia nulla finita sunt entia sine fine. **C** Quinta conclusio. Infinitis finita sunt plura. et tamen nulla finita sunt plurima infinitis. prima pars patet. quoniam duo bus finita sunt plura. et tria finita sunt plura. et sic in infinitum. secunda pars patet. de se. quia sum oppositum includit in se manifeste contradictionem. **C** Sexta conclusio. Infiniti erunt dies. et infiniti erunt anni: dato secundum Aristotelem: quod mundus sit perpetuus et eternus. ista conclusio patet: qualitercumque exponantur premissae. Et qua conclusione sequitur quod non plures fuerunt dies quam anni: nec erunt: quia infiniti utrobique.

C Explicit tractatus de terminorum probationibus. Et incipit tractatus obligationis artis.

Capi. primum.

Obligatio est oratio composita ex signis obligationis et obligato. Ut pono tibi istam. tu es rome. tota hec ratio vocatur obligatio. Signa autem obligationis sunt iste di-

ctiones. pono tibi istam. depono tibi istam. obligatum vero est illa oratio. tu es rome. due igitur sunt species obligationis. viz. positio: et depositio. in quarum prima est primitus instandum: quasdam generales regulas preponendo: quarum prima est ista. Omne possibile tibi positum est a te admitendum. ver. g. Si pono tibi istam. tu es: admitenda est etiam si ponatur suum contradictorium. tu non es. et ita de ceteris possibilibus propositionibus. **C** Secunda regula. Omne tibi positum et a te admissum infra tempus obligationis propositum est a te concedendum. ver. gra. pono tibi istam. tu es rome. qua admissa: quod possibilis. quotienscumque proponitur durante tempore obligationis est concedenda. Et notanter dicitur: durante tempore obligationis. quia ipso cessante non amplius obligatur respondens ipsius concedere. Et durat tempus obligationis ab instanti admissionis quousque dicatur cedat tempus obligationis: vel quousque opponens transferrat se ad aliam materiam. vel penitus dimittat disputationem.

C Tertia regula. Omne sequens exposito et admissio: per se aut exposito cum concessio: vel cum concessis: infra tempus obligationis propositum est concedendum. Exemplum primi. pono tibi istam. tu es rome. qua admissa propono. tu non es parisi? concedenda est. quia sequens exposito per se. nam bene sequitur. tu es rome: ergo tu non es parisius. Exemplum secundi. pono tibi istam. omnis homo est rome. qua admissa propono. tu es homo: concedenda est quia vera et impertinens. Deinde tu es rome. iterum est concedenda. quia sequens exposito cum concessio: sequitur enim: omnis homo est rome. tu es homo. ergo tu es rome. Exemplum tertii. pono tibi istam. omnis homo disputans est parisius: qua posita et admissa propono tibi. tu es homo disputans: concedenda est. quia quilibet istarum est vera et impertinens. Deinde. tu es parisi? oportet concedere. quia sequitur exposito cum duobus concessis. Sequitur enim omnis homo disputans est parisius. tu es homo et tu es disputans. ergo tu es parisius. **C** Quarta regula est ista. De repugnans

posito cum pcesso vel cū pcessis collecti-
ne vel diuisione negandū. p. q. duo con-
tradictoria nō sunt pcedenda ab eodem i
eodem tēpore. sed cuiuslibet tal' repugnā-
tis ē oppositū pcedendū. q. sequēs. vt di-
cit tertia regl'a. q. qd'z tale repugnās ē ne-
gandū. v. g. posita et admissa ista. omnis
homo currit. et pcessa ista. tu es hō: debet
illa negari. tu nō curris. ergo suū p'radi-
ctorium sequitur: et ē pcedendū. s. tu curris.
¶ Quinta regula ē ista. Omne sequēs ex
posito cū opposito bñ negati: vel cū oppo-
sitis bñ negatorū infra tps obligatōis. pposi-
tū ē pcedendum. Exemplū pmi. pono tibi
istā. ois homo currit: q. admissa ppono
tu curris. negada ē: q. falsa: et nō sequēs.
deinde. tu nō es homo. pcedenda ē. q. se-
quens exposito cū opposito bñ negati. vt
ois homo currit. tu nō curris. ergo tu non
es homo. Exemplū scdū. pono tibi istā. an-
tirps ē aliquo colore colorat': qua admissa
ppono tibi istam. antirps ē alb' vel an-
tirps ē niger neganda ē quolibet illarum.
q. falsa nō sequens. deinde ppono. anti-
rps ē medio colore colorat': pcedenda ē
q. sequitur exposito et oppositis bene nega-
torū. vt antirps ē aliquo colore colorat':
nō ē alb' nec niger. ergo est medio colore
coloratus. ¶ Sexta regula ē ista. Omn-
repugnans posito: et opposito bene nega-
ti: vel oppositis bene negatorū infra tē-
pus obligationis. ppositum ē negandū: vt
si i pmo exēplo pponatur tertio loco. tu es
homo: neganda ē. q. suū p'radictoriū seq-
uitur. Similiter: si in secūdo exēplo ppona-
tur tertio loco. antirps nō ē medio colore
colorat': negada ē ppter candē cām. s. q.
suū p'radictoriū seq' ¶ Septima regu-
la ē ista. Ad omne impertinens respondē-
dum ē fm sui qualitātē. i. si ē vey: pceden-
dum ē. si falsum: negandū: si dubiū: dubitā-
dum. Impertinens voco qd' non sequitur
nec repugnat. vnde quolibet illarum. tu
es homo. tu curris: ē impertinens istī. ois
homo currit. quia non sequitur: nec repu-
gnat. ideo si immediate post istā. ois hō cur-
rit. pponitur. tu es homo. pcedenda ē. q.
vera et impertinens. et si pponitur. tu cur-
ris: neganda ē. Pertinens ē duplex. s. se-

quens et repugnans. vnde pcessis istis.
Omnis homo currit. tu es homo. tu cur-
ris. ē pertinens sequens. et tu nō curris: ē
pertinens repugnans. Ex ista regula
sequitur corollarie. q. omne falsum nō se-
quens ē negandum. et omne vey nō repu-
gnans ē concedendum. prima pars probat.
nam si illud ē falsum non sequens. ergo ē
ipertinēs: vel repugnans: et p ois negan-
dum. secūda pars sibi pbat. nā si illud ē
vey nō repugnans. ergo sequens vel im-
pertinēs. et psequēs iuxta regulas dictas
ē pcedendū. ¶ Octaua regula ē ista. Pro-
pter possibile positū nō ē impossibile pceden-
dum: nec necessarium negandū. q. nullus
repugnans ē concedendum: nec aliquod
sequens negandum: sed cō impossibile: salte-
per se: ē repugnans cuius: et cō necessariū
ē sequens. ergo impossibile nō ē pcedendū
nec necessariū negandū: quocūq. possibi-
li posito. Concludo ergo q. infra tps obli-
gationis quorūcūq. et quādocūq. pponi-
tur aliqua istarū. de' ē hō ē animus. prima
ē concedenda: et secūda neganda. No-
tandum q. duplex ē necessariū. s. per se et
per accidens. necessariū p se ē illd cui'
adequatū significatū non pōt: nec potuit:
nec poterit esse falsū. vt de' ē. necessariū
p accidens ē illud c' significatū adequatū
non pōt esse falsū: sed potuit eē f'm. vt tu
fui. Un' solet regulariter dici: q. oia p'pō-
va de p'pōe veritas non dependet a futu-
ro i terminis simplicib' ē necia. Similit' ē du-
plex impossibile. v. p. p se: et p accidens. impossi-
bile per se ē illud c' adequatū significatū
nō pōt: nec potuit eē vey: nec poterit. vt
nullus de' ē. impossibile vero per accidens
ē illd cui' adequatū significatū non pōt eē
vey: sed bene potuit eē vey: vt tu nō fui-
sti. Unde semp si vnū p'radictoriū ē neces-
sariū: aliud ē impossibile: et ecōtra. intelligit'
igif regula ista d' impossibili et necio p se. q.
aliqu' ppter possibile positū: ē pcedendū
impossibile: et negandū necessariū p acci-
dens. vt pono tibi istam. hoc instans non
fuit. demonstrando instās p'sens admit-
tenda ē: quia vera: qua admissa certum ē
q. illud instans preterit. et tamē si propo-
no eandem: concedenda ē: et suū oppositū
D

negandum: non obstante qd sit factū ipossi-
bile per accidens: et suū oppositū necessa-
riū similiter per accidens. ¶ Ultima re-
gula est ista. Qualibet pre copulatiue con-
cessa pcedenda ē copulatiua: cuius ille vel
psimiles sunt partes principales. et vna ex
te disunctiue pcessa pcedenda est disjun-
ctiua cuius illa ē pars principalis. probat
hoc. nā sicut ad veritatē copulatiue regri-
tur et sufficit quālibet ei⁹ partē esse verā.
et ad veritatē disunctiue sufficit qd vna sit
vera. ita ad hoc qd copulatiua sit pceden-
da requiritur: et sufficit quālibet partē eē
pcedendam. Et ad hoc qd disunctiua sit
pcedenda sufficit vnam partem principa-
lem esse pcedendam. ver. g. pono tibi istā
tu es rome: qua admissa: si proponitur:
eadem concedenda est. deinde. tu es ho-
mo. concedenda est: quia vera et imperti-
nens. Ultimo si proponitur ista copula-
tiua. tu es rome: et tu es homo conceden-
da est. quia partes sunt concessę. et ita de
disunctiua suo modo dicat. quare etc.

Capi. secundum.

¶ Harum regularū veritas intensi-
us innotescat: contra quamlibet il-
larum vnā formabo obligationes.
¶ Contra igitur primā regulā argū. pono tibi
omne possibile: si nō admittis arguo sic.
Ego pono tibi omne posse: et nō admittis
omne possibile: bene respondēdo: ergo nō
omne possibile est a te admittendū: qd est
ptra regulam. Si autē admittis ppono ti-
bi ista duo. tu es. et tu non es. si concedis.
tu pcedis duo pcontradictoria. ergo male rī-
des. Si negas aliquā istarū. et quolibet ista-
rum est tibi posita et a te admissa. qd possi-
bilis. ex quo posui tibi omne possibile. g. tu
negas tibi positū: et a te admissū: et p pns
male rīdes. p3 pñā per secundā regulā.
¶ Respondet nō admittendo positum. et
tūc argumentū. pono tibi omne possibile.
et nō admittis omne possibile. ergo nō om-
ne posse ē a te admittendū. nego argumen-
tū. sicut non sequit. pono tibi vtrūq; isto-
rum pdictoriorū. tu es. tu non es. et nō ad-

mittis vtrūq; istorū. ergo nō vtrūq; isto-
rū pdictoriorū est a te admittendū. s3 solū se-
quit qd nō est admittendū vtrūq; istorū.
ita in p3a pñā sequitur. qd nō est admittēdū
qd oē possibile: et hoc est verū: cuius quo stat
qd oē posse est admittendū. ¶ Contra secū-
dam regulā arguit sic. et pono tibi istā. Tu
es rome. est tibi positū et a te admissū: qua
admissa. ppono tibi. Tu es rome. negan-
da ē: qd falsa et impertinens. tūc arguitur
sic. ista. ppō ē a te neganda. et eadem ē tibi
posita et a te bene admissa. ergo tibi posi-
tum: et a te admissum est negandum. tenet
pñā. qd est syls resolutori⁹. et maior ē con-
cessa. minor: vero est positū. ¶ Respon-
det admittendo positū. et cū pponit. tu es ro-
me. negatur. et tūc ad argumentū. nego
maiorē. ex eo qd repugnat posito. nā seqt⁹
tu es rome. est tibi positū et a te admissū.
ergo tu es rome: est a te pcedendū: quod
repugnat huic. tu es rome est a te negan-
dū. Quotientiq; g. pponit ista negatur. et
cū dicit ista est a te neganda. iter negat. et
pceditur qd est pcedenda. et si arguitur sic
ista ē a te pcedenda. et tu negas eā. g. male
rīdes. negat pñā. sicut nō seqt. tu pcedis
.a. ppōnez. et .a. ppō ē falsa. g. tu male rī-
des. dato qd .a. sit vnū falsū sequens. s3 in
qualibet illarū pñarū addendū ē in ante: tu
non es obligatus: qd negat tanq; falsū et
impertinēs. ¶ Contra tertiam regulam
arguitur sic. pono tibi istam. tu curris.
et tu nō curris ē a te pcedendū: casus ē pos-
sibilis. qd possibile ē qd tu curras. et qd ista
tu nō curris sit tibi posita et a te admissa. et
pnter pcedenda. admissū ergo casū arguo
sic. tu curris: nō est a te pcedendum. et tu
curris sequitur ex posito et admissū: tanq; a
copulatiua ad alteram partem. ergo non
qolibet sequens ex posito et admissū ē con-
cedendum. pñā tenet. et prima pars ante-
cedentis. probat. nā: tu nō curris ē a te pce-
dendū per positū. sed tu nō curris: pcedit
istū. tu curris. g. tu curris nō est a te cōce-
dendū. pñā t3. qd si vnū pdictoriorū est pce-
dendū: reliquū est negandū. ¶ Respon-
det admittendo positū: et tūc ad argumē-
tum nego istā. tu curris non est a te conce-

dendum. et ad probationem nego minore. v. tu curris dicitur isti. tu non curris. non tamquam falsum: sed tamquam repugnantem duobus premissis. scilicet. n. tu curris est a te concedendum et tu non curris est a te procedendum. si tu curris et tu non curris non sunt contradictoria. Si tamen fieret casus isto modo pono tibi istam. tu curris et tu non curris: et procedo illam tu curris quocumque proponis. et nego quod sit a me procedenda tamquam repugnans secunde parti copulative posite. nam sequitur. tu non curris. contradictorium ei? est a te procedendum. ergo tu curris non est a te procedendum. et si arguitur sic. tu curris non est a te procedenda et procedis eam. ergo male respondes. nego prius. sicut non sequitur. tu negas. a. propositum: ipsa est vera. si male respondes. sed oportet addere in antea: et tu non es obligatus. et hoc negatur tamquam falsum. Contra quar tam regulam arguitur. probando quod repugnans posito est a te procedendum. et pono tibi istam. nihil est tibi positum: quia admissa: quod possibile. propono tibi istam. aliquid est tibi positum. si concedis: et bene respondes. si habeo intentum: quod illa repugnat posito. Si negas: contra ego posui tibi istam. nihil est tibi positum. et ipsa est aliquid. si aliquid est tibi positum. Unde negando istam: aliquid est tibi positum. et tunc ad argumentum. nego maiore. v. ego posui tibi istam. nihil est tibi positum. tamquam repugnantem. b. n. repugnantem: nihil est tibi positum. et posui tibi istam. Et si arguitur prorepugnat tibi posito. si aliquid est tibi positum: negatur antea. quod repugnans: et quolibet alia positum ad quam sequitur aliquid esse tibi positum. Consimiliter respondet si ponatur te non esse admitendo et procedendo idem. et si dicitur. tu procedis istam: vel respondes nego quolibet talem: quod ad ipsam sequitur te esse quod est oppositum positi. Contra quam regulam arguitur. nam data veritate istius sequitur quod admissio quocumque contingenti falso sit quolibet aliud contingens falsum concedendum. probatur. et pono tibi istam. tu es rome. qua posita et admissa. propono tibi istam. tu es rome. et baculus stat in angulo. patet quod ista est neganda. quod falsa non sequens. deinde proponi

tur. nullus baculus stat in angulo. si negas habeo intentum contra regulam. quia sequitur ex posito cum opposito bene negati. sequitur enim: tu non es rome vel nullus baculus stat in angulo. sed tu es rome per positum. ergo nullus baculus stat in angulo. si ergo conceditur ista. nullus baculus stat in angulo: habeo conclusionem principaliter probandam. quia sicut deducitur ista. ita et quolibet alia: dummodo sunt oppositum coniungatur copulative cum posito. que copulativa immediate post positum proponatur. Respondetur concedendo conclusionem adductam: immo potest idem falsum et quodcumque deduci dummodo ponatur disunctive cum opposito positi. verbi gratia. pono tibi istam. tu curris. qua admissa propono tibi. tu non curris vel baculus stat in angulo. aut aliquam talem. tu es papa vel episcopus: concedenda est. quia vera et impertinens. deinde proponitur. baculus stat in angulo. oportet concedere. quia sequitur ex posito et uno concessio. sequitur enim tu non curris vel baculus stat in angulo. sed tu curris per positum. ergo baculus stat in angulo. Contra sextam regulam arguitur sic. et pono tibi istam disunctivam tu curris vel rex sedet. qua posita et admissa propono istam. nullus rex sedet. et patet quod est dubitanda. quia dubia est impertinens. deinde propono tu curris: negas et da est. quia falsa et impertinens. deinde propono iterum illam. nullus rex sedet. si negas vel concedis eam et prius dubitasti. ergo male respondes. tenet consequentia per unam regulam obligationum. quia omnes responsiones infra tempus obligationis sunt retorqueunde ad idem instans si ergo dubitas istam et bene respondes: illa non est a te neganda: et tamen repugnat posito et opposito bene negati. Nam bene sequitur. tu curris vel rex sedet. sed tu non curris. ergo rex sedet. Respondetur admittendo positum: et cum proponitur ista. nullus rex sedet. dubitatur et illa negatur. tu curris. et cum iterum proponitur. nullus rex sedet: negatur: quia repugnat posito et opposito

opposito bene negati. Et cū dī. p^o dubita
 sit eā et mō negas. g. male respōdes. nō va
 let argumētū. et ad regulā. dico q. intelli
 git de responsionib⁹ repugnātib⁹: sic ē pce
 dere: et negare. Itē pcedit in simili cān
 q. aliqua ppō in vno loco ē dubitanda et
 i alio loco ē pcedenda. vt pono tibi istam.
 tu curris vel rex sedet: qua admissa: ppo
 no. rex sedet. dubitāda ē. q. dubia et iperti
 nens. deinde. tu curris. negāda ē. q. fal
 sa et ipertinēs. Itē ppono. rex sedet. et p
 q. ē pcedenda. q. sequēs ex posito et oppo
 sito bene negati. vt tu curris vel rex sedet.
 s. tu nō curris. ergo rex sedet. Contra sep
 timā regulā arguit pbandō: q. nō ad oē i
 pertinēs ē respondendū sū sui qualitātē.
 et pono tibi istā. tu es rome qua admissa et
 pcessa: ppono. tu es rome in hoc instanti.
 demonstrando instans presens. si pcedis
 habeo intentū. q. ista ē falsa et impertinēs
 cū nō sequat nec repugnet. si vero neges.
 ptra. omne qd ē rome ē rome in hoc instā
 ti. sed tu es rome. g. tu es rome i hoc instā
 ti. maior pbatur. nāz oē qd ē rome ē rome
 in instāti pnti. sed nullū ē instans presens
 nisi hoc. ergo oē qd ē rome ē rome i hoc i
 nstanti. Respōdet admittēdo positiū. q. cū
 pponitur. tu es rome in hoc instāti. nege
 tur. et ad ei⁹ probationē nego maiorē. q.
 repugnat posito et opposito bñ negati. nāz
 segtur. tu es rome: et tu nō es rome i hoc i
 nstanti. ergo nō oē qd ē rome ē rome i hoc
 instanti. Et ad pbationē illi⁹ maioris: cō
 cedo: q. oē qd ē rome: ē rome i instanti pre
 senti. et nego minorē. s. q. nullū sit instans
 presens nisi b. quonlā ex vno pcesso et op
 posito bñ negati: segtur oppositū illi⁹ ex
 ceptiue. segtur enī. oē qd ē rome: ē rome i
 instanti pnti. et nō oē qd ē rome: ē rome in
 hoc instāti. ergo aliqd ē instans qd nō ē b:
 qd repugnat illi exceptiue. Et si dicis: qd
 illud instans: dicitur q. stat q. sit. a. vel
 b. nec ē determināda nisi disunctiue tal
 questio. Contra octauā regulā arguitur
 sic. et pono tibi istā. hō ē asinus: ē tibi positiū
 et a te admissū: qua admissa et pcessa. quia
 possibilis: ppono. hō ē asinus. vel pcedis
 vel negas. Si pcedis et bene rñdes: hō
 intentū. s. q. ppter positiū pcedendū

ē impossibile per se. Si autē negas. Contra
 omne tibi positiū et a te admissū ē a te pce
 dendū. sed hō ē asinus: ē tibi positiū et a te
 admissū. ergo hō ē asinus: ē a te pceden
 dū. tenet pñā cū maioris: q. ē regula. et minor
 pñā: q. ē positiū. tūc arguit sic. hō ē asinus: ē
 a te pcedendū: et hō ē asinus: ē impole p se.
 ergo impossibile p se ē a te pcedendū. et cō
 sequēter necessariū p se est a te negandū.
 q. suū ptradictoriū ē necessariū per se. s. ni
 hil qd est hō ē asinus. Rñdet admitten
 do positiū: et cū pponitur hō ē asinus: negat
 et tunc ad argumētū: cōcedo q. homo est
 asinus: ē a te pcedendū. et nego q. hō ē asi
 nus: sit impossibilis per se tāq. repugnās
 vni pcesso. segtur enīz homo ē asinus: ē a te
 pcedendū. ergo hō ē asinus: nō ē impossibi
 le per se. et si arguit sic. homo ē asinus: ē a
 te pcedendū: et tu negas ipsas. ergo tu ma
 le respondes. nego argumētū. sed o. ad
 dere. et tu nō es obligat⁹. Contra vltimā
 regulā arguit et pono tibi istā. tu es rome.
 qua admissa et pcessa: ppono tibi istam co
 pulatiuā. tu es rome: et tu es alb⁹. b. copu
 latiua ē falsa et impertinēs. ergo neganda
 et tamen quelibz pars ei⁹ ē pcedenda. er
 go nō qualibz parte copulatiue pcessa est
 pcedenda copulatiua: qd ē ptra regulā. s.
 pbat q. quelibz ps copulatiue sit pceden
 da. q. pma ps ē pcedēda: q. posita et ad
 missa. et scda similiter: q. vera et ipertinēs
 ergo et c. Rñdetur admittēdo positiū:
 et cū pponitur copulatiua. nego eā. et nego
 q. quelz ei⁹ ps sit pcedenda: eo q. scda est
 neganda. et cū dī q. ē vera et impertinens:
 pcedo q. ē vera: sed nō ē impertinēs imo
 ē repugnans: q. suū ptradictoriū sequitur
 ex posito et opposito bñ negati. nam segt.
 tu nō es rome vel tu nō es alb⁹. sed tu es
 rome per positiū. ergo tu non es alb⁹. Si
 autē imediate post positiū pponere. tu es
 albus: pcedere eā: q. vera et impertinens.
 pñr pcederem istā copulatiuā. tu es rome
 et tu es albus: tanq. sequentē ex suis par
 tibus pcessis. Itē arguo ptra eandē regu
 lā. et pono tibi istā. ois homo ē rome. qua
 admissa ppono. tu es homo: et tu es rome
 hec copulatiua ē neganda. q. falsa et im
 pertinēs. deinde ppono. tu es homo. ista

decedenda: q: vera et impertinens. Alterius propono alteram partem. tu es rome. et p3 q: hec similiter decedenda: q: sequens exposito et vno pcesso. v.g. Ois homo est rome. tu es homo. et tu es rome. et ita habeo intentum: q: copulativa est neganda: et tamen quolibet eius pars est decedenda. Contra respondet admittendo positum et negando copulativam. et cum proponit. tu es homo. nego. q: repugnat posito cum opposito bene negati. q: suum predictorum sequitur. Ma sequitur ois homo est rome. et tu non es homo vel tu non es rome. ergo tu non es homo. patz pna. q: sequens sequitur exposito et q: libet parte disiunctive. ergo sequitur exposito et tota disiunctiva. patet consequentia et ams similis p3 intuenti. quare et.

Capitulum tertium.

Ma materia pueribilitatis proponit
i proponit hoc sophisma. pono tibi ista. deus est et homo est asinus: pueritur. qua admissa. q: possibilis propono. ds est: pcedat. q: necessarium per se. deinde propono. ho est asinus: vel pcedis vel negas. si pcedis. Contra cedat tps obligatois. et ostendo tibi q: tu pcessisti impossibile per se in tempore obligatois. ergo male rudes. unde extra tps obligatois semper veritas est fatenda. q: per huc modum apparet si respondens bene vel male respōdebat in tempore obligatois. Si autem in tempore obligatois neges illa. homo est asinus. Contra. deus est. et homo est asinus: pueritur. et hec est pcedenda. deus est. et hec est pcedenda. homo est asinus. et tu negas ea. et male rudes. Itē admissio isto casu. propono. hec est vera. deus est. ds pcedi. q: verum et impertinens. deinde hec est vera. ho est asinus. hec est decedenda. q: sequens. Ma3 sequitur ille pueritur: et pma est vera. et scda. et tunc sic ista est vera. ho est asinus: q: adeqte significat hominem esse asinum. et hominem esse asinum est verum. et per pns ho est asinus. Contra primus ruderetur admittendo casus: et cum proponitur. deus est: pcedo et nego ista. ho est asinus. et tunc ad argumentum: pcedo q: ho est asinus est a me pcedendum: et ad argumentum improban. n ego pnam. s3 oz addere q: tu non es obligatus: qd nego. Et si arguit. ho est asinus: est

a te pcedendum. et ho est asinus: est per se impossibile. et per se impossibile est a te pcedendum. nego minorem tanq: repugnantem maiori pcesse. Et ad modum ruderetur si primo loco proponatur ista. homo est asinus est a te pcedendum. q: pcederet et consequenter diceret. q: ista. deus est. est a te neganda: et negaretur q: esset necessaria per se: q: repugnat concessio. Sequitur enim deus est. est a te neganda ergo non est necessaria per se. Ad secundum concedo q: illa est vera. homo est asinus et nego q: ipsa significet adequate hominem esse asinum. q: repugnat maiori concessio. sequitur enim illa est vera. homo est asinus. ergo non significat adequate hominem esse asinum. Ubi autem primo loco proponeretur ista. homo est asinus est falsa: pcederet q: verum et impertinens. deinde deus est et f. a. pceditur: q: sequens: et negatur tanq: repugnas: q: significet adequate deum esse. Et si diceretur. Qualiter adequate significat: Non determinatur hic aliqua talis questio. Motandus: q: si poneretur converti. deus est. et homo est asinus. sic adequate significando ut prius: non ds admitti casus. q: eo admissio sequitur inconueniens: vel contradictio. probatur. nam admissio illo: propono: hec est vera. deus est. vel concedis: vel negas. Si negas. contra. ista non est vera. deus est. que adequate significat deum esse. ergo deum esse non est verum: quod est impossibile. Si autem conceditur. deinde propono. hec est vera. homo est asinus. oz concedere tanq: sequens: tunc arguitur sic. ista est vera. homo est asinus: que adequate significat hominem esse asinum. ergo verum est hominem esse asinum. consequens autem est impossibile. Pro aliq: li ergo responsione in hac materia: pono aliquas regulas: quarum prima est ista. Quando cumq: ponitur duas propositiones converti adequate significando: quarum una est necessaria: et alia impossibilis: non admittitur casus iste. quia tunc ex necessario sequeretur impossibile: ut deus est. ergo homo est asinus: et demonstratio p ly. sic adequate significando: significata converti. Secunda regula est ista. Quando cumq: ponitur duas propositiones converti

D i i i

sic adequate significādo: quāz vna ē pos-
sibilis ⁊ alia impossibilis nō admittitur ca-
sus iste. vt si ponatur istas pueri sic ade-
quate significādo. tu es hō. ⁊ homo ē asi-
n⁹: nō admittat. qz tūc ex possibili seq̃r im-
possibile. pbatur ⁊ pono casus illū: quo ad-
missō: facio istam p̃nam. tu es hō. ḡ homo
ē asinus. p̃na bona: aīis ē possibile: et p̃is
impossibile. nā pole ē te esse hoīem. ⁊ hec
ppō. tu es hō. sic adequate significat. er-
go ipsa ē possibilis. ⁊ ē aīis. ḡ aīis ē possi-
bile. Sillr hoīem eē asinus eē ipole. ⁊ ista
ppō. hō ē asin⁹. sic adequate significat. er-
go ipsa ē impossibilis. ⁊ ē p̃is. ergo ⁊c.

Tertia regula ē ista. Quicūq; ponitur
duas ppōnes pueri sic adequate signifi-
cādo: quarum vna ē neciā: ⁊ altera p̃tin-
gens: nō admittitur iste casus. vt si ponit
istas pueri. deus ē. ⁊ antixps ē futur⁹: sic
adequate significādo. qz tūc ex neciō seq̃-
retur p̃tingens. pbatur. qz si non. admi-
tatur casus iste: ⁊ facio istam p̃nam. deus
ē. ḡ antixps ē futurus. ista p̃na ē bona. qz
arguitur ab vno pueribili ad reliquum.
⁊ aīis ē neciū: ⁊ p̃is p̃tingens. sed pbat
qz aīis sit necessariū. nā deū esse ē neciū
⁊ aīis sic adequate significat. ḡ aīis ē ne-
cessariū. Similiter antixpm eē futur⁹ ē cō-
tingens. ⁊ p̃is sic adequate significat. er-
go p̃is ē p̃tingens. **Q**uarta regula est
ista. Quādocūq; ponit duas ppōnes cō-
tingentes pueri sic adequate significādo
quāz vna contradictorie alteri repugnat
non admittatur casus iste. vt si ponatur
istas conueri sic adequate significādo.
tu es. ⁊ tu non es. qz tūc ex vno opposito
rum seq̃tur reliquum: quoz qdlibet fōret
p̃tingens: imo seq̃tur qz duo p̃radictoria
fōrent simul vera aut simul falsa: qd non ē
possibile. Et notāter dico: contradictorie
qz si repugnat̃ p̃rie deberet admitti ca-
sus ⁊ dici quālibet istarum esse falsam.
vt tu curris. ⁊ tu nō moueris. he enī sic
adequate significādo nōn possunt esse si-
mul vere: sed bene simul false. Eloco enī
contradictorie illa repugnat: que nō pos-
sunt eē simul vera nec simul falsa: sic ade-
quate significādo: Et contrarie repugna-
re: voco illa que bene possunt esse simul
falsa. sed non simul vera. **Q**uinta regu-

la ē ista. Quādocūq; ponitur duas pro-
pōnes contingentes conueri sic adequa-
te significādo. quarum nulla alteri repu-
gnat: admittitur casus iste: ⁊ ad primam
propositam respondeatur sicut ad imper-
tinens. Eld scđam vero sicut ad pertinēs
sequens. ver. g. pono tibi istā. tu es hō. ⁊
tu curris pueritur sic adequate significā-
do: admittat: ⁊ si pponit. tu es homo: pce-
datur tanq̃z vez nō repugnans. ⁊ p̃ir qz il-
la ē vera. tu curris tāq̃z sequens. Item si
variāf ordo: ita qz p̃mo loco proponat. tu
curris. negatur. qz falsa ⁊ impertinens ⁊
p̃sequenter neganda ē illa. tu es homo.
Et si dicatur ista ē falsa. tu curris. cōceda-
tur. ⁊ consequenter qz ista ē falsa. tu es ho-
mo. **S**exta regula ē ista. Quādocūq;
ponitur duas propōnes conueri: siue
sint contingentes: siue non contingentes:
non faciendo mentionem de adequato si-
gnificato admittatur casus: ⁊ ipsi pro-
positis quo ad concedere vel negare respon-
deatur intus sicut extra. sed si prima con-
ceditur esse vera vel necessaria. ⁊ secun-
da similiter. Si autem falsa: vel impossi-
bilis. ⁊ secunda similiter. Verbi gratia. si
ponitur ista. deus est. ⁊ homo est asinus.
Nō deatur: sic responsus est i principio. sz
si pono tibi istam. tu es homo. ⁊ tu curris.
conuertuntur: admittatur: qua admissa: p-
pono. tu es homo. cōcedatur. deinde. tu
curris. negatur. Sed si dicitur prima est
vera. concedatur. ergo secunda est vera
concedo. sed tūc nego qz secunda signifi-
cet adequate te currere tanq̃z repugnans
vni concessō ⁊ opposito bene negati. seq̃-
tur enim. tu non curris. ⁊ ista. tu curris est
vera. ergo non significat adequate te cur-
rere. Et si arguitur sic. ista consequentia ē
bona. tu es homo. ergo tu curris. ⁊ ante-
cedens est concedendum a te. ergo ⁊ con-
sequens concedo. tūc vltra. p̃sequens ē
concedendum a te. ⁊ tu negas ipsum. er-
go male respondes. Respondeo qz non va-
let consequentia. sed oportet addere i an-
tecedente. ⁊ tu non es obligatus. **M**o-
tandum qz quocienscūq; proponitur ali-
qua istarum consequentiarum in casu cō-
uertibilitatis deus est. ergo homo est asi-
nus. tu es homo. ergo tu curris. semper

negetur quelibet istarum. q: in rei verita
te quelibet istarum est impossibile. sed ad
impossibile respondendum est intra tem
pus obligationis sicut extra. tamen dica
tur quamlibet illarum esse bonam. sicut sp
negatur ista. homo est asinus. et tamen ali
quando conceditur istam esse veram. vn
de ista. homo est asinus. est impossibile.
sed ipsam esse veram non est impossibile.
Similiter quelibet istarum consequentia
rum est impossibile. sed quamlibet illarum
esse bonam non est impossibile. qre etc.

Capi. quartum.

E similibus et dissimilibus propo
sitionibus est idem. Sit ergo
rei veritas q: sis parisius. et pono
tibi istam. tu es parisius: et tu es rome: sunt
similia. Et intelligo per propositiones esse
similes ipsas esse similes in veritate vel falsita
te: quia admissa propono tibi istam. tu es pa
risius. hec est pcedenda. q: vera et imperi
nens ut patet intuitu. Deinde ppono. tu
es rome. si negas. et pcessisti alterum similiu.
ergo male rñdes. Si pcedis. ppono tibi
istam copulatiuam. tu es parisius. et tu es ro
me. Si negas eam. et pcessisti utramque pte
g male rñdes. tenet pna per regulas pmi
capituli. Si pcedis ea. cedat tps obliga
tionis. et arguo q: pcessisti impossibile. vi
delicet. tu es parisius. et tu es rome. facta
obligatione possibili. ergo male respondi
sti. **R**espondetur admittendo positum
et cum proponitur. tu es parisius: pcedo:
et nego istam. tu es rome. Et cum dicitur.
tu concessisti vnum similiu: et alteru: ne
gas. ergo male respondes. nego cōsequē
tiam. sicut nō sequitur. tu pcessisti vnu cō
uertibiliu: et alteru: negas. ergo male respō
des. Sed bene sequitur. tu concessisti vnu
similiu esse verum: et alterum negas esse
verum. ergo male respondes. ppter ea si
in principio proponitur hec est vera. tu
es parisius. concedatur. et consequenter
q: hec est vera. tu es rome. et quia primit?
negassem istam. tu es rome. adeo nego cō
sequenter q: illa. tu es rome: significet ade
quate te esse rome. Illam sequitur tu non

es rome. et ista. tu es rome. est vera. ergo
non significat adequate te esse rome.

Ideo pro cūdētia huius materie: po
no aliquas regulas. pma est ista. Quā
docunq: ponuntur due propositiones esse
similes non faciendo mentionem de ade
quato significato: respondeatur ad easdē
pcedendo: negando: vel dubitando. infra
tempus obligationis sicut extra. ut si po
nitur istas esse similes. deus est. homo est
asinus. tu sedes. et tu curris. semper cōce
datur prima et negatur secunda. **S**ecū
da regula est ista. Quādocunq: ponun
tur due propositiones esse similes non fa
ciendo mentionem de adequato signifi
cato: ad primam propositionem esse verā
vel falsam. **R**espondeatur intra tempus
sicut extra. et ad secundam consequenter
verbi gra. pōno tibi illam. tu es homo: et
antichristus est. sunt similes. si proponit
primo hec est vera. tu es homo. conceda
tur. et consequenter q: ista est vera. antixps
est. Si autem primo proponitur. hec est
falsa. antixps est: concedatur. et consequē
ter q: ista est falsa. tu es homo. **T**ertia
regula est ista. Quādocunq: ponuntur due
propositiones esse similes sic a dequate si
gnificando: quarum vna alteri contradi
ctorie repugnat: non admittendus est ca
sus ille. ut si ponantur tales esse similes.
deus est. et homo est asinus. sic a dequate
significando. rex sedet. et nullus rex sedet
probat. quia si non: admittatur ergo ca
sus. et quero. vtrum illa sit vera vel falsa.
deus est. Et si dicatur q: illa sit falsa. et ip
sa a dequate significat deum esse. ergo de
um esse est falsum. Si dicatur q: ipsa sit
vera. ergo hec est vera. homo est asinus.
et ipsa a dequate significat hominem esse
asinum. ergo hominem esse asinum est ve
rum. consequens inconueniens. et ita ar
guitur de contradictoriis probando duo
contradictoria esse simul vera vel falsa.
Quarta regula est ista. Quādocun
q: ponuntur due propositiones esse si
les sic a dequate significando: quarum vna
vel quelibet sequitur ad contradictoriu:
alterius: ille sunt similes in veritate. et

D iiii

vbiq; & quādocūq; pponūtur sunt cōcedende. vt posito q; ponatur tales esse similes sic adequate significando: tibi pcluditur. & tu nescis tibi concludi. tu nō curris. & tu moueris pbat. Itaq; admissō isto casu. quero vtrum iste sint siles vere: vel siles false. Si vere. habeo intentū: si fle. ergo oppositū scde est vex. v3. tu scis tibi pcludi. tūc sic. tu scis tibi pcludi. g. tibi cōcluditur. illa pñā ē bona. & añs ē vex. g. & pñs ē vex. ergo non ē falsū: cui? oppositū concessisti. Et ita de alijs duab; dicat.

C Quinta regula ē ista. Quādocūq; ponuntur due ppōnes eē similes sic adequate significando: ex quaz vna sequitur oppositum alteri: ille sunt similes in falsitate. & quēcūq; sit pposita: semp est neganda: vt posito q; iste eēnt siles: sic adequate significando. tibi nō pcludis. & tu scis tibi concludi. tu es alb; & tu nō es colorat;. quo admissō: ppono: iste sunt false. si pcedis habeo intentū. si dī q; sint vere. arguo sic. tu es albus. ergo tu es colorat;. ista psequētia ē bona. antecedens ē vex: per te. ergo & pñs. & ita duo pdictoria sūt simul vera: quod nō admittit imaginatio. **C** Sexta regula ē ista. Quādocūq; ponatur due ppōnes esse similes: sic adequate significando: quaz quelib; ē alteri impertinēs: tūc possunt esse similes in veritate: & in falsitate concedende: & negāde. ver. g. pono: q; iste sint similes sic adequate significando. tu es albus. & tu curris. Si pmo pponitur. tu es alb;. pcedatur ista. & dicat q; est vera. & pñter cōcedat ista. tu curris. & dicat ipsam esse verā. Si aut pponitur pmo loco. tu curris. negat illa. et pcedat ipsam esse falsam. & consequenter eodem mō ridet ad illā. tu es hō. quare &c.

Capi. quintum.

Propositiones dicuntur esse dissimiles qñ vna ē vera & reliqua falsa.

Pro cui; materie declaratiōe sit hec prima regula. Quādocūq; ponitur duas ppōnes esse dissimiles nō faciēdo mentionem de adequato significato: ad quālibet propositam concedendo: vel negando: respondeatur infra tempus si cut extra. ver. g. pono q; iste sint dissimi-

les. tu es homo. & tu es albus. isto posito pcedat quelz illaz. **C** Secda regla. Quādocūq; ponit duas ppōnes eē dissimiles nō faciēdo mentionē de adequato significato: ad pmo ppositā eē verā: vel falsā: rel; pondeatur infra tps sicut extra. & ad aliam dissimiliter. v. gra. pono q; iste sint dissimiles. tu es homo. & tu es animal: quo admissō: propono: hec ē vera. tu es homo: cōcedatur: & pñr q; ista ē falsa. tu es animal. **C** Tertia regula. Quādocūq; ponitur duas ppōnes eē dissimiles sic adequate significando: quaz quelib; cū altera pvertitur: nō admittendus ē casus. vt p^a cā est & deus est vel homo currit. & risibile currit. Itā si concedis illam esse verā. p^a cā ē o3 concedere istā esse falsā. deus ē. & sic ab vno pvertibili ad reliquū: nō valet argumentū. **C** Quarta regula ē ista. Quādocūq; ponūtur due ppōnes esse dissimiles sic adequate significando: quaz vna ē necessaria & altera impossibilis: vel contingens: tunc necessaria semper ē concedenda: & altera neganda. vt deus est. & homo est asinus. deus est. & tu es. **C** Quinta regula. Si ponuntur due ppōnes contingētes esse dissimiles sic adequate significando: quarum vna antecedit ad reliquam. & non e contra. antecedēs vbiq; proponitur semper ē negandum: & consequens pcedēdū. vt tu curris. & tu moueris. Si enī pcederet añs: oporteret pcedere pñs. & pñr dicere quālib; illaz esse veraz. qd ē ptra casum. **C** Sexta regula. si ponatur due ppōnes esse dissimiles sic adequate significando. quaz quelib; ē alteri impertinens ad pmo ppositā respōdeat intus si cut extra: & ad aliā dissimiliter. vt posito q; iste sint dissimiles sic adequate significando: tu curris. & tu es parisius. quēcūq; illaz preponat pmo o3 negari. & alia pcedi. & ita dicatur si ambe extra tempus essent vere. vt homo currit. & tu vides. quare &c.

Capi. sextum.

Regulas alias oppositae speciei: q; depositio nuncupatur sequitur at signare. Quaz prima ē ista. Omne depositū & admissū infra tps obligatio

nis propositum sep est neganduz: vt si deponat ista. aliquis homo e rome. qua admissa: et preposita semper e neganda.

Et ista regula sequitur: qd nunq e ad mittendum necessariu per se in depone. Sed bene quodlibet impossibile: vel contingens. vnde negare impossibile: vel ptingens: no e inconueniens: s; inconueniens foret negare necessariu p se. **S**ecunda regula e ista. Omne per se ans ad depositu: aut cu pcesso vel cu pcessis: opposito bñ negati: vel oppositis bene negatoruz: semp e negandu. v. g. deposita et admissa ista. hō currit. si pponeret. ille hō currit: negadā foret. q: antecedit ad depositu. **N**ā bene segtur. iste hō currit. ergo hō currit

Item si deponatur et admittatur ista. aliq homo nō currit. et pponit. tu nō curris: pcedat: q: vera et impertinens. s; pposita i sedo loco. tu es homo: neganda e. q: cu vno pcesso antecedit ad depositu. **N**ā segtur. tu nō curris. et tu es aliquis hō. s; aliquis hō non currit. **T**ertia regula e ista. Omne repugnans deposito: et omne se quens ex illo repugnante: per se: aut cu concessio: vel cu concessis: opposito bene negati: vel oppositis bene negatoruz: est concedenduz. ver. g. depono tibi ista. ali quod aial nō currit. qua deposita et admissa: propono ei? dicitur. s. oē aial currit. hoc e pcedendum. et hoc similiter oē aial mouet. q: segtur ex pdictorio depositi. **D**e inde si pponitur. tu es aial. pcedat. q: verum et impertinens. et vter? illa. tu curris. q: segtur ex pdictorio depositi cu pcesso. segtur eni. oē aial currit. tu es animal. ergo tu curris. **Q**uarta regula e ista. De repugnans pdictorio depositi: per se aut cu pcesso: l' cu pcessis: cu opposito bene negati: vel cu oppositis bene negatorum: est negandum: vt in casu priori.

Si pponeret ista. aliqd animal non mouetur. aut ista. tu nō curris: negat prima q: repugnat pdictorio depositi per se. secunda vero repugnat eidē cu vno concessio. **U**ltima regula e ista: Ad omne sequens ad depositum et ad omne impertinens respondendum est fm sui qualitātē. ver. g. depono tibi ista. tu es albus. qua

admissa: propono: tu es coloratus: concedatur. q: vera et sequens ad depositu. vñ nō est inconueniens negare antecedens: et cōcedere pñs. Item si pponitur ista. tu es calidus: cōcedenda e. q: vera et impertinens: tā deposito: q; ptradictorio depositi. vnde proprie impertinens in hac spē obligationis dicitur illud: qd nō sequitur nec antecedit ad depositum. nec idem repugnat. nec e sequens ad oppositu depositi. nec eidē repugnat per se: vel cu alio l' cu aliquib? vt dictuz est. **I**deo si deponitur: et admittit ista. for. currit. et pponatur. pla. currit. respondeat intus sicut extra. q: est propositio impertinens cum non se habeat aliquo dictorum modorum.

Capi. septimum.

Aphismata aliqua sunt ponenda: vt deponis regule magis pateant veritati. Depono ergo tibi pmo ista. tu es hō. vel tu es rome. q deposita et admissa: ppono. tu es hō: si ne gas. tu negas ver et impertinens. s; male. si pcedis: illd e ans ad depositu. s; ans ad depositu e pcedēdū. **R**espondeat admittendo depositu. et cu pponit. tu es homo. ne go. q: antecedit ad depositu tanq; a pre di siunctiue ad totam disiunctiuā. **S**ecundo depono tibi ista. alique ppones non sunt vere: qua admissa. ppono. iste sūt ppones. tu curris. tu nō curris: pcedendū e quia verum et impertinens. **D**einde ppono duo contradictoria sunt vera. si negatur. ptra: omnes ppones sunt vere. s; iste sunt propositiones. ergo iste sunt vere. et iste mutuo ptradiciunt. ergo duo contradictoria sunt vera. **R**espondeat negando q ista sunt contradictoria. q: antecedit ad depositum. **N**am sequitur illa sunt cōtradictoria. ergo alique propositiones non sūt vere. **T**ertio depono tibi ista. antipps nō e alb? l' antipps e colorat? **S**i nō admittis tra. illa est vna disiunctiua contingēs. q: quelz pars e contingens: et nulla alteri repugnat. ergo est admittenda. patet consequentia per primam regulam. qua admissa: propono tibi. antipps: illus e coloratus. si concedis: tu tu concedis antecedēs ad depositum. ergo male respondes: **N**am

sequit. antirps ē coloratus. ḡ antichrist⁹
nō ē alb⁹. vel antirps ē colorat⁹. p3 conse-
quentia a parte disiunctiue ad totaz disiū-
ctiūā. Si vero negas. tu negas sequens
ex p3radictorio depositi. ergo male respō-
des. añs. pbatur. Nam sequitur. antirps ē
albus: et antirps nō ē coloratus. ergo anti-
christus est albus. p3 psequentia a tota co-
pulatiua ad alterā ei⁹ pt. et ultra. antirps
ē albus. ergo antichristus ē colorat⁹. patz
psequentia ab inferiori ad suūz superi⁹ si
ne impedimento. ergo a pmo ad vltimū:
antirps ē alb⁹. et antirps nō ē coloratus.
ergo antirps ē coloratus. C Respondet
nō admittendo positū. qz ē vna disiuncti-
ua necessaria: eo qd suū p3radictoriū ē im-
possibile. v3. antichrist⁹ ē alb⁹: et antirps
nō ē colorat⁹. Et tunc ad argumentū. que
libet eius pars ē ptingens: et nulla alteri
repugnat. ergo illa disiunctiua ē ptingens.
nego pñaz: s3 o3 addere in ante: qd nec cō-
tradictoria illaz partiū inuicē repugnāt.
et hoc ē falsū. qz iste repugnant inuicē. an-
tirps ē alb⁹. et antirps nō ē colorat⁹: qd sūt
p3radictoria pñā disiunctiue. C Quarto
depono tibi istā. tu es. et omne tibi depōsi-
tū ē a te negandū. quo admissio et negatio:
p3pono omne tibi depositū ē a te negandū.
Si pceditur. p3pono tibi illā. tu es. et p3 qd
ē negāda: ex quo copulatiua ē neganda et
altera pars ē pcedenda. Deinde p3pono.
nullū tibi depositū ē a te negandū: si pce-
dis tu pcedis oppositū regule et vni⁹ con-
cessi. ergo male. añs. pbatur. nam seqf. tu
nō es. ergo nullū tibi depositū ē a te negā-
dū. p3 pñā. quia p3radictoriū pñāz repu-
gnat anti: ex quo asserit te eē. C Rūdetur
negando: qd oē tibi depositū sit a te negan-
dū. qz antecedit ad depositū. sequitur. n. om-
ne tibi depositū est a te negandū. ḡ tu es.
et oē tibi depositū ē a te negandū. p3 pñā
a parte copulatiue ad totā copulatiua: e⁹
añs antecedit ad alterā ptē. Et si dī tu ne-
gas regulā. dicat qd illa nō est regula: sed
istā. De depositū admissū ē negandū.
Tel aliter dī: qd quilibz regula ē ptingēs.
qz ad placitū facit sunt ille regule. ḡ qlibz
talis ē deponēda et admittenda in depō-
ne: vel neganda: qua negata. dī qd illa nō

est regula. nō tāqz vey: s3 tanqz repugnās
sequitur. n. nō omne tibi depositū ē a te ne-
gandū. ḡ illa nō ē regula. De tibi depōsi-
tū est a te negandū. quare et.

C Explicit tractatus qui intus obligato-
rie artis. Et incipit sextus qui insolubiliū
nuncupatur.

Capi. primum.

Insolubile est. ppō se esse falsū
assertiue significans. vt hoc est
falsum: seip̄sa demonstrata. In
insolubiliū tñ ē dīa quo ad si-
gnificare seip̄m esse falsū. qm̄
aliquod insolubile significat immediate se-
ip̄m esse falsū. vt hoc est falsū. seip̄sa
demonstrata. Aliqd autē mediate. qz eri-
gitur mediū ad inferendū se esse falsū.
vt oīs. ppō ē falsa. qz nō sequitur imedia-
te. ḡ ista p3positio ē falsa: demonstrando
illam vniuer salē. sed bñ sequitur cum ta-
li medio. et illa est p3positio. Similiter di-
cendo. hoc non ē vey. ista nō asserit ime-
diate se esse falsam. qz non sequitur. hoc no-
est vey. ergo hoc est falsū. demonstrando
antecedens: qz ex negatiua nō sequitur af-
firmatiua. tamē bñ sequitur cū tali medio
et hoc est ppō. C p3o declaratiōe p3edi-
cte diffinitionis pono duas diuisiones.
quarū pma est ista. Insolubiliū aliqd
ortur ex actu nostro. Aliquod vero ex p-
prietate vocis. Insolubilia ortū habē-
tia ex actu nostro sunt ista. for. dicit falsū.
ego nō dico vey. Ite hō intelligit falsū:
Tu nō intelligis vey. Insolubilia vō ortū
habētia ex proprietate vocis sunt ista.
Dīa. ppō ē falsa. Nulla ppō ē vera. Illoc
ē falsū. Illoc non ē vey. C Scda diuīsiō
ē ista. Insolubiliū aliqd ē insolubile simpli-
citer. aliqd vero pmi quid. Insolubile sim-
pliciter ē illud cui anectis casus: quo ad-
missio sequitur p3dictio. ver. g. pono qd ista p-
pō. nulla ppō ē vera: que sit. a. significet p-
cise sicut termini p3tendunt. v3. qd nulla p-
pō sit vera. et sit oīs. ppō. Illo posito que-
ro vey. a. sit vey vel falsū. Si vey. ḡ si-
gnificat p̄cise sicut ē. s3. a. significat p̄cise:

q nulla propo^o e vera. g nulla propo^o e ve
 ra. g. a. no e vex: 7 pri^o dicitur q erat vex
 ergo p^o dictio. Si dr q. a. e falsu. g. a. signi
 ficat aliter q^o e. sed. a. significat precise q
 nulla pp^o e vera. g no e ita q nulla pp^o e
 va. g aliq propo^o e vera. 7. a. est ois pp^o. g
 a. est vex. Et pri^o dicitur q erat falsu. g co
 tradictio. Insolubile scdm qd e illd cui
 anectit casus: quo admissio no segtur p^o di
 ctio: vt ponendo q ista propo^o. nulla propo^o
 e vera: sit. a. 7 sit ois propo^o. 7 significet sic
 termini p^o tendit: no ponendo ly. p^o eise. ino
 posito. dicit q. a. e falsum. q^o significat se
 e falsu. Et si arguatur sic. a. est falsum.
 ergo. a. significat aliter q^o est. sed. a. signi
 ficat q nulla propo^o est vera. ergo non est
 ita q nulla propo^o est vera. Nego p^o am:
 q^o debuit addi in ante dictio exclusiua vl
 exceptiua. v3. a. significat precise q nulla
 propo^o est vera. vel. a. no significat nisi q
 nulla propo^o e vera. 7 hoc negatur tanq^o
 repugnans. quia si ponetur cum casu:
 non admitterem illum casu. C^o Dis pre
 missis diuisionib^o pono aliquas regulas:
 quarum prima est ista. Omne insolubile
 singulare. sine pronomine demonstratiuo
 oriens ex actu nostro ad hoc q sit insolu
 bile simpliciter erigit tres condiciones.
 Prima: q vnatalis sit omnis talis. Se
 cunda: q dicat vel intelligat talez propo
 sitionem: 7 nullam aliam. Tertia: q illa si
 gnificet precise sicut termini p^o tendit.
 Ver. g. for. dicit falsu: sit insolubile sim
 pliciter isto modo: ponendo q vnus for.
 sit ois for. qui dicat istam propositionem 7
 nullam aliam. For. dicit falsu: que signi
 ficet sic precise q for. dicit falsu. proba
 tur hoc. nam admissio casu. Sit insolubile
 .a. Et quero vtrum. a. sit vex vel falsu.
 si dicitur q vex. ergo significat precise si
 cut est. sed. a. significat precise q for. dicit
 falsu. ergo ita est q for. dicit falsu. sed
 for. non dicit nisi. a. ergo. a. est falsu: qd
 est oppositu concessi. Si dr q. a. sit s^o m.
 ergo significat aliter q^o est. s3. a. significat
 precise q for. dicit falsu. ergo non ita est
 q for. dicit s^o m. 7 for. dicit solū. a. g. a. n e s^o m.
 ergo contradictio. Prima particula po

nitur: q: si non poneretur: statet q essent
 duo for. quorum vnus diceret. a. 7 alter
 q homo e asinus. 7 tunc. a. esset vex. Se
 cunda particula ponit: q: aliter: statet q
 idem for. diceret. a. 7 istam. hō est asin^o.
 7 tunc. a. esset verum. S3 tertia ponitur.
 q: si non poneret: statet q. a. significaret
 solūm q hō est asin^o. 7 sic. a. eēt falsū. aut
 q significaret solūm q homo e animal. 7
 sic. a. esset verum. 7 nullo istorum modo
 rum esset insolubile. Secunda regula est
 ista. Omne insolubile singulare: sine pro
 nomine demonstratiuo: oriens ex actu no
 stro: ad hoc q fiat insolubile fm quid: eri
 git easdem condiciones: p^oter dictionez
 exclusiuam. vt posito q vn^o for. sit ois for.
 7 dicat istam propositionem. que sit. a. for.
 dicit falsu 7 nullam aliam. 7 significet si
 cut termini p^o tendunt: nē ponendo pre
 cise. isto posito conceditur. a. 7 dicitur q
 e falsu: q^o significat copulatiue sicut 7 qd
 libet insolubile. v3. q for. dicit falsū. 7
 q. a. e verum. no ergo dicit. a. falsu rōe
 primi significati: sed rōe secundi. Et si
 arguit sic. a. est falsū. ergo significat aliter
 q^o e. pcedo p^o am: 7 nego istā. a. significat
 aliter q^o e. sed. a. significat q for. dicit fal
 su. ergo nō e ita q for. dicit falsu. q^o de
 buit addi i antecedēte dictō exclusiua: vl
 exceptiua. C^o Tertia regula est ista.
 Omne insolubile non singulare: seu singu
 lare cum pronomine demonstratiuo: ori
 ens ex actu nostro: ad hoc q fiat insolu
 bile simpliciter: requiruntur due conditio
 nes solummodo. vbi gratia. ad hoc q
 ista propositio. ego dico falsu: fiat insolu
 bile simpliciter: non oportet ponere pri
 mam particulam: videlicet. q vnus ego
 sit omnis ego. sed quod ego dicam illam
 7 nullam aliam: sic significando precise.
 Et si debet fieri insolubile secundum qd:
 requiruntur. 7 sufficiunt eedem conditio
 nes dempta dictione exclusiua. Exem
 plum de insolubili non singulari: vt falsū
 dicitur. Dic non oportet ponere secundā
 particulam. videlicet. q aliquis dicat il
 lam 7 nullam aliam. sed sufficit ponere q
 ista ista sit omnis propositio: que significet

significet precise sic termini pretendunt.
 et tunc est insolubile simpliciter. sicut autem insolubile
 secundum quod: remouendo dictionem exclusiuam.
¶ Quarta regula est ista. De insolubile ori-
 ens ex proprietate vocis erigit duas condi-
 tiones solūmodo: vel tunc vna. volo dicere quod
 insolubile oriens ex proprietate vocis erigit
 duas conditiones solūmodo: et aliquid tunc vna. Ex
 emplū primi. aliqua propositio est falsa. ad hoc quod fiat in-
 solubile simpliciter: oportet ponere quod illa sit ois pro-
 positio: et quod sic significet precise: et remota dicti-
 one exclusiuā: fiet insolubile secundum quod. Exem-
 plū secūdi. hoc est falsum: seipso demonstrato: ponē-
 do solūmodo quod sic significet precise: fiet insolubi-
 le simpliciter. et secundum quod remouendo dictionem
 exclusiuā. Eodē modo dicitur ista. hoc non est verum:
 seipso demonstrato. Quinta regula est
 ista. Omne insolubile quod non est insolubile si-
 ne casu: dimissa aliqua conditione requisita: est
 penitus dubitabile. ver. g. positis oib⁹ par-
 ticularibus propter primā huius. scilicet dicitur falsū. que sit
 .a. dubitatur. a. et et an sit verum: vel. a. sit fal-
 sum. Illa stat cum casu quod sit verum: dato quod vn⁹
 scilicet diceret illa. s. a. et aliter: quod deus est. Stat
 et quod sit falsū: dato quod vn⁹ scilicet dicitur. a. et
 quilibet aliter: quod deus est. Eodē modo si dimit-
 teret secūda: vel tertia particula. quod scilicet sciret
 .a. esse verum. et .a. esse falsū. vt exemplifica-
 tū est supra. Et notāter dicitur. omne insolubi-
 le quod non est insolubile sine casu. quod aliquid est
 insolubile cum casu: et aliquid sine casu. Exem-
 plum primi. ois propositio est falsa. nulla propositio est ve-
 ra: quare quolibet dico esse falsam: et insolu-
 bile nullo casu posito. Exemplū secūdi scilicet sciret
 dicit falsū. tu intelligis falsū. nulla istarū neces-
 panda est insolubilis sine casu. Id in casu i-
 solubiliū deficiente aliqua particula necia:
 dubitatur vtrū eēt vera vel vtrū sit falsa. quod
 cum casu sciret quod eēt vera: et cum eodez casu
 sciret quod eēt falsa. vt patet intuitu. **¶** Et pre-
 dictis regulis sequuntur due conclusiones:
 quarū prima est ista. Nullūquē admittendus est ca-
 sus a quod trahit originē insolubile simpli-
 citer. vt si poneretur quod illa. ois propositio est falsa.
 esset ois propositio sic precise significat. non est admit-
 tendus casus. quod sequitur dicitio. probatur
 sit insolubile. a. et quero si. a. sit verum: si di-
 citur quod sic. g. significat precise sicut est. sed
 .a. significat precise quod ois propositio est falsa. g. ita est

quod ois propositio est falsa. Sz. a. est propositio. g. a. est fal-
 sum. Si autem conceditur quod a. est falsum.
 g. a. significat aliter: q̄d est. Sz. a. significat
 precise quod ois propositio est falsa. g. non est ita quod ois pro-
 positio est falsa. et aliqua propositio est. g. aliqua propositio est
 vera. sz. a. est ois propositio. g. a. est verum. quod est dī-
 ctio. **¶** Secūda conclusio. Ois casus erigit ori-
 ginat insolubile secundum quod: est admittendus. et co-
 ceditur insolubile propositū: dādo ipsi cē sū
 vt ponēdo quod illa propositio. hoc est falsum: seipso
 demonstrato: significet sicut termini pten-
 dunt. que sit. a. tunc admittatur casus. et
 concedatur. a. et dicitur quod a. est falsū. Et si ar-
 guitur. a. est falsum. ergo significat aliter
 q̄d est. sed. a. non significat nisi quod hoc est falsum.
 ergo non est ita quod hoc est falsum. nego mino-
 rem: et si dicitur. Quid ergo aliud signifi-
 cat? Dicitur quod significat. a. esse verum: rōne
 cuius. a. est falsum. vnde dicitur quod quolibet
 insolubile secundum quod: significat copulatiue
 .s. sicut termini pretendunt: et quod ipsum est
 verum. quare etc.

Capi. secundum.

¶ Contra predicta obijciunt et soluiunt:
 vt insolubiliū difficultates meli⁹
 menti innotescant. Pono ergo primo
 quod vnus sciret. sit omnis sciret. et dicat ista: nul-
 lam aliam. que sit. a. sciret. dicit falsū. que si-
 gnificet sicut termini pretendunt: non po-
 nendo precise. quod casus non admittetur.
 isto posito: quero de. a. vtrum sit verum
 vel falsum: et responsum est quod est falsum. quod
 significat significatum falsū. v. g. quod sciret. di-
 cit falsum. et quod a. est verum. cuius signifi-
 cationis secunda pars est falsa. sed probatur
 quod ipsum. a. sit verum. et probatur sic. omne di-
 cens. a. dicit falsum. sciret. dicit. a. ergo sciret.
 dicit falsum. ista consequentia est bona. quod
 est syllogismus in tertio prime figure. et
 antecedens verum: ergo et consequens est
 verum. et consequens est. a. g. a. est verum.
¶ Secundo arguitur sic. falsum dicitur a
 sciret. ergo sciret. dicit falsum. tenet consequentia
 a passiuā ad suam actiuā. et antecedens
 est verum. ergo et consequens est ve-
 rum. et consequens est. a. ergo. a. est ve-
 rum. et antecedens sit verum. probatur. nā

hoc dicitur a sorte demonstrando. a. et hoc est falsum. ergo falsum dicitur a sorte. p. p. p. a. a. a. resolutum. Tercio arguitur sic. Contradictorium. a. est falsum. ergo. a. est verum. tenet p. a. et a. p. b. a. f. Ma hoc est falsum. for. n. dicit falsum. et hoc est contradictorium. a. ergo contradictorium. a. est falsum. tenet p. a. cum minori: et maiore probato. n. a. for. dicit falsum. et hoc for. n. dicit falsum significat p. e. q. for. n. dicit falsum. ergo ipa est falsa. p. p. p. a. a. simili. Ma sequitur. tu curris: et hec. tu n. curris: significat p. e. q. tu n. curris. g. ipa est falsa. Ad primu. r. dicitur cu. p. p. n. e. a. p. c. e. d. o. r. t. d. f. q. est falsum. et tunc ad r. o. n. e. m. c. o. c. e. d. o. p. n. a. m. et p. n. s. et nego q. p. n. s. sit. a. sed e. v. n. n. simile. a. Et si ponit q. p. n. s. sit. a. v. l. p. u. e. r. t. i. b. i. l. i. s. c. u. a. d. i. c. o. t. u. c. q. p. n. a. n. o. v. a. l. e. t. n. e. c. e. s. y. l. l. i. s. i. t. e. r. t. i. o. p. m. e. f. i. g. u. r. e. q. s. y. l. l. i. i. t. e. r. t. i. o. p. m. e. f. i. g. u. r. e. p. e. l. o. d. z. s. o. l. u. m. o. c. a. t. h. e. g. o. r. i. c. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. r. e. s. e. d. i. s. t. a. p. e. l. o. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. p. p. o. t. h. e. t. i. c. e. q. z. p. p. o. i. n. s. o. l. u. b. i. l. i. t. A. d. s. e. d. z. i. c. u. z. d. f. f. a. l. s. u. m. d. i. c. t. u. r. a. s. o. r. e. r. g. o. s. o. r. d. i. c. i. t. f. a. l. s. u. m. c. o. c. e. d. o. p. n. a. m. et p. n. s. d. i. c. e. d. o. q. e. s. t. v. e. r. u. m. s. i. n. o. e. s. t. a. n. e. c. s. e. c. u. c. o. n. t. r. i. b. i. l. i. t. i. t. a. m. e. h. o. c. p. o. n. a. t. u. r. i. c. a. s. u. p. c. e. d. o. i. t. e. r. p. n. a. m. et d. i. c. o. q. n. o. n. v. a. l. e. t. et tunc ad r. o. n. e. m. a. p. a. s. s. i. u. a. a. d. s. u. a. m. a. c. t. i. u. a. v. a. l. e. t. a. r. g. u. m. e. n. t. u. z. d. f. q. v. e. r. u. m. e. s. t. s. e. d. i. s. t. a. n. o. e. s. t. s. u. a. a. c. t. i. a. q. z. p. a. s. s. i. u. a. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. s. o. l. u. m. o. c. a. t. h. e. g. o. r. i. c. e. z. a. c. t. i. u. a. p. p. o. t. h. e. t. i. c. e. Et si q. r. i. t. u. r. q. u. e. e. s. t. s. u. a. a. c. t. i. u. a. d. i. c. o. q. i. s. t. a. s. o. r. d. i. c. i. t. f. a. l. s. u. m. p. l. a. t. a. a. t. e. v. e. l. a. m. e. q. n. o. e. s. t. p. u. e. r. t. i. b. i. l. i. s. c. u. a. s. i. s. o. l. u. m. s. i. m. i. l. i. s. a. A. d. t. e. r. t. i. u. m. d. f. q. p. r. a. d. i. c. t. o. r. i. u. m. a. e. s. t. v. e. r. u. m. s. e. d. n. o. n. e. s. t. i. l. l. u. d. s. o. r. n. o. n. d. i. c. i. t. f. a. l. s. u. m. s. e. d. i. l. l. u. d. n. o. s. o. r. d. i. c. i. t. f. a. l. s. u. m. q. d. e. s. t. v. e. r. u. m. q. z. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. u. e. q. s. o. r. n. o. d. i. c. i. t. f. a. l. s. u. m. v. e. l. q. a. n. o. e. s. t. v. e. r. u. m. e. n. i. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. s. e. d. a. p. s. e. s. t. v. e. r. a. et p. n. r. t. o. t. t. z. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. u. d. i. s. t. i. n. c. t. u. q. r. et p. p. o. d. e. a. e. v. e. r. a. e. n. i. s. i. l. l. u. d. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. u. Et si d. i. c. i. t. q. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. b. n. o. r. e. f. e. r. t. p. p. o. n. e. r. e. n. e. g. a. t. i. o. n. e. v. e. l. p. o. s. t. p. o. n. e. r. e. d. f. q. i. n. m. a. t. e. r. i. a. i. n. s. o. l. u. b. i. l. i. u. m. m. u. l. t. u. r. r. e. f. e. r. t. et i. n. m. a. t. e. r. i. a. q. u. a. r. u. n. c. u. q. z. p. p. o. t. h. e. t. i. c. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. n. t. i. u. m. E. a. d. e. s. t. r. e. t. i. n. e. d. a. s. e. n. t. e. r. i. a. i. n. s. o. l. u. b. i. l. i. b. s. i. n. g. u. l. a. r. i. b. h. u. i. t. i. b. o. r. i. g. i. n. e. e. x. p. p. r. i. e. t. a. t. e. v. o. c. i. s. v. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. u. m. s. i. n. o. e. s. t. v. e. r. u. m. d. i. c. e. d. o. q. p. a. m. p. r. a. d. i. c. t. o. r. i. u. m. n. o. e. s. t. i. l. l. u. d. s. i. n. o. e. s. t. f. a. l. s. u. m. s. i. n. o. e. s. t. i. l. l. u. d. n. o. h. o. c. e. s. t. f. a. l. s. u. m. Ma. z. p. m. u. i. n. s. o. l. u. b. i. l. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. q. h. o. c. e. s. t. f. a. l. s. u. m. et h. o. c. e. s. t. v. e. r. u. m. d. e. m. o. s. t. r. a. n. d. o. i. d. e. i. n. s. o. l. u. b. i. l. e.

ideo p. d. i. c. t. o. r. i. u. m. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. u. e. q. h. o. c. n. o. e. s. t. f. a. l. s. u. m. v. e. l. h. o. c. n. o. e. s. t. v. e. r. u. m. S. i. l. l. u. d. p. d. i. c. t. o. r. i. u. m. s. e. d. i. i. s. o. l. u. b. i. l. i. s. n. o. e. s. t. i. l. l. u. d. s. i. n. o. e. s. t. v. e. r. u. m. s. e. d. i. l. l. u. d. n. o. h. o. c. n. o. e. s. t. v. e. r. u. m. i. t. a. q. s. e. m. p. p. o. n. a. t. n. e. g. a. t. i. o. n. e. s. i. c. p. d. i. c. t. o. r. i. u. m. i. s. t. i. t. u. t. u. n. o. e. s. t. h. o. m. o. n. o. e. s. t. i. l. l. u. d. t. u. n. o. e. s. t. h. o. m. o. s. e. d. i. l. l. u. d. n. o. n. t. a. n. t. u. t. u. n. o. n. e. s. t. h. o. m. o. q. u. a. r. e. t. c.

Lapi. tertium.

Acto de insolubili singulari: nunc d. d. particulari vel indefinito dicendum restat. Propono q. h. e. c. s. i. t. o. i. s. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. a. l. i. q. u. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. q. u. e. s. i. t. a. q. u. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. s. i. c. u. t. t. e. r. m. i. n. i. p. t. e. n. d. u. r. n. o. p. o. n. e. d. o. p. e. i. s. e. q. z. n. o. a. d. m. i. t. t. e. r. e. t. u. r. c. a. s. u. s. i. n. t. o. p. o. s. i. t. o. a. e. s. t. s. i. m. v. t. p. z. e. r. d. i. c. t. i. s. S. e. d. p. r. a. h. o. c. a. r. g. u. i. t. s. i. c. D. i. s. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. e. r. g. o. a. l. i. q. u. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. i. l. l. a. p. n. a. e. b. o. n. a. a. b. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. a. d. s. u. a. s. u. b. a. l. t. e. r. n. a. et a. n. s. e. s. t. v. e. r. u. m. g. z. c. o. s. e. q. u. e. n. s. s. i. z. p. n. s. e. s. t. a. e. r. g. o. a. e. s. t. v. e. r. u. m. q. a. n. s. s. i. t. v. e. r. u. m. p. b. a. f. Ma. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. et n. u. l. l. a. e. s. t. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. q. n. i. l. l. a. s. i. t. f. a. l. s. a. g. o. i. s. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. t. e. n. e. t. p. n. a. a. b. e. x. p. o. n. e. n. t. i. b. a. d. e. x. p. o. s. i. t. u. m. et a. n. s. e. s. t. v. e. r. u. m. e. r. g. o. z. c. o. n. s. e. q. u. e. n. s. S. e. c. u. n. d. o. a. r. g. u. i. t. s. i. c. P. r. o. p. o. s. i. t. i. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. g. a. l. i. q. u. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. t. z. p. s. e. q. u. e. n. t. i. a. a. b. i. n. d. e. f. i. n. i. t. a. a. d. s. u. a. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. e. et a. n. s. e. s. t. v. e. r. u. m. g. z. p. n. s. E. t. p. s. e. q. u. e. n. s. e. s. t. a. g. a. e. s. t. v. e. r. u. m. q. a. n. s. s. i. t. v. e. r. u. m. p. z. q. z. s. u. u. p. d. i. c. t. o. r. i. u. m. e. s. t. f. a. l. s. u. m. v. z. n. u. l. l. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. q. z. i. a. m. p. c. e. s. s. u. z. e. s. t. q. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. T. e. r. t. i. o. a. r. g. u. i. t. s. i. c. I. l. l. o. c. e. s. t. s. i. m. d. e. m. o. n. s. t. r. a. d. o. a. et i. s. e. s. t. a. l. i. q. u. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. r. g. o. a. l. i. q. u. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. p. n. a. t. z. a. r. e. s. o. l. u. e. n. t. i. b. u. s. a. d. r. e. s. o. l. u. t. u. m. et a. n. s. e. s. t. v. e. r. u. m. e. r. g. o. z. p. n. s. q. d. e. s. t. a. A. d. p. r. i. m. a. r. e. s. p. o. n. d. e. t. p. c. e. d. e. n. d. o. i. s. t. a. p. s. e. q. u. e. n. t. i. a. o. i. s. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. g. a. l. i. q. u. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. q. z. a. n. c. a. s. u. z. c. o. n. c. e. s. s. i. s. s. e. m. e. a. m. t. u. d. i. c. o. q. n. o. n. v. a. l. z. n. e. c. a. r. g. u. i. t. a. b. v. l. i. a. d. s. u. a. s. u. b. a. l. t. e. r. n. a. v. e. l. s. u. a. m. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. e. m. q. z. v. l. i. s. s. o. l. u. m. o. c. a. t. h. e. g. o. r. i. c. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. z. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. i. s. t. a. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. p. p. o. t. h. e. t. i. c. e. v. z. q. a. l. i. q. u. a. p. p. o. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. e. s. t. f. a. l. s. a. et q. a. e. s. t. v. e. r. u. m. E. t. s. i. d. i. c. e. r. e. t. q. u. e. e. s. t. e. i. u. s. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. d. i. c. i. t. u. r. q. n. o. h. z. a. l. i. q. u. a. e. x. q. u. o. p. o. s. i. t. u. m. e. s. t. q. i. l. l. a. s. i. t. o. m. n. i. s. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. v. e. r. u. m. t. a. m. e. n. i. s. t. a. e. a. d. e. z. s. o. r. e. t. e. i. s. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. s. d. a. t. o. q. n. o. n. e. s. t. i. n. s. o. l. u. b. i. l. i. s.

C Ad secundam rationem respondeo sibi concedendo primam et negando ipsam esse bonam. et tunc ad argumentum dico quod ista non est particularis istius indefinite. quod particularis est insolubilis hypothetice significans. indefinita vero non est homini. cuiuslibet tam foret particularis si neutra earum foret insolubilis. **C** Ad tertiam rationem concedit prima et negat ipsam valere: nec arguitur a resolutionibus ad resolutionem. quod particularis vel indefinita insolubilis: non est resolubilis. quod significat hypothetice. sed probanda est isto modo. suum principale significatum est verum. et ipsa est vera. et per quod ans est falsum. Et si arguitur sic. Ista propositio particularis est falsa. ergo aliqua propositio particularis est falsa. tenet prima ab inferiori ad suum superius affirmative et sine aliquo signo impediens. Dicitur quod prima non valet ab inferiori ad suum superius: nisi propositio inferioris et propositio superioris uniformiter significet. videlicet. categorice: qualiter non est in proposito. unde si hec propositio. homo est animal. significaret principaliter quod homo est animal: et quod homo est asinus. tunc non valeret aliqua istarum consequentiarum. hoc est animal. et hoc est homo. ergo homo est animal. Iste homo est animal. ergo homo est animal. et ideo quod prima significaret copulative. et antecedentis nulla pars sic significaret. et si allegaretur aliqua dictarum regularum respondetur ut dictum est. et dicitur etiam ut in alio capitulo quod contradictorium istius. aliqua propositio particularis est falsa: non est illud. nulla propositio particularis est falsa. sed illud. non aliqua propositio particularis est falsa. Et si dicitur quod ille equivaleret per negationem prepositam. Dicitur quod illa regula habet veritatem in solis categoricis: categorice solummodo significans: qualiter non est in proposito. Ideo est iudicium de istis. aliqua propositio particularis non est vera. Aliqua propositio particularis significat aliter quam est: ac et ita de infinitis ut propositio indefinita est falsa. propositio indefinita non vera. quare etc.

Capi. quartum.

nunc de insolubili vltimo est dicitur: ponendo quod hec. omnis propositio vltima est falsa: sit omnis propositio vltima: que significet si

cut terminum pretendit: quod sit. a. non ponendo scilicet: quod casus non admitteret. isto posito dicitur quod. a. est falsum. quod falsificat seipsum.

Contra hoc arguitur. Aliqua propositio vltima est falsa. et nulla est propositio vltima quin illa sit falsa. et omnis propositio vltima est falsa. et consequentia ab exponentibus ad expositum. et ans est verum. et er prima. **C** Secundo arguitur. tunc solum est propositio vltima. ergo omnis propositio vltima est falsa. et prima ab exponentibus ad expositum sit verum. probatur. Illa solum est propositio vltima: et nullum non falsum est propositio vltima. ergo tunc falsum est propositio vltima. et prima ab exponentibus ad expositum et ans est verum. ergo et prima. **C** Tercio arguitur. hoc est solum demonstrato. a. et b est omnis propositio vltima. et omnis propositio vltima est falsa. illa consequentia est bona: et ans est verum. et prima quod prima sit bona per a sibi. b currit: et hec est omnis homo. ergo omnis homo currit. **C** Confirmatur: destruendo primum casus: et ponendo quod ille sint omnes propositio vltima. Dispropositio vltima est falsa. et omnis homo est asinus: sic significando. isto posito arguitur sic. Ista propositio vltima est falsa: demonstrando primum: ista propositio vltima est falsa. demonstrando secundum. et iste sunt omnes propositio vltima: universales. ergo omnis propositio vltima universalis est falsa. tenet consequentia a singularibus sufficienter enumeratis ad suam universalem et antecedens est verum. ergo et prima.

C Ad hec respondetur. et primo ad primum. concedo insolubile. et nego ipsum esse verum. et tunc ad rationem: concedo consequentiam. et nego ipsam esse bonam. et tunc ad argumentum. ibi arguitur ab exponentibus ad expositum. nego: quod. a. non est propositio exponibilis: nisi significaret categorice solum. vnde si ista. omnis homo est animal significaret principaliter quod omnis homo est animal: et quod tu es asinus. tunc patet quod ista consequentia non valeret. homo est animal. et nihil est homo: quin istud sit animal. et omnis homo est animal. quod ans est verum et prima falsum. Et tunc si allegaretur regula: oportet dicere quod prima non est exponibile propter causam dictam. sed probaretur vltimum improbare per suum significatum copulativum sicut et propositio insolubilis quecumque. **C** Ad secundum concedo primam et nego ipsam esse bonam. nec arguitur ab exclusiva ad suam vltimam. ex quo

exclusiua cathogorice significat: et vniuersalis ypothetice. Et si dicat. que est exclusiua est? dicitur quod nulla habet. vnde si hec. ois homo est animal. significaret ypothetice verum et falsum. et si tunc animal est homo: modo per se: diceretur tunc vlem illam non esse vlem istius? exclusiue nec econuerso. ita in proposito est de deo. Ad tertium argumentum: dico si non valet prima. et cum dicitur: quod a simili bene valet: dico quod non est similitudo. quia prima vniuersalis prime significat cathogorice solum: et aliud ypothetice. vnde si hec. ois homo currit. significaret quod ois homo currit: et quod deus non est. ista prima tunc non valeret. bene currit. et hoc est ois homo. si ois homo currit. propter eam dictam. quia prima significat ypothetice. Ad confirmationem admissam: cum sit ut patet: dico quod prima non valet. et ad regulam a singularibus sufficenter enumeratis ad suam vlem: dico quod non arguitur cum debet medio quod deberet esse tale. iste sunt omnes propositiones vniuersales. et a. est verum: quod certe negat. vnde nec ista prima valeret. iste homo currit: et ille homo currit. et isti sunt omnes homines. ergo ois homo currit. dato quod prima significaret ypothetice ut patet. si ois addere altera parte significati. vnde. et nullus deus est. quod addito prima est bona. si autem est falsum. et si quatur de contradictione: dicitur quod est hec. non ois propositionis vniuersalis est falsa significans distinctione modo opposito de. a. Eodem modo est de omni dicitur istis vniuersalibus. Dispositio vltima significat aliter quam est. Nulla propositio vniuersalis est vera. et nulla propositio vniuersalis est concedenda.

Lapi. quintum.

Exclusiua insolubilis per similes continet difficultates: ut pono quod for. et tu sitis omnes loquentes. et dicat for. deus est. et tu dicas. tunc for. dicit verum. et sit. a. et nullam aliam: et significet si cur termini pretendunt precise. Isti posito quero: verum. a. sit verum vel falsum: si verum. ergo significat precise sicut est. sed. a. significat precise quod tantum for. dicit verum. ergo tu non dicis verum. et tu dicis. a. ergo. a. non est verum. Si dicat quod. a. est falsum. ergo significat aliter quam est. si. a. significat precise quod tantum for. dicit verum. ergo non ita est quod tantum for. dicit

verum. sed tu et for. estis omnes loquentes. si tu dicis verum: et non dicis nisi. a. g. a. est verum: et ita habetur contradictio. Respondeo non admittendo casum. quia ex eo originatur insolubile simpliciter. si tamen non ponit precise: admitto casum et dico. a. esse falsum. et tunc ad argumentum. a. significat aliter: quam est procedendo. sed. a. significat precise quod tantum for. dicit verum. ergo et. nego minor. quia repugnat casui. Et si dicat. quod ergo quod aliud significat: Dico quod. a. significat quod tantum for. dicit verum. et quod. a. est verum. nec ratione primi significati est. a. falsum. quia verum est tantum for. dicere falsum. sed ratione secundi significati: quia conceditur. a. esse falsum. Contra responsionem arguitur. Omne dicens verum est for. tes. ergo tunc for. dicit verum: ista persequentia est bona ab vniuersali ad suam exclusiuam de terminis transpositis. et autem est verum. si et persequens. et prima est. a. ergo. a. est verum: quod autem sit verum probatur. nam dicens verum est for. et nihil est dicens verum quin illud sit for. ergo omne dicens verum est for. per consequentiam ab exponentibus ad expositum. Secundo arguitur. nihil propter for. dicit verum. ergo tunc for. dicit verum. ista prima est bona: et autem est verum. ergo et persequens. quod antecedens sit verum per exponentes. Tertio arguitur. for. dicit verum. et nihil non for. dicit verum. ergo tantum for. dicit verum ista persequentia est bona ab exponentibus ad expositum. et antecedens est verum. ergo et consequens. sed persequens est. a. g. a. est verum. Ad hec omnia potest simul responderi quod nunquam prima illatum est. a. nec peruertibile cum. a. si solum simile. a. sed si ponatur cum toto casu quod sit. a. vel peruertibile cum. a. tunc respondetur procedendo omnes primas factas: negando tamen illas esse bonas. Ad primam ergo cum dicitur quod ibi arguitur ab vniuersali ad suam exclusiuam. nego. quia vniuersalis significat cathogorice: et exclusiua ypothetice quia est insolubilis. Et si queritur de sua exclusiua dicatur quod est vna similis illi prolata a for. que non est insolubilis. videlicet. tantum for. dicit verum. Et ad aliam dicitur quod etiam non valet: nec illa est exclusiua dicte exceptiue. sed illa quod nominati modo.

Et ad tertiā dī: q nō arguit ab ex ponē
tib⁹ ad expositū. qz ista exclusiua nō ē ex
ponibilis: ex quo ypothetice significat. vñ
si ista. tñ hō ē risibilis. significaret pncipa
liter: q tñ hō ē risibilis: 7 q null⁹ de⁹ est:
tūc nō valeret aliqua istaz pñaz. Omne
risibile ē homo. ergo tantum hō est risibil⁹.
Nihil pter hoīem ē risibile. ergo tantū hō
est risibilis. Itē: homo ē risibilis: 7 nihil n
hō ē risibile. ergo tantū hō ē risibil⁹. Eodē
mō ē dō. ad istas exclusiuas: tñ exclusiua
ē s⁹. tñ exclusiua nō ē vā. dato q vna istarū
sit oīs exclusiua. qd bñ admittit. qz nō po
nitur pñse. 7 ita respōdet vt pri⁹ ad argu
menta. pbātia aliquā istaz esse verā. De
exceptiuis vero idē est iudiciū: vt in casu
priori. Nihil pter for. dicit vey. Nulla p
pō pter exceptiua est falsa. Omnis excep
tiua preter istam est vera: demonstrata se
ipsa. quare ite.

Capitulum sextum:

Equif dicere de insolubili ypothe
tico: Et pmo de copulatiua. p c⁹
declaratōe pono aliquas reglās.:
p⁹ prima est ista. Insolubile copulatiuū
cui⁹ vna pars ē necia p se si eidē casu ad
dūtur oīs cōditiones cū nota exclusiōis:
fit insolubile simplr: 7 nō admittend⁹ ē ca
sus. v. g. pono q illa copulatiua de⁹ est. 7
nulla copulatiua ē vera. q sit. a. sit oīs co
pulatiua significans precise sicut termini
pretendūt. isto posito 7 admissō. qro vtrū
.a. sit vey: si dī q sic. ergo secūda pars ē
vera. sed scda pars significat pñse q nul
la cop⁹ ē vā. g n⁹ pplatiua ē vā. g. a. nō ē vey
Si dī q. a. ē falsum. ergo altera pars est
falsa. s. nō pma. g scda. tūc sic. sed a ps est
falsa. g significat aliter qz ē. s. ipsa signifi
cat pñse: q nulla copulatiua ē vera. g nō
ē ita q nulla copulatiua ē vera. 7 .a. ē oīs
copulatiua. ergo. a. ē vey. C Secūda re
gula est ista. Insolubile copulatiuū: cui⁹
vna ps ē impossibilis: vñ ptingens addē
do eidē omnes pditiones cū nota exclusio
nis fit insolubile fm quid. 7 admittendus
ē casus. v. g. pono q ista copulatiua tu es
homo: 7 nulla copulatiua ē vera. que sit. a.
fit oīs. ppō copulatiua significans pñse si
cut termini pretendunt. isto posito 7 ad

missō: quero vtrū. a. sit vey: si dī q sic. er
go scda pars ē vera: 7 ipsa significat preci
se q nulla copulatiua ē vera. ergo ita ē q
nulla copulatiua ē vera. ergo. a. non ē ve
rum. Si dicif: q. a. est flm. ergo altera ps
est falsa. 7 nō pma. g scda. tūc arguit sic.
secunda pars ē falsa. ergo significat alt⁹ qz
ē: sed ipsa significat precise. q nulla copu
latiua est vera. ergo non ita ē q nulla co
pulatiua est vera. 7. a. est oīs copulatiua.
ergo. a. est veruz. Et ita videt seq pñadi
ctio i isto casu sicut in priori. 7 per psequē
q secūda regula nō est vera. Respōde
tur admittendo positum. 7 dicif q. a. est
falsum. 7 tunc psequenter oīs dicere q pri
ma pars est falsa. 7 secunda vera. 7 si ar
guitur sic. tu es homo. 7 prima pars sic p
ñse significat. ergo ipsa est vera. negatur
prima pars aūtis. qz repugnat casui 7 vñ
casui pñse. Sequif enim. prima pars ē
falsa. 7 ipsa significat precise te esse homi
nes. ergo tu non es homo. Eodem mō rñ
detur si vna pars esset impossibilis. vt ho
mo est asin⁹. 7 ista copulatiua est falsa.
C Tertia regula est ista. Omne insolubi
le copulatiuū fit insolubile fm quid addē
do eidem omnes cōditiones pter notam
exclusiōis. 7 admittēd⁹ est casus. vt po
no q ista sit oīs copulatiua. de⁹ est. 7 nul
la copulatiua est vera significās: sicut cer
mini pretendunt q sit. a. isto posito: dicif
q. a. est falsum: nō qdem p pma parte: s. p
p secunda. 7 si arguit sic. secūda pars est
falsa. ergo significat aliter qz est. pcedo: s.
ipsa significat precise q nulla copulatiua
est vera. ergo non est ita q nulla copu⁹ ē
vera. nego minorem. ex eo q illa secunda
pars significat copulatiue: q nulla copu
latiua ē vera. 7 q. a. ē verū. 7 ppterea. a.
significat tria significata copulatiue. v. g.
q deus est. 7 q nulla copulatiua est vera.
7 q. a. est verum. Et nō dicif. a. falsuz pp
primum significatū aut scdm: s. pp tertiū.
Eodem mō dicif ad illud insolubile. tu es.
7 ista copulatiua nō est vera: ponēdo casuz
priorē. C Ex prima regula sequitur: q
si ponitur hanc. deus est. vel quācumque
aliam: esse omnem. ppōnem: 7 significare
precise deum esse: vel qdēcumq per se ne

cessarii. et quod hoc est falsum: deinde mirando illam
propositionem non admittendus est casus: quod sequitur
dictio. Et secunda regula sequitur: quod si
ponitur ista. deus est. vel quicumque alia: esse omnem
propositionem. et significare precise hoc enim esse
asinum vel te esse. et quod hoc est falsum deinde
strando eandem propositionem admittendus est ca-
sus. et dicitur illa esse falsa. deus est. Et
tertia regula sequitur: quod si ponitur ista. deus
est. vel quicumque alia esse omnem propositionem. et si
significare sicut placet. et quod hoc est falsum: non
ponendo precise: admittendus est casus. et
dicitur istam esse falsam. quare etc.

Capitulum septimum.

Est dicere prius de insolubili di-
sunctiva. pro eo quod insolubilis declaratio.
sit huius prima regula. Insolubile disunctiva
est: una pars est impossibile per se: sit insolubilis
simpliciter. si eadem in casu additur oēs
propositiones cum nota exclusionis. ver. g. posito
quod ista disunctiva: quod sit. a. nullus deus est.
vel nulla disunctiva est vera. sit oēs disunctiva
significans precise sic termini pretendunt. isto
posito et admissio. quod verum. a. sit verum: si
dicitur sic. g. altera pars est vera: et non prima.
g. secunda. tunc arguitur sic. secunda pars est vera.
ergo significat precise et precise paliter sicut est.
sed secunda pars significat precise quod nulla
disunctiva est vera. g. ita est quod nulla disunctiva
est vera. et per prius. a. non est verum. Si dicitur
quod a. est falsum. g. secunda pars est falsa. huius
ipsa significat precise quod nulla disunctiva est
vera. ergo non est ita quod nulla disunctiva est
vera. et a. est oēs disunctiva. ergo. a. est verum.
Et preterea dicitur quod a. in casu isto est
insolubile simpliciter: id non admittendum
est casus: quod implicat contradictionem. Et
secunda regula est ista. Insolubile disunctivum
apparens. eo quod una pars est pringens falsa: sit
insolubile finem quod: eadem addendo in casu oēs
propositiones cum nota exclusionis. v. g. pono tibi
ista. tu non es homo. vel nulla disunctiva
est vera: que sit. a. et sit oēs disunctiva: signi-
ficans precise sic termini pretendunt. isto po-
sito et admissio. quero verum. a. sit verum: si dicitur
sic. g. una pars est vera: non prima. g. secunda.
tunc arguitur sic. secunda pars est vera. ergo
significat precise sic est. sed ipsa significat precise
quod nulla disunctiva est vera. ergo ita est

quod nulla disunctiva est vera. g. a. non est verum.
Si dicitur quod a. est falsum. g. secunda pars est
falsa. sed ipsa significat precise quod nulla dis-
unctiva est vera. g. non est ita quod nulla dis-
unctiva est vera. g. aliqua disunctiva est vera.
et a. est oēs disunctiva. g. a. est verum. et ita
ut apparet sequitur dictio in isto casu sicut
in primo. et per prius regula non est vera. Et
descedendo regulam: et admittendo casus.

et dicitur quod a. est verum. et tunc quod dicitur non prima pars
est vera. g. secunda. dico quod prima pars est vera.
quod ipsam esse veram sequitur ex casu. et secun-
da est falsa. et ex hoc non eludis inconueniens.
Veritatem huius disunctiva non est in-
solubilis nisi appareret: ut dicebat in re-
gula. quod oēs insolubile est falsum. et a. est verum
g. a. non est insolubile. Et Tertia regula. De
insolubile disunctivum sit insolubile finem quod.
eidez addendo in casu oēs propositiones pre-
ter notam exclusionis. ver. g. posito quod ista dis-
unctiva. homo est asinus vel i. disunctiva
est falsa. que sit. a. sit oēs disunctiva signi-
ficans sicut termini pretendunt: admittit casus:
quod admissio: dico quod a. est falsum. et secunda
pars significat aliter quod est. sed nego quod ipsa si-
gnificet precise quod ista disunctiva est falsa. imo
etiam significat aliter. l. quod a. est verum. Eodem modo
dicere si ponere quod ista. tu non es homo: vel
ista disunctiva non est vera: eadem oēs disunctiva
et significaret sicut termini pretendunt.

Et Notandum quod nulla disunctiva est insolubilis:
eo quod altera pars est vera. nec fieret insolubi-
lis positis illis propositionibus septem notatis. ut
deus est. vel oēs disunctiva est falsa. tu es ho-
mo: vel ista disunctiva est falsa. non ponendo
casum quicumque notatum: admitteret ille. et
precederet quilibet illarum disunctivarum propter ve-
ritatem prime partis. Et Contra istam rationem
arguitur sic. Omne. a. est falsum. huius oēs. a. est ista
disunctiva. g. illa disunctiva est falsa. et prima
quod syllabis in primo tertie figure. et ans est verum.
g. et prius. sed prius est secunda pars disunctive. g.
ipsa est vera. et per prius. a. est verum. Et Se-
cundo arguitur sic. oppositum. a. est falsum. g.
a. est verum. ans probat. Illa hoc est falsum. nul-
lus homo est asinus. et ista disunctiva non
est falsa. et hoc est oppositum. a. ergo oppositum
a. est falsum. omnia et cum minori. et maiore pro-
bo. Illa ipsa est una copulativa cuius secunda

pars ē falsa. q: iam pcessum ē q. a. est falsum. ¶ Ad primum dicis pcedendo pnam. et negando ipsam esse bonā. et cum dicitur q. ē syllogismus i pmo tercie figure. nego. q: pclio ypothetice significat. qualiter nō ptingit conclusioni alie boni syllogismi. ¶ Ad secundum dicitur q. oppositū. a. nō ē illud. s. b. nihil qd ē homo ē asinus. et non ista distinctiua ē falsa. cuius scda pars significat duobus modis: sicut suū pdictoriū. ¶ Hec argumenta poterant applicari capto insolubiliū copulatiuaz: sed totiens ē inutile replicare. Ex prima regula sequitur: q. si poneret hanc. homo ē asinus. vel quācūq. aliā ppōnem significare p. c. q. homo ē asinus. v. q. n. ppō ē vera. nō ē admittendus casus. q. sequeret pdictio. ¶ Ex scda regula sequitur. q. si poneretur hanc. hō ē asinus. eē oēm ppōnem et significare p. c. te nō cē. vel q. nulla ppō est vera. admitteret casus. et diceretur istam esse verā. homo ē asinus. ¶ Ex tertia regula sequitur. q. si poneretur istā. homo ē hō. eē oēm ppōnem et significare hominem esse asinū: q. nulla ppō ē vera nō ponendo p. c. deberet admitti casus et cōsequenter dici q. ista ē falsa. homo est asinus. quare &c.

Capitulum octauum.

¶ Itimo qdam declaro insolubilia: q. insolubilia non apparēt. v. s. non habet denariū. pla. non pertransibit pontē. Et pono q. oē dicens vex habebit denariū. et solū tale. et q. tu dicat istā ppōnem: et nullā aliā: q. sit. a. ego non habeo denariū: significante p. c. sicut termini p tendūt. Istō posito: q. ro vtrū habebis denariū vel non: Si dicitur q. tu habebis denariū. et ois q. habet denariū dicit vex. q. tu dicis vex: et non dicis nisi. a. q. a. est vex. et tūc sic. a. est vex. et significat p. c. q. tu nō habebis denariū. q. tu non habebis denariū: qd est pdictorum prius pcessi. Si autem dicitur: q. tu non habebis denariū. ergo tu non dicis verum: et non dicis nisi. a. ergo. a. non est vex. tūc sic. a. non ē verum. et a. significat p. c. q. tu non habebis denariū. ergo non erit ita q. nō habebis denariū. ergo tu habebis denariū. et ita sequitur pdictio. ¶ Sili pōt argui in primo pio q. ro: vtrū. a. sit vex vel sim.

quē admodum i aliis insolubilibus querebatur. ¶ Propterea nō admittit casus. q. ex eo originem trahit insolubile simpliciter. Si tamen in casu non ponitur dictio exclusiua. admitto casum. et dico q. tu nō habebis denariū. et q. a. nō ē vex. s. tūc ad argumentū. a. nō ē vex. sed. a. significat p. c. q. tu non habebis denariū. ergo non est ita q. tu non habebis denariū. nego minorem. q. n. a. significat q. tu non habebis denariū. et q. a. est verum. et non ratione primi significati. a. est falsum. s. ratione secundi. ¶ Ueruntamen si fieret psequentia non ponendo p. c. in minori: negarem psequentiam. ¶ Eodem modo respondetur ad casum de ponte q. quādo ponitur q. omne dicens verum pertransibit pontem. et solum tale. et s. qui sit omnis s. dicat illam ppōnem et nullā aliā s. non pertransibit pontem: significante p. c. sicut terminum pretendunt: non admittitur casus. Si tamen remoueret dictio exclusiua: admittatur. et dicatur cōsequenter q. s. non pertransibit pontem. et q. a. est falsum. ¶ Contra istam responsionem arguitur sic. nullum dicens falsus pertransibit pontem. sed s. dicit falsus. ergo s. non pertransibit pontem. consequentia bona. quia est syllogismus i quarto prime figure. et antecedens verum. ergo et psequens. et consequens ē. a. q. a. est vex. ¶ Secdo arguit sic. Contradictoriū. a. est falsum. ergo. a. est vex. antecedens pbatur. q. n. hoc est falsū. s. pertransibit pontem. et hoc est pdictoriū eius. ergo &c. prima pars antecedentis pbatur. nam s. dicit falsum. ergo non pertransibit pontem. et ista ppōnitio. s. pertransibit pontem. si significat p. c. q. s. pertransibit pontem. ergo est falsa. ¶ Ad primum respondetur concedendo consequentiā et negando ipsā esse bonā. nec est syllogismus in quarto prime figure. q. psequens significat ypothetice copulatiue. et hoc supposito q. conclusio sit. a. vel pueribilis cū. a. ¶ Ad secundum dicitur: q. assignatū nō ē p. c. a. sed istud. non s. nō pertransibit pontem. significans distinctiue modo opposito ad a. sicut sepissime est recitātū. ¶ Jam arguo p. c. totum fundamentū insolubiliū.

pbando q non quodlibet insolubile fm qd:
 significat copulatiue mō dicto. q: tūc qd
 libet insolubile foret iposibile simpliciter. cō-
 sequens falsum. q: insolubile ē pcedendū i
 casu. vt patuit. ⁊ nullū iposibile simplr ē
 pcedendū infra tps obligationis. ergo ⁊c.
 Et q illud sequatur pbatur. Nam qdlibet
 talcin solubile significat copulatiue ipossi-
 bile simpliciter. ⁊ hoc precise ⁊ principa-
 liter. ergo quodlibet insolubile fm quid:
 ē impossibile simpliciter. pna ⁊3. ⁊ ams pro-
 bo: sumendo hoc insolubile. hoc est falsū.
 significat enim q hoc est falsum: ⁊ q hoc
 est verum. sed q hoc sit falsū ⁊ hoc sit ve-
 rum est impossibile simpliciter. ergo ⁊c.
 Hoc argumentum est difficile valde. sed
 tamen breuiter solueretur nunq cōcedē-
 do insolubile: sicut alias non concedebaz
 ipsum. ⁊ tunc dicebam. q qdlibet insolubi-
 le est propositio impossibilis simpliciter.
 ⁊ ita non procederet argumentum. Uerū
 tamen q concessi insolubile propositum.
 ⁊ negavi ipsum esse verum: non posset di-
 cere bene respondendo ipsum esse im-
 possibile simpliciter: sed solū possibile. Et
 tunc ad argumentum. suum significatū p-
 cipale ē impossibile. ergo insolubile ē im-
 possibile. non valet argumentū. C Pro-
 quo est notandum q insolubile h3 duo si-
 gnificata. vnu adequatum: ⁊ aliud p-
 cipale. Adequatum significatum ē signifi-
 catum categoricum simile dicto insolubi-
 lis. Unde significatum adequatum illi⁹
 for. dicit falsum: est istud Sor. dicere fal-
 sum. vel q for. dicit falsum. Principale
 aut significatum ē significatum ypotheti-
 cum. vt sortem dicere falsum. ⁊ istam pro-
 positionem esse veram. Dico ergo q pe-
 nes aliud attenditur possibilitas insolubi-
 lis. ⁊ penes aliud sua falsitas. Possibili-
 tas nanq attenditur penes possibilitatez
 significati adequati. Et ipsi⁹ falsitas pe-
 nes falsitatem significati principalis. hec
 ergo est possibilis. Omnis propositio est
 falsa. quia possibile est omnem propositio-
 nem esse falsam. sed ipsa est falsa. q: suuz
 significatum principale est falsum. s. oēm
 propositionem esse falsam. ⁊ illam esse ve-
 ram. Tamen extra materiam insolubilium

penes idem attenditur possibilitas: veri-
 tas: vel falsitas propositionis. quia penes
 significatū adequatū. C Notādū: q non qd
 q hic locutus sum: seu in ceteris tractati-
 bus: ea diri fm intentionem propriam: s3
 partim etiam secundum intentionem alio-
 rum doctorū. vt iuuenes incipientes fa-
 cilius introducuntur.

C Explicit sextus tractatus qui insolubi-
 lium materiam cōtinet. Et incipit tracta-
 tus obiectionū contra primum tractatū.

Capi. primum.

T sumularū notitia ad memo-
 riam reducat. ponende sunt
 quedaz obiectiones cōtra quas
 dam regulas vel diffinitiones:
 quibus solutis relucetia hēa-
 tur. Primo nanq arguitur contra dif-
 finitionem propositionis i qua dicebatur:
 Propositio est oratio indicatiua verum
 vel falsam significans. contra quam diffi-
 nitionem sic arguitur. hec oratio: antichri-
 stus esset albus: est propositio: ⁊ tamen nō
 est oratio indicatiua. ergo diffinitio ppo-
 sitionis nō est sufficiens. consequentia te-
 net cum minori. ⁊ maiorem probō. Nam
 quodlibet antecedens alicuius conditio-
 nalis est propositio. sed antichristus esset
 albus. est antecedens alicuius conditio-
 nis. ergo est propositio. par3 consequentia
 quia ē sylls in tertio pme figure. ⁊ maior
 etiam patet. quia conditionalis est illa in
 qua coniunguntur plures propositiones
 categorice mediante nota conditionis
 ⁊ minorē pbo. qm ams h⁹ pditional. si an-
 tixps est: alb⁹ antixps eet colorat⁹. ē illa
 oratio. antixps eet alb⁹. C Rñdet pcedē-
 do diffinitionē pponis. ⁊ nego q i⁹ oratio
 antixps eet albus: sit ppo. ⁊ tūc ad argu-
 mentū. nego istā maiore. cō ams alicui⁹ cō-
 ditionalis ē ppo. ⁊ qm hoc pbaf p diffiniri-
 onē pditionalis dñdo: q pditionalis ē illa i q
 coniungunt plures categorice ⁊c. Df q i⁹
 diffinitio ē falsa d virtute smonis: s3 intel-
 ligitur sic. pditionalis ē illa in qua coniu-
 guntur plures categorice. aut plures ora-
 tiones se habētes per modū categorice
 s3 iam i pposito nō coniunguntur plures

E li

cathegorice in illa p[ro]positiōali. sed p[re]s[ent]ia ora
 tionēs se habentes per modū cathegori-
 ce. vñ ista o[ra]tio. atirps eēt alb[us]: nō ē cathe-
 gorica. sed se h[ab]et per modū cathegori ce
 q[ui] h[ab]et suas p[re]s[ent]ia p[ri]ncipales p[er] modū subie-
 cti: p[re]dicati: et copule. Sec[un]do arguit p[ro]tra
 regulā p[ro]p[ri]etatis v[er]is in qua d[icitu]r: q[uod] p[ro]p[ri]etatis v[er]is
 ē illa in qua subiecti termin[us] cois sig[na] v[er]i
 determinat[ur]. Itē ista p[ro]p[ri]etatis. nō quilib[et] h[ab]et
 currit: nō est p[ro]p[ri]etatis v[er]is. et tñ in ea subiecti
 termin[us] cois signo v[er]i determinat[ur]. g[er]e
 regula falsa. p[ri]ma t[er]t[ia] et p[ri]ma pars a[n]tis p[ro]p[ri]etatis.
 q[ui]m ista: nō q[ui]lib[et] h[ab]et currit: equalet isti in
 figura. aliq[ui]s h[ab]et nō currit. q[ui] negatio p[ro]p[ri]etatis
 sita facit eq[u]ipolere suo p[re]dicatio. sed illa.
 aliq[ui]s h[ab]et nō currit: non ē p[ro]p[ri]etatis v[er]is. ergo
 nec illa. nō quilib[et] homo currit. sc[un]da pars
 a[n]tis p[ro]p[ri]etatis. Nam omne adiectiu[um] alic[uius] sub-
 stantiu[m] ē determinatio ei[us]. s[ed] ly. q[ui]lib[et] ē ad-
 iectiu[um] isti termin[us] h[ab]et: g[er]e est determinatio
 ei[us]. et per p[ri]m[am] ly. h[ab]et. determinat sig[na] v[er]i.
 q[uod] erat p[ro]bandū. C[on]t[ra] resp[on]det q[uod] argumē-
 tum verbaliter p[ro]cludit. sed nō p[ro]tra intel-
 lectum regule: qui ē iste. P[ro]p[ri]etatis v[er]is est
 illa: in qua subiecti termin[us] cois signo vni-
 uersali distributiue mobiliter determina-
 tus. Sed iam in p[ro]posito subm[od]o p[ro]p[ri]etatis af-
 signate: determinat signo v[er]i nō distributi-
 ue: sed solū adiectiue: et ita argumentum
 non p[re]cedit. T[er]tio arguit p[ro]tra regulā
 p[ro]p[ri]etatis p[ar]ticularis: i[tem] qua dicit. P[ro]p[ri]etatis
 p[ar]ticularis ē illa in qua subiecti termin[us]
 cois signo p[ar]ticulari determinat[ur]. nā ista.
 non aliq[ui]s h[ab]et nō currit. non ē p[ro]p[ri]etatis p[ar]ticularis.
 et tñ in ea subiecti termin[us] cois signo
 p[ar]ticulari determinat[ur]. ergo regula f[al]sa.
 p[ri]ma t[er]t[ia] cū maiori. q[ui] equalet isti in figura: q[ui]lib[et]
 h[ab]et currit. q[uod] nō ē p[ar]ticularis. minor p[ro]p[ri]etatis
 b[ar]e. nā o[mn]e adiectiu[um] alic[uius] substantiu[m] est de-
 terminatio ei[us]dē. s[ed] ly. aliq[ui]s. ē adiectiu[um]
 illius termin[us] h[ab]et: g[er]e est determinatio i[ps]i[us].
 g[er]e ly. h[ab]et. determinat signo p[ar]ticulari. q[uod]
 erat p[ro]bandū. Dicit q[uod] nō arguit p[ro]tra intelle-
 ctū regule: q[ui] regula sic intelligit. P[ro]p[ri]etatis
 p[ar]ticularis ē illa in qua subiecti termin[us] co-
 muni[us] solo signo p[ar]ticulari determinatus
 sed iam i[n] p[ro]posito subiecti termin[us] cois
 determinatus signo p[ar]ticulari adiectiue.
 et etiā distributiue. et per p[ri]m[am] nō determi-

natur solo signo p[ar]ticulari. C[on]t[ra] Quarto
 arguit p[ro]tra regulā p[ro]p[ri]etatis indefinite que
 erat talis. p[ro]p[ri]etatis indefinite ē illa in qua subie-
 citur termin[us] cois sine signo. P[ro]pono enim
 q[uod] a. sit p[re]dicat[us] illi[us] v[er]is. ois homo currit.
 v[er]is. h[ab]et currit. et arguo sic. a. ē p[ro]p[ri]etatis indefi-
 nita. et tñ in ea subiecti termin[us] cois mediā-
 te signo. g[er]e regula falsa. p[ri]ma tenet cū maio-
 ri: et minor ē p[ro]p[ri]etatis. Itē idē est subm[od]o. a. et sue
 v[er]is. s[ed] subiectum. a. subiecti mediāte sig-
 no. g[er]e subm[od]o v[er]is. a. subiecti mediāte sig-
 no. q[uod] erat p[ro]bandū. Dicit q[uod] nō arguit p[ro]tra
 intellectū regule que sic intelligit. p[ro]p[ri]etatis inde-
 finita ē illa in qua subiecti termin[us] cois sine
 signo: q[uod] sit aliq[ui]d illius. mō ad p[ro]positū: t[er]t[ia]
 subiectū. a. subiecti mediāte signo: nō ta-
 men mediāte signo cr[is]tere aliq[ui]d illi[us]. a.
 q[ui]m signū v[er]e nō ē pars sue p[re]dicat[us]. s[ed]
 p[ro]p[ri]etatis v[er]is: ē p[re]dicat[us] ē pars. C[on]t[ra] Q[ui]n-
 to arguit p[ro]tra regulā p[ro]p[ri]etatis singularis q[ui]
 erat ista. p[ro]p[ri]etatis singularis ē illa: in qua subie-
 citur termin[us] discret[us] vel termin[us] cois cū
 p[ro]noie demonstratiuo. C[on]tra arguit sic.
 ista p[ro]p[ri]etatis: o[mn]e isti currūt: nō ē p[ro]p[ri]etatis singu-
 laris. et tñ in ea subiecti termin[us] discret[us].
 g[er]e. p[ri]ma t[er]t[ia] cū maiori. q[ui] frustra addere si-
 gnum v[er]e. et minor p[ro]p[ri]etatis. Itē o[mn]e p[ro]nomen de-
 monstratiuū ē termin[us] discret[us]. sed sub[ter] 3[us] p[ro]p[ri]etatis
 assignare est p[ro]nomen demonstrati-
 uum. g[er]e termin[us] discret[us]. C[on]t[ra] R[es]p[on]det: q[uod]
 q[ui]bet istarū. Des isti currūt: Uterq[ue] isto-
 rū mouet: ē p[ro]p[ri]etatis v[er]is: et nego q[uod] ibi subiecti
 atur termin[us] discret[us]. Et tñ ad argu-
 mentū. o[mn]e p[ro]nomen demonstratiuū ē termi-
 nus discret[us]: rex ē singularis numeri.
 sed nō pluralis. vñ terminū discret[us] vo-
 co illū qui nō p[ot]est simul p[er]tere nisi vni.
 vt iste: ista: istud: hic: hec: hoc. Et termi-
 num eōdem v[er]bo illū: q[ui] simul p[ot]est p[er]tere
 pluribus. vt ly. homo. ly. animal. et p[ro]no-
 mina demonstratiua pluralis numeri. v[er]is
 isti: istorum: et huius. C[on]t[ra] Sexto arguitur
 contra regulas affirmatiue et negatiue p[ro]p[ri]etatis
 positionum: que fuerunt iste. p[ro]p[ri]etatis affirma-
 tiua ē illa in qua verbum p[ri]ncipale affir-
 matur. Et p[ro]p[ri]etatis negatiua ē illa in qua ver-
 bum p[ri]ncipale negatur. Itē p[re]dicat[us] illius v[er]is negat. ue. nullus homo currit.
 ē affirmatiua: et tamen in ea verbū p[ri]nci-

pale negat. g. regle fle. pna t3 cu maiori.
qn bec. homo currit. 7 quelz sibi pñlis e
affirmatiua. 7 minori pbo. Ma idez e ver
bu vtriusq. s. vñs negatiue 7 sue preiacē
tis. s3 verbu pñcipale vñs negatiue nega
tur. g. verbu pñcipale pñcētis negat. Df
q argumentu pcedit verba r p regulam.
s3 nō p intellectū ei. Intelligit nāq sic re
gula pñonis negatiue. pñopō negatiua ē
illa in qua verbu pñcipale negat p negne
erñtez aliqd illi. mō l3 illi pñcētis. ver
bu pñcipale neget: nō tñ per negnem erñ
tem aliqd istius. hō currit: s3 illius. null
homo currit. quare 7c.

Capi. secundum.

i Ma materia eqpollentiaz seu ppō
num erñtium in figura ponebant
alique regule: quaz pma erat ista
Duo pñia non pñt simul eē vera. p quā
regulā arguit sic. Ista sunt sil vera. qlibz
homo aial est. 7 qñ homo aial non est. 7 h
sunt duo pñia. g. duo pñia sunt simul vera.
t3 pñia. 7 pñaf pma pars antis. Ma ista est
vera: qlibet homo aial est. vt p3 per suas
erponentes. Et q altera sit vera. pbatur.
Iste homo aial non ē. 7 iste hō aial non ē
7 sic de singulis. 7 isti sunt oēs hoies mas
culi. g. quilibet homo aial non est. t3 pñia a
singularibus sufficiēter enūeratis ad suaz
vñem. 7 quilibet singularis antis pbatur
isto modo. iste homo asinus non est. 7 ois
asinus est animal. g. iste homo aial non ē.
t3 pñia ab inferiori ad suū superi negatio
ne postposita 7 cū debito medio. S3 scda
pars antis pbaf. Ma vñuersalis affirma
tiua 7 vñuersalis negatiua de pñsimilibus
subiectis predicatis 7 copulis supponen
tibus precise p eodē vel p eisdem: sunt cō
trarie in figura. sed iste due vñuersales
assignate sunt huiusmodi. ergo sunt pñra
rie. t3 pñia cū minori. 7 maior ē regula posi
ta ibidem. C Rñdeē breuiter q quilibet
illaz est vera. sed non sunt pñrie. 7 tunc ad
regulā dico q o3 addere in regula: q ter
minus cois non distribuitur in vna distri
buatur in reliqua. sed iam in proposito in
vtraq istarum. ly. animal. stat confuse tā
tum. ideo ista sūt pñaria: qlibz homo ani
mal est. 7 quilibet homo nullus animal ē.

quarum secunda est falsa. Silf ista sunt
pñaria. qlibet homo animal nō est. 7 qñ
homo omne aial ē. quaz secunda ē falsa.
Simili mō est dōz i obliquis casibus q il
la non sunt pñria. Quilibet hois asin⁹ cur
rit. 7 cuiuslibet hominis asinus nō currit
ponendo regulā cōem: q qñ obliquus pre
cedit rectū: obliquus est subim. 7 rectus se
tenet a parte predicati. vt in pposito. sed
quando rectus precedit obliquū: q est de
terminatio recti: vterqz illoz ponit i sub
iecto. vt ois asinus hominis currit. pñe
g vñs ē bec pñria. cuiuslibet hominis nul
lus asinus currit. 7 secunde est ista. cuiusli
bet hominis omnis asinus currit. C Se
cunda regula erat ista. Duo pñdictoria
non pñt simul esse vera. neqz simul falsa.
Contra quā regulam arguit sic. ista sunt si
mul vera. quilibet homo animal est. 7 ali
quis homo animal non est. 7 bec sūt duo
pñdictoria. g. duo pñdictoria sunt siml
vera. tenet pñia cum minori. q: vñuersa
lis affirmatiua 7 particularis negatiua d
pñsimilibus subiectis predicatis: 7 copul
supponentibus precī se p eodē vel p eis
dem sunt pñdictoria in figura. sed ista se
huiusmodi. ergo 7c. Maloz pbatur. Ma
q illa sit vera. quilibet hō animal est. p3
per suas erponentes. 7 secūda pbaf. tu ani
mal non es. 7 tu es aliquis homo. g. aligs
homo animal non ē. tenet consequentia
ab inferiori ad suū superi negatiue post
posita 7 cum debito medio. pma ps antis
pbaf. tu capra non es. 7 omnis capra est
animal. ergo tu animal non es. p3 conse
quentia per eandem regulaz. Df q q
libet illaz est vera. sed nō sūt pñdictorie
7 tunc ad argumentū. dico q vñtra pñdi
cta intelligitur: q terminus nō distribuit⁹ i
vna distribuatur in alia. qualiter non ē in
proposito. q: ly. animal. in vñuersali stat
confuse tñ. 7 in particulari determinate.
ideo contradictorium istius. quilibet ho
mo animal est. dicitur eē tale. aliquis ho
mo nullum animal est. 7 istius. aliquis ho
mo animal non est: pñdictorium est: qui
libet homo omne animal est. Eodem me
do dicitur q illa non sunt contradictoria.
Quilibet hominis asinus currit. 7 alie⁹
E i i i

hominis asinus non currit. sed prima cō-
tradicit istū. alie⁹ hoīs nullus asinus currit.
et fa⁹ isti: cuius hoīs oīs asinus currit.
Tercia regula erat illa. Duo subcōtra-
ria non possunt esse simul falsa: sed bene si
mul vera. Contra quā regulā arguit sic.
ista sunt simul falsa. aligs homo oē aial ē.
et aliguīs hō nullū aial ē. et hec sunt subcō-
traria. et duo subcōtraria sunt simul falsa.
quā autem illa sunt simul falsa patet. quia
quocūq; homine demonstrato falsum est
dicere: quod ipse omne aial ē. aut ipse nullum
aial ē. sed quod iste sint subcōtrarie notū est.
quod: particularis affirmatiua et particula
tis negatiua de p̄similibus subiectis p̄di-
catis et copulis supponentib; p̄cise p̄ eodē
vel p̄ eisdem sunt subcōtrarie i figura. sed
iste sunt hōi. et c. **R**espondet quod iste
sunt simul falsae. sed nō sunt iuicē subcon-
trarie. et tūc ad argumētū regule. dī quod vl-
tra illud quod asserit intelligit quod terminus cō-
munis distributus in vna nō distribuatur
i alia. qualiter non ē in p̄posito. quod ly aial.
vtrōq; stat distribuitur. idē iste sunt sub-
cōtrarie. aligs homo oē animal ē. et aligs
homo aial nō ē. Et iste filr. aligs homo
nullū aial ē. et aligs hō aial ē. ita quod semp̄ p̄-
dicatū diffinit sup̄dat. s. si i vna distri-
buitur: i alia determinate. et e cōuerso: de
sub̄o aut nō dicitur: quod semp̄ dī stare deter-
minate. Idē ē iudiciū de istis. alie⁹ hoīs
oīs asinus currit. et alie⁹ hoīs nullus asinus
currit. aut dī istis. alie⁹ hominis asinus cur-
rit. et alie⁹ hominis asinus non currit. **M**ā
in p̄mis ly. asinus. p̄tinue distribuitur: et in
aliis nūq;. Ideo sicut p̄me nō sunt subcon-
trarie nec scdē. sed iste sūt subcōtrarie: ali-
cuius hominis omnis asinus currit. et ali-
cuius hominis asinus non currit. Itēz
alie⁹ hoīs asinus currit. et alie⁹ hoīs null⁹
asinus currit: sunt subcōtrarie. **L**a. tertiu.
Quipollētiāz p̄ma regula erat i^a.
Megatio p̄posita facit egpollere
suo p̄dictorio. **C**ōtra quā regulam
arguit sic. Ista p̄pō: nō aliquo hoīe currē-
te: tu es asinus: nō equialet istū: nullo ho-
mine corrente tu es asinus. ergo regula fal-
sa. p̄ma tenet: et aīe p̄batur. **M**ā p̄ma ē ve-
ra: et secūda ē falsa. et nulla illarū alteri eg-

polet. consequentia tenet: et aīe p̄batur.
Primo quod ista sit vera: nō aliquo homine
currente tu es asinus. quod suū p̄tradicto-
rium ē falsum. s. aliquo homine corrente
tu es asinus. p̄batur hoc. nam ista propo-
sitiō habet tres causas veritatis. s. quod ali-
quis homo currit tu es asinus. dum hō cur-
rit tu es asinus. et si aliquis hō currit tu es
asinus. sed quelibet istarū ē falsa vt bñ p̄s.
ergo et ista. s. aliquo homine currēte tu es
asinus. **S**ecūdo probatur quod illa sit falsa. s.
nullo homine corrente tu es asinus. quod q̄l-
suarū cāz ē falsa. s. quod nullus hō currit tu
es asinus. dum nullus homo currit tu es
asinus. si nullus hō currit tu es asinus.
Tercio rīdetur negādo p̄mā p̄nam: qua in-
fertur quod illa regula ē falsa. sed deberet sic
argui. nō aliquo hoīe currēte tu es asinus.
non equialet istū. nullo homine currēte tu
es asinus. et ista p̄tradicūt. s. aliquo homi-
ne corrente tu es asinus. et nullo homine
currente tu es asinus. et regula falsa. et tūc
nego minore. quod sūt due p̄pōnes affirmati-
ue. p̄bande p̄ suas cās veritatis: quaz nul-
la ē alie⁹ q̄ntitatis. **C**ōsiliū nō seq̄: iste non
equialet: nō q̄l- hō aial ē. et aligs hō aial nō
ē. et regula falsa. quod p̄ma ē falsa: et secūda
ē vera. sed oī addere in ante: quod ista p̄tra-
dicūt. q̄l- hō aial ē: et aligs hō aial nō ē.
quod negat vt i altero cap^o patuit. **S**ecū-
da regula fuit ista. **M**egatio p̄posita fa-
cit egpollere suo p̄trario. **C**ōtra argui-
tur sic. ista p̄ma nō valet. q̄l- hō aial nō ē.
et nullus hō aial ē. et tamen arguit per re-
gulā. et regula falsa. p̄ma t̄z cū minori. quia
arguit negatiue p̄posita. et maiore p̄bo.
aīe ē verū: et p̄sequens falsum. et p̄ma non
valet. quod aīe sit verum: probatū ē sup̄a.
sed quod p̄ma sit falsum. p̄batur. quod suū p̄tradi-
ctoriū ē verū. s. aliquis homo aial est.
Rīdetur negando quod arguat per regu-
lam. Et tūc ad p̄bationē: ibi arguit nega-
tione p̄posita. et arguit per regulā. ar-
gumentū nō valet. sed oī addere in ante:
quod illa sint p̄traria. quāz homo oē animal
est. et nullus homo animal ē: quod ē falsum:
quod p̄dicatū vtrōq; distribuit. **D**ī quod
quod ista sūt p̄traria: q̄l- homo aial ē. et null⁹
homo aial est. non tamē negatio p̄positi-

ta p̄dicato faciet p̄mā cū illa negatiōe eg-
pollere secunde. sed o3 negatiōe postpo-
poni subo 7 p̄poni p̄dicato dīdo. q̄libz hō
nullū aīal est. 7 nullus hō aīal ē. Itē: si ne-
gatio postponeret signo 7 nō subiecto: nō
argueret per regulā dicēdo. nullū nō hō ē
grāmatic⁹. 7 q̄lz hō ē grāmatic⁹. qz p̄ns ē
falsum. vt p3. 7 aīis ē vex. qz sūū p̄dicto-
riū ē falsum. f. aliqz nō hō ē grāmatic⁹: o3
7 negatiōe negatiōe teneri: 7 postpōi s̄bo
dīdo. nullū hō nō ē grāmatic⁹. 7 q̄nz
hō ē grāmatic⁹. nūc p̄ns ē bona. sed ante-
cedens ē falsū sic 7 p̄ns. ¶ Tertia regula
erat ista. Negatio p̄posita 7 postposita fa-
cit equipollere suo subalterno. Contra
arguitur sic: illa p̄ns non valet: non q̄lz chi-
mera ē non hō. ergo aliqua chimera ē ho-
mo. 7 tamen arguitur per regulā. ergo
regula falsa. p̄sequētia tenet cum mino-
ri. qz arguit negatiōe p̄posita 7 postposi-
ta. 7 maior p̄batur. Nam aīis ē vex: 7 con-
sequens falsum. ergo p̄ns nō valet. qz p̄ns
sit falsum manifestum ē. sed qz aīis sit vex
p̄batur. qz sūū p̄radictoriū ē falsū. f. que-
libet chimera ē non homo. qz ex isto sequi-
tur qz quelz chimera ē. a tertio adiacente
ad secundū adiacens. 7 p̄sequens ē falsū.
ergo 7 aīis. ¶ Dicis qz ista p̄ns non valz.
non quelz chimera ē non homo. 7 aliqua
chimera ē hō: s̄m qz p̄bat arm: nec arguit
p regulā. 7 cū dicitur. qz arguitur negatio
ne p̄posita: 7 postposita. ergo arguit p re-
gulā: nego p̄ns: qz non asserit regulā qz
qualitercūqz p̄ponatur 7 postponatur ne-
gatio faciat equipollere suo subalterno. s3
o3qz p̄ponatur toti p̄poni: 7 postponatur
imediare subiecto: ita qz precedat verbis
principale qualiter non fit in p̄posito. qz
negatio s̄a postponitur copule. p̄pterea
bene sequitur: non quelibet chimera non
est homo. ergo aliqua chimera est homo.
p̄sequētia iam bona est. sed antecedens
est falsum. qz sūū p̄radictoriū ē vex.
f. quelibet chimera non est homo. qz nul-
la chimera est homo. quare 7c.

Capi. quartum.

Apiculū p̄uersionum tres cōtinet
diffinitiones. Quarū prima ē ista:
Conuersio simplex ē transpositio

subiecti in p̄dicatum. 7 econuerso: ma-
nente eadem qualitate: 7 q̄titate. Con-
tra arguitur sic. aliqua p̄positio conuertit
simpliciter: 7 tamen mutatur quantitas.
ergo diffinitio falsa. p̄sequētia tenet: an-
tecedens probatur. Nam hec p̄positio.
s̄or. est animal: conuertitur simpliciter in
istam. aliquod animal ē s̄or. qz hec cōuer-
sio non est per accidens. cū nulla sit vni-
uersalis: nec per p̄trapositionem propter
carentiam termini infiniti. ergo est p̄uer-
sio simplex. 7 tamen mutatur q̄titas. qm̄
conuersa est singularis: 7 conuertens est
particularis. Eadez difficultas potest fi-
eri conuertendo istam. homo est animal. i
istam. aliquod animal est homo: quarum
prima est indefinita: 7 altera est parti-
cularis. ergo mutatur quantitas: 7 tamen ē
conuersio simplex: quia non videtur p ac-
cidents: nec per contrapositionem. Ideo
respondetur qz argumentum p̄cedit ver-
baliter contra diffinitionem: 7 non contra
sanum intellectum regule. dicatur ergo qz
quelibet illarum conuersionū ē simplex.
7 cum dicitur: qz ibi mutatur quantitas.
dicitur qz verum ē s̄m cōmunem modum
sumendi quantitatem. sed non secundum
modū sumendi regulē. eo qz capit ibi q̄tri-
tatem pro suppositione: vt ita glosat diffi-
nitio. conuersio simplex est transpositio sub-
iecti in p̄dicatum. 7 econuerso: manen-
te eadem quantitate. i. suppositione. ita qz
si in conuersa aliquis terminus suppone-
ret distributive: determinate: vel discre-
te: eodem modo in conuertente supponit
Et si dicitur: qz exempla que ibi assignan-
tur sonant qz quantitas sumatur pro vni-
uersali: indefinita: vel singulari: dicitur
secundum qz ait Aristotiles primo priorū.
Exempla ponimus non vt ita sit. sed vt
sentiant adscētes. ¶ Secunda diffini-
tio fuit ista. Conuersio per accidens est
transpositio subiecti in p̄dicatum. 7 eco-
uerso. manente eadem qualitate. sed mu-
tata quantitate. Contra arguitur sic.
Ista conuersio est per accidens. omnis ho-
mo est risibilis. ergo omne risibile est ho-
mo: 7 tamen non mutatur quantitas. er-
go diffō insufficientis. 7 p̄ns cū minori. qz q̄lz
E iiii

istaz vltis. et maior pbat. na i^a e puerfio. q: fit de subiecto p^rdicatu. et e conuerfio. et n e puerfio fimpler. q: vniuerfalis affirmatiua non puerfif fimpli. nec p p^rponem: pp carentia terminoz infinitoz. g e puerfio per accns. ¶ Rñdet q puerfio p^rdicta e p accidēs. Et cu d^r q nō mutat q^rtitas: nego fumēdo q^rtitatē p fup^rpōe. vñ i puerfa fup ponit ly. hō. diftributue. et ly. rifibilis. p^rfufe m. In puerfiente at e conuerfio. ly rifibile diftributue. et ly. homo p^rfufe m. Glo fetur g fic diffinitio. Conuerfio p accns e trāfpoftio extremoz: manēte eadem qualitate. f. mutata q^rtitate. i. fup^rpōe. Et ifta regula fequit p^rmo: q illa e puerfio p accns. homo e rifibilis. g oē rifibile e hō. q: e puerfio: nō fimpler: nec per p^rponem. g per accns. ¶ Secdo fequit q: ifte verfus. feci fimpli et c. non ponitur rōne veritatis: fed magis ratiōe exēpli. ex eo q nō folū vltis pōt puerfī per accns: imo indefinita: et particularis. ¶ Tertio feq: q: fic i puerfione per accidēs: conuerfā e falfa et puerfens vera. ita fimiliter e conuerfio. probatur. et facio duas puerfiones per accns. Prima e ifta. Omne animal e homo. ergo homo e aial. Secunda. homo e animal. g omne aial e homo. p^r q i p^rma conuerfā e falfa: et conuerfens vera. et i fa conuerfā e vera: et conuerfens falfa. ¶ Tertia diffinitio erat illa. Conuerfio per p^rpōnem e trāfpoftio fub i p^rdicatum. et e conuerfio: manēte eadē q^rtitate et q^rlitate. f. mutatis terminis finitis i terminos infinitos. Contra arg^r fic. ipa iplicat p^rdictiōē. g ipfa e impoffibilis. t^r p^rma et a^rns pbat. Na n i e conuerfā fub i p^rdicatū fūnt termini finiti. et i puerfēte fub i p^rdicatū fūnt termini infiniti. feq^r q nulla fit e conuerfio. p^rma t^r: quia termin^r finit^r non p^r e termin^r infinitus. nec e conuerfio. v. g. ois homo e aial. h^r p fbo ly. homo. et p p^rdicato ly. animal. f. il la. oē non aial e non homo. non h^r p fubiecto neq^r p p^rdicato aliq^r illoz terminorum: nec fibi fimilium. g nulla e puerfio fe cunde cūm p^rma. ¶ Rñdet negando q p^rdicta diffinitio implicet p^rdictiōē. et tūc ad argumentū. negatur p^rma. q: nō d^r i diffinitione q fubiectū fiat p^rdicatū: aut e con

uerfio. fed q fiat trāfpoftio terminoz vel extremoz. vñ p^r trāfponi fub i p^rdicatū absq^r hoc q fiat p^rdicatū. et p^rdicatū poteft trāfponi i fbm absq^r h^r q fiat f^rbz. vñ ad h^r q f^rbz trāfponatur i p^rdicatū: fufficit q fi at p^rdicatū. aut pars p^rdicati: nō debito et regulari: qual^r fit in p^rposito. ¶ Et p^rdictis feq^r q nulla puerfio e vlt^r p^rma formalis p^rter puerfione fimplicē. pbat. q: nō e conuerfio per accns. q: aliquādo puerfens e vera: et puerfā falfa. et e conuerfio. qd pbat fic. Illa e vera. chimera non e aial. et fua puerfēs e falfa. f. aliqd nō animal non e non chimera. q: fūū p^rdictiō: i^r e v^rz. f. omne non aial e non chimera. vt p^r per exponētes. Sil^r ifta e falfa. omnis chimera e aial. et tamen fua puerfens e vera. f. omne non animal e non chimera. vt patet per fuas exponētes. f. aliqd non aial e n^r chi^r. et nihil e nō aial: qn illud fit n^r chi^r. g oē non aial e n^r chi^r. quare et c.

Capitulum quintum.

¶ Materia p^rpotheticaz iferebantur aliq^r regule. quaz p^rma erat ifta. Ad veritatem p^rditionalis affirmatiue regitur q p^rtradiatoriū p^rntis re pugnet a^rnti. ex qua iferebat alia: q ad falfitatem ei^r regitur. et fufficit q p^rtradiatoriū p^rntis flet cū a^rntē. Contra q^r regulas arguit fic. Aliqua e p^rditionalis vera affirmatiua e^r p^rdictiō: p^rntis flet cū a^rntē dēte. g regule falfe. p^rma t^r et a^rns pbat. Cuiuscuq^r p^rditionalis affirmatiue a^rns e v^rz et p^rntis falsum: p^rdictiō: p^rntis flet cū a^rntē. fed aliqua e p^rditionalis affirmatiua vera: cui^r antecedens e v^rz et p^rntis falsum. g aliqua e p^rditionalis affirmatiua vera: cui^r p^rdictiō: p^rntis flet cū a^rntē. t^r p^rma q: e i^rll^r i tertio p^rme figure. pbat^r maior. qm fi a^rns illius p^rditionalis e v^rz et p^rntis falsum. tūc p^rdictiō: p^rntis e verū: et a^rns f^rl^r e v^rz. f. oia vera f^rant fimul. ergo cuiuscuq^r talis conditiōalis p^rtradiatoriū p^rfequentis f^rabiretūm antecedente minorem ego probō. Nam hec conditiōalis e affirmatiua. n^rh^r tu es animal tu non es homo. et p^r q a^rns e v^rz. f. tu es

aut impossibilis
aut vere

falsa. pñā t3: et añs pbat. Et capio istas
copulativas: nō nullus de? ē: et tu es hō.
ista ē necia. q: suū oppo^m ē impossibile. v3.
null? de? est: et tu es hō. q: nō veri? dat cō
tradictoriū q3 pponēdo negationē toti. q
āt altera pars sit ptingēs pat3 d ista. tu es
homo: q ē scda ps ei? C Rñdet q ista re
gula sic ē q3 alia data: intelligit de copula
tiva affirmativa: et nō de negativa. pñ q in
illo eapt. est expressum. Quinta regula
fuit ista. Ad veritatē disiunctive affirmati
ue sufficit vnā partē eē verā. Et qua itere
bat q ad falsitatē ei? regritur quāz partē
eē falsam. Contra quas regulas arguit sic.
Aliqua disiunctiva ē falsa. et tam vna eius
pars ē vera. g ambe regule falsē. pñā t3. et
añs pbat. ista ē vna disiunctiva falsa. oēs ho
mines sūt asini: vel hoies et asini sūt asini
et tñ vna ei? pars ē vera. g regula fā. pñā
t3. et añs pbat. et pmo q ista sit vna disun
ctiva. q: i ea iungūtur plures cathego
rie p notā disiunctionis. q at ipsa sit falsa p
batur. Itā quilibz ei? pars pñcipalis ē falsa
ergo ipsa ē falsa. pñā t3: et añs pbat. qñ i
est falsa. Omnes hoies sunt asini. et ista si
militer. hoies et asini sūt asini. et iste sit par
tes pñcipales. vt p3 inuēti. g tē. q autē
vna eius pars sit vera pbat. quēz istaz ē
vera. oēs hoies sunt asini vel hoies: que
est vna ei? pars. et silf ista. asini sūt asini. g
vna ei? pars ē vera. C Rñdet cū pponi
tur. oēs hoies sunt asini vel hoies et asini
sūt asini. vtz opponens velit eas habere
p copulativa vel disiunctiva: Si p copula
tiva: vera est. q: ambe partes pñcipales
sunt vere. et tunc ad argumentū dī qd nō
est ad ppositū. Si vero hēat p disiunctia
negat ista. q: ambe ptes pñcipales sūt fal
se: sicut pbatū est. Et cū dī vna ei? pars ē
vera pcedo. nulla tñ ps pñcipalis ē vera
de qua intelligit regula: concedit g conclusio
q aliqua disiunctiva ē falsa. et tñ vna ei? ps
est vera. s3 hoc nō ē ptra regulā. q: intelli
git de pñcipali: qualis nō ē i argumēto assū
pto. C Sexta regula fuit ista. Ad possibi
litatē disiunctive sufficit vnā partē eē possi
bile. et ad impossibilitatē ei? regritur quālibz
eius partē eē impossibile. Contra ambas re
gulas arguitur sic. aliqua est disiunctiva af

firmativa impossibilis: et quēz pars pñci
palis ē possibilis. g ambe regule falsē. cō
sequētia t3: et añs pbat. Itā ptingēt tu
es vel tu nō es. supposito q aduerbiū de
terminet totū: et tñ quēz ei? pars pñcipal
est possibilis. g tē. pñā t3. et pñā ps ant
is pbat. q: suū oppositū est necium. v3. necio
tu es vel tu nō es. et scda pars ē p3. q: qñ
bet istaz ē poss. tu es: tu nō es. Itā nō
detur: q regula intelligit de disiunctiva af
firmativa ypothetice pñcipalis: et nō cathego
rice: qualis nō ē in pposito. eo q quēz ista
rum ptingenter tu es vel tu nō es. neces
sario rer sedet: vel nullus rer sedet: est ex
ponibilis pñcipalis: sicut iste: ptingēt tu es.
necio de? est. C Septima regula erat i.
Ad necessitatē disiunctive affirmatiue suf
ficit vnā partem eē neciam: vel oēs univ
ersis pñcipalibus. Et qua sequebat q ad ptinge
tiā eiusdē regritur quāz partē eē pñcipal
gentē: et nullā alteri repugnare. Contra
istas regulas arg. Aliqua ē disiunctiva ne
cessaria: et quēz pars ē ptingens: et nul
la alteri repugnat. g ambe regule falsē. cō
sequētia t3: et añs pbat. Itā ista disiunctiva
ē necia. antirps nō ē alb? vel antirps est
ē colorat? et quēz ei? pars ē ptingens: et
nulla alteri repugnat. g tē. añs pbat pro
quāz parte. et pmo q ista sit necia. q: suū
oppositū ē impossibile. v3. antirps ē albus:
et antirps nō ē colorat?. Scda ps p3. s. q
quēz ei? pars sit ptingens. q: idifferen
ter pñcipalē ē vera et falsa: vt bene p3. Tertia
ē pars p3. s. q nulla istaz partiū alteri re
pugnat. q: possibile ē q antirps sit niger.
quo posito hē forēt simul vere. antirps nō
ē albus. et antirps ē colorat?. g nō inuicēz
repugnant. C Rñdet q diminute recita
ta ē regula ptingentis disiunctive. S3 o3
plus addere. s. q pñcipalibus partiū non re
pugnant. Itā ad ppositū disiunctiva ppo
sita ē necia: et quēz ei? pars ē ptingens. et
et nulla alteri repugnat. s3 opposita illarū
partiū repugnant. v3. antirps ē albus. an
tirps nō ē coloratus. quare nihil ē regulā
C Morandū q p quālibet istaz regulaz
pñcipalē i materia ypothetice pñcipalis pñcipal
er assignatōe ypothetice negatiue vñ par
tis non pñcipalis. vbi g tales obiectiones

precederent dicat regulas hypotheticarum
in negatiuis non tenere: neq; etiam d par
tibus non principalib; quare 7c.

Capi. secundum.

Altera predicabiliū quāsdā cōtinet
diffinitōes: quāz pma erat 4. De
nus ē terminus vniuocus predicabilis
i qd: de plurib; differētib; spēs. vt aial. Cō
tra istā diffinitōē arguit sic. ly. corp; aia
tum. ē genus. 7 tamen nō est terminus vni
uocus. g diffinitio insufficiens. t3 pna cuz
maiori: 7 minorē pbo. Nam ois terminus
vniuocus ē terminus simplex. sed ly. corp;
aialum: nō ē terminus simplex. g nō ē termi
nus vniuocus. Df q ly. corp; aialū: non
ē genus. nec ly. aial rōnale. q: qdlibz gen;
bz esse terminus simplex. Et si allegaretur
p;or: phyrri ponēs terminū istū p gne: df
q possit nō q ita eēt: sed gā exempli: aut
q: caruit termino simplici. loco g isti ter
mini: corp; aialū: dz potit vnus illoz sim
pliciu: viuens: vel vinū: medians iter ly.
aial: 7 ly. corpus. vñ oē aial est viuens. t3
nō econuerso. sif oē viuēs ē corp;. 7 non
econuerso: loquēdo d viuē e pposito ex ma
teria 7 forma. ly. aial rōnale. g frustra po
situm ē p gne. q: ē diffinitō hoīs. sed iō po
suit p;or: phyrrius: q: sequebat opinionēz
Platonis ponētis celū eē aial rōnale: e;
opinionē negam; ad pna. C Scda diffi
nitio erat ista. Ben; gñalissimū ē qd cum
sit genus non p; eē spēs. Ex qua inferebat
alia q genus subalternū ē illud: qd cū sit
gen; pōt eē spēs. Cōtra istas diffinitōes
sic arg. ly. suba ē gen; generalissimū. 7 p; eē
spēs. g diffinitiones insufficiētes. t3 pna
cū maiori: 7 minorē pbo. Nam ly. suba: pōt
puerti cū i termino hō. ergo pōt eē spēs.
pna tenet. 7 aīa sif p nouam ipositionēz
C Rñderit q argumentū verbaliter p
cedit. 7 non p;ra intellectum diffinitionūz
pma nāq; sic intelligit. genus generalissi
mum est illud qd cuz sit genus nō pōt esse
spēs: sic adequate significādo. Nam ad p
positū ly. suba: pōt esse species: sed non sic
adequate significādo. s. subam. C Tertia
diffinitio pncipalis fuit ista. Species est
terminus vniuocus nō supremus: p; dica

bilis in qd d plurib;. Cōtra arg. sic. ly
suba: est terminus vniuocus non supremus p; di
cabilis in qd de pluribus. 7 tamen non ē
spēs. ergo diffinitio insufficiens. t3 pna cū
minori: 7 maiorē pbat. Nam q ly. suba. p;at
cet de pluribus: i qd. patet. 7 q sit ter
min; nō supremus p;atur. Nam aliquis ter
minus ē supra eū. g non ē supremus. pna
t3: 7 aīa p;atur de isto termino: ens: qui ē
supra istū terminū suba. q: ois suba ē ens.
7 non ecōtra. C Rñdet q quēadmodum
ly. suba: est gen; gñalissimū: ita ē terminus
supremus. 7 cū df. ly. ens ē supra eū. nego.
q: superioritas 7 inferioritas non reperi
tur nisi in predicamento. 7 ly. ens. non est
i predicamento. ergo non est supra nec in
fra. Et cum dicitur. ois substantia ē ens.
7 non econuerso. g ly. ens. est terminus su
perior: non valet pna: sed bene segtur. g ē
terminus cōior: vel p;ior: sicut non sequi
tur. omnis substantia ē homo vñ nō homo.
7 non econuerso. g ly. homo vel nō hō. est
terminus superior: nullus enī terminus cō
positus est supra vñ infra aliquez termi
num p;dicamentale. C Quarta diffinitio
fuit ista. Spēs spālissima est terminus q
cum sit species non potest eē gen;. Et q
inferebatur q species subalterna est ter
minus: qui cum sit species potest esse ge
nus. Cōtra arguitur sic. iste terminus
homo: ē species specialissima. 7 potest eē
genus. ergo neutra diffinitio sufficiens.
consequentia tenet cum maiori. 7 minor
probat. quia potest econuerti cuz illo ter
mino. animal. Dicitur q argumentum
non pcedit p;ra intellectu regule: qui ē i.
species specialissima est terminus q cum
sit species non potest esse genus: sic ade
quate significādo. sicut ly. homo. sed itaz
in proposito si ly. homo. cōuerteretur cū
ly. animal: non adequate significaret ho
minem. C Quinta diffinitio fuit ista. Dif
ferentia est terminus vniuocus predica
bilis in quale essentielle. Cōtra arguit
sic. ly. rōnale: est differentia. 7 tamen non
est terminus vniuocus. g diffō insufficiens
tenet p;equentia. 7 antecedēs p;atur. nā
significat hominem sub ratione qua sensi
tiuū 7 intellectiuū. et significat an

Gelū sub rōe intellectu solūmō. q̄ dīneris
 rōnibus. **C** Rīdet q̄ ly. rōnale: qd̄ didit
 aīal: quādo dī aīalium aliud rōnale: aliū
 irrōnale: nō significat nisi hōiem: qz non si
 gnificat nisi aīal rōnale. sed nullus angel⁹
 ē aīal rōnale. q̄ nō significat angelus: ita
 vnum assumptū fuit falsū. **C** Sextadi
 finitio fuit ista. Propriū ē terminus vni
 uocus p̄dicabilis de pluribus i eo q̄ qua
 le accidentale cōuertibilis: vt risibile qd̄ p̄
 dicat d̄ sor. ⁊ pla. accidentali p̄uertibiliter
 Cōtra istā diffinitionē arguit sic. ly. risibi
 le: est p̄p̄riū. ⁊ tñ non p̄dicatur de plari
 bus p̄uertibiliter. ergo diffinitio insuffici
 ens. t3 p̄na cū maiori ⁊ minor p̄bat. nā ly.
 risibile p̄dicat d̄ sor. ⁊ pla. ⁊ nō p̄uertibilis.
 qz sor. ⁊ risibile nō p̄uertitur. vñ nō seq̄r.
 risibile currit. q̄ sor. currit. q̄ ⁊ c. **C** Ddm:
 q̄ ly. p̄uertibilis i diffinitōe nō respicit ly.
 pluribus. sed illud rōne cuius d̄ talibus p̄
 dicat. v3. subm: qd̄ ē 1° terminus: hō: cui3
 quo p̄uertit iste terminus: risibile. vñ ista
 p̄na nō val3. ly. risibile. p̄dicat d̄ sor. ⁊ pla.
 ⁊ non p̄uertit cū illis. q̄ nō p̄uertit. arguit
 enī ab inferiori ad suū superius negne p̄po
 sita. **C** Septima diffinitio erat ista. acci
 dens ē termin⁹ vninoce p̄dicabilis d̄ plū
 bus i quale accitale nō p̄uertibilis. Cōtra
 istam diffinitionē arguit sic. nā iste termi
 nus: h̄ albedo. ē accidens: q̄ ē termin⁹ ac
 cidentalīs: ⁊ tñ non ē p̄dicabilis d̄ plib⁹
 qz est termin⁹ discret⁹. q̄ diffinitio insuffici
 ens. **C** Soluit h̄ argumētū p̄ distinctōez
 dñdo: q̄ accidens p̄ sumi large p̄ oi termi
 no accitanti cōi vel discreto. ⁊ sic nō sumit
 i p̄posito. Alio mō p̄ termino accidentali cōi
 ⁊ sic diffinit⁹ ad p̄is. ⁊ fm istū modū p3 q̄
 iste termin⁹: h̄ albedo: nō ē termin⁹ accita
 lis. nec ē plib⁹ p̄petens accitanti. **C** Octa
 ua diffinitio erat ista. **C** P̄dicatio dire
 cta ē illa i quo sup̄ p̄dicat de suo inferiori.
 Indirecta at eōuerso. Cōtra istas diffi
 nitiones arḡ sic. qz ex illis seq̄r q̄ aliq̄ est
 p̄dicatio q̄ nec ē directa nec indirecta. vt
 hō ē hō. aīal ē aīal. qz nec sup̄ nec inferiori
 p̄dicat. **C** Id̄ rīdetur p̄cedendo p̄lō nem
C Alia diffinitio fuit 1^a. P̄dicatio eēn
 tialis ē illa i q̄ sup̄ p̄dicat d̄ suo inferiori:
 vel dīa de aliq̄ illoz. aut eōuerso. Con-

tra istā diffōnem arḡ sic. hō nō ē aīal: non
 ē p̄dicatio eēntialis: ⁊ tñ superi⁹ p̄dicatur
 d̄ suo inferiori. q̄ diffō insufficiens. t3 p̄na cū
 inferiori. ⁊ maiore p̄bo. qz i^o p̄dicatio ē ipolis
C Rīdet q̄ aliq̄ p̄dicatio eēntialis ē ipolis
 Silt aliq̄ p̄dicatio p̄gens ē p̄dicatio eēn
 tialis. vt tu es hō. ⁊ antip̄s ē aīal. Item
 aliq̄ p̄dicatio necia ē p̄dicatio accitantis.
 vt hō ē risibilis. aīal ē q̄tū: aut coloratū. q̄r.

Capi. septimum.

Mā syllbz ē aliq̄l obiciendus:
 i vt qd̄ nō expresse ē. platū ad lucē
 reducat. De p̄mo arḡ. p̄bādo insuf
 ficiētā figuraz sic. q̄tuor sūt figure. q̄ dīmi
 nute tres assignat. p̄na t3. ⁊ aīas p̄bat. naz
 iste ē optim⁹ sylls. oīs hō ē aīal. oē aīal est
 suba. q̄ oīs hō ē suba. q̄ ē sylls alie⁹ figure
 ⁊ nō p̄me. qz qd̄ subiicit i p̄ nō p̄dicat i sa
 nec ē se figure. qz nō p̄dicat idē in vtraq3.
 nec tertie. qz nō subiicit idē i vtraq3. q̄ op3
 dare q̄rtā figurā: i q̄ illd̄ qd̄ p̄dicat i p̄ma
 subiicit i sa. **C** Rīdet q̄ nō sūt p̄les si
 gure q̄ tres. nec sylls p̄positi. p̄stituit q̄rtā
 figurā. qz ē i p̄ma figurā. ⁊ i p̄mo. nec di
 ctū ē q̄ non p̄stituat p̄mā figurā. qz ē i p̄ma
 figurā ali⁹ sylls q̄ ille ē subm p̄me. p̄p̄is
 ē p̄dicatū scde. s̄ dicebat. si subm p̄me est
 p̄dicatū scde. sic resultat p̄ma figurā. Di
 cat q̄ ille sylls p̄stituit p̄mā figurā: cui⁹
 subm vni⁹ p̄misse ē p̄dicatū alteri⁹. **C** Se
 cūdo arḡ insufficiētā modoz p̄me figure
 sic syllogizādo. nullū aīal ē lapis. q̄l3 hō ē
 aīal. q̄ aliq̄s homo non ē lapis. iste ē sylls
 p̄me figure. ⁊ tñ non ē aliq̄ illoz nouē mo
 doz. vt p3 discurredo p̄ oēs. q̄ plures sūt
 q̄ nouem. Item syllogizaf sic. Omne ani
 mal ē suba. oīs homo ē aīal. ergo homo ē
 suba. iste sylls est p̄me figure. ⁊ tamē nō
 est i aliquo illoz nouem modoz. vt patet
 intuitū: nisi forte diceret q̄ esset i baralip
 ton: nec hoc euadit: quia. baralipron con
 cludit indirecte. ⁊ p̄dictus sylls conclu
 dit directe. ergo ⁊ c. Dicitur q̄ primus
 syllogismus est in: celarent: non immedia
 te: sed mediate: qz ex p̄mis p̄missis con
 cluditur in: celarent: nullus homo est la
 pis. ex qua sequitur formaliter: q̄ aliquis
 homo non est lapis in figura de in esse.

esse. Cōsimilliter ē dōm ad sedm sylłz .q. ē i pmo pme figure nō imediate: s; media te pcludēdo istā pclōnem i figura de inē ex ppria pclōne. vñ iste sylłs ē imediate i pmo pme. oē aial est suba. qlibz hō ē aial. g; qlibet hō ē suba. q; nō erigē aliqd me 7 diū ad hoc q; sit i pmo pme figure. s; aliū sylłs ē mediate: q; nō sequit pclusio ista: nisi mediate ista subintellecta. s. qly hō est suba: tanq; ab vli ad suā subalternā. Et si ex his pcluderet q; barbara: vel celarent: pcludit idirecte: vel idefinite: l' particulariter: pcedo nō imediate s; mediate. C 3° oñdo iufficiētiā: mōx se h' sic arguendo. Nullus lapis ē aial. qly hō ē aial. g; aliq; hō nō ē lapis. Uel sic. qlibz hō ē animal. nullus lapis ē aial. g; nullus hō ē lapis. qlibet istoz sylłoz ē in sedā figura. et nō in aliquo illoz quatuor modoz. vt patet discurrendo per singulos. Hā prim^o syllogismus istoz duoz: pstat ex duab^{us} vlib^{us} pcludentib^{us} picularē. 7 sedā pcludit idirecte: qual'r nō reperit i aliquo illoz quatuor modoz. C Hūdef vt pri^o: q; pimus ē mediate i celare. q; ex ppia 7 imediata cōclusionē ei^{us} sequit pcludēdo adducta formaliter. sedā vero ē incamestres ēt mediate. q; ex ppria 7 imediata pclōne ei^{us} sequitur pcludēdo syllogismi p puerfionē simpli cē. C Quarto oñdo iufficiētiā mōx 3° figure sic arguēdo. Dis hō ē suba. ois homo ē aial. g; qdam suba ē aial. Uel sic. qlibet homo ē risibile. aliq; hō ē vn^o homo. g; aliqd risibile ē vn^o homo. isti sūt optimi sylłi i tertia figura: 7 non i aliquo mō. qā oēs modi tertiē figure pcludūt directe. 7 pdicti sylłi pcludūt idirecte. g; 7c. 3° dē vt pri^o: q; p^o ē in: darapti: 7 sedā i datifi nō imediate s; mediate: p puerfionē simplicē imediate pclōnis. 7 ita nō ē iconueniens q; modi tertiē figure pcludūt idirecte nō imediate s; mediate solū. qre 7c.

Lapi. octauum.

Agitur coiter ptra figuraz mōs pbandō sylłos factos i illis aliqli ter non tenere. Et pmo ptra pñū modū pme figure. nā iste sylłs non valet. Dis homo vel asin^{us} ē asin^{us}. oē risibile est homo vel asin^{us}. ergo oē risibile ē asinus.

Et ponitur i pmo pme figure. g; modus i^o insufficiens. pñā tenet cū maiori. q; oia requisita ad primū pme sufficiēter expmūtur. q; aut iste sylłs non valeat pbatur. pñs ē falsum 7 añs ē vex. pbaf. Nam minor ē vera. vt pz ex suis exponentibus. 7 maior rem pbo iuctiue. Iste homo vel asin^{us} ē asinus. 7 ille hō vel asin^{us} ē asin^{us}. 7 sic de singulis. 7 isti sūt oēs hoies. g; ois hō vel asin^{us} qua asin^{us}. pz pñā a singularib^{us} sufficiēter enumeratis ad suā vsem. C Res pōdes querēdo de subo distributōis illi^{us} vli^{is}. Dis homo vel asin^{us} ē asinus. qd dī sribuit. vtz totū disiunctū: vel pma pars solūmodo. si totū disiunctū. nego maiorē. 7 ad pbationē adductā: dico q; quelz singularis in qua demonstrat homo ē falsa. iō ista ē falsa. iste homo vel asinus ē asin^{us}: demonstrando hominem. q; significat q; hoc qd ē homo vel asinus ē asin^{us}. hoc est falsum. Si aut solūmodo pma pars distribuitur. nego pñam. q; plus pdicat in minori q; fuerit distributū i maiori. Uñ nō o; q; subm totū pponis maioris predicetur i minori. sed sufficit q; subm distributōis: ita q; fm istam rñfionē vli^{is} q; ē maior hz subm distributōis: qd ē prima pars disiuncti. 7 hz subm pponis: qd ē totū disiunctū. primū subm expedit predicari in minori: 7 nō sedm. nec de tali intelligit regula pme figure. C Cōtra sedz modū arguit sic iste sylłs nō valet. nllā pclō ē vera. sed ois pclusio facta in celaret ē pclusio. ergo nō pclusio facta i celaret ē vera. 7 tamen iste syllogismus ē i celaret. g; 7c. Adino: patz: q; sūt oia requisita. 7 maior pbaf ponendo q; syllogismus fact^{us} sit ois syllogismus. q; posito añs illi^{us} syllogismi ē vex p qualibz pre: 7 pñs falsum. q; falsificat se. Ideo dicitur vt in materia insolubiliū: q; dicitur syllogism^{us} non ē i tertiō pme. q; pclusio est ppō insolubilis p porthence significans q; lis non ē aliqua pmissarum. C Cōtra tertiū pme figure arguitur sic. iste syllogismus nō valet. cuiuslibet hominis asinus currit. brunellus ē hois asin^{us}. g; brunellus currit. 7 tū arguit fm tertiū modū. g; modus insufficiens. consequentia tenet cum minori: 7 maiorē pbo. Et pōdo q; qlibet

homo hēat duos asinos: quoz vn^o currat
 ⁊ ali^o non. de quoz nūcro nō currentium
 sit brunellus. isto posito aī s ē vex. vt pz.
 ⁊ pīs ptra casum. Itē dī q argumētum
 nō valet. qz plus p̄dicat i minori q̄ fuerit
 distributū in maiori. Itā distributū i ma-
 iori fuit p̄cise l^x. hoīs. ⁊ p̄dicatū minoris
 erat hoc totū. hominis asin^o. Sed for-
 te dī q adhuc stat argumentū sic arguen-
 do. Quiūqz hominis asin^o currit. brunell^o
 ē hoīs. q̄ brunellus currit. Dicis q non
 dū ē syls in tertio p̄me: qz i obligis casib^o:
 o3 subm maioris p̄dicari i minori i recto:
 sic dicēdo. brunellus ē hō. ⁊ h negat. p̄pre-
 rea bñ sequit. cuiūqz hoīs asin^o currit. for-
 tes ē hō. q̄ for. asin^o currit. ¶ Motandum
 circa illū modū q si aliqua p̄missaz nō
 fuerit q̄ta non arguit tūc fm illū modum
 vt necio oīs homo ē aīal. for. ē hō. q̄ necio
 for. ē aīal. Itē: oīs homo ē aīal. s; tñ ri-
 sibile ē homo. q̄ tñ risibile ē aīal. i qualibz
 eni hāz p̄ia ē aīas vex ⁊ pīs falsum. nō
 ē ergo aligis istoz paralogisimoz syls in
 darii. qz i p̄mo maior: nō ē alie q̄titatis. qz
 ē modalis de sensu p̄posito: ⁊ i scdo minor:
 nō est alie q̄titatis: qz ē exclusiua p̄mi or-
 dinis. Contra quartū p̄me arguit sic. iste
 syls nō valet. Nūne aīal si ē rudibile nō
 ē hō. sed tu es aīal si es rudibilis. q̄ tu nō
 es homo. ⁊ tñ argf fm illū modū. q̄ ē insuf-
 ficiēs. p̄ia t3. ⁊ aīas pbat. nā pīs ē falsuz:
 vt pz. ⁊ quelz p̄missaz ē vera. s. tā scda q̄
 p̄ma. vt pz p̄ exponētes. Itāz aliqd aīal si
 ē rudibile non ē hō. ⁊ nullū ē aīal: qn illd
 si ē rudibile nō sit homo. pz ēt ex oib^o suis
 singularibus: quaz quelz ē vera. ¶ Res-
 pōdet vt i p̄mo. q si totū p̄ditionatū di-
 stribuit: negat maior. ⁊ tūc ad argumētū.
 dicoqz nō bñ exponit. ¶ Primo: qz ē vltis ne-
 gatiua q nō exponit. Scdo: qz nō debite
 assignat scda exponēs: q deberet ēē ista. ⁊
 nihil ē aīal si ē rudibile: qn illd non sit hō.
 qd ē falsū. qz aliqd ē aīal si ē rudibile: qd ē
 hō. Itā h ē homo. demonstrando hoīem. ⁊
 h ē aīal si ē rudibile. q̄ zc. Itē multe singu-
 lares sūt falsę. vt hoc aīal si ē rudibile nō
 ē homo. demonstrādo hoīem. qz d3 sic re-
 solut. h nō ē homo. ⁊ hoc est aīal si ē rudi-
 bile: quaz p̄ma ē falsa. Si autē dicis in p̄n

cipio q distibuit solū prima pars p̄ditio
 nati: tūc pz q p̄ia nō valet. qz plus p̄dica-
 tur i minori q̄ fuerit distributū i maiori.
 Ideo debuit sic argui. De aīal si est rudi-
 bile nō ē homo. s; tu es aīal. q̄ tu si es rudi-
 bilis non es homo. p̄cedit p̄ia ⁊ pīs.
 ¶ Motandū tñ q i p̄dictis ⁊ i ceteris mo-
 dis: o3 mediū terminū sp̄ supponere p̄ci-
 se p̄ eodem vel p̄ eisdem. id non valet iste
 syls. null^o hō est mulier. berta ē hō. q̄ ber-
 ta non ē mulier. qz mior debuit ēē tal. ber-
 ta ē aligis homo. q̄ negat. ¶ Contra cete-
 ros modos p̄me figure nō arguo. qz ex p̄-
 dictis p̄it elici obiectōes p̄ alios modos
 sufficienter. ¶ Contra p̄mū se h^o arguitur
 sic. ista p̄ia non valz. oīs de^o non ē.
 oīs p̄^a cā sba est. q̄ oīs p̄^a cā de^o non est. qz
 aīas vex. ⁊ pīs falsū. ⁊ tñ ē syls i p̄mo se.
 ¶ Rūdetur q talis syllogisim^o nō i p̄^o se.
 qz talis d3 fieri ex negatiuis d̄ p̄ueto mō
 loquēdi: ⁊ non d̄ consuetudo: qualis sit i p̄po-
 sito. qz oīs negatiue sūt d̄ consuetudo mō lo-
 quendi. ex q̄ p̄dicatū p̄cedit negationē. s; bñ
 sequeret. oīs de^o nulla sba est. oīs p̄^a
 cā sba est. q̄ oīs p̄ma cā de^o non ē. s; ma-
 ior est falsa sicut ⁊ p̄cld. h argumētū pōt re-
 duci ad oīs alios modos illi^o figure per
 trāspōnes p̄missaz: aut p̄ mutationē q̄tita-
 tis. ¶ Contra p̄mū modū tertie figure ar-
 guit. Itē syllogisimus nō valz. cuiūqz ho-
 minis asin^o currit. cuiūqz hoīs asin^o q̄scit.
 q̄ asin^o q̄scens ē asin^o currens. qz i casu su-
 periori ē aīas vex ⁊ pīs falsum. ⁊ tñ ē in p̄-
 mo tertie figure. ¶ Dī q non est i: darap-
 ti. qz sic p̄misse sunt ex recto ⁊ obliq̄ ita cō-
 clusio d3 fieri. ideo d3 sic p̄cludi. q̄ asinus
 q̄scens ē alie: cui^o est asinus currens. vñ
 l^x. asinus: nō est pars subiecti i p̄missis. s;
 p̄s p̄dicari id d3 poni i p̄clusiōe. ¶ Contra
 scdm modū tertie fi^o argf. Itē syls non
 valz. oīs homo vel asinus non est hō. oīs
 homo vel asin^o ē risibil. q̄ risibile nō ē ho-
 mo. qz aīas est vex: vt pz ex suis exponen-
 tibus: vel singularibus. ⁊ pīs ē falsuz.
 ¶ Rūdet: q si i qualibz p̄missaz distri-
 ctū totum distribuitur quelz illaz ē falsa.
 ⁊ h3 multas singulares falsas. Itā p̄ma
 yniuersalis quelibet singularis est falsa:
 in qua demonstratur homo: ⁊ secunde q̄li

bet singularis ē falsa in qua demonstratur
asinus. ut patet ex suis resolventibus.

Si autem non distribuitur totum disjunc-
tum. sed prima pars solummodo: non argu-
itur tunc in secundo tertie. quia in tali mo-
do oportet totum subiectum propositiōis
distribui: qualiter non fit in proposito.

Contra alios modos huius figure spe-
cialiter non arguo. Primo: quia hec due ob-
iectiones ad omnes alios modos possunt
reduci. Secundo: ut vitem plurimarē scri-
pturę facientis tedium in aīo studentis.

Et sic est finis obiectionū p̄tra simulas
Et incipit vltimus tractatus huius operis
qui de obiectionibus contra consequen-
tarum regulas intitulat eas fornicatio.

Capi. primum.

Quia simulas obiectionū decla-
ratam notitia: sequitur vltimo ut
in initio ē simulsum p̄narū rōni-
bus fortificare materiā. arguo
igitur p̄tra primā & principalem re-
gulā q̄ fuit ista. Consequentia bona ē illa:
¶ Dictoriū p̄ntis repugnat aīti: ex qua
iserebatur alia: q̄ p̄na mala ē illa cui? ¶ Di-
ctoriū p̄ntis stat cum aīte. Contra arguit
sic. aliq̄ ē p̄na bona. & tñ p̄dictoriū p̄ntis
stat cū aīte. ḡ ambe regule false. p̄na tenz
& aīte p̄bas. ista p̄na est bona. Tu credis p̄-
cise q̄ aliquis homo decipit. ḡ aliquis homo
decipit. tñ p̄dictoriū p̄ntis stat cū aīte. ḡ.
p̄ pars aīte p̄bas. qm̄ seq̄. tu credis p̄-
cise q̄ aliquis homo decipit. ḡ tu credis p̄-
cise ver. vel tu credis p̄cise falsū. Si tu
credis p̄cise verum. & tu credis p̄cise: q̄
aliquis homo decipitur. ergo aliquis ho-
mo decipitur. Si tu credis p̄cise fal-
sum. ḡ tu deciperis. & tu es aliquis homo. ḡ
aliquis homo decipit. Secūda pars aīte p̄-
batur. & pono antecedēs i cāu. cū b̄ q̄ nil
lus ali? a te decipias. Istō posito: tu cre-
dis p̄cise q̄ aliquis homo decipit. & nullus
homo decipit. ḡ p̄dictoriū p̄sequentis stat
cuz aīte. p̄nam p̄te p̄sequentis ponit ca-
sus: & scēam p̄bo. Nā nullus ali? te decipi-
tur per cāuz. nec tu deciperis. ḡ null? ho-
mo decipit. minor ēz p̄bo. q̄ si nō: def op
positū. & arguit sic. tu credis p̄cise sicut ē.

ḡ tu nō deciperis. p̄sequentia t3 & antece-
dens p̄bas. nā tu credis p̄cise q̄ aliquis ho-
mo decipit p̄ cāuz. & ita ē q̄ aliquis hō dec-
pitur. q̄ tu deciperis per responsionem.
ergo tu credis p̄cise sicut ē. ¶ Respon-
detur q̄ ista p̄sequentia ē bona. & q̄ oppo-
situm consequentis non stat cū antecedē-
te: imo repugnat. Et admissō casu p̄cedo
istam. tu credis p̄cise q̄ aliquis homo de-
cipitur. & nego istam. nullus homo decipi-
tur. q̄ concedo q̄ tu deciperis tanq̄ se i-
quens. sequitur enim. aliquis homo decipit:
& nullus alius a te decipitur. & tu es homo
ergo tu deciperis. Ulterius ad argumen-
tū nego istam. tu credis p̄cise sicut ē. Et
ad eius probationem nego p̄sequentiam
istā. s. tu credis p̄cise q̄ aliquis hō deci-
pitur. & ita est q̄ aliquis homo decipitur.
ergo tu credis p̄cise sicut ē. sicut non se-
quitur. tu credis p̄cise q̄ aliquis homo
currit: & ita est q̄ aliquis homo currit. er-
go tu credis p̄cise sicut est. ut posito q̄
sōz. currat. & plato non currat. & credas p̄-
cise platonem currere. isto posito est ante-
cedens verum & consequens falsum. sed
bene sequitur. tu credis p̄cise q̄ aliquis
homo currit. & ita est q̄ ille quem p̄cise
credis currere currit. ergo tu credis p̄-
cise sicut est. sed minor est falsa in isto cāu.
Ita sequitur in proposito. tu credis p̄cise
q̄ aliquis homo decipitur. & ita ē q̄ ille
quem credis decipi decipitur. ergo tu cre-
dis p̄cise sicut est. cōsequentia est bōa.
sed minor est falsa. quia in casu isto. tu cre-
dis alium a te decipi. ¶ Morandū q̄ sub
secunda regula ponebantur due alie regu-
le. v3. Ex impossibili sequitur quodlibet.
Et necessarium sequitur ad quodlibet.

Contra quas regulas arguitur sic. quia
non sequitur. aliquis homo est asinus. er-
go nullus homo est asinus. & arguitur se-
cundum ambas regulas. ergo ambe regu-
le false. tenet consequentia cuz minori. et
maior probatur. ¶ Primo: quia ex vno op-
posito: vñ sequitur reliquum: Secūdo
quia contradictorium p̄sequentis stat cū
antecedente: eo q̄ conuertit cum ipso.

Itō respōdet q̄ ista p̄sequentia est mā-
lis bona. & non est inconueniens ex vno

oppositorum aliud inferri: dūmō ipm sit im-
 possibile. nego tñ q oppositū pñtis stet cū
 ante. Et nego illā pñam oppositū pñtis cō-
 uertit cū ante. q stat cū ipō. vñ dico q qñz
 pñō mūdi sequitur ex illa. tu es asin⁹. q qñz
 eidē repugnat: imo repugnat sibiipm. qz i-
 fert oppositū sibiipm. ¶ Prima regula
 formalis pñe erat ista. Si alie⁹ pñe ex p-
 dictorio pñtis sequitur pdictoriū antit: illa
 pñā ē bona. Et qua iferebat: q si alie⁹ cō-
 sequētie pdictoriū pñtis nō ē illatiū pdi-
 ctoriū antit: illa pñā non valet. Contra
 ambas regulas arguit sic. Aliqua pñā ē
 bona. et tñ ex pdictorio pñtis non sequit pdi-
 ctoriū antit. q iste regule false. an⁹ pbat.
 ista pñā ē bona. tu credis pñe q ois ho i
 mo decipit. q tu decipis. et ex pdictorio cō-
 sequētis non sequit pdictoriū antit. q zc. p-
 ma pars antit. pbat. qz sequit. tu credis pñe
 se q ois hō decipit. q tu credis vey vñ fal-
 sum. Si credis falsū. q tu decipis. si vey.
 et tu credis pñe q ois homo decipit. er-
 go ita ē q ois homo decipit. q tu decipis.
 ista pñā ē bona. et scda pars antit pñcipalis
 pbat. qz nō sequitur. tu non decipis. q tu nō
 credis pñe q ois homo decipit. pbat. et
 pono q tu credas pñe q ois hō decipi-
 atur. isto posito pñs ē falsū p casū. et an⁹
 vey pbat. si nō: def oppositū. et argit sic. tu
 credis pñe q ois hō decipit. et ita ē q ois
 hō decipit. qz ois hō nō tu decipit p casū.
 et tu decipis pñsionē. q tu credis pñe si
 ent ē. q tu non decipis: qd erat. pbandū.
 ¶ Rndendū ē nō admittēdo casū. qz nō
 ē possibile q tu credas pñe q ois homo
 decipit. nā sic sequit q tu decipis. vt ē oñsū
 vel q decipis i credēdo oēm hoīem dec i-
 pi: vel aliqd aliud. vt q homo ē asin⁹: vñ
 aliqd falsum. nō pñm. qz oēm hoīem de-
 cipi ē vey. q aliqd aliud. et per pñs tu non
 credis pñe q ois homo decipit: qd ē op-
 positū vñ pñticle casus. Et eodē sequit q
 non ē possibile q tu credas pñe teipz de-
 cipi. pbat. nā si credis pñe teipz decipi.
 q decipis: vel i credendo teipm decipi: l
 aliqd aliud. non pñm. qz te ipm decipi est
 vey. q aliqd aliud. et per pñs tu non cre-
 dis pñe teipsam decipi. ¶ Secunda re-
 gula erat ista. Si alie⁹ pñe bone an⁹ ē ve-

rum. pñs ē vey. et si an⁹ ē vey: et pñs fal-
 sum. ista pñā non valz. Contra arguitur
 sic. pñsibile ē q aliqua pñā sit bona: et q
 an⁹ sit vey et pñs falsū. q regula falsa. pñā
 tñ: et an⁹ pbat. Et pono q illa pñā. tu es
 homo. q tu non es hō: pñertatur cū bona
 pñā: ante: et pñte: significantib⁹ vt pñ. cāus
 ē possibilis. qz pñā distiguit ab ante et pñte
 simul sūptis: qz eisdē supad dit notā pñe.
 admisso q casū. ista pñā ē bona. tu es hō.
 q tu nō es hō. qz pñertit cum bona pñā. et
 an⁹ ē vey. et pñs falsū. qz significat oimō-
 de sicut pñ⁹ ex casū. q zc. ¶ Ideo dñ: q
 argumētū verbalit pcedit p regulas. Et
 non p intellectu istaz. itelligit sic nāqz pñi-
 ma. si alie⁹ pñe bone significantis pñe in-
 tra pñōnem suaz partiū: an⁹ ē vey: et pñs
 falsū. pñā non valet. sed iā i casū. ista pñā
 pñōta ē bona. non tñ significat iuxta cō-
 pñōnem suaz partiū. qz ponit ipam pñerti cū
 bona pñā: ante: et pñte significantib⁹ vt pñ
 oimode. vt q arguat p regulas: dñ sumi b
 an⁹: possibile ē q aliqua pñā sit bona: si-
 gnificās pñe iuxta pñōnem suaz partiū.
 et q an⁹ sit vey et pñs falsum. Et b negat
 tanqz ipossibile. Istum modū itelligēdi
 de siqne partiū. et si non explicite. tñ iplici-
 te asserit qñqz regula pñaz p quaz quā-
 libet pñt verbaliter argui illo vel cōsimili
 argumēto: nisi glosa pñicta ceteris regule
 verificent. ¶ Tertia regula fuit ista. Si
 alie⁹ pñe bone an⁹ ē neciū: et pñs similis
 ē neciū. ex qua inferebatur q si an⁹ est
 neciū et pñs ē pñgens. pñā non valet.
 Contra istas regulas arguit sic. aliq pñā
 ē bona: et an⁹ ē neciū: et pñs pñgens. q
 regule false. pñā tñ. et an⁹ pbat. Itaz ista
 pñā ē bona. deus ē. q hec ē vera. deus ē.
 et an⁹ ē neciū. et pñs pñgēs. q zc. q an⁹
 sit neciū manifestū ē. et q pñs sit contin-
 gens. pbat. Itā ista. deus potest ēē fal-
 sa. et ipsa ē vera. q ipsa ēē verā ē pñgēs.
 pñā ē nota cū mōdi. et maior. pbat. ex b:
 q pñt pñerti cū falso. Itō pbat pñcipalem
 pñam ēē bonā. qz si non: stet q oppositū cō-
 sequētis cū ante. et arguit sic. hec non est
 vera. deus est. et ipsa significat a dequate
 deum esse. ergo deum esse non est veruz.
 et per pñs deus non est: quod ē opposituz

alteri⁹ p^{ri}s. ¶ Rñdet q^{uod} ista p^{ri}ma nō valz
deus ē. g^o hec ē vera. de² ē. nisi adderetur
ista minor. 7 hec. de² ē. significat adequa
te deus ēē. que ē p^{ri}ngens. 7 pcedo q^{uod} op
positū p^{ri}is stat cū ante. tūc cū ponit^{ur} cū
ante: admitto. 7 pcedo istā. de² ē. 7 hec nō
ē vera. de² ē. 7 tūc ad arg^um. hec non ē va.
de² ē. 7 ipā adequate significat deū ēē. g^o
deū ēē non ē ver. nego minorem. q^{uod} repu
gnat duob^{us} p^{ri}cessis. seq^uit. n. de² ē. 7 hec nō ē
vera. de² ē. g^o ipā nō significat adequate
deū ēē. vñ i hoc agrumēto ē obligatio 7 nō
apparet. cū. n. dicif^{ur}: nōt oppositū p^{ri}is cū
ante. hec ē vna positio iplicite: ac si dice
rē: pono tibi istā. de² ē. 7 h non ē vera. de²
ē: q^{uod} admittēda ē. 7 p^{ri}ntendendū ē vt p^{ri}s.

Quarta regula fuit i^a. Si alie⁹ p^{ri}ne bo
ne aⁿs ē pole. 7 p^{ri}s sūt. Er q^{uod} ē illatū q^{uod} si
alie⁹ p^{ri}ne aⁿs ē pole 7 p^{ri}s ipole. p^{ri}ma ista
nō valet. Dōtra istas regulas arg^u sic. 1^a
p^{ri}ma non ē bōa. ois ppō ē affirmatia. g^o nul
la ppō ē negatia. 7 aⁿs ē po^{te} 7 p^{ri}s ipo^{te}. g^o
regule sūt. p^{ri}ma t^{er}z. 7 aⁿs p^{ri} p^{ri}ma p^{ri}e. Mā
oppo^{si}tū p^{ri}is repugnat aⁿti. g^o p^{ri}ma bona.
aⁿs p^{ri}s. nā ista repugnāt. ois ppō ē affir^{ma}.
7 aliq^{uod} ppō ē negatia. q^{uod} at aⁿs sit pole p^{ri}s.
q^{uod} pole ē q^{uod} hec. tu es. sit ois ppō. s^{ed} nūc p
bat q^{uod} p^{ri}s sit ipossibile. q^{uod} ipm nō p^{ri}t esse
ver^{um} sic significādo p^{ri}. nā si possz ēē ver^{um}: i
g^o ipo^{te} erūte: vel ipo^{te} nō erūte. Mō ipo^{te} non
erūte. q^{uod} si ista ppō non essz. n^{on} ppō ē ne^g.
ipā nō essz vera nec f^{als}. Nec ēt ipā erūte.
q^{uod} q^{uod} dū i^a ppō ē: aliq^{uod} p^{ri} negatia ē. 7 p^{ri} p^{ri}s
sp^{er} sūt ē nullā negatiuā ēē. Dō. q^{uod} ista p^{ri}ma
ē bona. ois ppō ē affir^{ma}. g^o n^{on} ē ne^g. 7 p^{ri}s ē
pole sic aⁿs. 7 tūc ad arg^um. p^{ri}s nō pōt esse
ver^{um} sic significādo. g^o ipō ē ipossibile. nego
p^{ri}as. vñ multe ppōnes sūt poles q^{uod} nō p^{ri}t
ēē vere. vt ois ppō ē falsa. nulla ppō ē va.
h ē falsū. h nō ē ver^{um}: seipō demonstrato: vt
determinatū ē i mū i solubilitū. Et i^a ex mām
insolubilitū hñt h deā locū. vt h nō ē deus
ē i mente. aut h nō ē: demōstrando sōm ei^{us}
dem ppōnis: ad e^{ius} definitionē desinerz ēē p
positio illa. q^{uod} s. n. illaz ē possibilis: 7 nulla
ipsaz sic significās p^{ri}t esse va. ¶ Quinta re
gula fuit ista. Quicqd seq^uit ad aⁿs seq^uit ad
p^{ri}s. Er q^{uod} iferebātur alie due. p^{ri}ma. q^{uod}
qd aⁿcedit ad aⁿs: aⁿcedit ad p^{ri}s. fa. Al

p^{ri}o ad vlt^{im} q^{uod} oēs p^{ri}ne intermedie sunt bo
ne 7 sō: males 7 nō variate: p^{ri}ma ē bōa 7 sō:
malis. Dōtra istas regulas arg^u sic. Aliq^{uod}
est p^{ri}ma bona. 7 aliqd seq^uit ad p^{ri}s ipius.
quod nō sequitur ad antecedens ipi^{us}. g^o
iste tres regule sūt. p^{ri}ma t^{er}z: 7 aⁿs p^{ri}. nā ista
p^{ri}ma est bona. q^{uod}ternari⁹ ē. g^o binari⁹ est. 7
aliqd seq^uit ad p^{ri}s: q^{uod} nō seq^uit ad aⁿs. g^o t^{er}z.
p^{ri}ma t^{er}z: q^{uod} dīcto: iū p^{ri}is sō: malit^{er} repu
gnat aⁿti. 7 minorē p^{ri}bo. Mā seq^uit. binari⁹
est. g^o eius medietas ē precise vnitas. 7 tū
nō seq^uit a p^{ri}o ad vltimū. q^{uod}ternari⁹ est. g^o me
dietas ei^{us} p^{ri}cise est vnitas. q^{uod} medietas q^{uod}
ternari⁹ non ē vnitas. sed binari⁹. sile arm
fit. quadrupedale est. g^o bipedale ē. bipe
dale est. g^o e^{ius} medietas ē p^{ri}cise pedale. 7 tū
nō seq^uit q^{uod}drupedale ē. g^o medietas ei^{us} ē p^{ri}cise
pedale. q^{uod} medietas q^{uod}drupedal^{is} ē p^{ri}cise
le: s^{ed} bipedale. Dō q^{uod} regle iste tenēt extra
materiā relatiuor. 7 h p^{ri}pter mutationē si
gnificati vltimi p^{ri}is rōne relatiu: q^{uod} va
riat significatū ad variationēz aⁿti. vñ
aliqd significat ista ppō illi⁹ medietas est:
vnitas: p^{ri}ma cū hac ppōne. binari⁹ est
7 aliud significat cū ista. quaternari⁹ ē.
Cū p^{ri}ma. n. significat q^{uod} medietas binari⁹
ē vnitas: q^{uod} ē ver^{um}. 7 cū fa significat q^{uod} me
dietas quaternari⁹ ē vnitas: q^{uod} est falsū.
irelligif^{ur} g^o sic p^{ri}a regula. q^{uod}qd seq^uit a p^{ri}o
seq^uit ad aⁿs manente p^{ri}ma si^{gn}ificat. 7 q^{uod} vlt^{im}
p^{ri}s rōne relatiuū nō p^{ri}t retinere p^{ri}ma si^{gn}ificat
ideo non est mix si nō seq^uit ex p^{ri}mo aⁿte.
loco g^o ei^{us} ponat^{ur} vna ppō significans idēz
puertibil^{is}: sic arguēdo. q^{uod}ternari⁹ est. g^o bi
nari⁹. g^o binari⁹ ē. g^o e^{ius} medietas ē vnitas.
g^o a p^{ri}mo ad vltimū quaternari⁹ ē. g^o medi
etas binari⁹ est vnitas. 7 ita i p^{ri}o ar^gu^{ment}o debu
it iferri q^{uod}drupedale ē. g^o medietas bipeda
lis est pedale. 7 h ver^{um}: 7 regula vera.
¶ Sexta regula fuit ista. Si aliq^{uod} p^{ri}ma est
bona: 7 aliqd stat cū ante: illd idem stabit
cū p^{ri}te. Er q^{uod} seq^uit alia. s. q^{uod}qd repugnat
p^{ri}ti repugnat aⁿti. Dōtra istas regulas
arg^u sic. Ista p^{ri}ma est bona. lignū corūpe
batur. g^o ipossibile ē illd esse. 7 tū hec. aial
est. stat cū ante. 7 eadem non stat cū p^{ri}te.
g^o regule falsē. p^{ri}ma t^{er}z. 7 aⁿs. p^{ri}bas. Mā q^{uod} il
la p^{ri}ma sit bona p^{ri}s. q^{uod} q^{uod} semel ē corruptū
amplius ēē nō p^{ri}t. q^{uod} at ista. aial ē. nōt cum

f

antecedente pz. qm̄ hec sil' stat: lignū cor-
 rumpebat. ⁊ aial est. qz q̄lz illaz ē vera. lz
 iam pbatur q̄ illa. aial est. non stat cū cōse-
 quente. qz ista copulatiua est ipolis: aial
 est: ⁊ impole est illud esse. **C** Respōdes:
 q̄ ista consequentia est bona. lignū corū-
 pebatur. ḡ impole est illud esse. ⁊ sic ista.
 animal est. stat cū antecedente: ita stat cū
 consequente. Et cū dī. ista copulatiua est
 impolis. aial est. ⁊ impossibile est illud eē.
 vex est. ergo ista. aial est. non stat cū con-
 sequente. nego consequentiā. qz secunda
 pars huius copulatiue nō est cōsequens
 p̄me consequentie: nec secū conuertibile.
 qz relatiuū hz aliū ⁊ aliū significatū ppter
 mutationem antecedentis. Et si dicitur.
 quomodo ergo stat ista. animal est. cū con-
 sequente. dī q̄ non o3 coniungere ipsam
 copulatiue. sed sufficit q̄ quelz illarū sit
 vera. vñ 1ª stat simul. tu es hō. tu es alb⁹.
 lz ex eis nō fiat copulatiua. ⁊ si opponens
 velit oio vñā copulatiua. detur ista. aial ē
 ⁊ lignū corūpebat. ⁊ impole ē illud eē: re-
 ferendo semper ly. illud. ad ly. lignū. illa
 copulatiua ē vera. ḡ p̄ma pars stat cū vlti-
 ma. **C** Septima regula fuit ista. Si aliq̄
 p̄na est bona: scita a te esse bona. ⁊ aīis ē a
 te pcedendū. consequens est a te conce-
 dendū: Ex qua inferebat: q̄ si aīis
 ē pcedendū ⁊ p̄na negandū nō valet p̄na
 Contra istas regulas arguit sic. ⁊ pono
 q̄ illius p̄ne. homo currit. ḡ risibile currit.
 aīis sit tibi positū ⁊ a te admissū. p̄na vō sit
 tibi depositū ⁊ a te admissū. isto posito ar-
 guit sic. ista p̄sequētia ē bona: scita a te eē
 bona. homo currit. ḡ risibile currit. qz scis
 q̄ arguit ab vno pueribili ad reliquū. ⁊
 aīis ē pcedendū a te. qz tibi ē positū ⁊ a te
 admissū. ⁊ p̄sequens negandū. qz ē tibi de-
 positū: ⁊ a te admissū. crōo regule false.
 3° dī admittendo casū. Et concedo q̄
 istius p̄sequētie antecedens ē pcedendū:
 ⁊ p̄sequens negandū. ppter argumentum
 factū. sed nego: q̄ ista p̄sequentia sit bona
 scita a te esse bōa. qm̄ ex duob⁹ p̄cessis se-
 quit^r oppositū illius. sequit^r. n. antecede si
 ē pcedendū a te. ⁊ p̄sequens negandū. er-
 go ista p̄na nō ē scita a te esse bona.
C Ultima regula fuit ista. Si aliq̄ est p̄se-

quentia bona scita a te esse bona. ⁊ antece-
 dens ē scitū a te: ⁊ p̄sequens eiusdē ē scitū
 a te. Ex q̄ seq̄batur q̄ si antecedeus ē sci-
 tum a te: ⁊ p̄sequens nō ē scitū. nō scif p̄se-
 quentiā esse bonā. **C** Contra istas regulas
 argū sic. hec p̄sequentia ē scita a te esse bo-
 na. hoc ē nescitū a te. ergo h̄ ē nescitū a te
 demonstrādo p̄sequens p vtrūqz: h̄ ⁊ aīis
 ē scitum a te: ⁊ p̄sequens nō. ḡ regule fle.
 p̄sequentia lz: ⁊ pbat p̄ma ps aīis. naz tu
 scis q̄ ibi arguit ab vno pueribili ad reli-
 quū. ⁊ q̄ oppositū p̄sequētis repugnat an-
 tecedenti. ḡ tu scis p̄sequentia illā esse bo-
 nam. ⁊ scda pars antecedentis pbatur. nā
 p̄sequens ē nescitū a te. ⁊ aīis scis signifi-
 care adequate: q̄ ipm̄ p̄sequens ē nescitū
 a te. ḡ aīis ē scitū a te. ⁊ p̄sequens nescitū
 pz p̄na. nā vel p̄sequens ē scitū a te: vel ne-
 scitū. si ē nescitū habeo intentū. si scitū. ⁊
 ipm̄ adequate significat q̄ h̄ ē nescitū a te
 demonstrādo idem p̄sequens. ḡ illd p̄ns
 nō ē scitū a te. **C** R̄ndes q̄ ista p̄na nō
 valet. h̄ hoc est nescitū a te. ḡ hoc ē nesci-
 tum a te. nec arguit ab vno pueribili ad
 reliquū. nec oppositū p̄sequētis repugnat
 antecedenti. qz antecedens nō ē insolū-
 bile. sed p̄sequens ē insolubile significans
 ypothē^e copulatiue q̄ hoc ē nescitū a te. ⁊
 q̄ h̄ est scitū a te: c^o p̄dictorū nō ē illd. h̄
 nō est scitū a te. aut illud. hoc ē scitū a te.
 sed illud. non hoc est nescitum a te: signi-
 ficans disiunctiue q̄ hoc est scitum a te:
 vel q̄ hoc nō est scitum a te: quod est ve-
 rum rōne scde partis. Eodem mō dicitur
 ad rōnem vel p̄nam p̄dictam sicut ad istā
 hoc est falsum. ergo hoc ē falsū: demonstrā-
 do p̄sequens semper: cōcedendo tales cō-
 sequentias: ⁊ dico eas non valere. qz con-
 sequens est insolubile falsus. ⁊ aīis ē ppō
 vera non insolubil. qre ⁊c. **C** La. scd3
 Regularū particulariū prima erat
 r ista. 2° inferiori ad suū superius
 affirmatiue: ⁊ sine distributiue. ⁊
 sine signo confusionis ipe dicente: p̄sequē-
 tia bona. Contra istam regulā argū sic. 1^a
 p̄na nō v3. tu es appēs asin⁹. ḡ tu es aliq̄
 asinus. ⁊ tamen arguit per regulā. ergo re-
 gula falsa. consequentia pz euz minori. qz
 ly. apparens. est termin⁹ inferiori: ad ly. ali-

quale. et maior pars. quod antecedens est possi-
 bile: et consequens impossibile. Nam possibile est
 quod tu appareas asinus. sed non est possibile
 quod tu sis aliquis asinus. sicut non est possi-
 bile quod tu sis asinus. **C** Respondet quod non ar-
 guitur secundum intellectum regule quod est iste. **A**l-
 teriori ad suum superiorem: ratione totius extremi:
 sine impedimento procedente: est bonum argumen-
 tum. sed non arguitur in proposito ratione totius
 extremi: sed partis solummodo. quod ly. appareas
 asinus: non est terminus inferior ad ly. ali-
 qualis asinus. sed bene ad ly. aliquis asinus ap-
 pareas asinus. sicut ly. appareas ad ly. ali-
 quale. unde bene sequitur. tu es appareas.
 ergo tu es aliquis. ita bene sequitur. tu es ap-
 pareas asinus. ergo tu es aliquis asinus appa-
 reas asinus. unde philosophus consequentia in ce-
 teris non valet. ut tu es philosophus. ergo tu es
 aliquid philosophus. tu es dominus. ergo tu es aliquid
 dominus. **C** Secunda regula erat ista. **A**l-
 teriori ad suum superiorem distributive: non valet ar-
 gumentum. Contra istam regulam arguitur sic. ista
 consequentia est bona. nullus binarius est. ergo nul-
 lus numerus est. et arguitur per regulam. ergo re-
 gula falsa. et consequentia cum maiori. quod op-
 positum consequentis repugnat antecedenti-
 tis. scilicet nullus binarius est. et aliquis numerus
 est. non enim datur aliquis numerus quin
 iste sit binarius: vel includens binarium.
 Eodem modo potest argui in simili. ut nulla
 propositio vera scitur. ergo nulla propositio
 scitur. consequentia est bona. quod oppositum
 consequentis repugnat antecedenti. et ta-
 men arguitur distributive ab inferiori ad
 suum superius. quod ly. propositio vera. est termi-
 nus inferior ad ly. propositio. cum omnis
 propositio vera sit propositio. et non econ-
 verso. sic omnis binarius est numerus. et econ-
 verso. **C** Ideo dicitur: quod regula non dicitur nun-
 quam valere consequentiam ab inferiori ad
 suum superius distributive. sed quod plurimum
 non valet formaliter: et nunquam predicte
 consequentie sunt formales de forma.
 sunt enim formales. quia cuilibet earum
 oppositum consequentis formaliter repu-
 gnat antecedenti. sed non sunt bene de for-
 ma. quia conformes in forma non valent
 quod non sequitur. nullus numerus ternarius
 est. ergo nullus numerus est. nec sequitur.

nulla propositio vera videtur vel intelli-
 gitur. ergo nulla propositio vera intelligitur. Si
 ergo consequentia iste bone sunt. hoc est solus
 gratia materie. unde prima est bona gratia mate-
 rie. quod impossibile est numerus esse et non esse
 binarium. secunda similiter tenet gratia ma-
 terie vel terminorum: quod nihil scitur nisi ve-
 rum. nec est possibile aliquam propositionem falsam sciri
C Tertia regula fuit ista. **A**l-
 teriori ad suum superius negatione postposita. et cum
 debito medio: est bonum argumentum. **C** O-
 tra arguitur sic. ista consequentia non valet
 sciens istam propositionem non est aliquid: demon-
 strando istam. hoc est asinus. et ista propositio est ali-
 qua propositio. ergo sciens aliquam propositionem non
 est aliquid. et tamen arguitur per regulam.
 ergo regula falsa. consequentia tamen cum mino-
 ri. et maior probatur. nam asinus est verum. et con-
 sequens falsum. ergo ista consequentia non
 valet. quod antecedens sit verum pars prima
 parte. et per prima similiter. quod suum additorem
 est falsum. scilicet sciens istam propositionem est aliquid
C Respondet: quod ista consequentia non va-
 let. nec arguitur cum debito medio. quod subie-
 ctum prime propositionis debuit esse subiectum secunde
 sic arguendo. sciens istam non est aliquid. et sci-
 ens istam est sciens aliquam propositionem. ergo et cetera.
 tunc procedo consequentiam. sed negat minor.
C Notandum circa hanc regulam: quod si argue-
 retur ab inferiori ad suum superiorem distributive
 negatione postposita: non argueretur secundum regu-
 lam. ut pars prima in exemplo isto. omnis homo non currit.
 omnis homo est animal. ergo omne animal non currit. intel-
 ligitur enim sic regula ab inferiori ad suum supe-
 rius non distributum negatione postposita:
 est bona consequentia. **C** Quarta regula
 erat ista. **A**l-
 teriori ad suum inferiorem affirmative: et sine distributione: non valet argu-
 mentum. **C** O-
 tra istam regulam procedunt ar-
 gumenta facta contra secundam regulam pre-
 cedentem: arguendo ex opposito consequen-
 tis ad oppositum antecedentis. ut aliquis
 numerus est. ergo binarius est. aliqua pro-
 positio scitur. ergo propositio vera scitur.
 Sed arguitur specialiter sic. ista consequentia est
 bona. tu es animal. ergo tu es homo. et tamen arguitur
 a superiori ad suum inferiorem affirmative sine di-
 stributione. ergo et cetera. tenet consequentia: et asinus
 pars prima. quod sequitur. tu es animal. ergo tu es a tertio adia

cente ad ¹m adiacens. tñc vltra. tu es. er-
go tu es tu. p3 pñā. qz oppositū pñtis for-
malr repugnat añti. 7 tñc vltra. tu es tu. g
tu es hō. t3 pñā p pñā regulā. ab inferi
ad suū superi² affirmative: 7 sine ipedimē-
to. g a pmo ad vltimū seqtur. tu es aīal. g
tu es homo. Ad b dī vt pñ². q qz ista
rum pñāz ē bona 7 formalis. nō tñ arg² p
regulā iplicite asserentē q nllā talis sit bo-
na de forma. vñ pñmiles i forma nō tenēt
qz non seqt. aliq nūcrus ē. g trinari² est.
aliq ppō itelligit. g ppō vā itelligit. nec se-
quitur. h² ē aīal demonstrādo aīnū. g b est
homo. Quinta regula fuit ista. Al superi-
riori ad suū inferi² distributue: affirmative:
nō valet pñā. nisi cū debito medio. Con-
tra arg² sic. i² pñā ē bona. oē aīal currit.
ergo omnis homo currit. 7 tamen argui
tur a superiori ad suū inferi² distributue
affirmatie sine debito medio. g regula fal-
sa. pñā t3 cū minori. 7 maiorē pbo. p dicto-
riū pñtis repugnat añti. g pñā bōa. añs p
bas. qñ hē repugnāt. oē aīal currit. 7 hō
non currit. qz ex ipis seqt ipossibile. v3.
hō non ē aīal: i qñto mō scde figure. Ad.
q illa pñā ē bona: nō qd formalis: nec de
forma. Ad formalis. qz oppositum pñtis
ē imaginabile cū añte absq pñctōe. neq
ē d forma. qz aliq sibi pñlis i forma nō va-
let. vt oē aīal currit. ergo quilibet hō cur-
rit. sed ē bona materialis: seu gñā materie
qz impossibile ē hoīem non esse. tenet enīz
per b mediū neciūm. oīs hō est aīal. Silr
seqtur gñā materie. omne aīal ē. g oīs ho-
mo ē. qz pñs est neciūz. seqtur ē. oīs hō ē
aīnus. g tu es aīn². qz aīn ē ipole simplr
vñ non ē aliqua regulā p quā non pcedit
ar^m gñā materie. qz aut aīn ē ipole: aut
qz pñs ē neciūm. vel gñā alie² alterius me-
diū necessari: 7 ievitabilis. vt in pñibus
psequentis dictū ē. Contra regnia fuit
ista. Al superiori ad suū inferi² negne ppo-
sita distribuēte supius ē bonū ar^m. Contra
ista regulā arg² sic. ista psequētia nō va-
let. nō ptingēter homo ē aīal. g n ptingēter
tu es aīal. 7 tñ arg² per regulā. g regula
falsa. psequētia t3: 7 pbatur pñā ps an-
tecedentis. quia antecedens ē vex: 7 pñs
falsum. vt p3 assignando suū pñctōriū

hec enī ē falsa. ptingenter homo ē aīal: et
hec ē vera. ptingenter tu es aīal. 7 secun-
da pars antecedētis pbatur. nā qz hic ar-
guatur a superiori ad suū inferi² vt p3. 7 q ne-
gatione distribuente manifestū ē. qz remo-
ta negatione ly. homo. nō statz dībutine
ergo p aduentū ei² stat distributue. patet
psequētia per istā regulā. Quicqd mobi-
lirat imobilitatum: imobilitat mobilitatū.
C Respondez q termin² aliquando stat
distributue mobiliter: quādo ipm nō pce-
dit nisi vñum signū distributue. vt oīs ho-
mo ē. Aliquādo stat distributue imobilr:
qñ ipm pcedūt duo signa: qz vñū h3 vi di-
stribuendi: 7 reliquū pfundendi pfuse tñ
imobilr. quapropter dico q nō arg² ptra i
tellectū regule: q ē iste. Al superiori ad suū
inferi² negatōe pposita distributue mobi-
liter ē bona pñā. sed iam in pposito non di-
stribuitur sup² mobilr ppter ipedimentūz
istius termini: ptingenter: qz non licet de-
scendere vt ar^m aperte oñdit: ppter ean-
dem causam nō sequit. tu non incipis ēē
coloratus. ergo tu non incipis esse albus.
qz ex opposito non sequit ppositūz. vt in
caplo inceptionis patuit: 7 tñ arg² distri-
butue negatiue. Si g queritur. quid im-
pedit: dico q illud verbum: incipit: qz im-
mobilitat eundem terminum: quem distri-
buit pcedens negatio. quare &c.

Capi. tertium.

Contra regulas quarti capli suffi-
cienter est argutum in materia in-
solubiliū: spātoribus tamē mediū
arguo p easdem: quaz prima fuit ista. Al
vlti ad suā particularem: indefinitam: vt
subalternam: ē bona psequētia. Contra
quā regulā arguit sic. Ista psequētia nō
valet. Incipit omne ens esse. g incipit ali
qd ens esse. 7 tamen arg² per regulā. g re-
gula falsa. tenet psequētia. 7 prima pars
antecedentis probat. nam aīn est vex. 7
psequens falsum. g psequētia non valet.
qz antecedens sit vex: pbat. nam oē ens
ē. 7 non imediate ante instās qd ē pñs oē
ens fuit. quia nūqz instans pñs fuit.
g incipit oē ens esse. patet psequētia ab
exponentibus ad expositum. qz autem cō-
sequens sit falsum. patet. quia nunc in in-

stanti pñti aliqd est. 7 ime^{re} are istas qd ē
pñs aliqd fuit. 7 immediat pñstas qd ē p
sens aliqd erit. 7 falsū est q iam incipiat
aliqd esse: seu aliquod ens eē. qd idē ē. s3
secūda pars pñcipalis aūtis argi. nā bēst
vltis. incipit oē ens eē. qz in ea subiicitur
termin^{us} cois signo vli determinat^{ur} distribu
tiue. 7 hec ē sua particularis. incipit aliqd
ens eē. qz in ea subiicitur termin^{us} cois signo
particulari determinat^{ur}. 7 arguitur per
regulā. ¶ Dñm breuiter: q non arguitur
p regulā. qñ nec añs nec pñs est alicui^{us}
qñtatis. 7 tunc ad pbationē. in ista ppde
incipit oē ens eē. subiicitur termin^{us} cois sig
vli distributiue determinat^{ur}. 7 est vltis. ne
gō pñam. 7 si allegare^{re} regula. dico q in
telligit de distributōe mobili: 7 nō imobi
li. sed iā ly. ēs distribuit imobilē. ppter ea
sic glose^{re} regula. ¶ Propō vltis ē illa: i qua
subiicitur termin^{us} cois signo vli distributiue
mobili determinat^{ur}: erit aliqd ipi^{us}: qd
dico ppter pñam i^{us}. ois homo ē aial. in
qua subiicitur termin^{us} cois signo vli distribu
tiue mobili determinat^{ur}. sed illd signū nō
ē pars pñam: s3 sit ps vltis. De parti
culari at nō pcedit argumētū. qz i regula
addit solo signo particulari determinatus
s3 iā vltra signū determinat^{ur} ly. ens. h ver
bo: incipit. et q stat pñse tñ. 7 dō sit hec re
gulā. ¶ Propō particularis ē illa: i qua su
biicitur termin^{us} cois solo signo pñcipali de
terminat^{ur}: erit aliqd ipi^{us}: qd dico fil^{ius} p
pter pñam pñtis pñcipalis. ¶ Se
cūda regula fuit ista. Al particulari: vel i
definita ad suā vlem nō valz argumētū
Cōtra istā regulā arguitur sic. ista pñā ē bōa
aial ē homo. ergo oē aial ē homo. 7 p pñs
quelz alia valet ab indefinita ad suā vltē
pñā t3. 7 añs pbatur. hec ppō. aial est hō.
significat oē aial eē hoīem. sed ois ppō si
gnificat qd segtur ad eā. igit ista pñā ē
bona. psequētia t3 cū minori. qz ē regu
la. 7 maiorē pbo. s3m istius ppōnis. aial ē
hō. significat oē aial: 7 pñcipatū hoīez. 7 co
pula esse. 7 tota ppō significat iurta ppō
nem suoz terminoz. ergo ista ppō signifi
cat oē aial eē hoīem. psequētia p3. qz isto
modō iuestigat significatū ppōis. ¶ Res
pondet negando scōam pñam. 7 ad pbati

onem pcedo q ista. aial ē homo. significat
omne aial esse hoīem. non adequate pñma
rie: neqz scōarie. sed assertiue. 7 ad argu
mentū nego istam pñam. ista ppō. animal
ē homo. significat oē aial eē hoīem. 7 ois
ppō significat qd segtur ad eam. 7 ista
psequētia ē bona. quia licet omnis pro
positio significet quicqd sequitur ad eam:
non tamē qcquid ppō significat: sequitur
ad eam. qz triplex ē ppōnis significatū.
primariū 7 adequatū: qd ē simile orōni cō
iunctiue vel infinitiue sue. Scōariū: qd est
significatū pñariū. ppōnis sequētis ad eā
si non sit secū synonyma. Et representati
uum: qd ex terminis sue ppōnis representa
tur. iurta qd solet magistrali dici q quel
bet ppō mūdi significat infinitas falsitates
Verūtamen bñ segtur: ista. aial ē homo. si
gnificat adequate oē aial esse hoīem. er
go ista psequētia fuit bona. sed negat an
tecedēs. qz nulla ppō mūdi significat ade
quate oē aial eē hoīem: nisi aliqua talis.
omne aial ē homo. ¶ Tercia regula fuit
ista. Al vniuersali affirmatiua ad omnes
suas singulares: tam collectiue q3 diuifi
ue sumptas: ē bonum argumētū: cū debi
to medio: 7 e cōuerso collectiue. ¶ Cōtra
istam regulā arguitur sic. ista pñā non valz.
necessario ois homo ē aial. et isti sunt oēs
hoīes. 7 necio iste homo ē aial. 7 necio iste
homo ē aial. 7 sic de singulis. 7 tamen ar
guitur per regulā. ergo regula falsa. cōse
quentia t3 cū minori. 7 maior p3 per expō
nentes istius termini: necio: Et eodē me
dio arguit q nō valet argumētū ab vni
uersali ad suam singularem cū debito me
dio. sic arguendo. necio ois homo ē. s3 tu
es homo. ergo necio tu es. añs. n. ē vep^{er} 7
pñs falsum. Et eodem etiā fundamento
arguit: q non valet argumētum a singu
laribus sufficienter enumeratis cum de
bito medio ad suam vniuersalem. qz non
sequitur. contingenter iste homo ē. 7 con
tingenter iste homo ē. 7 sic de singulis. et
isti sunt omnes hoīes. 7 ptingēter omnis
homo ē. p3 per expōnem isti^{us} termini pñ
genter q antecedens ē verū: 7 psequens
falsum. 7 per consequens consequētia nō
valet. ¶ Ideo breuiter rñdeo: 7 dico q

nullo mō arguē per regulā. q: nulla istaz
 ē alie? qritatis. s. necessario ois homo est
 aial. ptingenter iste hō ē aial. necio iste ho
 mo ē aial. ptingenter iste hō ē aial. prime
 due nō sunt vles. q: ipaz sbra immobiliter
 distribuūt. alie due nō sūt singulares. q:
 subiecti termin? cois determinat? nō solū
 modo pnoie demonstratiuo: imo alio ter
 mino pbabili. v3. termino modali. Ideo
 sic intelligit diffinitio ppōis singularis.
 Propō singularis ē illa i qua subiecti ter
 minus discretus: aut termin? cois cū pno
 mine demonstratiuo: nullo signo pbabili
 pcedente. Ex qua diffinitōe sequitur: q si
 pnomē pluralis numeri ē termin? discre
 tus. ista nō ē singularis. oēs isti currunt:
 q: subiecti termin? cois signo pbabili pce
 dēte. C Quarta reglā fuit. Alibi nega
 tiua ad quāz suaz singulariū: ē bonū arm.
 Contra arguit sic. ista pñā nō valet. nulla
 chimera que currit mouet. s. ista chime
 ra que currit nō mouet. s. tñ argr per re
 gulam. s. regula falsa. pñā t3 cū minori. et
 maior pbaf. añs. n. ē vex: vt p3: s. psequens
 falsū. s. pñā nō valet: q psequens sit falsū
 pbatur. nā sequitur. ista chimera que cur
 rit nō mouet. s. ista chimera currit: s. illa
 mouet. psequentia tenet. q: relatiuū resol
 uitur in: s. ille: illa: illd. sed psequens est
 falsum. q: ē vna copulatiua affirmatiua:
 cui? prima pars ē falsa. ergo añs ē falsū.
 qd erat pbandū. C Respondet pcedēdo
 pñam pdictam. s. cū dī. añs est vex: s. pse
 quens falsū. nego q psequens sit falsum.
 q: suū pdictoriū est falsū. s. ista chimera q
 currit mouetur. Et tūc ad pbationē fal
 sitatis: nego istā pñam. ista chimera q cur
 rit nō mouetur. s. ista chimera currit. s. i
 non mouet. s. tūc ad regulam relatiuū: q:
 que: qd: resoluitur in punctionē copulati
 uā: s. pnomē demonstratiuū. vex ē in affir
 matiuis: s. non in negatiuis. ppter bene
 sequitur. ista chimera q currit mouet. s. ista
 chimera currit. s. ipsa mouetur. q: s. ly. q. i
 affirmatiua resoluit in punctionē copulati
 uā: s. pnomē demonstratiuū. ideo i nega
 tiua pdictoria d3 resolui in punctionē di
 functiuā s. pnomē demonstratiuū. s. di
 cendo. ista chimera currit vel ipsa nō mo

uetur. q: quicqd significat vnum p tradī
 ctorium copulatiue: significat aliud disti
 ctive. C Notandū circa istā regulā. q si
 subiectū singularis supponit p aliquo pro
 quo nō supponit sub3 vlis: arguendo tūc
 ab vniuersali ad suā singularē nō arguē
 per regulam. q: ista nō ē ei? singularis.
 ver. g. nullus homo currit. s. ista hō nō
 currit. nulla homo ē aliquis homo. s. iste
 homo nō est aliquis homo. Pima enī
 singularis nō ē singularis h? nullus ho
 mo currit. s. illi? nulla homo currit. Se
 cunda singularis nō ē i? nulla homo est
 aliquis homo. sed istius. nullus homo est
 aliquis homo. C Quinta regula fuit ista:
 Al particulari ad suam indefinitam. s. ecō
 uerso: ram affirmatiue q negatiue. ē bo
 na consequentia. Contra istam regulā ar
 guitur sic. ista consequentia nō val3: ani
 mal ē genus. ergo aliquod aial ē genus.
 s. tñ arguitur per regulā. ergo regula fal
 sa. pñā t3. s. añs pbaf. nā añs ē vex: vt p3.
 s. pñs falsum. s. pñā nō valet. q psequens
 sit falsum pbatur. q: suū pdictoriū ē ve
 rum. v3. nullum animal ē genus. q: nec b
 aial ē gen? nec hoc animal ē genus. s. sic
 de singulis. ergo t. s. da pars pbatur. vi
 delicet: q arguitur per regulā. q: animal
 stat vtrobiq3 materialiter. pbatur. nam si
 in aliqua istarum statet personaliter: hoc
 esset propter limitationes istius signi: ali
 quod. sed illud signū aliquod: in aliis nō
 limitat ad sappositionem personalem. er
 go nec in ista. consequentia tenet cūz ma
 iori. s. mino: em probo. nam in quāz istaz
 aliquod homo est species. aliquod homo
 est nomē. supponit ly. homo materialiter.
 ergo s. in ista. aliquod animal ē genus. pa
 ter consequentia. q: sicut ly. animal. ē ne
 utri generis. ita ly. homo. materialiter sum
 ptum. C Respondetur: q non arguit per
 regulam. q: in ista. aliquod animal ē gen?
 ly. animal. supponit personaliter. ppter li
 mitationem signi particularis. s. cum dici
 tur i ista. aliqd hō ē spēs: nō limitat ad sup
 pōnem personālē. ergo nec in ista nō va
 let argumentū. q: ly. homo. personaliter
 sumptū nō ē neutri generis. s. ly. aliquod
 est neutri generis. ideo sibi additūz non

potest limitare ad supponem psonale: sic si adderetur aliqd signū eiusdeꝝ generis. ut aliquis homo est pēs. aliqua hmo nō ē nomen. sed ly. animat personaliter sumptum ē neutri generis. Ideo sibi additū signū neutri generis limitat ipsum ad suppositionē personalem: dicendo: aliqd animal est genus. aut nullum animal ē gen^o. ¶ Si ergo queritur indefinita istius particularis. aliquod animal ē genus q̄ ē: dicat: q̄ ē ista. animal vivens ē genus: et istius inde fiteite. animal est gen^o. hec ē particularis: aliqd ly. animal ē genus. ¶ Notandū ē q̄ opz q̄ termini supponāt p̄cise p̄ eodē: quare illi homo currit: nō est hec particularis. aliquis homo currit. sed ē ista. aliqd qd ē hō currit. et isti. aliquis hō currit. ē hec indefinita. homo masculus currit. et ita p̄portionabiliter in negatiua dicat. ¶ Sexta regula fuit ista. Si particulari vel indefinita ad oēs suas singulares diuine sumptas cū debito medio: bonū argumentū. Contra istam regulā arguitur sic. ista psequentia non valet. nescio homo ē: et isti sunt oēs hoies. q̄ nescio iste homo ē: vel nescio iste homo ē. et sic d̄ singulis. et tñ arguitur per regulam. q̄ regula falsa. consequentia tenet cū maiori. q̄ antecedens ē verū: et consequens falsum. et minor probatur. nam ista. necessario hō est. ē p̄p̄o: et nō p̄p̄o thetica. ergo cathgorica: et per p̄p̄a q̄ ista. cū ergo nō sit v̄l̄is: particularis: vel singularis. ergo ē indefinita. c̄ singulares nō vidētur esse alie q̄ p̄dicte. Ideo d̄ q̄ non arguitur p̄ regulam. qm̄ ista non est indefinita: necessario homo est animal ex quo subicitur terminus cōis mediante signo. et tunc ad argumentum. ista ē cathgorica. ergo quāta. nego consequentiam. Et si aliquis quo ad hoc allegaretur probando istam consequentiam esse bonā: respōdeo q̄ ego si militer asserui oppositum. quare et.

Capl. quartum.

¶ Vltimum capitulum quasdam regulas p̄ponebat. quarū prima fuit ista. Ab exclusiua ad suā v̄lem de terminis transpositis: et conuerfo: est

bona consequentia. Contra istam regulā arguitur sic. ista p̄p̄a non valet. tñ asinus est hois. ergo cuiuslibz hois asinus. et arguitur per regulā. q̄ regula falsa. tenet p̄p̄a cū minori. et maior p̄baf. ponendo q̄ non sit aliqua possessio hois nisi asinus: tamē sit aliquis homo q̄ non habeat asinū i possessione. isto posito consequens est falsum: ut p̄p̄: et asinus est verū. q̄ asinus ē hois. et nihil non asinus est hois. ergo et. ¶ Secundo arḡ p̄tra secundam regulā sic. ista psequentia nō valet. cuiuslibet hois ē asinus q̄ tñ asinus ē hois. et tñ arḡ p̄ regulā. ergo regula falsa. p̄p̄a et cū minori. et maior p̄bat. ponendo q̄ gliber homo hēat asinum et equū. quo posito asinus est verū per casū. et p̄p̄a falsum. nā aliqd non asinus ē hois. et ergo non tñ asinus ē hois. et p̄p̄a ab vna cā veritatis ad p̄p̄onem habentem illam.

¶ Ad primū d̄ q̄ nō arguit p̄ regulam. q̄ ista non ē v̄l̄is istius exclusiue: sed ista. omne ens hois est asinus. et rō: q̄ in ista: tñ asinus ē hois nō distribuitur ly. hois. p̄p̄o hēat. sed solū p̄ homine habente aliqd.

¶ Ad scd̄m d̄ similiter q̄ ista nō ē exclusiua istius vniuersalis. sed ista. tñ habēs asinum est homo. q̄ ista p̄p̄o. cuiuslibz hois est asinus: equialet isti. ois hō ē habens asinum. verentamen q̄ panes et grossas habentes considerationes: ut se expedirent dicerent regulas istas in obliquis nō tenere. Ideo in recto arguam. primo contra primam. ista consequentia non valet. tantum ens necessario est substantia. ergo omnis substantia necessario est ens. et tamen arguitur per regulam. ergo regula falsa. consequentia tenet cum minori. et et maior probatur. nam antecedens est verum: et consequens falsum. ut patet p̄ exponentes. ergo consequentia non valet.

¶ Secundo arguitur contra secundā regulam. ista consequentia non valet. omnes apostoli dei sunt duodecim. ergo tantum duodecim sunt apostoli dei: tenendo ly. omnes collectivē. ergo regula falsa. cōsequentia tenet et antecedens probatur. antecedens enim est verum ut supponitur. et consequens falsum. quia secunda exponens est falsa: scilicet nulla non duo-

f. iiii

decim sunt apostoli dei. qz Petrus et paulus sunt apostoli dei. et petrus et paulus sunt alii quia non duodecim. Gallica non duodecim sunt apostoli dei. Ad primū dicitur: quia ista non est vltima exclusiue: sed ista. oēs es neōio substantia ē ens. qz sic i exclusiua ly. neōio: non determinauit illū terminū: ens: sed solū ly. suba. ita in vlt dicitur. Ad secundū dicitur: quia quilibet ly. omnes. tenet collectivē: sua exclusiua non exponit per negationē infinitantē. sed per notā pluralitatis. isto modo. duodecim sunt apostoli dei: et non plures quā duodecim. ista ē vera. et exclusiua falsi. quā at ly. oēs. tenet diuiniue: tūc eide correspondet dicta exclusiua exponibilis per negationē infinitantē. et tūc tam vltis quā exclusiua eēt impossibilis per implicationē predictōis suarū exponētū.

Secunda regula fuit ista. Alibi exceptia negatiua ad suā exclusiua affirmatiua ē bona persequentia. Contra istā regulā arguitur sic. ista pñā non valet. nullus homo pter sor. currit. et tñ sor. currit. et arguit per regulā. et regula falsa. pñā tñ cū minori. qz non vñ alia exclusiua assignari. et maior: probat. qz cū posibili posito. ē aīis verū: et pñā falsum. pñā probat. et pono qz sor. currat: et nullus alius masculus. tamē multe mulieres. isto posito antecedens ē verū per exponētes. et pñā sūm. qz aliquid nō sor. currit. et non tñ sor. currit.

Respondet qz ista exclusiua nō ē alius exceptiue. sed ista. tātū sor. ē aliqz hō currit: sūm qz patuit in probationibz terminorū. cap. de exceptiuis. vbi hec regula declaratur. Tertia regula fuit ista. Alibi inferiori ad suū superiorem a parte subiecti: dictio exclusiua addita eis dē: ē bona pñā. Contra quā regulā arguitur sic. ista pñā non ē bona. tantū suba non ē accidēs. et tātū aliqd nō est accidēs. et tñ arguit per regulā. et regula fā. pñā tñ cū scda pte antīis. et probat pñā. nā aīis ē verū. et consequens falsum. et pñā nō valz qz aīis sit verū. probat. qz suba nō ē accidēs. et qz tñ nō suba ē accidēs. et tātū suba nō ē accidēs. et qz pñā sit falsum: pñā qz scda exponebā ē ipolīs. s. qdā nō aliqd ē accidēs. qz pñā exponēs hō ē ipolīs. s. aliqd nō aliqd est accidēs. vt bñ pñā per suas resoluentes. Ad dicit qz nō arguit per regulā. neqz arguitur ab inferiori ad suū superiorem. qz pñā est

declaratū qz terminus transcendens nō est superior: nec inferior: ad aliqd. et qz nō ē in predicamēto: nisi ipz proprie sumēdo superius. p priori: aut coiori: qualiter nō accipit regulā: ptra quā ē argutū. Alibi tñ dicitur et melius. qz regula intelligit affirmatiue et nō negatiue. vñ nō seqt. tantū corp⁹ non ē indiuisibile. et tñ suba nō ē indiuisibilis. aīis. n. ē verū. qz corp⁹ non ē indiuisibile. et qdā nō corpus ē indiuisibile. et tñ pñā ē falsum. ppter scdam exponētē sūm. s. qdlibet non substantia ē indiuisibile. nam albedo i pariete ē non suba. et tñ non ē indiuisibilis. qz ē extēsa ad extensionē parietis.

Quarta regula fuit ista. Alibi inferiori ad suū superius a parte predicati: dictio exclusiua addita subiectis non valz pñā. s. ep⁹ cum debito medio. Contra quā arguitur sic. vñ sequitur aliquid tñ homo ē aīal. aliqd tātū sor. est homo. et aliqd tātū sor. ē aīal. qz oppositū persequētis non stat cū antecedente. et tñ arguit per regulā. et regula falsa. pñā tñ cū minori. qz dictio exclusiua addita in ista. pponē. Et nō copule: nec predicato: et subo.

Secundo arguo qz ep⁹. nō vñ ar. cū debito medio. qz non seqt. tātū hō ē risibil. antirpā ē risibil. et tñ hō ē antirpā. et tñ arguit per regulā. et r. tñ pñā cū minori. et maior. probat. nā aīis ē verū. et pñā falsū. et pñā nō valet. qz at pñā sit falsū: manifestū ē. s. pñā aīis. nā oēs risibile ē hō. et tñ hō ē risibil. tñ pñā ab vñ ad suā exclusiua. s. vñ pñā. nā antirpā pñā ridere ergo antirpā ē risibilis. pñā ab vno pñāribili ad reliquū.

Ad primā rōnez dico qz dictio exclusiua non addit subo: sed pñā solūmō. qz ex ipsa et alio termino fit vñ subm: s. bñ addit subiecto dictio. tātū hō currit. qz ly. hō. ē subiectū: et non pars subiecti. negat et ista pñā. dictio exclusiua ponit in illa. pponē. et nō addit copule neqz predicato. et addit subo. sufficit. n. qz addat parti subiecti vel predicati.

Ad secundā rōnez dicitur qz ly. risibile dupliciter sumit. s. ampliatiue et nō applicatiue. pñā nō pñāribili cū ly. hō. s. scdo modo sumēdo. et pñā: mo mo tñ i minori quā i maiori: negat con. sequētia. qz i ante ampliat tñ ly. hō. et ly. antirpā. et non in pñā. id bñ seqt. et tñ hō pñā ē antirpā. Si at sumat scdo modo: con.

cedo maior: et an correspondet dea vltis. et
nego minor: et tunc ad ar^m. antrps p^r ride
re. g^o antirps e^o risibilis: non valz ar^m. nec
arg^o ab vno pueribili ad reliquu. q^o dcm
e^o q^o ly. risibile: no tenet ampliatue. Con
tra alias tres regulas non arguo. q^o ex po
r^o solū mō iserunt. q^o re 7c. La. quintū.

Et tunc atq^o impertinentium
terminoz p^oma regula fuit ista.

Ab affirmatiua vni^o disperati ad
negatiua alteri^o: e^o bona p^oia. Contra quas
arguit sic. ista p^oia non valet. brunellus e^o
asinus. g^o brunellus non e^o risibilis. et tñ ar
guif per regulā. g^o 1^a. p^oia t^o cū minori. q^o
asin^o: et risibile: sūt termini disperati: sicut
hō: et asinus. et pbaf maior. nā a^ois e^o verū:
et p^ois falsum. g^o 7c. pbaf. et facio istā conse
quentiā. brunellus e^o hois. g^o brunellus est
risibilis. p^oia t^o ab vno pueribili ad reli
quū. et a^ois e^o vex. vt suppono. g^o et p^ois. s^o
p^ois e^o p^odictorum p^omi p^osequētis. g^o p^oncipa
le p^osequens e^o falsū: q^od erat pbandiū. D^o
dubitādo istā p^oiam. brunellus e^o asinus. g^o
brunellus nō e^o risibilis. q^o dubitat qualr
teneat ly. risibilis. nūq^o in notatino casu.
an in genitino. Si p^omo modo pceditur
p^oia. et p^ois. et tūc ad iprobationē nego illā
p^oiam. brunellus e^o hois. g^o brunellus e^o risi
bilis. q^o l^o ly. homo. et ly. risibile. pueritā.
ac ēt: hois: et risibilis: i obliquo. non tamē
hic q^on diffonimter sumūt. vñ. s. i recto:
et altex i obliquo. Si at sumit ly. risibilis.
in genitino casu. nego illā p^oiam. bruneli^o
e^o asin^o. g^o brunellus non e^o risibilis. q^o non
arg^o p^o regulā: l^o n. asin^o: et risibile: sint ter
mini disperati: non tñ asin^o et risibilis: i ob
liquo. Ideo concedo: ista duo stare
simul. quilibet asinus e^o risibilis nullus asi
nus est risibilis. tenendo ly. risibilis. i p^o
ma i genitino: et in scda i nominatio. nec
sunt p^oia: vel alteri^o oppōia. C^o Secun
da regula fuit ista. Quandoq^o sunt due
ppōies: quas subta pueritunt atq^o p^odica
ta: manēte p^osimili denominatione: ab vna
ad reliquā e^o bona p^oia. Contra istā regu
lā arg^o sic. ista p^oia nō valet: q^oz hō e^o vnus
homo. g^o ois homo e^o vn^o homo. et tñ arg^o p^o
regulā. g^o 1^a. p^oia t^o cū minori. q^o p^odica
ta et subiecta pueritunt: manēte p^osimili denoia

tiōe. et p^oma ps antia pbaf. ex eo q^o a^ois sit
vex. vt p^oz p^oerponētes. et p^ois e^o falsū. q^o
aligd e^o homo: q^od non e^o vn^o homo. C^o Kñ
deē q^o subta non pueritunt l^oz sint filia. nō
eni segtur. ly. homo. et ly. homo. pueritunt
g^o subiecta pueritunt. q^oz l^o ly. hō. et ly. homo
puertant. ēt ly. homo. et ly. homo non puer
tunt. vñ subiecta istaz non pueritunt. homo
currit. et homo e^o species: nō obstat q^o sint
filia. q^o ly. homo. in p^oma supponit p^osona
liter: et in scda materialit. ita i p^oposito i bra
istaz non pueritunt. q^oz hō est vn^o homo.
ois homo e^o vn^o homo. q^oz l^oz sint filia et p^olo
naliter supponant. non tñ supponunt p^oci
se p^o eis dē. s^o i p^oma p^o masculio seru solū mō
et in scda p^ovtroq^o seru. s^o tūc pueritunt ly.
homo. et ly. homo. q^on supponūt eodē mō et
p^oci se p^o eis dē. vt ois homo e^o rōnalis. et ois
homo e^o risibilis. eodē mō d^o de ly. homo
et ly. risibile. q^oz aliq^on pueritunt: et aliq^on non:
C^o Tertia regula fuit ista. Ab vno pueri
bili ad reliquū: e^o bona p^oia. Contra quam
arguit sic. ista p^oia non valet. for. scis eē ho
minem. g^o for. scis eē risibilē. et tamē argui
tur per regulā. g^o 1^a. p^oia t^o cū minori. q^o
homo: et risibilis: pueritunt. et maior pbatur.
nā casu possibili posito. a^ois e^o vex: et p^ois
falsum: g^o p^oia non valz. a^ois p^obo. et pono q^o
scias for. eē hoiem. nescias tñ que sit p^opa
passio hois. sed credas q^o risibile sit p^oppia
passio asini. i^o posito a^ois e^o vex: et p^ois f^om.
q^o for. credis firmiter nō eē risibilē. sic cre
dis ipm non eē asinū. g^o for. non scis eē ri
sibilē. Ideo d^o q^o ab vno pueribili ad re
liquū: rōne toti^o extremi: e^o bonū arg^om: ra
tione at partis fallit p^osequentia. sicut in p^o
posito. q^o ly. hoiem. et ly. risibilē non sūt p^o
dicata. s^o i^o. scis eē hoiez: et scis eē risibi
lem: que inuicem non pueritunt. exemplū
h^oz in aliis terminis. vnde contradictoriū
contradictoriū sciens. et contradictoriū
inuicem conuertuntur. q^oz si p^odictoriū est
vex vel falsū. tūc p^odictoriū p^odictoriū e^o hu
iusmodi. et tñ nō segtur p^oradictoriū. a. est
vex. g^o p^odictoriū p^odictoriū. a. e^o vex. po
sito q^o omne. a. sit ista. homo est asinus.
tunc e^o a^ois verum: et p^osequens falsum. Si
enim p^odictoriū p^odictoriū. a. est verum.
omne. a. est p^odictoriū p^odictoriū. a. ergo

.a. est vex. qd ē falsū. Defectus ergo stat
in hoc. q: non argi rōe totū extremi. sed
rōne partis. lz. n. p̄dictoriū ⁊ p̄dictorium
p̄dictoriū p̄uertant. nō tamē p̄dictoriū. a.
⁊ p̄dictoriū p̄dictoriū. a. C Quarta regu-
la fuit i°. Alb v° correlatiuoz ad reliquū p
pōnib⁹ exnib⁹ de scdo adiacente ē bonuz
arm. Cōtra quā sic argi. ista p̄na nō valet
p̄ ē. g. fili⁹ ē. ⁊ tñ argi p regulā. g. reg⁹ fal-
sa. tñ p̄na cū minori. ⁊ maiorē pbo. Mā cāu
possibili posito aīns ē vex ⁊ p̄ns falsū. g. p̄
nō valz. aīns pbat. Mā dato q eis p̄ ha-
beat filiā: ⁊ nō filiū. tunc ē aīns vex: ⁊ p̄ns
falsū. C Ddm: q non argi p regulā. q: p̄
⁊ fili⁹: nō sūt correlatiua. sicut nec mater:
⁊ filia: stat enī patrē esse: ⁊ nō habere filiū
sicut stat matrē ēē: ⁊ nō habere filiā. lz i°.
disticta sūt correlatiua. v3. p̄ vel mater
filius vel filia. Quarta regula fuit ista. Al
termino puatiuo ad terminū infinitū: ē bo-
na p̄na. Cōtra istā regulā argi sic. ista p̄se-
quentia nō valz. a. fuit infinitū. g. a. fuit nō
finitū. ⁊ tñ argi per regulā. g. regula falsa
p̄na tñ cū minori: ⁊ maiorē pbo: ponendo:
q. a. fuerit. totū tps infinitū p̄teritū termi-
natū ad p̄mū instans hōre p̄terite. isto po-
sito. a. fuit infinitū. q: a parte aī. ⁊ tñ su-
it finitū a parte post. g. falsū ē q fuit nō fi-
nitū. q: ex isto p̄sequēte seqf q nō fuit fini-
tū. Eodē mō arguif. linea ē indiuisibilis.
ergo linea ē non diuisibilis. nō seqf. q: an-
tecedens ē vex. vt p3. q: nō latitudinem
neqz pfunditatē h3. ⁊ tñ p̄ns est falsum. qz
linea est diuisibilis sū longitudinē. Ddm
q infinitū: ⁊ indiuisibile: non sūt termini p̄-
uatiui: q: non dicūt defectū: vt p3. q: p̄ue-
niunt deo: qre non mix si nulla illaz p̄na-
rum valet. q: nō argi per regulā. s. bene
argi p regulā isto mō. tu es iūst⁹. ergo tu
es non iūstus. for. ē cecus. g. for. ē non vi-
dens. q: cecus: ⁊ iniūst⁹: sūt termini priua-
tiui dicētes defectū i illis: qb⁹ pueniūt.
C Sexta regula fuit ista. Alb affirmatiua
de p̄dicato infinito ad negatiuā de p̄dica-
to finito: ē bonū arm. Cōtra quā argi sic.
ista p̄na nō valz. tu fuisti nō alb⁹. ⁊ tu non
fuisti alb⁹. ⁊ tñ argi p regulā. g. r⁹ fia. tñ p̄
cū minori. ⁊ maiorē pbo. nā casu possibili
posito aīns est vex ⁊ p̄ns falsum. g. p̄na nō

valet. aīns p̄na. ⁊ pono q heri fueris al-
bus. ⁊ p̄die niger. isto posito aīns ē vex. qz
quicūqz fuisti niger fuisti nō alb⁹. ⁊ p̄ns sūm
q: sūū p̄dictoriū positiū ē i casu. C Nō de-
tñr q nō bene inferf pp̄ negatiua d p̄di-
cato finito. deberet g sic argui. tu fuisti nō
albus. g. aliqñ tu nō fuisti alb⁹. tu eris nō
currens. ergo aliquando tu noneris cur-
rens. C Notandū q i terminis obligs
non t3 regula dicta. vñ nō seqf. asinus est
nō for. g. asin⁹ nō ē for. posito q ois asin⁹ sit
tam for. q3 pla: tūc ē aīns vex: ⁊ p̄ns falsū.
Sūtr nō seqf. for. ē non asin⁹. g. for. nō est
asin⁹. C Septima regula erat ista. Al ne-
gatiua de p̄dicato finito: cū debito medio
ad affirmatiuam de p̄dicato infinito: ē bo-
na p̄na. Cōtra istā regulā argi sic. ista p̄se-
quentia non valet. a. non ē vex: c⁹ p̄dicto-
riū ē falsū. ⁊ a. est. g. a. est nō vex. c⁹ p̄dicto-
riū est f⁹. ⁊ tñ argi p regulā. g. regula fal-
sa. p̄na tñ cū minori: ⁊ maiorē pbo: dato q
.a. sit ista. hō ē asin⁹. aīns ē vex: ⁊ p̄ns fal-
sum. g. p̄na nō valet. q aīns sit vex pbat:
pa ps ē vera: vt p3. ⁊ p̄ma sūtr. q: sūū p̄di-
ctoriū ē falsū. f. a. ē vex: c⁹ p̄dictoriū ē fl3.
q aut p̄ns sit falsa argi sic. ⁊ facio tibi istā
p̄nam. a. ē nō vex: c⁹ p̄dictoriū ē falsum. g.
.a. ē falsū: c⁹ p̄dictoriū ē flm. p̄na tñ. q: fal-
sum: ⁊ nō vex: p̄uertat. ⁊ p̄ns ē impole. g.
⁊ aīns. C Nō de f pcedendo regulā: ⁊ con-
sequentia factā illā. ⁊ nego q p̄ns sit fal-
sum. ⁊ tūc ad arm. a. ē non vex: c⁹ p̄dicto-
riū ē falsum. g. a. est falsū. cui⁹ p̄dictoriū ē
falsū. nego p̄nam: ⁊ qñ dñ: nō vex: ⁊ flm:
p̄uertunt. pcedo. g. ista p̄na ē bōa. nego ar-
gumentū. q: nō argi ab vno p̄uertibili ad
relliquū rōne totū extremi: s3 partis. Un-
lz: non vex: ⁊ falsum: p̄uertant. tñ nō vex:
c⁹ p̄dictoriū ē flm: ⁊ falsū c⁹ p̄dictoriū ē fal-
sum: non p̄uertunt C Notandū circa de-
bitū mediū: q nō seqf. for. nō ē asin⁹. ⁊ for.
ē. g. for. est nō asin⁹. q: aīns ē vex ⁊ p̄ns fal-
suz. dato q for. nihil habeat. nec arguitur
per regulam: q: illud non est debitūz me-
diū. sed illud for. ē aliqd. ⁊ non segtur. as-
inus non ē for. ⁊ asin⁹ ē. ergo asin⁹ ē nō for.
dato q nullus asin⁹ sit alie⁹. ē tūc aīns ve-
rū ⁊ p̄ns flm. non tñ argi p regulā. q: illd
nō est debitūz mediū. sed hoc. asin⁹ ē alie⁹

quod est falsum. quare &c.

Ca. sextum.

Optimi capli prima regula fuit ista
Ab oib⁹ exponentib⁹ sil⁹ sumptis
ad suū expōitū: ē bona psequētia.

Contra quā regulā arg⁹ sic. ista p⁹na non
valet. Aliqualis hō currit. & non ē aliq⁹
lis hō: qn talis currat. & qualislibz homo
currit. & tamen arguit⁹ per regulā. & regu
la falsa. p⁹na t³. & p⁹ma p⁹s ant⁹is pbat. & po
no q non sint in mūdo nisi hoies albi. quo
rum aliq currant: & aliqui sedeant. isto po
sito psequens ē falsum. vt p³. & tamen an
tecedēs ē v⁹x. qz aliqualis homo currit.
& non est aliqualis: quin talis qualis ipse
est: currat. Eodem mō arguit⁹ in aliis ter
minis: vt aliquantus homo currit: & non
est aliquantus homo: quin tantus currat.
ergo q⁹libet homo currit. posito enīz q
quilibet homo esset tripedalis q⁹titatis.
& q⁹ aliqui current: & aliqui sederent: tunc
esset antecedens v⁹x & consequens fal
sum. vnde relatiuum accidentis non ne
cessitatur supponere pro omni eo pro quo
suū antecedens. C⁹deo dicitur q nul
la illarū psequētiā valet. qz non argu
itur per regulā: et eo q nullus recte as
signatur secunda exponens. C⁹ Nam h⁹
vniuersalis. qualislibet homo currit. scda
exponens est ista. nihil est aliqualis hō:
qn illud currat. Ist⁹ v⁹x: q⁹ n⁹ hō currit
& exponēs ē i⁹. n⁹ ē aliq⁹ hō: qn ipse cur
rat. s⁹ i⁹. n⁹ ē aliq⁹ hō qn illd currat.

Scda regula fuit ista. Ab omni expo
nibili ad quāz suāz exponentiū: est bona
consequentia. Contra quam regulam argu
itur sic. ista psequētia non valet. tu inci
pis esse albus. ergo tu es albus. & nō im
mediate ante instans quod est p⁹sens sui
si albus. & tamen arguitur per regulā. er
go regula falsa. psequētia tenet cū mino
ri. qz incipit: exponitur vno mō per posi
tionē de presenti: & remotionē de p⁹terito.
ergo psequens est vna eius exponentiūz.
& maiorē pbo. qz casu possibili posito an
tis est v⁹x: & psequens falsū. ergo consequen
tia non valet. antecedens pbo. & pono:
q tu non sis albus. sed imēdiate post in
stans quod est p⁹sens eris albus. isto po
sito: sequitur q tu incipis esse albus. tan

q ex suis exponentibus. & tamen non es
albus: per casum: quod est oppositum p⁹ri
me partis psequētis. C⁹ Respondetur.
q ista consequentia non valet. tu incipis
esse albus. ergo tu es albus. & nō imēdi
ate ante instans quod est p⁹sens fuisti ali
bus. nec arguitur ab expōito ad aliquam
suāz exponentiū. & d⁹ q hec verba: inci
pit: & definit: non pprie exponunt. sed ha
bent causas veritatis. vnde copulatiua:
cui⁹ vna pars ē affi⁹matiua de presenti. &
alia negatiua de p⁹terito. dicitur vna ca
usa veritatis: & copulatiua: cuius vna p⁹s
est negatiua. & secunda affi⁹matiua d⁹ su
turo: vocatur alia causa veritatis. & a qua
libet illarū copulatiuarū ad propo
sitionem inceptionis est bonum argumētū
ecōuerso at nō valet: vt eiusdē capli vna
asseruit regula. Eodē mō de definit: ē di
cendū. Et si aliq⁹ dicit illa verba debere
exponi: nō sum locut⁹ pprie de expōne. s⁹
vni cōez modū loquēdi: sumēdo expōnē
coiter. p⁹ oi probatōe terminorū. C⁹ Iō iā ar
guitur magis stricte sic. ista p⁹na nō valz.
tū nō ois homo ē aial. & nō ois hō ē aial.
& tamē arg⁹ p regulā. & regula fla. p⁹ t³. &
p⁹ma pars ant⁹is pbat. an⁹ enī est v⁹x: &
consequens falsū. & consequentia non
valz. q p⁹is sit falsū manifestū est: & pbat
antecedens sic. oē aial ē non ois homo. er
go tū non ois homo ē aial. t³ p⁹na ab vni
uersali affirmatiua ad suā exclusiua. & an⁹
est v⁹x: vt p³. ergo & psequens. & ha pars
ant⁹is pbat. nā p⁹ma exponens exclusiue ē
p⁹iacens eius. sed l⁹. non ois hō ē aial: est
p⁹iacens illius exclusiue: qz est illud quod
remāet dēta dictōe exclud⁹. & ē exponēs e⁹
quod erat p⁹bm. C⁹ R⁹ir pcedēdo p⁹iaz. & ne
gando antecedēs. Et ad p⁹bationem nego
psequētiā. qz ista nō ē exclusiua illi⁹ v⁹lis
sed hec tū non ēs ois hō est aial: q est v⁹a.
Et si dicitur que est v⁹lis illius exclusiue:
tū non ois homo est aial: dicitur q nō ha
bet v⁹lem. qz est exclusiua negatiua. C⁹ Ter
tia regula fuit ista. Ex cuiuslibet exponen
tis contradictōio sequitur contradictō
rium expōitū. Contra istam regulam ar
guitur sic. ista p⁹na n⁹ v⁹z. tu es aial. & tu nō
d⁹s ab aiali. & arg⁹ p regulā. & r⁹ f⁹. con

sequentia t3 cū minori. ⁊ maiorē pbo. ante
 cedens ē vey. vt p3. ⁊ psequens falsū. ex
 eo q suū pdictoriū ē vey. ⁊3. tu differs
 ab animali. pbatur sic. tu differs ab aiali
 qd ē asin⁹. g tu dīrs ab aiali: ⁊ illd ē asin⁹.
 psequentia t3p resolutionē relatiui in cō-
 iunctionem copulatiuā. ⁊ pnomē demō-
 stratiuū. ⁊ antecedens ē vey. vt patz p
 erponentes. ergo ⁊ psequens. tunc sic. tu
 differs ab aiali. ⁊ illud est asinus. g tu dis-
 fers ab animali. psequentia t3 a copulatio
 ad alteram eius partē. ¶ Respondet cō-
 cedendo psequentiā: ⁊ negando istā. ppō-
 nem. tu differs ab animali. tūc ad rōnem.
 tu differs ab aiali. qd ē asinus. ergo ⁊c. ne-
 gatur consequentia. neq3 relatiuū deter-
 minatum per terminū pūsuū ē sic resolu-
 bile semp. vnde nō seqtur. tu es ois hō q
 ē in .a. domo. ergo tu es ois homo. ⁊ ille ē
 in .a. domo. Dis homo q currit mouet. g
 ois homo currit: ⁊ ille mouet. Et nō tamē
 relatiuū i ppōne sine signo sic haberet re-
 solui. vnde bene sequit. sōz. q currit mo-
 uet. g sōz. currit. ⁊ ille mouet. antip̄s erit
 hō q ē. g antip̄s erit hō: ⁊ ille ē. ¶ Quar-
 ta regula fuit ista. Al resoluentib⁹ ad reso-
 lutū ē bona p̄na. Contra quā regulā argu-
 itur sic. ista psequentia nō valet. hoc nō ē
 hō: demonstrādo asinū. ⁊ hoc ē aial si ē ri-
 sibile. g aial si ē risibile nō ē hō. ⁊ tamen
 arguit per regulā. ergo regula falsa. p̄na
 t3 cū minori. ⁊ maior pbat. Iā aīis ē vey
 vt p3. ⁊ psequens falsum. ergo p̄na nō va-
 let. q p̄ns sit falsum pbat. q: suū pdictori-
 um ē vey. s. oē aial si ē risibile ē homo. vt
 p3 per erponentes. s. aliqd aial si ē risibile ē
 hō. ⁊ nullā ē aial: qn illud si ē risibile sit ho-
 mo. ergo ⁊c. ¶ Dī q p̄na ē bona: ⁊ p̄ns ē
 vey sic ⁊ aīis. ⁊ cū dī q suū pdictoriū est
 vey. s. oē aial si ē risibile ē hō. dico q scda
 erponens nō ē sufficiēter assignata. qn i⁹
 ē secūda erponens. s. nihil ē aial si ē risibi-
 le: qn illud sit homo q ē falsa. q: suū con-
 tradictoriū ē vey. s. aliqd ē aial si ē risibi-
 le. qd nō ē hō. pbatur. hoc nō ē hō: demō-
 strādo asinum. ⁊ hoc ē aliqd aial si ē risibi-
 le. g ⁊c. ¶ Quinta regula fuit ista. Al of-
 ficiantib⁹ ad officiā ē bona p̄na. Contra
 istam regulam argi sic. ista consequentia

non valet. hec ppō ē necia. aial ē hō. que
 adequate significat aial esse hoīem. ergo
 aial esse hoīem ē necium. ⁊ tamen arguit
 per regulā. ergo regula falsa. psequentiā t3
 cū scda parte ant̄is. ⁊ p̄nam pbo. quia an-
 tecedens est verus: ⁊ p̄ns falsum. q ante-
 cedens ē vey p3. q cōsequens falsum. pba-
 tur. nam aial ē hoīem impole. ergo fal-
 sum est q aial esse hoīem sit necium. cōse-
 quentia bona: ⁊ antecedens pbatur. hoc
 esse hoīem ē impossibile demonstrādo asi-
 nū. ⁊ hoc ē aial. ergo animal ē hoīem est
 impossibile. psequentia tenet ab inferiori
 ad suū superius: affirmatiue: sine impe-
 dimento. ¶ Respondetur concedendo p̄-
 nam psequentiā: ⁊ antecedens: ⁊ conse-
 quens eiusdem: negando q animal ē hoīem
 sit impossibile. ⁊ ad p̄bationem ne-
 go p̄nam. ⁊ tunc ad illam regulam rīdeo
 dupliciter. ⁊ primo q non arguitur ratiōe
 totius extremi: s̄m q intelligit regula. se-
 cūdo q arguit cū impedimento. q ly. im-
 possibile. imobilitat istum terminū. aial. ⁊
 dictū ē in vna regula p̄na: q ab inferiori
 ad suū superius imobilitatum non va-
 let consequentia. Si autem veller q sōz
 tificare illud argumentum dicens: q ar-
 guitur a resoluentibus ad resolutam. hoc
 nego. quia ista. animal esse hominē est
 impossibile: nō ē resolutibilis. sed officia-
 biliter probabilis: vt in probationib⁹ ter-
 minorum patuit. ¶ Sexta regula fuit i⁹.
 Al descriptione ad descriptū est bona cō-
 sequentia: ⁊ econuerso. Contra quā regu-
 lam arguitur sic. ista consequentia non va-
 let. tu intelligis hominē. ergo tu intelli-
 gis aliquid sub ratione qua homo. ⁊ tamē
 arguitur per regulam. ergo regula falsa.
 consequentia tenet cum minori. ⁊ maior p-
 batur. Et pono q tu nullam habeas intei-
 lectionem nisi simplicem intellectionem
 hominis. Isto posito tu intelligis hominē
 ⁊ tamen tu non intelligis aliquid sub rati-
 one qua homo. quia omnis ratio hominis
 est diffinitio. sed tu non intelligis aliquid
 sub aliqua diffinitione. quia nullam ha-
 bes diffinitionem in mente. vt suppono
 in casu. ergo tu non intelligis aliquid sub
 ratione qua homo.

Ad. q. pna p^a fuit bda. c^o pcedit ams 7
 pns i cau isto. et cu ar^o. ois ro hois e diffi
 ipi^o. nego. qm ro hois e denoiatio ipi^o ly.
 hō: nāqz ab hūanitate denoiat hō. id hūa-
 nitas dī rō ipi^o. 7 b ē illa rō sub q tu itelli-
 gis b: demādo hoiem. **C** Septima re-
 gula fuit 1^a. Al sensu diuiso ad sensū pposi-
 tū: aut ecduerso: nō valet ar^m. **P** istaz re-
 gulā argi sic. ista pna ē bona. tu potes cur-
 rere. g pole ē te currere. pole ē antirp^o eē
 g ātir^o pte ē 7 e^o. dī q i teris simplicib^o 7
 discretis: sine ipedimēto alie^o signi: ē bda
 pna: s cū limitatiōe signi: nō valz pna. vt
 vt oē aial esse ē neciū. g oē aial neciū ē cē.
 aia tua neciō ē. g neciō aia tua ē. albū pte ē
 nigz. g pole ē al^m eē nigz. **C** p istā rñonē
 argi: vltimā pnam valet. nā seqtur. albū
 pte esse nigz. g albū ē potens esse nigz. p^o
 pna resoluēdo istud verbū: pte i sum: es. ē.
 7 sūū picipiū. tūc vltra. albū ē potens eē
 nigz. g albū ē ens nigz. p^o pna ab vno cō-
 uertibili ad reliquū. qz potens esse: 7 ens:
 pueriunt. qz oē ens ē potens esse. 7 oē po-
 tens eē est ens. qz oē potēs esse ē. g oē po-
 tens eē ē ens. p^o pna. 7 ams silt p suas ex-
 ponētes. vltieri^o. albū est ens nigz. g albū
 ē nigz. p^o. qz oē ens nigz ē nigz. 7 vltra.
 albū ē nigz. g pole ē albū esse nigz. p^o. qz
 qz d pnti iert vñā d poli: de sensu pposito
 g a p^o ad vltimū: albū pte esse nigz. g pole
 est albū esse nigrū. **C** Jō rñdef breuit: q
 ista p^o nō v^o. albū est potēscē nigz. g albū
 est ens nigz. 7 ad pbationez: ibi arguitur
 ab vno pueribili ad reliquū. nego. 7 cum
 dī. ly. potens esse. 7 ly. ens. pueritū. pce-
 do. 7 etiā ly. potens eē. 7 ens. nō pueritū
 tur. vñ ly. potens esse. noiālr sūptū pueri-
 tur cū ly. ens. s picipialr sūptū nō pueri-
 tur cū illo. qz nō seqt. antirp^o ē potens eē
 g ātir^o pte ē ens. 7 ita i pposito sumit ly. po-
 tens esse. participialr. qre ar^m nō pcedit
C Octaua regula fuit ista. Ab vna causa
 veritatis ad pponem habentes illaz cām
 est bona pna. vltra quā regulā argi sic. 1^a
 p^o nō valet. a. ppō ē vā. 7 ime^o ante istans
 qd ē pñs nō fuit vā. g. a. ppō incipit esse
 vera. 7 tām arguif p regulā. g regula fla.
 p^o t^o. 7 antecedens pbat: ponēdo q. a. p-
 pō in pma pte ppositiōali hōe pterite ter-

miāte ad b istās pñs: fuerit vā: 7 i fa fla. 7
 i teria vā: 7 sic alternati vicib^o: q oēs par-
 tes ppositiōales hōe pterite: ita q in oī
 pte ipari fuerit vera. 7 in oī parte pari fu-
 erit 1^a. 7 sit nē i istati pnti vā. 7 ita pti^o erit
 isto posito ē antecedens vex 7 psequens
 falsū. g p^o nō valz: q antecedēs sū vex p^o
 qz nūc est vex: p positiū. 7 ime^o āte b istās
 qd ē pñs fuit falsū. 7 qñcūqz fuit f^m n fuit
 vex. g ime^o aū b istās qd ē pñs nō fuit ve-
 rū. qāt ime^o ante istans qd ē pñs. a. fuit
 falsū. pbat. qz ime^o ante istans qd ē pñs
 fuit aliq ps par. s quādocūqz fuit aliq ps
 par. a. fuit falsū. g ime^o ante istans qd ē
 pñs. a. fuit flm. q āt pncipale pñs sit fal-
 sum. argi: qz. a. nūc ē vex. 7 ime^o ante in-
 stās qd ē pñs. a. fuit vex. qz ime^o ante i-
 stans qd ē pñs fuit aliqua ps ipar. g. a.
 nō incipit esse vex. **C** Ad. breuiter q. a. ū
 incipit eē vex. 7 tūc ad ar^m nego illā psequē-
 tiam pmo factā. nec argi p regulā. qm illa
 nō est cā veritatis. s ista. a. ē vex. 7 nō im-
 mediate āte istans qd ē pñs. a. fuit vex.
 7 b est falsū ppter assignationem sui pdi-
 ctorii. vnde pcedit q ime^o ante istās qd ē
 pñs. a. fuit vex. 7 ime^o ante istās qd ē p-
 ñs. a. nō fuit vex. nō tām cū p^o pcedit:
 q nō ime^o āte istās qd ē pñs. a. fuit vex. qz
 hec sūt pdictoria. **C** Nonā regula fuit 1^a.
 Ab actiua ad suā passiua: 7 e^o: est bonū
 ar^m. **P** quā regulā argi sic. ista p^o nō va-
 let. pmitto tibi denariū. g denari^o tibi pro-
 mittit a me. 7 tām argi p regulā. g regula
 fla. pna t^o cū minori. 7 maior pbat. Nam
 casu poli posito ē ams vex: 7 pñs falsū. g
 psequētia nō valet. antecedēs pbat. 7 po-
 no q tibi pmittā denariū i pfulo. nilm tām
 denariū tibi pmittendo. isto posito. ams ē
 vex: 7 pñs falsū p casū. g 7c. **C** Consult ar-
 guif q nō seqt. qz hō videt aliquē hoiez
 g aliqz hō vñ a qz hoie. posito nāqz q qz
 bet hō videat pñse scipm: est ams verum
 7 pñs flm. **C** Rēspōdet q istaz pñarum
 nulla est bona. nec argi per regulā. qz ter-
 mini debēt semp supponere eodemō. sed
 i actiua supponit ly: denariū. 7 ly. hoiem.
 cōfute tū. 7 in passiua determinate. id nō
 debite assignāt eaz passiue. huic g pmito
 tibi denariū: cōrespōdet b passiua. a me

tibi pñitit denari? . et isti gl'bet homo vi-
det aliquē hoīem: correspondet hec passi-
ua. a quolz hoīe vñ aliqz homo. **C** Deci-
ma regula fuit ista. Al' tertio adiacente ad
scdm adiacens: affirmatiue: et sine termino
distrabēte: est bona pñā. **C**ōtra istam re-
gulā arguit sic. ista psequētia nō valet. tñ
homo ē risibilis. g' tñ homo ē. et tñ arguit
per regulam. qz affirmatiue: et sine termino
distrabente. ergo regula falsa. pñā tñ cum
minori. supposito q' ly. risibilis. non sit ter-
minus ampliatiuus. et pma pars aūtis est
manifesta. eo q' aūtis est vez: et psequēs fal-
sum. vt pz cūls. **I**ō rñdet ēt q' nō tñ regu-
la ista in exclusiuis pmi ordinis. rō. qz ar-
guif iplicite ab inferiori ad suū superi? di-
stributine. nā cū dñ. tñ hō ē. icludif ly. es.
suū participiū: stans pñse distributue rō-
ne dicōis exclusiue. **C**ōtra ēt istā glosā
arguit. qz non seqf. chimera ē termin? . er-
go chimera ē. et tñ arguit affirmatiue: et si-
ne termino distrabēte: et sine dicōe exclu-
siua. **D**ñ: q' ista non ē sua correspondens
de secundo adiacēte. sed ista. ly. chimera
est: qz termini dñt eodē mō supponere. qre.

Capi. septimum.

Secundū et vltimū capi. regulas no-
tificauit ypotheticar. Quaz pma
fuit ista. Al' copulatiua affirmatiua
ad alterā ei? partē pñcipalē: ē bona pñā.
Cōtra quam regulā argf sic. ista pñā non
valet. Aliqñ videt for. et tñ pla. videt.
g' tñ pla. videt. et tñ argf per regulā. g' re-
gula falsa. pñā tñ cū minori. et maior: pbat.
Cū possibili posito aūtis est vez et pñā fal-
sum. g' pñā nō valet. pbat aūtis. et pono: q'
tā for. qz pla. videat vñū pedale. isto posi-
to aūtis ē vez. **M**ā pedale videt for. et pe-
dale videt pla. g' aliqñ videt for. et tñ vi-
det pla. Sed q' pñā sit falsū: manifestū ē.
eo q' pñā exponēs ē falsa. f. nihil nō pla. vi-
det: imo ē p cāuz. qz for. videt. et for. ē ali-
qd nō pla. g' aliqd nō pla. videt: qd ē op-
positū scdē priā. **C**ōtra q' ista dicitō. tñ:
pñt teneri exclusiue et relatiue. Si exclusi-
ue tā in aūtē qz in pñte pñā ē optima. f. ne-
gat scdā ps copulatiue. tñc ad pbatōnem
negat pñā. Si āt vtrobiz relatiue. Iterū
pcedo pñam: et pñā. et ad e? improbatōez.

dicō q' non hz exponi. f. significat pueri
biliter: q' tñ qñtū for. videt pla. videt. qd
ē vez. vbi āt veller opponens q' ly. tñ. te-
neretur i aūtē relatiue. et i psequēte exclu-
siue. pz tñc q' nō argf per regulā. **C**ōtra il-
la regula illatū ē correlatiue: q' a toto topu-
lato ad alterā partē ē bona pñā. **I**ō quaz
regulā argf sic. ista psequētia nō valet. for-
tes et pla. sūt numer? binari? . g' for. ē nūer?
binari? . qz antecedēs est vez et psequens
falsum. nec seqtur. for. et pla. de p se ferūt
lapidē. g' for. de p se ferūt lapidē. qz dato
q'. a. portaret ab ambob? fil'. et a nullo per
se posset portari. tñc antecedēs esset vez.
et psequens falsum. Silt nō sequif. tu dis-
fers ab homine et ab asino. g' tu differs ab
homine. qñ antecedens est vez. et conse-
quens falsū. vt pz per exponentes. **M**ul-
la ergo illaz psequentiar valz. et tamē ar-
guif per regulā. vt pz. ergo regula falsa.
Cōtra respondetur q' cōiunctio copulatiua
sumpta copulati pñt duplr teneri. i. collecti-
ue vel diuisiue. Collectiue tenetur quan-
do alterum extremū inest ambobus copu-
latis fil' et non diuisim. aut per signū consu-
suū determinat. Sumebat pmo mō taz
in pmo qz i scdō exēplo. et scdō i tertio ex-
emplo. Collectiue ergo sumēdo non oz q'
a toto copulato ad alterā partē sit bona
psequētia. Diuisiue āt tenet quādo non
limitatur per signū pñfusiū. et cuius copula-
toz inest alterū extremū: sicut toti. vt for.
et pla. sūt hoīes. for. et pla. currunt vel vi-
dent. et sic sumēdo hz regula veritatem.
Cōtra regula fuit ista. Al' parte pñcipa-
li distiuctiue affirmatiue ad ipam distiuctiua
ē bona pñā. **C**ōtra istā regulā arguit sic:
ista pñā nō valet. pñgēter tu es. g' pñgen-
ter tu es vel tu nō es. g' regula falsa. cōse-
quentia tñ cū minori. et maior: pbat. **M**āsi
aūtis ē vez: vt pz. et psequens falsū. g' pñā
nō valz pbat q' psequens sit falsū. qz tu
es vel tu non es. et nō pñt ē qn tu sis vñ tu
nō sis. ergo nēcio tu es vel tu nō es. qd est
oppositū psequentis. **I**ō dñ: q' si ly. pñ-
gēter: determinat in pñte totā distiuctiua.
tñc non argf per regulā. qz sic sumēdo nō
est ps pñne: nec se cathogorice. Si āt de-
terminat partē solūmodo: pcedo psequen-

tiam: et psequens. et nego illa. nescio tu es
vel tu non es. determinando ly. nescio. pñl
.i. vñā ptem. vbi āt totū determinet itē
pcedo psequentiam. sed tūc nō sūt opposi
ta. ex q̄ modi diffōrmiter sumūf. **C** Et i^a
regula iferebat alia regula cor:elarie: q̄
a pre diſiuncti ad totū diſiunctū: ē bona cōse
quentia. p̄ istam regulā argf sic. ista p̄se
quentia nō valet. tu differs ab asino. ergo
tu differs ab homine vel ab asino. q̄ ante
cedens ē verū: et psequens falsū. vt p̄ per ex
ponēt es: Et iā nō seq̄. asin⁹ ē asin⁹. ergo
iste hō vel asin⁹ ē asin⁹. **D** Et vt p̄ i^a: q̄ p̄i
ctio diſiuncta sūpra diſiuncti capif duplī. s.
collectie: et diuſiue. collectie sumif quan
do determinat p̄ si gnū p̄fusiū vñl discretū
vñl relatiū. exēplū p̄m. vt tu differs a te
vel a me. exēplū sū. iste hō vel asin⁹ ē asi
nus. volēdo q̄ ly. iste. cadat sūp totū diſi
ctū. Et replū tertū. s. q̄ ē hō vel asin⁹ ē rīfi
bilis: Diuſiue āt sumif qm̄ nllō illoz mo
doz sumif. vt hō vñl asin⁹ currit. tu es hō
vel asin⁹. **D** icaf ergo: q̄ a pre diſiuncti ad
totū diſiunctū sūptū diuſiue: ē bona p̄sequē
tia. et i^a ē intellect⁹ r^a. sed a pre diſiuncti ad
ad totū diſiunctū sūptū collectie: nō vñ arm
fici oppositū ē argutū p̄ itentionē regule.
C Tertia regula fuit ista. Al tota diſiuncti
ua cū destructōe vñl p̄tis ad alterā ptem
ē bōa p̄ nā. p̄ quā regulā argf sic. ista p̄nā
nō vñ. tu es asin⁹ vel tu nō es asin⁹. s. tu
nō es asin⁹. s. tu es asin⁹. q̄ aīis ē verū: et
p̄nā falsū. vt p̄. et tam argf p̄ regulā. ergo
regula falsa. **C** Rēspōdet: q̄ non arguit
p̄ regulā. q̄ in p̄a pre aītis sumif p̄dicto
riū p̄me p̄tis diſiunctiue: vel sumif p̄a pars
diſiunctiue. si sumif oppositū p̄me p̄tis. p̄:
q̄ nō argf p̄ regulā: q̄ nō insert alia pars
.vñ. tu nō es asin⁹: q̄ illata p̄cedit p̄sequē
tia et consequēs. Si āt dī q̄ p̄a pre ante
cedentis sumif p̄a pars diſiunctiue iferendo
aliā itē. dī q̄ nō argf p̄ regulā. deberet
enī sumi p̄dictoriū ē iſto. tu es asin⁹ vel
tu non es asin⁹. s. tu es asin⁹. s. tu es asi
nus. sed negat minor. **C** Quarta regula
fuit ista. Al copulatio negatiua ad diſiuncti
uā affirmatiua facta ex p̄tibus p̄dictoriis
copulatiue affirmatiue: est bonū arm. et ē.
Et qua iferebat q̄nta. q̄ a diſiunctia nega

tiua ad copulatiuā affirmatiuā factam ex
p̄tibus p̄dictoribus copulatiue affirmatiue: ē
consequentia bona. Contra istas regulas
posz argui. ex nulla negatiua seq̄ affirmati
ua. s. quelz istaz regulaz ē falsa. **E**t q̄
respondet q̄ ista regula nō ē i ypotheti
cis. sed in cathegoricis. **I**ō spāl^o arguo
sic. oppositū diſiunctiue affirmatiue assigna
tū p̄ negationē p̄positā toti nō cōuertit cū
opposito eiusdē assignato per copulatiuā
factā de partibus oppositis diſiunctiue.
ergo ambe regule falsē. cōsequentia tenz
et aīis. p̄bat. et capio istā diſiunctiū. nescio tu
es vel tu sedes. p̄ q̄ ista est falsa. s. hec ē
vera. non necessario tu es vel tu sedes. et
tamen hec ē falsa. necessario tu nō es et tu
non sedes. argf tē sic. ista diſiunctiua nega
tiua est vera: et hec copulatiua est falsa. s.
non conuertuntur. p̄ cōsequentia. q̄ ve
rum non conuertitur cum falso. **I**deo bre
uiter respondetur: q̄ si diſiunctiua affirma
tiua habz huiusmodi duo opposita: q̄ ista
inuicem conuertunt. sed non semper ha
bet copulatiuaz opposita p̄mo factam de
pluribus oppositis diſiunctiue. vt argu
mentum clare ostendit. et hoc contingit:
quando diſiunctiua est cathe^a probabil.
sicut in proposito ratione istius termini
necessario. Infallibiliter tamen et regulā
teneatur: q̄ tam diſiunctiue affirmatiue:
q̄ copulatiue: datur p̄dictoriū per nega
tionem p̄positam toti. **I**de est iudiciū de
copulatiua affirmatiua. hec enim ē falsa.
necessario tu es homo. et tu es albus. vt
patet. et consimiliter quelibet istarum. ne
cessario tu non es homo vel tu non es al
bus. contingenter tu non es homo vel tu
non es albus. q̄ ex qualibet istarum seq̄
tur hec diſiunctiua. tu non es homo vñl tu
non es albus. que est falsa: cum quelibet
pars eiusdem sit falsa. **C** Sexta regula
fuit ista. Al conditionali affirmatiua cum
suo antecedente ad consequens eiusdem
est bona consequentia. Contra quam re
gulam arguitur sic. ista consequentia non
valet. necessario tu es aīal si tu es hō. s.
tu es homo. ergo nescio tu es aīal. et tamē
argf p̄ regulam. s. regula falsa. consequen
tia tener cum minori: et maior probatur:

Nā pñs est falsū. vt pz. 7 añs ē vex. gr̃c.
 pbatur p pñma pre: qz p scda non expedit.
 qm̃ tu es aial si tu es hō. 7 non p̃t esse: qm̃
 tu es aial si tu es hō. ḡ nēcio tu es aial si
 tu es hō. ¶ **D**ōd; qz ly. nēcio. duo p̃t deter
 minare. aut p̃cise pñs dicte p̃ditōalis: aut
 ip̃sam totam. p̃o pcedo pñam. 7 nego pri
 mam prez añtis. vj. nēcio tu es aial si tu
 es hō. qz equalz isti. si tu es hō nēcio tu es
 aial: q̃ ē falsa. ¶ **A**d pbationē nego pñam. qz
 illa p̃ditionalis nō est i casta cathe^e. pbabi
 lis. si at ly. nēcio. determinat totā p̃ditōa
 lem: nego pñam. neqz arg̃ per regulā. qz
 iſer̃ iſta. nēcio tu es aial. q̃ non ē pñs. sed
 iſta solūmō: tu es aial. qz modus sic sūptus
 non ē ps pñtis: nec añtis. sic neqz nota con
 ditionis. sed pars totius conditionalis.
 Ideo debuit sic argui. nēcio tu es aial
 si tu es homo. s; tu es homo. ḡ tu es aial.
 vñ p̃ditionalis sine mō: nēcio: puerit̃ euz
 seip̃a habente modū iſtū. vnde seq̃. si tu
 es homo tu es aial. ḡ nēcio si tu es homo
 tu es aial. 7 ecōuerſo. ¶ **U**ltima regula
 fuit iſta. ¶ **A**d p̃ditionali affirmatiua cū p̃di
 ctorio pñtis seq̃ p̃dictoriū añtis. Contra
 iſtam regulā arg̃ sic vt prius. nēcio si anti
 xps ē albus antixps ē coloratus. sed anti
 xps non ē coloratus. ḡ nēcio ip̃e non ē al
 bus. pz bene qz añs est vex 7 pñs falsum.
 Tāñ arg̃ sp̃alius sic. iſta p̃ non valet. si
 tu es homo nēcio tu es aial. s; non nēcio
 tu es aial. ḡ tu nō es homo. 7 tāñ arguiſ
 per regulā. ḡ regula falsa. pñā t; cū mino
 ri. 7 maior pbaf. nā añs ē vex: 7 p̃sequens
 falsum. ḡ p̃ non valet. qz pñs sit falsū pz. 7
 pbaf qz añs sit vex. ¶ **N**ā hec ē vera. nō ne
 cessario tu es aial. qz suū oppo^m ē falsum
 sed altera pars pbaf. nā si tu es hō nēcio
 tu es aial. nā tu es aial si tu es hō nēcio. ḡ
 si tu es hō nēcio tu es aial. t; pñā ab vno
 pueribili ad reliquū. vnde idēz ē dicere
 aial currit si homo currit. 7 si homo currit
 aial currit. Ideo rīdet ad ar^m primum
 sic ad argumētū alteri⁹ regule. qz non ar
 guit̃ per regulā. qz d; solūmō pcludi iſta.
 antixps nō ē albus. ex q̃ ly. nēcio. non ē ps
 añtis: nec pñtis. ¶ **E**t ad arg^m scdm̃. dubi
 tat nūqd iſta pñā sit bōa. si tu es hō nēcio
 tu es aial. sed nō nēcio tu es animal. ḡ tu

non es homo. qz dubito de ly. nēcio. an sit
 pars antecedentis vel p̃sequentis. si añs
 ly. nēcio. ē pars antecedentis nego conse
 quentiam. nec arguitur per regulam. qz
 non sumit̃ oppo^m p̃sequentis: sed debe
 ret sic argui. tu non es animal. ergo tu nō
 es homo nēcio. 7 iſto modo pceditur p̃se
 quentia: 7 negatur minor. si añt ly. nēcio ē
 pars p̃sequentis concedo p̃sequentiam et
 nego p̃ditionalem. qz tunc equalz huic
 p̃ditionali. si tu es homo tu es animal ne
 cessario. 7 tunc ad argumentū. tu es aial
 si tu es homo nēcio. ergo si tu es hō neces
 sario tu es animal. nego consequentiam.
 nec arguitur ab vno conuertibili ad reli
 quū. nec exemplum ē ad p̃positū. qz
 in antecedente ly. necessario. est pars an
 tecedentis conditionalis. 7 in consequen
 te est pars consequentis alterius condi
 tionalis. quare 7c.

C finis logicule Magistri Pauli Ele
 neti: accuratissime atq; diligenter emen
 date. per erimum artium bacalariūz fra
 trem Marcum Paulinum de Beneuen
 to: Ordinis sancti Benedicti: monachorū
 pñs Religionis Celestinoz: intuitu 7 ob
 rogatū Benedicti Dectoris Boniensis:
 Lius impensis hoc opusculum ē impres
 sum Bononie. Die ultimo Junii. Jo.
 Bentiuolo secundo merito regnante.

A B C D E f. oēs sūt quaterni.

Ioannes baptista pius

Paule tū inuēris laruisi fulgide mēdis
 Ante nec errores sp̃hyt soluiſſ; eos.
 Hos sci⁹ iuerſa signauit harū die Marc⁹
 Ne nīm⁹ logicā sit didiciſſe labor.

